

PROJEKT

UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI

CZ.1.07/1.1.01/01.0023

MODERNÍ VYUČOVÁNÍ

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

SEDM DNÍ STVOŘENÍ SVĚTA

Jitka Pokorná

Základní škola Jihlava, Kollárova 30
2011

Projekt

Název projektu

SEDM DNÍ STVOŘENÍ SVĚTA

Stručná anotace projektu

Projekt tvoří 6 témat, která odpovídají vždy „dni stvoření“. Jednotlivá témata jsou propojena s předměty Čj (jazyková výchova, literární výchova, slohový výcvik), M, Př, VI, Hv, Vv, Pč.

Po dobu projektu si žáci upevní a zkompletují učivo 4. a 5. roč., uplatní dovednosti pro řešení problémů, zapojí se do komunikace ve skupině.

V sedmém dni při prezentaci svého zvoleného dne uplatní komunikační schopnosti při veřejném vystupování a stylizaci mluveného slova.

Autoři

Mgr. Jitka Pokorná

Další informace

Délka trvání	7 dní
Věk	10 – 11 let
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova, mediální výchova
Rozvíjené kompetence	k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální
Předměty	Čj, M, Př, VI, Hv, Vv, Pč
Oborové výstupy	<p>Čj (sloh)</p> <ul style="list-style-type: none">- reprodukce obsahu přiměřeně složitého sdělení a zapamatování podstatných fakt- náležitá intonace, přízvuk, pauzy a tempo- využití spisovné výslovnosti- osnova vyprávění – krátký mluvený nebo písemný projev <p>(jazyková výchova)</p> <ul style="list-style-type: none">- rozlišení ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku- určení slovních druhů- základní skladební dvojice, věta jednoduchá a souvětí- psaní správně i/y po obojetných souhláskách <p>(literární výchova)</p> <ul style="list-style-type: none">- vyjádření svých dojmů z četby- reprodukce textu dle svých možností

	<p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití komutativnosti a asociativnosti při pamětném i písemném sčítání a násobení - písemné početní operace v oboru přirozených čísel - provádění odhadů - řešení úloh, aplikace osvojených početních operací v oboru přirozených čísel - čtení a sestavování jednoduché tabulky <p>řešení praktických slovních úloh a problémů, jejich řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p> <p>Př – Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - propojení prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nacházení souvislostí mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - vysvětlení na základě elementárních poznatků o Zemi jako součást vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání 4 ročních období - třídění organismů do známých skupin, využití jednoduchých klíčů a atlasů <p>Hv</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívání na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně - využití jednoduchých hudebních nástrojů - rozpoznání hudební formy – jednoduché písně či skladby <p>Vv</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití a kombinace prvků vizuálně obrazného ve vztahu k celku – v plošném vyjádření linie a barevné plochy - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření – vědomé zaměření na vlastní životní zkušenosti - vyjádření nových a neobvyklých pocitů <p>Pč – Člověk a svět práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - volba vhodných pracovních pomůcek, nástrojů a náčiní - udržování pořádku na pracovním místě a dodržení zásad hygieny a bezpečnosti práce
--	---

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

V úvodní hodině proběhne rozdělení dětí do šesti skupin. Každé skupině je přidělen jeden „den stvoření“.

1.– 6. den projektu – vyučování pomocí prezentací, učebních textů a pracovních listů.

Děti jsou hned v úvodu projektu seznámeni s tím, že 7. den projektu proběhne prezentace skupin.

Realizační část

Úvod – seznámení s pověstí Ivana Olbrachta – Sedm dní stvoření světa – motivace k projektu

1. den – Přeměna tmy ve světlo, stvoření vesmíru, Země

2. den – Stvoření nebe, déšť

3. den – Vytvoření moří a souší, bylin a stromů

4. den – Stvoření Měsíce, Slunce a dalších hvězd

5. den – Stvoření ryb a ptáků

6. den – Stvoření zvířat a člověka

7. den – prezentace jednotlivých skupin

Pomůcky

Dataprojektor, interaktivní tabule, notebook nebo počítač, reproduktory nebo přehrávač CD, fotoaparát.

Závěrečná reflexe projektu

Děti si po celou dobu projektu shromažďují ke „svému dni stvoření“ potřebné materiály. V poslední den projektu každá skupina prezentuje „svůj den“, tj. na závěsné plátno vytváří koláž plnou malby, vystřižených obrázků a textů a slovně shrnou základní věcné informace, přidají zajímavosti získané z encyklopedií, internetu, časopisů či jiné literatury.

Popis projektu

„Sedm dní stvoření světa“

- Inspirací nám byla pověst Ivana Olbrachta se stejnojmenným názvem, ve které se vypráví, co Bůh každý den v týdnu udělal. Celý projekt trval 7 dní a my žáci jsme se věnovali každý den tomu, co Bůh stvořil.
- Nebyl to ale projekt nábožensky pojatý, spíše nás svou pestrostí provedl mnoha různými tématy.
- Soutěžemi jsme si zopakovali to, co umíme, dozvěděli jsme se něco nového, sami jsme vyhledávali nové informace. To vše se prolínalo ČJ, M, PŘ, VL, HV i VV či PČ. Nezbytnou součástí pro projekt byl dataprojektor se spoustou prezentací a interaktivní tabulí.
- Jakým tématům jsme se tedy věnovali? Naše osnova projektu byla následující:
 1. den – přeměna tmy ve světlo, stvoření vesmíru a Země
 2. den – stvoření oblohy, deště
 3. den – vytvoření moří a souše a stvoření stromů a bylin
 4. den – stvoření Měsíce, Slunce a dalších hvězd
 5. den – stvoření ryb a ptáků
 6. den – stvoření zvířat a člověka
- A 7. den, kdy Bůh odpočíval, my jsme nelenili a každá skupinka prezentovala „svůj“ den, který si vybrala. Úkolem skupiny bylo shromáždit k danému tématu informace a materiály a na závěsné plátno vytvořit koláž plnou malby, vystřižených obrázků a textů. Každá skupina měla závěrečné slovo a seznámila ostatní s tím, co se jí na projektu líbilo, stručně zopakovala to, co jsme se v projektu dozvěděli a přidala také něco nového, co si vyhledala v encyklopediích nebo na internetu.

Sedm dní stvoření světa

Co všechno udělal Bůh?

- 1.den – Přeměnil tmu ve světlo a stvořil vesmír a v něm Zemi
- 2.den – Stvořil nebe (oblohu) a umožnil déšť
- 3.den – Na naší Zemi vytvořil moře a zároveň souš, dále také byliny i stromy
- 4.den – Stvořil také měsíc, Slunce a další hvězdy
- 5.den – Stvořil ryby a ptáky
- 6.den – Stvořil zvířata a člověka
- 7.den – Dokonal své dílo a odpočíval

ÚVOD DO PROJEKTU s názvem SEDM DNÍ STVOŘENÍ SVĚTA

Po celou dobu PROJEKTU budou děti potřebovat tyto pomůcky:

- velké papíry A3 (to budou „desky“ pro každého žáka) s nadpisem
- „7 dní stvoření světa“ (ikona s názvem „Desky pro pracovní listy“)
- dvojlisty A4 s úzkými linkami = pro zápisky žáků
- mazací tabulku s fixem

Učitel bude potřebovat:

- dataprojektor
- interaktivní tabuli
- notebook nebo počítač
- reproduktory nebo přehrávač CD
- fotoaparát

NEŽ ZAČNEME...

Metodická poznámka:

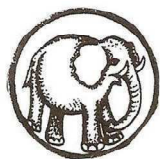
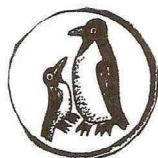
Celý obsah projektu s celou svojí metodikou je rozepsán do 8 částí s názvy: Úvod, 1. den, 2. den, 3. den, 4. den, 5. den, 6. den, 7. den. Vždy má název „Celý OBSAH S METODIKOU pro učitele“.

Každá tato část začíná obsahem daného dne, pomůckami pro daný den, dále jsou zde uvedeny názvy textů a pracovních listů, které jsou potřeba dětem ofotit a rozdat, také jsou zde uvedeny všechny prezentace a jsou seřazeny tak, jak jdou za sebou.

Následuje podrobný postup projektové práce a činnost tak, jak má jít za sebou včetně metodických poznámek, průvodních otázek, jsou zde vloženy všechny texty a pracovní listy a také naskenovány všechny prezentace.

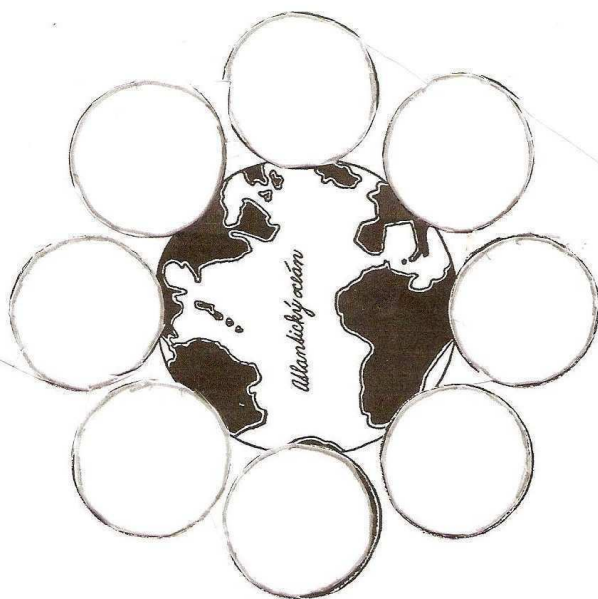
PŘÍLOHA - PRACOVNÍ LISTY
(viz příložené DVD)

zpívám. den si noční střídám, tucím, se
dívám, jméno je ve mně, tucím, se
přijímám, osa je tucím, se
tucím, se tucím, se tucím, se
tucím, se tucím, se tucím, se
tucím, se tucím, se tucím, se
tucím, se tucím, se tucím, se
tucím, se tucím, se tucím, se
tucím, se tucím, se tucím, se
tucím, se tucím, se tucím, se

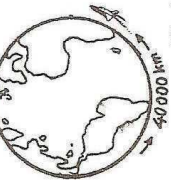
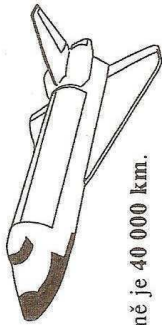

CO JE GRAVITAČNÍ SÍLA?

1. Do obrázku nalep ve správné poloze figurky.

2. Nakresli, co by se stalo, kdyby nepůsobila gravitační síla:

Obvod naší Země je 40 000 km.
 Zkus uvažovat:
 Kolikrát by za 1 sekundu oblétko kolem Země těleso, které by se pohybovalo stejně rychle jako světlo?
 (Zatím je stále světelná rychlost ničím nepřekonatelná.)

Za 1s urazí světlo 300 000 km, letící těleso by za 1s uletělo stejně dlouhou dráhu, to je 300 000 km.
 Když obletí těleso Zemi jednou, urazí dráhu délky 40 000 km.

obletí Zemi dvakrát, urazí _____ km
 obletí Zemi třikrát, urazí _____ km
 obletí Zemi čtyřikrát, urazí _____ km
 obletí Zemi pětkrát, urazí _____ km
 obletí Zemi šestkrát, urazí _____ km
 obletí Zemi sedmkrát, urazí _____ km
 obletí Zemi osmkrát, urazí _____ km

Sluneční číselná šifra:

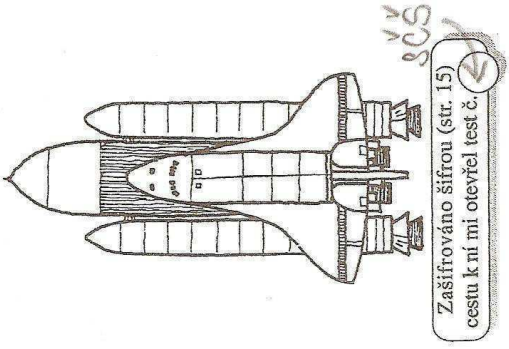
10	100	1 000	10 000	100 000	1 000 000	600	1 200	1 800	24 000
A	E	I	O	U	Ě	J	K	L	M
30 000	300 000	360 000	9 000	90 000	900 000	9 000 000	9 000 000	10 000 000	
P	R	N	S	Š	T	V	Z		

Kosmický let

Cesty do vesmíru - kosmické lety - jsou velmi drahé. Dovedávána se do vesmíru létalo jen raketami, které mohly být použity k letu do vesmíru vždy jen jednou.

Náklady na kosmické lety se snížily, když byl zkonstruován

15 000 · 20 =
1 500 : 150 =
2 000 - 800 =
935 - 835 =
45 000 · 20 =
9 170 + 830 =
29 350 + 650 =
90 · 20 =
7 300 : 730 =
4 000 · 90 =

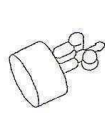
Kosmické koráby vynášejí na oběžnou dráhu kolem Země družice, vybavené přístroji, které vykonávají mnoho rozličných činností:

- Např.: - přenášejí televizní programy
 - navádějí ztracená letadla i lodě na správnou cestu
 - sledují počasí
 - pořizují snímky Země
 - obstarávají telefonní hovory
 - pozorují sluneční soustavu a vesmírný prostor

Odhadni:

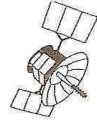
1. Družice určené pro studium Země obíhají kolem Země přes oba póly ve směru severojižním ve výšce:

- a) 1 000 km
- b) 100 km
- c) 10 km

2. Telekomunikační družice jsou umístěny nad rovníkem ve výšce:

- a) 3 500 km
- b) 35 000 km
- c) 350 000 km

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

ČINNOST VĚTRU

Dagmar Kostková

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

ČINNOST VĚTRU

Stručná anotace projektu

Prezentace názorně ukazuje útvary vzniklé činností větru v České republice i v zahraničí a objasňuje základní pojmy související s činností větru.

Autoři

Mgr. Dagmar Kostková

Další informace

Délka trvání	1 vyučovací hodina
Věk	12 až 15 let
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova
Rozvíjené kompetence	Osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova
Předměty	
Oborové výstupy	<ul style="list-style-type: none">– objasní pojem zvětrávání, popíše druhy zvětrávání– uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů– dokáže popsat vliv erozí ve svém okolí

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Prezentace je připravena pro 1 vyučovací hodinu.

Realizační část

1. hodina: prezentace Činnost větru

- eroze
- útvary vzniklé činností větru: skalní převisy, viklany, pokličky,
- skalní brány, skalní hříby, skalní okna
- skalní města
- národní parky a CHKO
- opakování

Pomůcky

Počítač nebo notebook, dataprojektor

Závěrečná reflexe projektu

Žáci mají možnost vidět v prezentaci zajímavé útvary vytvořené erozní činností. Fotografie mohou být inspirací k návštěvě těchto míst v České republice. Prezentace i závěrečné opakování může být využito při práci na interaktivní tabuli.

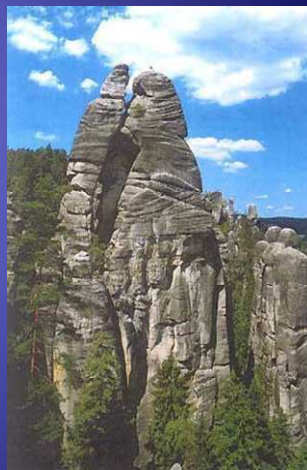
Popis projektu

Prezentace **Činnost větru** je k dispozici na DVD v souboru Činnost větru.

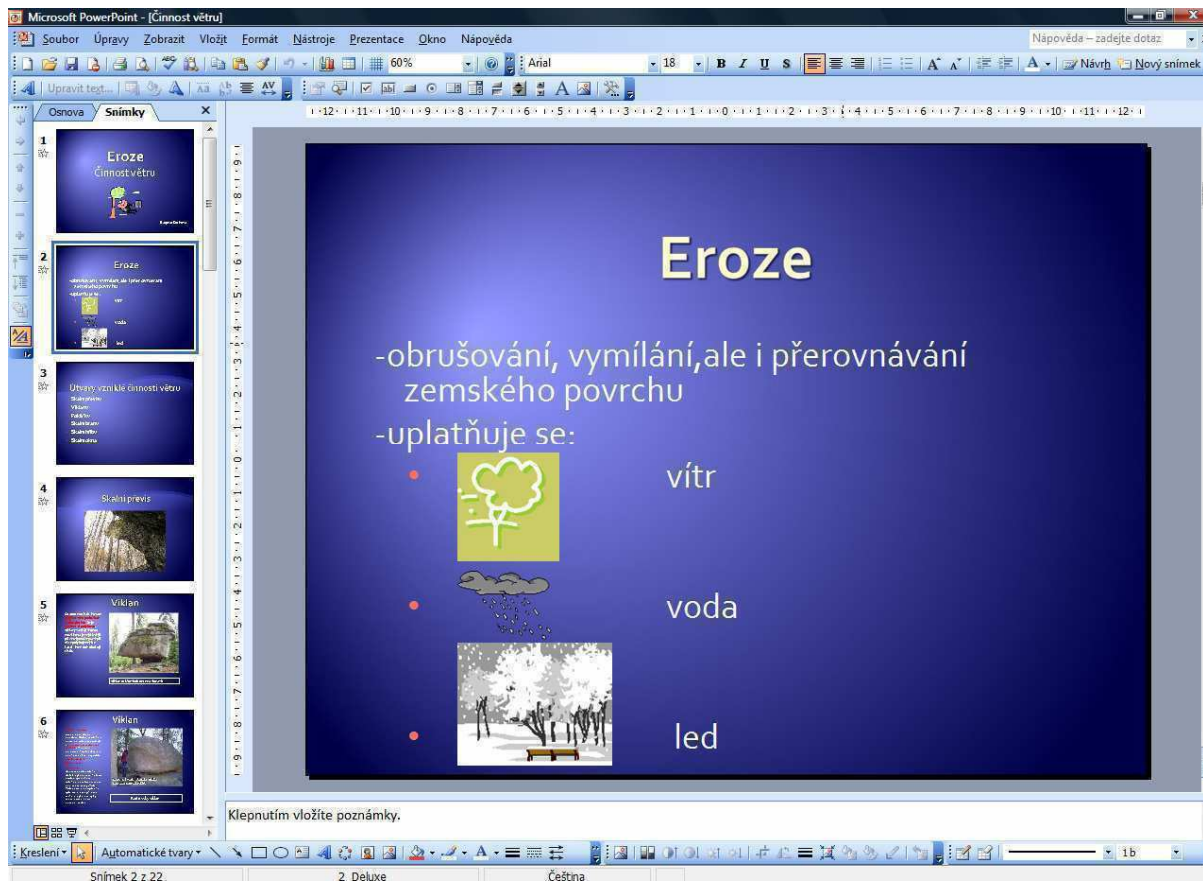
Adršpašsko- teplické skály

Starosta a Starostová

Milenci

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

DESKOVÉ HRY

Taťána Brhlíková

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

DESKOVÉ HRY

Stručná anotace projektu

Prostřednictvím deskových her si děti procvičují prostorovou orientaci, strategické a logické myšlení, učí se respektování spoluhráče. Deskové hry jsou vhodnou nápravou vývojových poruch učení a chování u dětí. Poznají hry, které pocházejí z různých částí světa Indie, Severní Ameriky, Evropy, Srí Lanky... některé z nich k nám promlouvají ze starověku.

Autoři

Mgr. Taťána Brhlíková

Další informace

Délka trvání	
Věk	9 – 10 let, dále neomezený
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova
Rozvíjené kompetence	Kompetence k řešení problému Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální
Předměty	Matematika Český jazyk Tělesná výchova
Oborové výstupy	Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti Řeší úlohy na prostorovou představivost Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru Dodržuje pravidla her a soutěží

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

V různých výchovných i vzdělávacích činnostech jsme hráli hry s pravidly, ať pohybové nebo stolní. Děti si procvičují sebeovládání, respekt ke spoluhráči. Proto jsme zařadili i hry deskové. Mají velký význam pro rozvoj logického myšlení, orientace v prostoru má význam pro čtecí dovednosti.

Realizační část

Děti se postupně seznámily s pravidly jednotlivých deskových her. Začali jsme hrou „Tři proti třem“, protože má nejjednodušší pravidla. Nejsložitější hrou je „Ovčinec“, který jsme nechali naposled. Deskové hry jsme hráli v době, kdy jsme pracovali po skupinách, v centrech.

Pomůcky

Desky pro deskové hry, hrací kameny (2 barvy) po 10 kusech pro jednu dvojici

Závěrečná reflexe projektu

K deskovým hrám si děti sedávají i o přestávkách nebo před zahájením vyučování. Ve výtvarné výchově si samy vytvořily předlohy desek pro deskové hry, ke kterým si vymýšlejí svá pravidla. Při opakování her rozvíjejí strategii hry a očekávají protitahy soupeře.

Popis projektu

Hrajeme deskové hry

„Všechny hry jsou prostředkem k dorozumění mezi lidmi“...

V době, kdy je tak potřebné rozvíjet komunikaci mezi lidmi, kdy naše děti tráví mnoho času u počítače a televize, jsem dětem předložila jednoduché deskové hry.

Pocházejí z různých částí světa a provázejí je příběhy staré tisíce let. Jejich náčrty a popisy byly nalezeny při archeologických výzkumech.

Děti si nejen osvojují pravidla hry, ale učí se sportovnímu chování, respektují strategii soupeřovy hry a tvoří svoji vlastní. Rozvíjí svoji představivost, orientaci v prostoru. Předvídají tahy soupeře.

Je překvapivé, jaké herní možnosti dětem dávají tak jednoduché hry.

Jsou vhodné pro děti mladšího a středního školního věku, rády se však jistě zapojí i starší děti.

Velkým obohacením jsou při nápravě vývojových poruch učení.

Pravidla jsou popsána ke všem hrám zvlášť, v jejich přílohách jsou pak hrací desky.

Jsou to hry : Tři proti třem, Mlým, Sedm vlků a Ovčinec.

Hrajeme deskové hry – Sedm vlků

Pomůcky:

herní plán = herní deska, viz Příloha č. 1

herní kameny (figurky) – 7 tmavých kamenů = „vlků“, 1 světlý = „medvěd“

Organizace hry: pro dva hráče u desky

Pravidla hry:

Ve hře se pravidelně střídají tmavý a světlý hráč. Herní deska má tvar rovnostranného trojúhelníku, rozděleného jednou čarou svislou a dvěma vodorovnými. Na místech, kde se čáry stýkají nebo protínají, tak vznikne 10 míst, které slouží jako body k posouvání herních kamenů (vždy po čáře).

Rozestavění hracích kamenů na desku:

Hru zahajuje „medvěd“. Položí kámen na libovolný bod na desce. Strategický je vrchol trojúhelníka, ale s tím hráči nemusí být seznámeni. Pokračuje „vlk“ – položí kámen na některý z volných bodů.

„Medvěd“ dále jen posouvá kámen na neobsazený sousední bod, jelikož má pouze jeden herní kámen. Takto hra pokračuje, až „vlk“ umístí na desku všech svých sedm kamenů. Již v této fázi hry může „medvěd“ ze hry vyřazovat kameny „vlků“, viz. popis ve vlastní hře.

Tímto začíná vlastní hra:

Oba hráči se při svém tahu mohou posouvat po čarách vždy na sousední volné místo. „Medvěd“ má právo, pokud se vedle něj ocitne „vlk“, který má za sebou volné políčko, jej přeskočit a tím ho vyřadit ze hry. Říká se, že „medvěd“ „vlka“ sežral. „Vlk“ nemá právo medvěda ze hry vyřazovat.

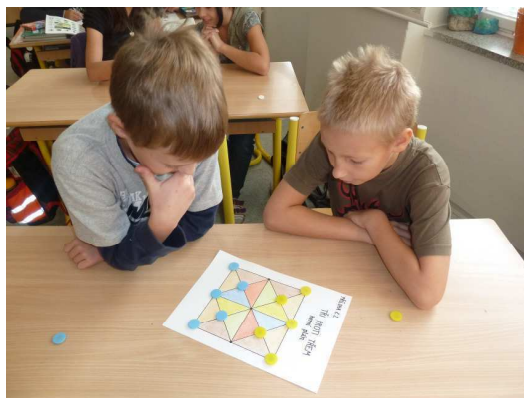
Kdy vítězí „medvěd“? Tehdy, když vyřadí ze hry tolik „vlků“, že už jimi nemůže být obklíčen na hrací desce tak, že by mu zamezili v pohybu při jeho tahu.“

Kdy vítězí „vlci“? Tehdy, když se jim na desce podaří „medvěda“ izolovat tak, že již nenajde volné políčko, kam by se při svém tahu posunul, „znehbynil ho“.

Hra je určena v této podobě pro děti mladšího školního věku. Po zvládnutí herních pravidel a taktiky lze hrát na složitějším hracím plánu.

Cíl deskové hry:

Rozvíjet u dětí orientaci v prostoru, prostorovou představivost. Učit děti respektovat pravidla, soupeřovu strategii, vymýšlet vlastní strategii hry. Chovat se sportovně v průběhu celé hry. Cvičit si představivost a zručnost při výrobě vlastní herní desky a malování herních kamenů.

Hrajeme deskové hry – Tři proti třem

Pomůcky:

herní plán = herní deska, viz Příloha č. 2

herní kameny (figurky) – 3 tmavé kameny, 3 světlé kameny

Organizace hry:

pro dva hráče u desky

Pravidla hry:

Ve hře se pravidelně střídají tmavý a světlý hráč. Herní deska má tvar čtverce, rozděleného čarami tak, že na sbíhajících se a protínajících se liniích vzniká 13 herních bodů.

Rozestavení hracích kamenů na desku:

Začíná bílý hráč umístěním kamenu na libovolný hrací bod. Zvláštní pravidlo zakazuje v tomto tahu umístit kámen pouze na bod, který leží přesně uprostřed herního plánu. Černý může svůj kámen umístit kamkoliv na volný bod. Takto se postupně střídají, až rozmístí všech šest kamenů.

Tímto začíná vlastní hra:

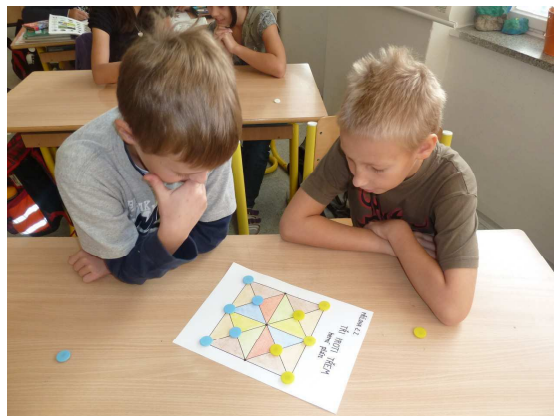
Soupeři střídavě posouvají své kameny na sousední volné body. Táhnout mohou všemi směry, i po šikmých úhlopříčkách.

Vítězí ten, komu se podaří umístit své tři kameny do jedné řady v kterémkoliv směru. Trojice kamenů musí stát těsně vedle sebe, nesmí mezi nimi být žádný volný bod ani hrací kámen soupeře.

Hra je určena pro děti všech věkových skupin i dospělé hráče.

Cíl deskové hry:

Rozvíjet u dětí orientaci v prostoru, prostorovou představivost. Učit děti respektovat pravidla, soupeřovu strategii, vymýšlet vlastní strategii hry. Chovat se sportovně v průběhu celé hry. Cvičit si představivost a zručnost při výrobě vlastní herní desky a malování herních kamenů.

Hrajeme deskové hry – Ovčinec

Pomůcky:

herní plán = herní deska, viz Příloha č. 3

herní kameny (figurky) – 24 tmavých kamenů = vlků
2 světlé kameny = ovčáci

Organizace hry:

pro dva hráče u desky

Pravidla hry:

Ve hře se pravidelně střídají tmavý a světlý hráč. Herní deska má tvar kříže, na němž jsou umístěny 33 herní body. 9 horních bodů je „pevnost“, viz Příloha č. 4.

Rozestavění herních kamenů na desku:

všech 26 herních kamenů je rozestavěno před začátkem hry podle nákresu, viz Příloha č. 5.

Tímto začíná vlastní hra:

První hraje „vlk“ kamenem přesně uprostřed desky, jinou možnost totiž zatím nemá, protože „vlci“ mají možnost se posouvat pouze na volné sousední políčko a to dopředu nebo do stran po vodorovných nebo svislých čarách. Nesmí skákat přes jiné kameny. Pak je na řadě „ovčák“. „Ovčáci“ jsou pouze dva, ale mají právo se pohybovat všemi směry – i dozadu a také po úhlopříčkách. Soupeři střídavě posouvají své kameny podle pravidel na sousední volné body. Pokud se „ovčák“ ocitne vedle „vlka“ a za „vlkem“ je volné políčko, může ho přeskočit a „vlka“ ze hry vyřadit. Je možný i takovýto několikanásobný skok, i se změnou směru.

„Ovčáci“ se nemohou pouštět daleko od ovčince, jelikož „vlci“ by mohli proniknout dovnitř. Rychle se proto vracejí zpět.

Kdy vítězí „vlci“? Tehdy, když obsadí všech 9 bodů uvnitř ovčince a nebo obklíčí „ovčáky“ tak, že se nemohou při svém tahu hnout z místa.

Kdy vítězí „ovčáci“? Tehdy, když vyřadí ze hry tolik „vlků“, že zbývající nemohou obsadit všechny body ovčince ani obrátce těsně obklíčit.

Hra je určena pro děti všech věkových skupin i dospělé hráče.

Cíl deskové hry:

Rozvíjet u dětí orientaci v prostoru, prostorovou představivost. Učit děti respektovat pravidla, soupeřovu strategii, vymýšlet vlastní strategii hry. Chovat se sportovně v průběhu celé hry. Cvičit si představivost a zručnost při výrobě vlastní herní desky a malování herních kamenů.

Hrajeme deskové hry – Mlýn

Pomůcky:

herní plán = herní deska, viz Příloha č. 6

herní kameny (figurky) – 9 tmavých kamenů, 9 světlých kamenů

Organizace hry:

pro dva hráče u desky

Pravidla hry:

Ve hře se pravidelně střídají tmavý a světlý hráč. Herní deska má tvar čtverce. Na místech, kde se čáry stýkají nebo protínají, tak vznikne 24 míst, které slouží jako body k posouvání herních kamenů (vždy po čáře).

Rozestavění hracích kamenů na desku:

Hru zahajuje světlý. Položí kámen na jakýkoliv bod na desce. Pokračuje tmavý – položí kámen na některý z volných bodů. Dále se hráči pravidelně střídají v kladení kamenů (Již v této fázi hry mohou vytvořit mlýn, tj. 3 kameny své barvy ležící těsně vedle sebe na jedné čáře a odstranit soupeři kterýkoliv kámen z hrací desky, s výjimkou kamenů z uzavřeného mlýna.) tak dlouho, dokud není všech 18 kamenů na hrací desce, pokud ovšem již některé nebyly odstraněny při vytvoření mlýna.

Tímto začíná vlastní hra:

Světlý a tmavý hráč střídavě posouvají své kameny po čarách hrací plochy na kterékoliv sousední volné body. Skákání přes jiné kameny není dovoleno. Vše směřuje k tomu, aby byl dokončen mlýn a soupeřovi znemožněno dokončení jeho mlýna a nebo odebrán herní kámen.

Žádný mlýn nesmí být sestaven dvakrát, např. jenom odsunutím jednoho kamene a pak jeho vrácením.

Komu zůstanou ve hře poslední 3 kameny, může skákat přes kameny soupeřovy, ale vždy pouze přes jeden jediný. Poražen je ten, komu zůstanou na herní desce pouze dva kameny – již nemůže vytvořit mlýn.

Hra je určena pro děti všech věkových kategorií, zejména pro starší.

Cíl deskové hry:

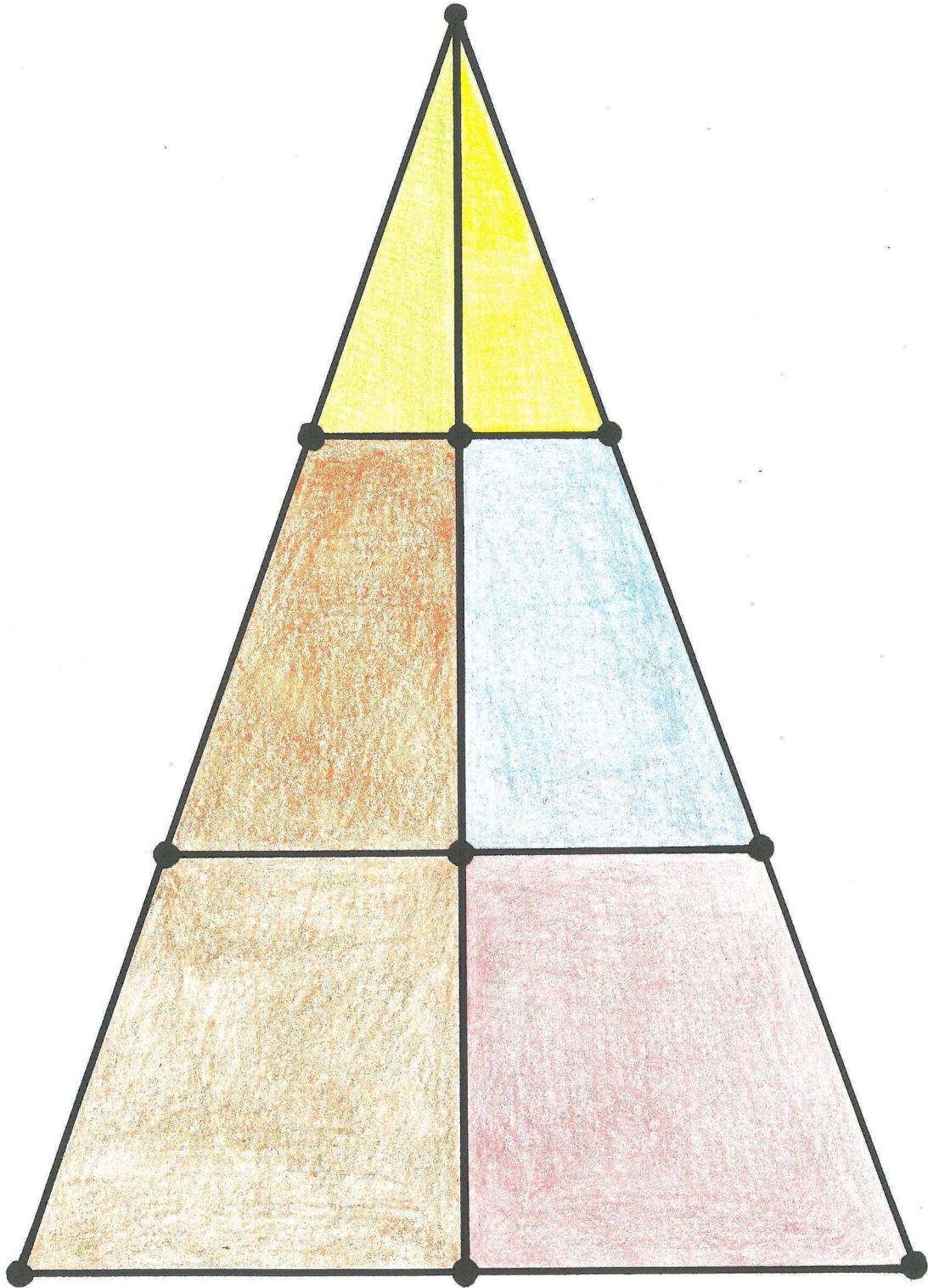
Rozvíjet u dětí orientaci v prostoru, prostorovou představivost. Učit děti respektovat pravidla, soupeřovu strategii, vymýšlet vlastní strategii hry. Chovat se sportovně v průběhu celé hry.

Cvičit si představivost a zručnost při výrobě vlastní herní desky a malování herních kamenů.

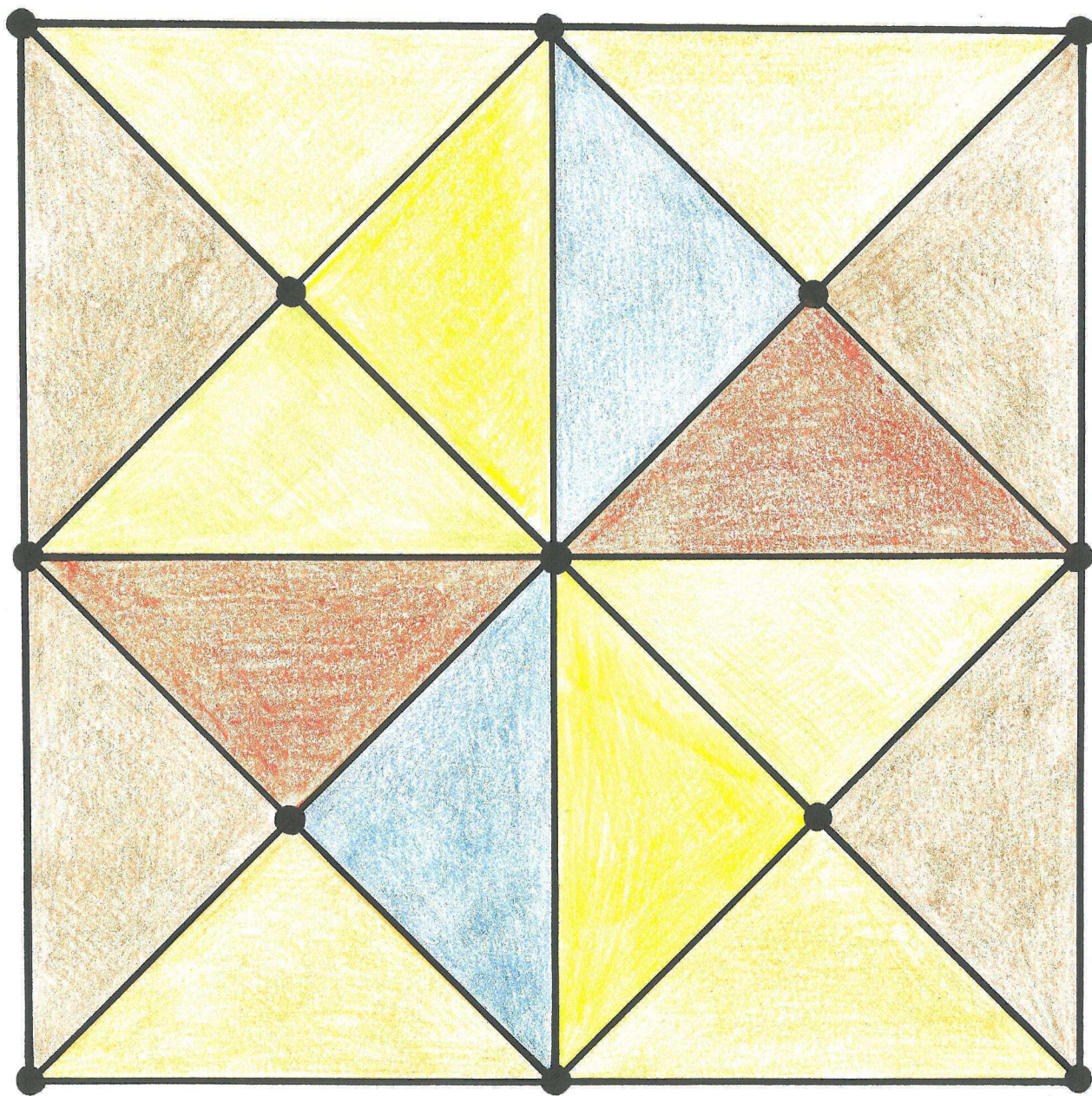
PŘÍLOHA Č. 1

SEDM VLKŮ herní plán

PŘÍLOHA č.2

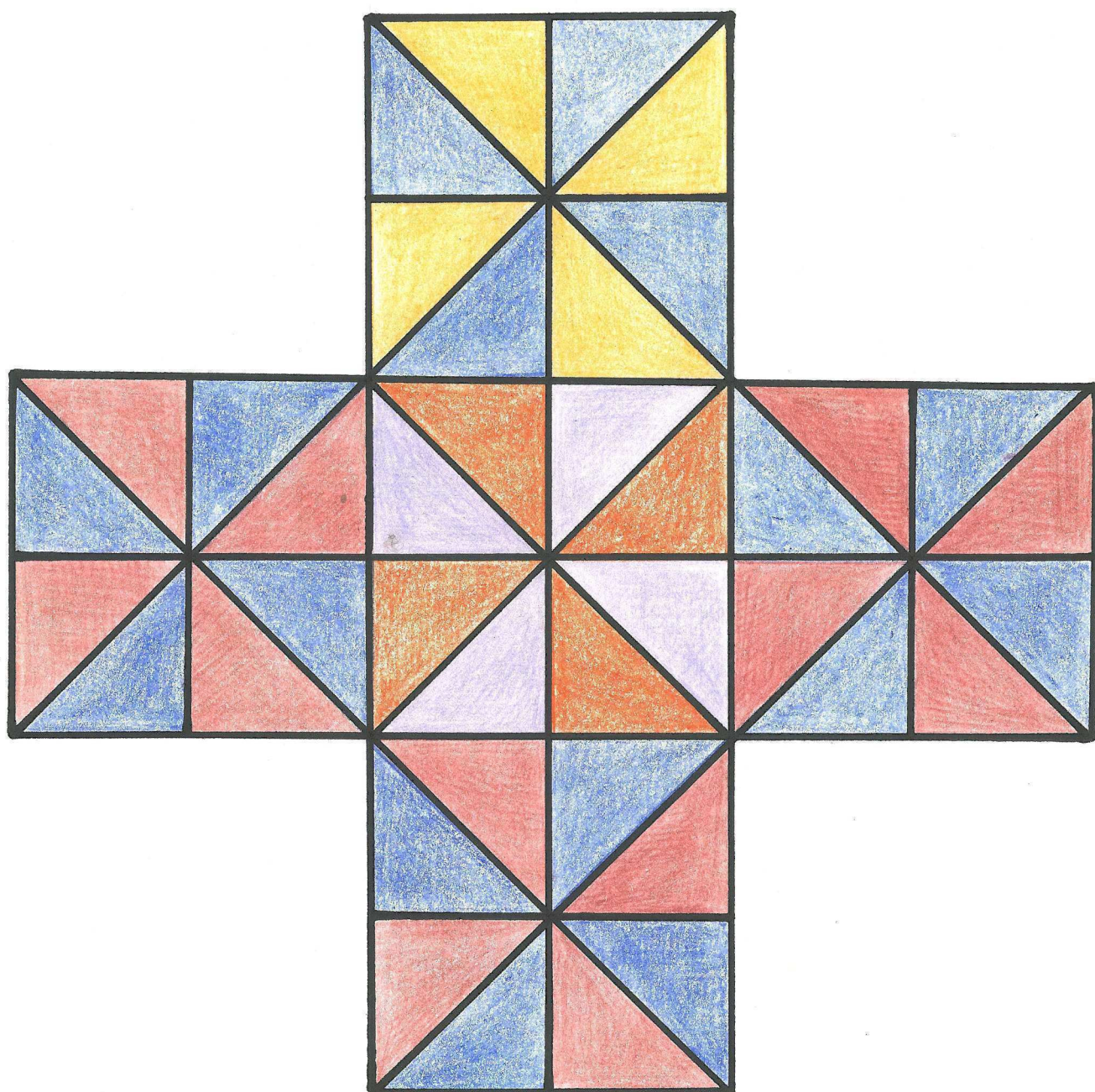
TŘI PROTI TŘEM herní plán

PŘÍLOHA č. 3

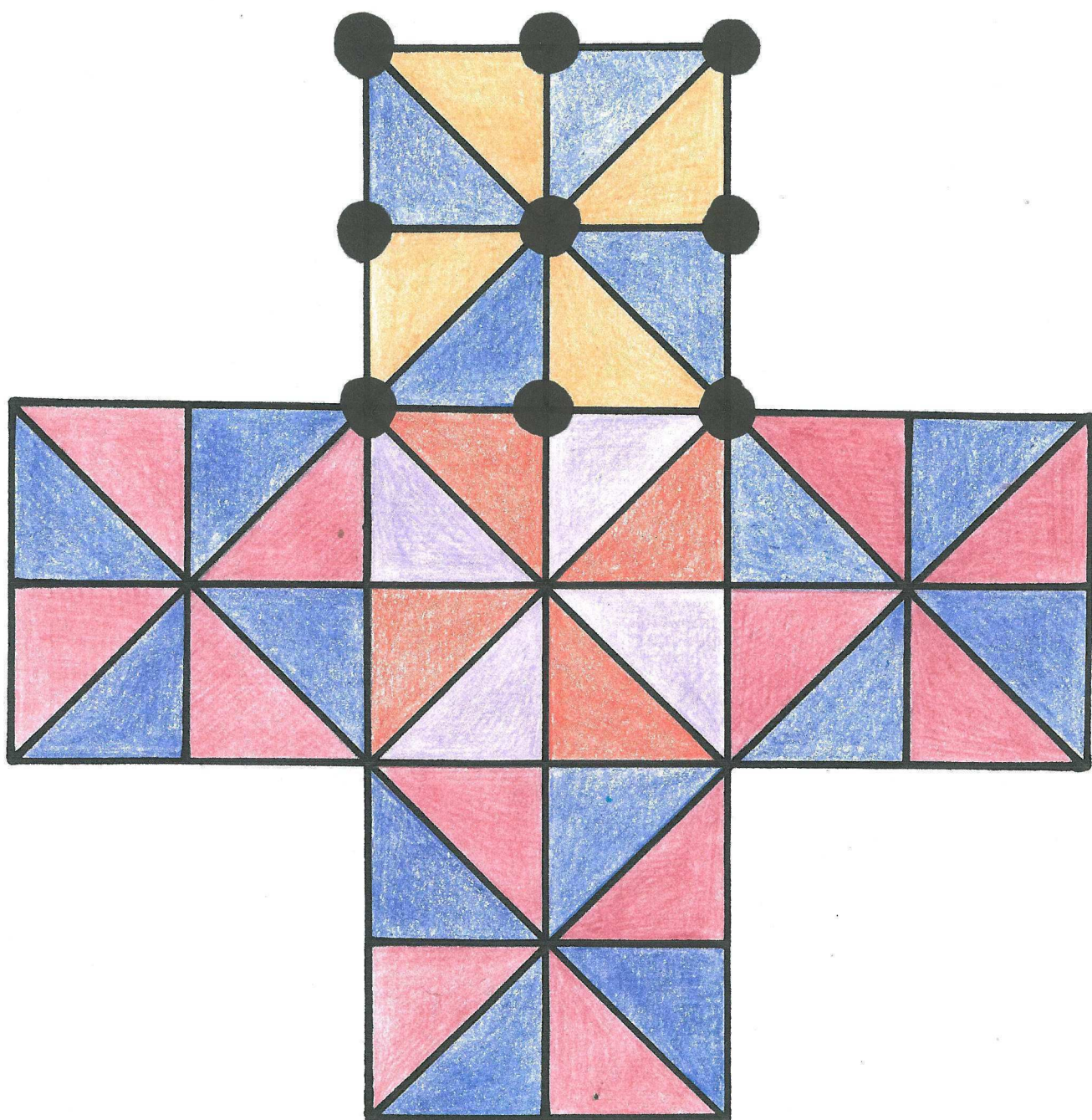
OVČINEC

herní plán

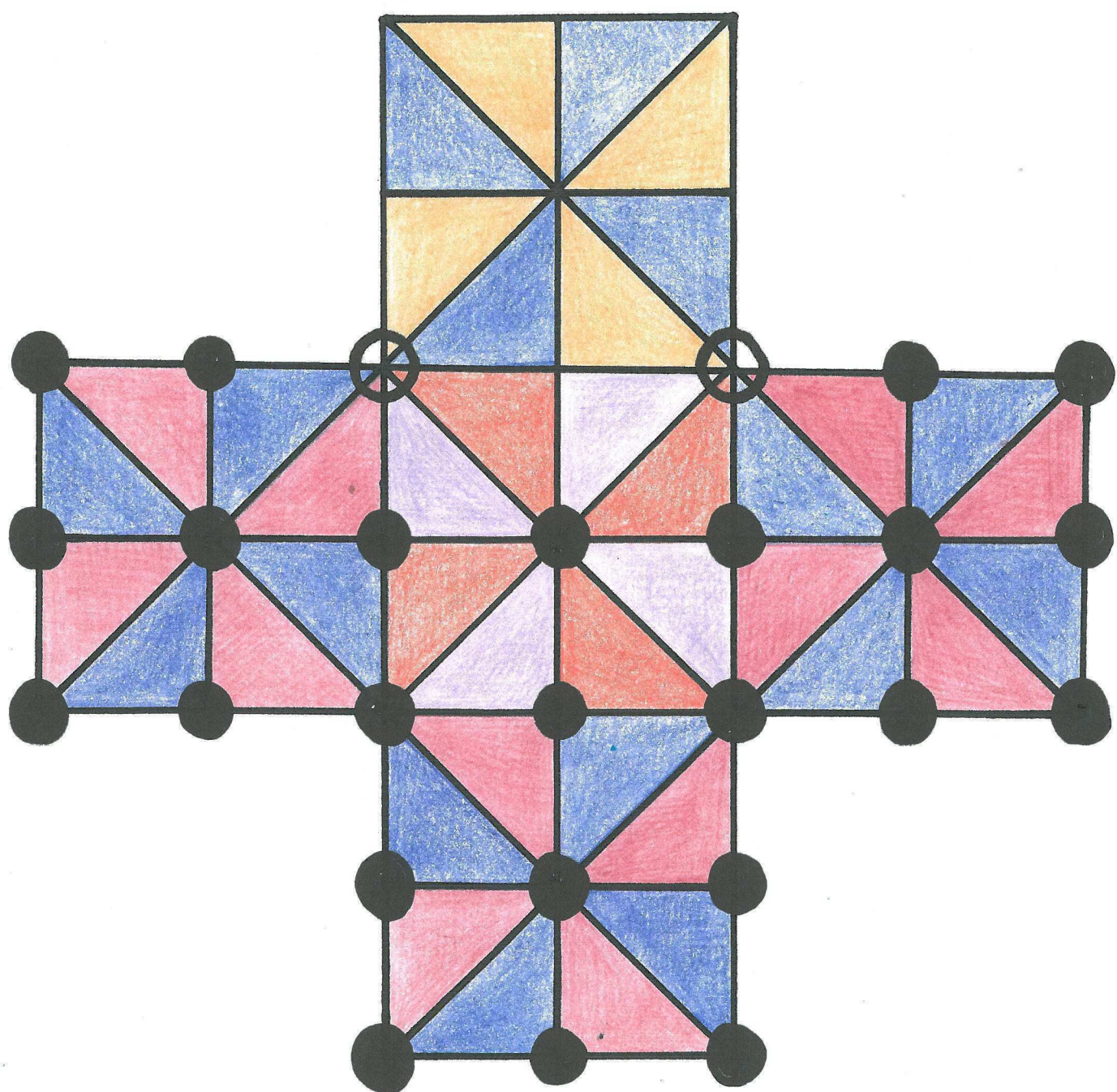
PŘÍLOHA č. 4

OVČINEC „pevnost“

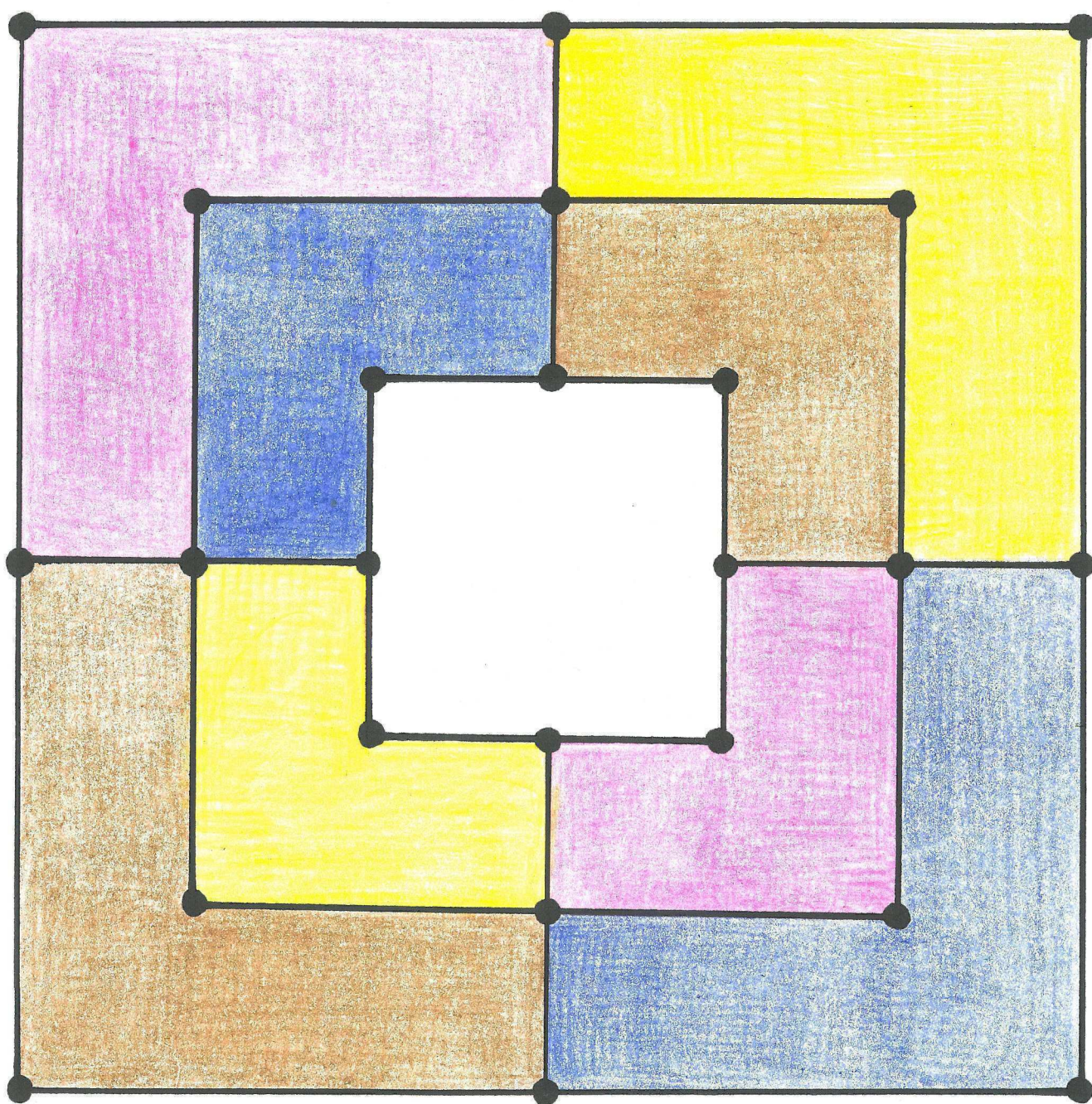
PŘÍLOHA č. 5

OVČINEC základní rozestavění

PŘÍLOHA č. 6

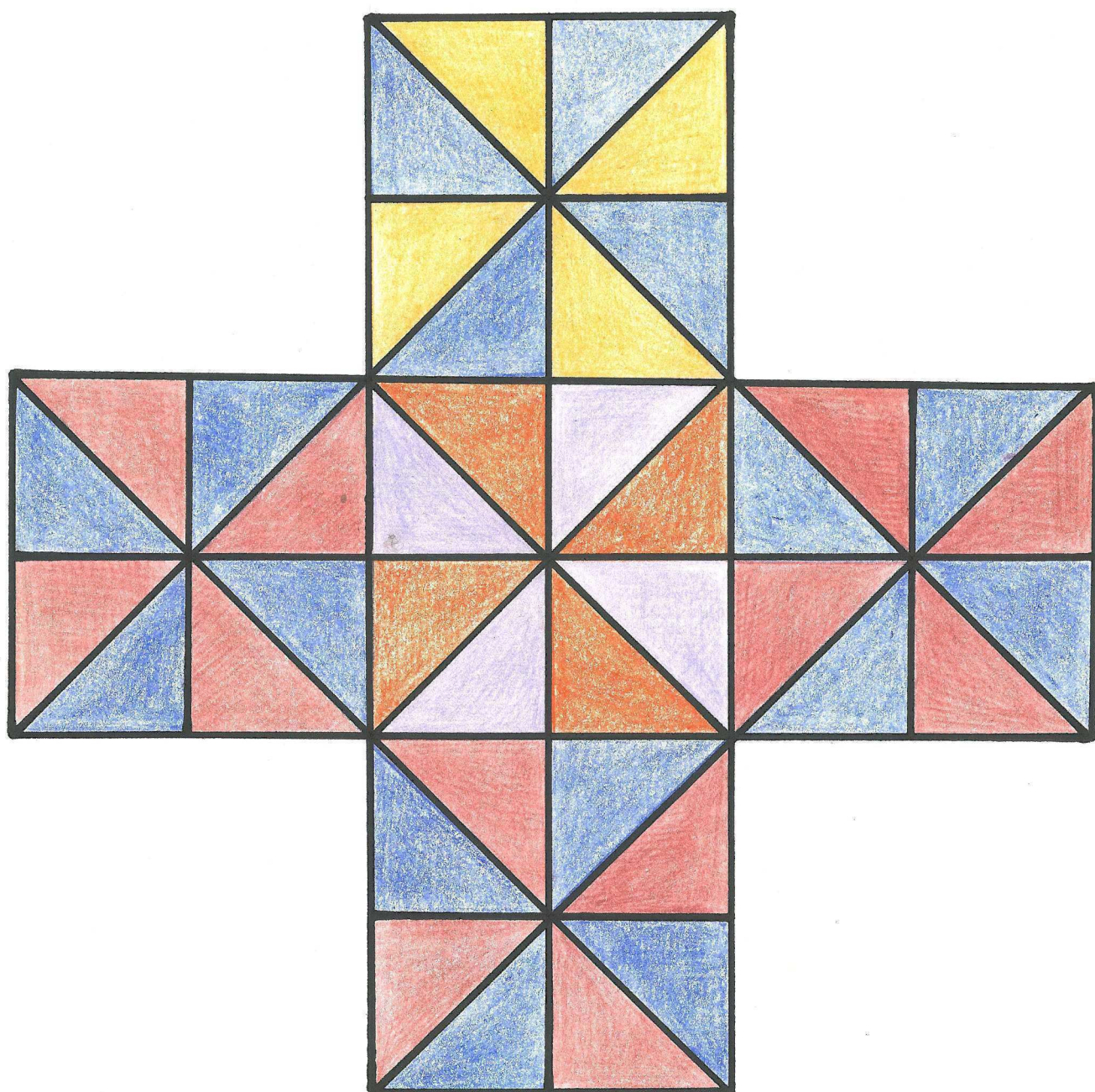
MLÝN herní plán

PŘÍLOHA č. 3

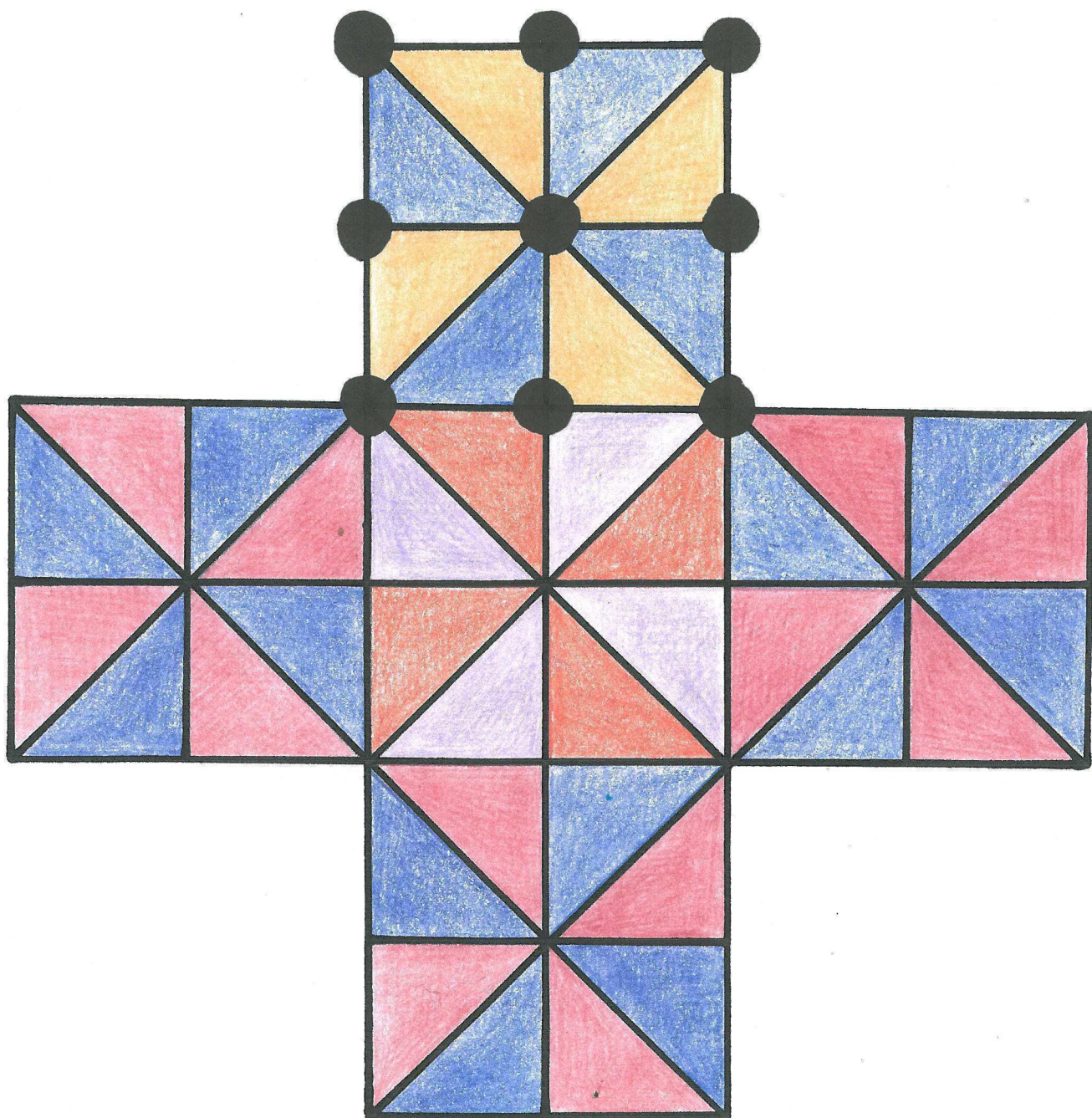
OVČINEC

herní plán

PŘÍLOHA č. 4

OVČINEC „pevnost“

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

PŘÍRODOU PO HORNICKÉ STEZCE

Miroslava Novotná, Irena Sochorová

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

PŘÍRODOU PO HORNICKÉ STEZCE

Stručná anotace projektu

Historie „stříbrné“ Jihlavy, poznávání a pozorování přírody v různých ročních obdobích, vyhledávání informací v dostupné literatuře a na internetu, přírodní variace a jejich využití v činnostech výtvarných, pracovních a jazykových, orientace na mapě i v terénu, zdravý pohyb v přírodě, rozvoj komunikativních dovedností vhodných pro vlastní prezentaci, individuální zodpovědnost, práce ve skupině vrstevníků, rozvoj ekologického cítění

Autoři

Mgr. Miroslava Novotná, Irena Sochorová

Další informace

Délka trvání	3. - 4. ročník
Věk	9 – 11 let
Průřezová témata	osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, environmentální výchova, mediální výchova
Rozvíjené kompetence	kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní
Předměty	ČJ, M, PRV VL, PŘ, VV, PČ, TV, HV
Oborové výstupy	seznámení s historií Jihlavy, s neznámějšími pověstmi z Jihlavy a okolí, práce s mapou, buzolou, orientace v okolní krajině, odhad vzdálenosti, pozorování přírody, rozvíjení ekologického chování, využití vlastivědných a přírodních témat ve výtvarných, pracovních a komunikativních činnostech, práce ve skupinách, individuální vyhledávání informací

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Cíle našeho projektu: žáci se seznámí s historickými skutečnostmi a legendami Jihlavy a okolí, pracují s mapou, orientují se v terénu, vnímají krásy a proměny přírody na Vysočině, vylepšují se v komunikativnosti, učí se efektivnímu využití odborné literatury, encyklopedií a internetu k získávání informací, využívají pozorování a nově nabytých poznatků ve výtvarných, pracovních a jazykových aktivitách, rozvíjejí ekologické chování a samostatnost, projevují radost z pobytu v přírodě, pohybových aktivit a her v přírodě.

Realizační část

Vlastní realizace projektu proběhla ve třech etapách – podzimní, zimní a jarní.

Pomůcky

Odborná literatura a encyklopedie (viz seznam literatury), přírodovědné programy na PC, internet, pracovní listy (přílohy), mapy ČR a okolí Jihlavy, plán Jihlavy, buzoly, výtvarný materiál, fotoaparát, psací potřeby, stopky

Seznam literatury:

BRANISLAV, F.: Básně dětem. Praha, Albatros 1971

STŘEDA, L. + KARPAŠ, J.: Z holubí pošty. Praha, Středočeské nakladatelství a knihkupectví 1971

TOMAN, J. + VONDRŮ, M.: Já čtenář a můj svět. Praha, Fortuna 1994

POLÁK, K.: Lidové pověsti a Jihlavy a okolí. Jihlava, Ekon 1993

KŘESADLO, K.: Kapitoly z historie Jihlavy. Jihlava, Novina 1992

Jihlavsko a Třebíčsko. Praha, Soukup a David 2006

PILÁT A., UŠÁK O.: Kapesní atlas hub. Praha, SPN 1968

Dětská ilustrovaná encyklopedie – Živý svět. Bratislava, Slovart 1992

ŽÁČEK, J.: Žáčkova encyklopedie pro žáčky. Praha, Albatros 2002

SMRČKOVI, M. + L.: Naši ptáci. Praha, Albatros 2005

KVASNIČKOVÁ, D. + DELÉVOVÁ, I.: Manipulační atlas zvířat. Praha, Komenium 1981

Video pořad:

KŘESADLO, K., HOLUB, I.: Jihlava, stříbrné město. Jihlava, H+S Video 1995

HOLUB, I.: Jihlavsko pohostinné, Jihlava, H+S Video 1995

Sdružení ochránců přírody: Příručka jihlavského ochránce přírody 1999

Internetové odkazy:

www.jihlava.cz

www.mesta.obce.cz/jihlava

Závěrečná reflexe projektu

Projekt se vydařil, žáci se dle svých schopností a zájmů aktivně zapojili, rozšířili si vědomosti, komunikativní dovednosti a prohloubili vzájemné vztahy. Velice je zaujaly činnosti spojené s pobytem v přírodě. Tento projekt doporučujeme nejen žákům a jejich pedagogům z Jihlavy a okolí. Samotné absolvování Hornické stezky je možno zvládnout i během jednoho dne, ovšem s omezeným počtem aktivit a úkolů a absencí srovnávání proměn přírody.

Popis projektu

Realizace projektu proběhla v následujících etapách:

Podzimní část

- Seznámení s historií a pověstmi o Jihlavě, vyhledávání informací v dostupné literatuře a na internetu, návštěva městské knihovny, využití video nahrávek „Jihlavsko pohostinné“ a „Jihlava, stříbrné město“, orientace na mapě, práce s buzolou, společné plnění pracovních listů.
- Žáci byli poučeni o bezpečnosti a chování v silničním provozu a přírodě.
- Turistická vycházka po Hornické naučné stezce – stanoviště 1 – 6, pozorování přírody, práce a mapou, orientace v místní krajině, využití buzoly, odhad vzdálenosti a následné měření, aktivity: hod šiškou na cíl, slalom mezi stromy, přeskok přes přírodní překážky, frotáž listů a kůry stromů, určování a poznávání přírodnin, sběr listů a ostatních vhodných přírodnin.
- Ve škole: shrnutí nově získaných poznatků a zážitků s využitím pracovních listů, skupinová práce Náš plán Hornické stezky.
- Malíř jménem Podzimek – dramatizace (viz příloha).
- Škola v přírodě – výzkumné, poznávací, botanické, zoologické, ekologické i hospodářské činnosti v lese, v rybníku a na farmě, práce se dřevem, zvuky -- lesa v podání netradičních multikulturních nástrojů.
- Vyhodnocení Podzimní části.

Zimní část

- Ekologická výchova.
- Ježek - praktická ukázka výroby zimního úkrytu pro ježky, plnění pracovních listů.
- Krmítko pro ptáčky – popis výroby, krmení, pozorování, praktická realizace, prezentace a vyhodnocení slohových prací a fotodokumentace.
- Vycházka - poznáváme stopy zvířat, přikrmování zvířat v zimě.
- Stopy zvířat – poznávání, praktická realizace odlitků stop zvířat i stop lidských.
- Společenstvo lesa – plnění pracovních listů.
- Vyhodnocení Zimní části.

Jarní část

- Teoretická příprava s využitím pracovních listů (opakování) a dostupných pramenů.
- Turistická vycházka po Hornické naučné stezce – stanoviště 6 – 10, pozorování a porovnávání změn v přírodě, výstup na vrchol Rudný, pracovní a výtvarná aktivita s využitím drobných spadaných větví a provázku Duchové pradávňých havířů. Poznámka: Od stanoviště 8 doporučujeme vrátit se zpět k vrcholu Rudný a pak pokračovat ke křižovatce u „Lyžaře“, vyhnete se přesunu po poměrně frekventované silnici od Zborné, na které kromě aut nic zvláštního nevidíte.
- Ve škole: shrnutí, společná práce Zvuky jarního lesa (využití pracovních listů Ptáci)
- Vyhodnocení Jarní části.

Závěrem jsme navštívili výstavu v Muzeu Vysočiny Dolování stříbra a mincování v Jihlavě.

Hornická naučná stezka v Jihlavě

V roce 1998 byla v lokalitě Jihlava – Lesnov zřízena **Hornická naučná stezka**. Mapuje zejména dochované zbytky jihlavské stříbrné slávy, kterých se jen v katastru města nalézají několik stovek. Naučná stezka prochází po místech s nejvíce patrnými pozůstatky dolování, tak aby co nejvíce přiblížila zašlou slávu jihlavského stříbra... Má za cíl seznámit zájemce s historií dolování stříbra v okolí Jihlavy a zároveň i s přírodou, která Jihlavu obklopuje.

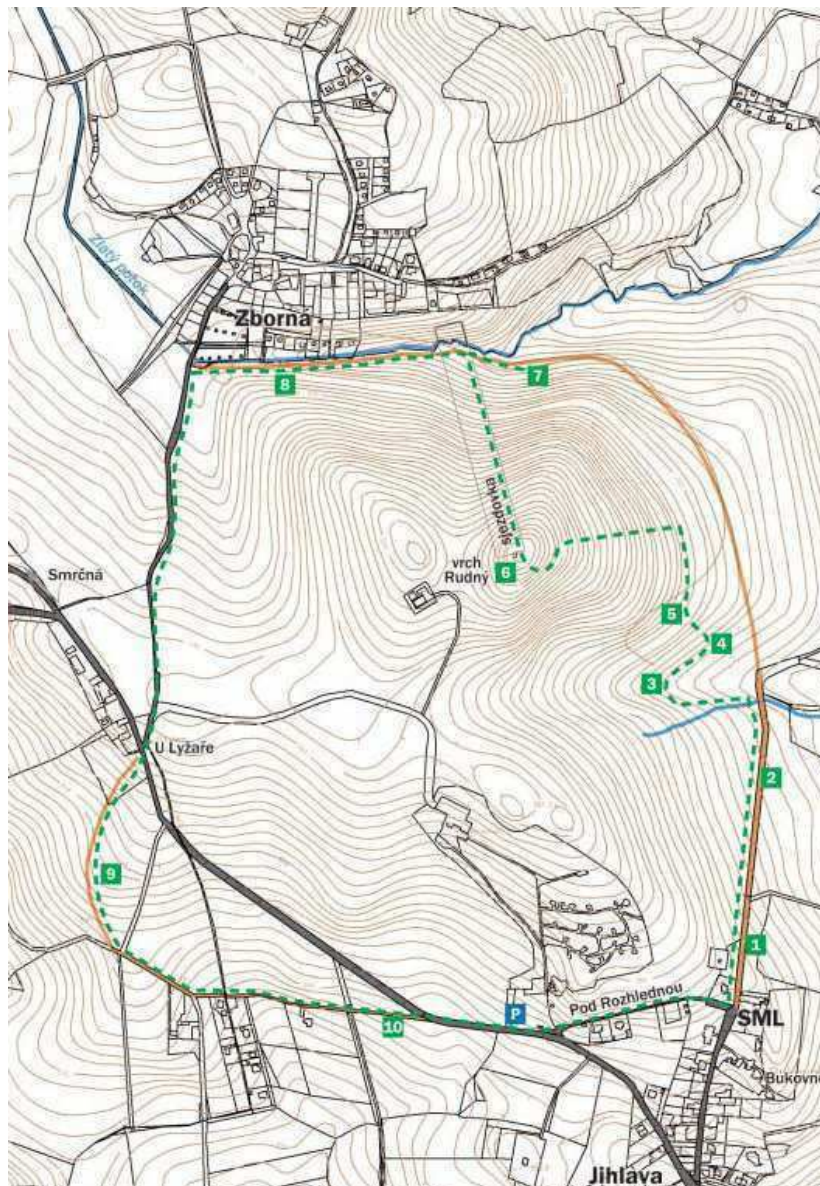
1. **Začátek** trasy je stanice městského autobusu č. 5 u krematoria. Trasa obsahuje 10 zastavení s informačními tabulemi. Lehká náročnost trasy je vhodná jak pro pěší, tak pro cyklisty.
2. **Střecha Evropy – rozvodí moří – jde o hlavní „Evropské rozvodí“**, také definované jako **evropská linie**, přes kterou neteče žádná voda – část zde pramenících toků směřuje k **Severnímu moří**, druhá část k **Černému moří**. Tato „střecha Evropy“ není příliš vysoká (540m), vyvěrá zde v prameništích křišťálově čistá voda.
3. **Obaly**: V okolí šachty sv. Jiří se nachází 25 větších hromad vykopaného materiálu – tzv. obalů. Původně byla většina průzkumových i těžebních šachet vy dřevěna **srubovým způsobem**. Těžní plošina u ústí jámy se nazývala **hejpanek**. Nad ústím byla postavena šachetní budova, nazývaná **bechyně** nebo **kavna**, kde bylo místo pro těžní zařízení a pro havíře.
4. **Šachta sv. Jiří: Šachta** pochází z nejstarší etapy dolování. V roce 1592 zde byla již jen stará oplocená šachta. O její obnovu se pokusil Vít Bachor a havíři zde **čerpali 30 dní a nocí** vodu a hladinu pak udržovali v hloubce 60m od ústí šachty. Pro slabý výtěžek stříbrných rud bylo dílo pouštěno.
5. **Vodotěsní stroj** – ke stroji, jež byl nad šachtou sv. Jiří instalován, byla přiváděna voda ze **vzdálenosti 1 km pomocí vodního náhonu**. Tento náhon, dnes již nefunkční a suchý, existuje dosud téměř v celém svém průběhu a je přerušen pouze lesními cestami a lyžařským vlekem. Začíná na okraji obce Zborná, u cesty vedoucí podél Zlatého potoka.
6. **Rozhledna z vrchu Rudný** (Šacberk – 613,3m) se nacházela rozhledna ve tvaru **osmiúhelníku** o výšce 27 m. Veřejnosti byla zpřístupněna 1. září 1907. Na dodnes zachovaném základu bylo 5 pater a ochoz s nádherným romantickým výhledem. Rozhledna byla v provozu celých 37 let, koncem II. světové války však vyhořela a obnovena již nebyla.
7. **Horniny v okolí vrchu Rudný** (geologické zastavení) – vrchu Rudný je budován velmi silně přeměněnou horninou, tzv. **migmatitem** – patří k převládajícím horninám Českomoravské vysočiny a zároveň v této oblasti i k nejstarším horninám.

8. **Hornický náhon**, jehož vodním proudem byl poháněn vodotěžní stroj v šachtě sv. Jiří, byl napájen ze *starého báňského rybníka*, po němž se zachovala hráz na levé straně silnice při vjezdu do Zborné od Jihlavy.

9. **Obyvatelé místních lesů** – lesy jsou tvořeny porosty s převahou jehličnatých dřevin, hlavně smrku. Na některých místech je vyšší zastoupení jedle. Jsou zde zbytky **přirozených smíšených lesů**, tvořené *bukem, smrkem a jedlí*.

Hnízdí zde **sýkora parukářka, uhelníček, brhlík lesní, čížek lesní, datel černý, strakapoud velký a vzácně i žluna šedá**. Z dravců **kalous černý a z nočních dravců kalous obecný a puščík obecný**.

10. **Šachetní dolování** – hlavními důlními díly byly úklonné šachty, zakládáné na žilném pásu hustě vedle sebe, protože umožnily uplatnění většího počtu těžařů a havířů, aby ložisko mohlo být co nejrychleji a nejúplněji vydobyto. Profil jámy byl takový, aby se do jámy vešly schody a okov s těžkým lanem.

Pracovní list 4

Motto:

Ježek v zimě

Kam se ježek v zimě schoval?
Neklouzal se, nesáňkoval.
Zahrabal se do listí,
od té chvíle spí a spí.

Zahrabal se do země:
Lidičky, vzbudte mě,
až zazvoní fialky,
zapískají píšťalky.

1. **Jak se řekne slovo ježek anglicky? Vyhledej ve slovníku.**

Čtená forma: _____ písemná forma: _____

2. **Vyhledej 3 zástupce živočichů dle způsobu obživy. Čerpat můžeš v encyklopediích, na internetu nebo v přírodovědných programech na PC:**

Býložravci _____

Masožravci _____

Všežravci _____

Do které skupiny zařadíš ježka? _____

3. Je slovo JEŽEK jednoznačné nebo mnohoznačné? Vysvětli tyto pojmy a odůvodni na příkladech.

4. Popiš stavbu těla a způsob života a obživy ježka a porovnej s krtkem.

5. Vymodeluj dle popisu ideální zimní úkryt pro ježka a popiš jeho úkryt.

Ježkům můžeme pomoci tím, že pro ně na zahradě vybudujeme zimní úkryt /nejlépe z kompostu/.

Z prken nebo střešních tašek vytvoříme komůrku o velikosti 30 x 30cm, vysokou 20cm. K ní vede chodba dlouhá 30 – 50cm. Zimní komůrku i chodbičku naplníme volně z poloviny suchým listím nebo senem a zakryjeme nepromokavou stříškou z tašek či prken. Pro zimní promrznutí zasypeme kompostem. Celá stavba musí být dostatečně pevná, aby ježka nezavalila.

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

INDIÁNSKÉ HRY

HBITOSTI A MOUDROSTI

Taťána Brhlíková

Základní škola Jihlava, Kollárova 30
2011

Projekt

Název projektu

INDIÁNSKÉ HRY HBITOSTI A MOUDROSTI

Stručná anotace projektu

Pobyt má pomoci různých aktivit a her projektu stmelit kolektiv třídy, umožnit třídnímu učiteli poznat děti v jiném prostředí, v zátěžových situacích, v jiných životních podmínkách, než na které jsou děti zvyklé. Prostřednictvím pobytu uprostřed přírody, bez elektriky, přívodu vody a odlišného hygienického zařízení nastínit dětem život přírodních národů. Děti si prožijí dny bez civilizačních vymožeností a díky tomuto zážitku si lépe uvědomí sepětí člověka s přírodou a důležitost její ochrany.

Autoři

Mgr. Taťána Brhlíková

Další informace

Délka trvání	2 týdny
Věk	10 let
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Enviromentální výchova
Rozvíjené kompetence	Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence personální a sociální Kompetence pracovní
Předměty	Český jazyk Vlastivěda Přírodověda Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova
Oborové výstupy	Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě Uplatňuje získané hudební schopnosti a dovednosti při zpěvu Provádí jednoduché hudební improvizace Vytváří jednoduchými postupy různé předměty

	<p>Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p> <p>Pracuje podle slovního návodu a předlohy</p> <p>Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p> <p>Dodržuje pravidla her a soutěží</p> <p>Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost na úrovni třídy</p>
--	--

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

V hodinách přírodovědy jsme se zabývali ekologickými souvislostmi přírody. V souvislosti s tím jsme se zmínili o moudrosti přírodních národů. Po nabídce na využití přírodního srubu v Ratově jsem se rozhodli pro krátký pobyt v přírodě mimo civilizaci.

Děti si na mapě vyhledaly trasu cesty, pracovaly s jízdním řádem, vyhledaly vhodné vlakové spoje.

Rodiče dětí pomáhali s přípravou dřeva na topení a také s nakládáním a odvozem materiálu, potravin, batohů a spacích pytlů...

Společně jsme sestavili jídelníček (příloha č. 15).

Realizační část

Program pobytu:

Zavazadla dětí a zásoby potravin a jiného materiálu byly naloženy před ZŠ Kollárova v Jihlavě do auta, děti vlakem cestovaly jen s příručními zavazadly.

Oba dny si děti stravu připravovaly samy na srubu podle předem sestaveného jídelníčku.

S provozními věcmi nám pomáhal pan Bláha, tatínek jedné z dětských účastnic. Ukázal dětem, kam se jezdí do studánky pro vodu, kam do lesa pro dřevo.

Spali jsme společně na půdičce srubu.

Vzhledem k tomu, že se srub nachází na dně bývalého lomu, byly děti poučeny o bezpečném pohybu po okolí.

Během celého pobytu jsme sledovali rostliny i živočichy – zejména ptactvo, stopy, změny v přírodě.

11. – 19. 10. 2010 – práce na tématu ptáci, referáty, elektronické zpracování, prezentace

Výjezd do Ratova:

20. 10. 2010

- 7.30 - 7.50 nakládání zavazadel a materiálu před školou
- 8.00 - 8.45 školní výuka – hodina anglického jazyka
- 9.00 odchod na Hlavní vlakové nádraží v Jihlavě, koupení lístků
- 9.30 odjezd vlaku do Číchova
- 10.00 – 10.30 pěší cesta na srub do Ratova
- 10.30 – 11.00 ubytování na srubu, příprava prostoru na spaní
- 11.00 – 11.30 seznámení se s blízkým okolím srubu, vaření čaje
- 11.30 – 12.00 oběd z domácích zásob, teplý čaj
- 12.00 – 13.30 hra Květy lesa, vyhodnocení hry podle kmenů – příloha č. 1
- 13.30 – 14.30 sběr a příprava dřeva na večerní oheň
- 14.30 – 16.00 hra Lov divočáka, vyhodnocení hry podle kmenů – příloha č. 4
- 16.00 – 16.30 svačina

- 16.30 – 17.30 míčové hry, plácaná, trénování hodů polenem – příloha č. 7, příprava programu k ohni – příloha č. 8
- 17.30 – 20.00 večerní oheň – příloha č. 9, zpěv s kytarou, bubnování na šamanský buben, tanec okolo ohně, program připravený dětmi, opékání párků, vyprávění příběhů u ohně, světelné vytýčení noční stezky odvahy
- 20.00 – 21.00 noční stezka odvahy, postupně hygiena a ukládání se ke spánku na půdu srubu – příloha č. 10
- 21.00 pozorování Jupitera, povídání o planetě, o historii – příloha č. 11
- 21.00 zpěv ukolébavek ke spánku, povídání na půdě
- 22.00 noční klid

21. 10. 2010

- 7.00 - 7.30 vstávání, ranní hygiena, úklid spacáků a dek
- 8.00 - 8.30 snídaně
- 8.30 – 10.00 hra Hod podkovou, vyhodnocení hry podle kmenů – příloha č. 2
hra Hod polenem, vyhodnocení po kmenech – příloha č. 3
- 10.00 – 10.30 přesnídávka
- 10.30 – 11.30 hra Shazování předmětů bičem, vyhodnocení hry po kmenech -
- příloha č. 6
- 11.30 – 12.30 vaření, volná zábava dětí na srubu
- 12.30 – 13.00 oběd
- 13.00 – 14.00 umývání nádobí, úklid po obědě, odpočinek po obědě
- 14.00 – 15.00 hra Koňské závody, vyhodnocení hry – příloha č. 5
- 15.00 – 16.30 balení věcí, úklid na srubu, rozdání svačinky na cestu
- 16.30 – 17.00 procházka, naložení zavazadel do auta, pěší cesta na vlakovou zastávku do Číchova
- 17.49 odjezd z Číchova do Jihlavy – příloha č. 12
- 18.24 příjezd do Jihlavy, rozloučení, předání dětí a zavazadel rodičům
- 19.00 donesení věcí do školy

Pomůcky

Batůžky na vycházky, lahve na pití, dřevo na otop, svíčky, toaletní papíry, ubrousky, sirky, baterky, barevné papíry, luk, šamanský buben, malovaný terč divočáka, ocásek na připichování, papírové ryby, síť, kytary, míč, poleno na házení, dalekohled, podkova na házení, metr, bič, plechovky, výsledková listina, barevné papíry, psací potřeby, fotoaparát

Závěrečná reflexe projektu

Zážitky jsme společně rozebírali v asociačním kruhu, kdy po vyřčení slova srub děti postupně po kruhu říkají slova, která je k tomuto tématu napadnou. Nejedná se o hodnocení, ale o procítění prožitého.

Záznamy z Indiánských her moudrosti a hbitosti děti provedly do svých deníků.

Zhlédli jsme prezentaci Ptáci, která vznikla na základě referátů dětí.

Ve výtvarné výchově děti ztvárnily zážitky z prožitého projektu.

Popis projektu

Indiánské hry hbitosti a moudrosti

Když jsou si lidé blíže, poznají se a spojují je společné zážitky, snáze pak překonávají obtíže, které je běžně potkávají. O to více, když jsou dětmi. Nám se podařilo žít v přírodě – bez elektriky, vody tekoucí z kohoutku, kuchyně, která by nám předkládala hotová jídla, voňavé koupelny, mobilních telefonů a počítačů. Užili jsme si dva dny práce, činností, her a soutěží mimo civilizaci. Bez ochoty a pomoci rodičů bychom tu možnost neměli.

Před výjezdem jsme v přírodovědě probírali ptáky. Děti si z nabídky vybraly jeden druh a pak z encyklopedií, časopisů a internetu vyhledávaly informace. Na základě tohoto materiálu si zpracovaly referáty, které pak v hodinách českého jazyka převedly do elektronické podoby.

Z Wikipedie si stáhly fotografie – příloha č. 15 (a – x). Svě práce si děti představily v komunikačním kruhu.

Z výběru prací byla sestavena prezentace, která posloužila k ujasnění a dokončení tématu. Různé druhy ptáků jsme pozorovali i při pobytu v Ratově.

Na pracovních listech si siluetami ptáků si děti ještě vyzkoušely, zda poznají podle tvaru těla ptáka v letu a o jaký druh jde – příloha č. 16.

V období Indiánských her moudrosti a hbitosti bylo možné malým dalekohledem pozorovat na večerní obloze planetu Jupiter. Proto jsme mluvili i o Galileo Gallileim, který poprvé pozoroval a popsal měsíce Jupitera dalekohledem. Pozorování se moc nedařila vzhledem k zatažené obloze.

Během činností a her děti luštily indiánské písmo – příloha č. 18.

Organizace projektu

11. – 15. 10. 2010 – získávání materiálu k danému tématu, zpracování referátů – ptáci

18. – 19. 10. 2010 – přepsání referátů do elektronické podoby

20. - 21. 10. 2010 – pobyt v Ratově

Odjezd v 9.30 h z Hlavního vlakového nádraží v Jihlavě, příjezd tamtéž v 18.24 h.

Zavazadla budou odvezena autem a při návratu k dispozici na parkovišti před nádražím.

Účastníci:

žáci 4. A

Rozdělení dětí do kmenů:

příloha č. 14

Pomůcky:

dle popisu jednotlivých her

Květy lesa – příloha č. 1

Hod podkovou – příloha č. 2

Hod polenem – příloha č. 3

Lov divočáka – příloha č. 4

Koňské závody – příloha č. 5

Shazování předmětů bičem – příloha č. 6

Hod rybou do sítě – příloha č. 6a

Program:

20. 10. 2010

- 7.30 – 7.50 nakládání zavazadel před školou
8.00 – 8.45 hodina anglického jazyka
naložení pomůcek a potravin do auta
9.00 odchod na hlavní nádraží, koupení lístků
9.30 odjezd do Číchova
10.00 – 10.30 pěší cesta na srub do Ratova
10.30 – 11.00 ubytování na srubu
11.30 – 12.00 oběd z domácích zásob, teplý čaj
12.00 – 13.30 Květy lesa – hra, vyhodnocení hry
13.30 – 14.30 sběr dřeva na večerní oheň
14.30 – 16.00 Lov divočáka – hra, vyhodnocení hry
16.00 – 16.30 svačina
16.30 – 17.30 míčové hry, plácaná, trénování hodů polenem...
úklid na srubu – příloha č. 7
příprava programu k ohni – příloha č. 8
17.30 – 20.00 večerní oheň – příloha č. 9
zpěv s kytarou
bubnování na šamanský buben, tanec
program, připravený dětmi
opékání párků – večere
vyprávění příběhů u ohně
světelné vytyčení noční stezky odvahy
20.00 – 21.00 noční stezka odvahy
postupně hygiena a ukládání na půdu ke spánku – příloha č. 10
pozorování Jupitera, povídání o planetě – příloha č. 11
21.00 – 21.30 zpěv ukolébavek ke spánku, povídání ve spacích pytlích
22.00 noční klid

21. 10. 2010

- 7.30 vstávání, hygiena, úklid spacáků a dek
8.00 – 8.30 snídane
8.30 – 10.00 Hod podkovou – hra, vyhodnocení hry
Hod polenem – hra, vyhodnocení hry
10.00 – 10.30 Přesnídávka
10.30 – 11.30 Shazování předmětů bičem – hra, vyhodnocení hry
11.30 – 12.30 volná zábava dětí na srubu
12.30 – 13.00 oběd
13.30 – 14.00 umývání nádobí a úklid po obědě
odpočinek po obědě
14.00 – 15.00 Koňské závody – hry, vyhodnocení hry
15.00 – 16.30 dobalení věcí
úklid na srubu
rozdání svačinky na cestu
16.30 – 17.00 procházka po okolí
17.00 naložení zavazadel do auta
cesta na vlakovou zastávku do Číchova
17:49 odjezd z Číchova do Jihlavy – příloha č. 12
18:24 příjezd do Jihlavy
rozloučení s dětmi
předání dětí a zavazadel rodičům
19.00 donesení věcí do školy

Organizační zajištění:

viz Organizační pokyny pro rodiče - příloha č. 13

Jídelníček:

20. 10. 2010

přesnídávka a oběd - z domácích zásob
svačina – smetanový jogurt, houska
večeře – opékaný párek, chléb, kečup, hořčice

21. 10. 2010

snídaně – loupáček a vánočka, máslo, čaj s malinovým sirupem
přesnídávka – chléb, houska, sýr, salám Vysočina
oběd – bramborový guláš se smetanou, pečivo
svačina – banán, pečivo s máslem
na cestu tatranka

pitný režim – pití ve várnici – dovařován teplý čaj – ovocný, s cukrem a sirupem, citronem

Rodičům byly před akcí rozdány pokyny se seznamem doporučených věcí a ostatními důležitými údaji. (Příloha č. 13)

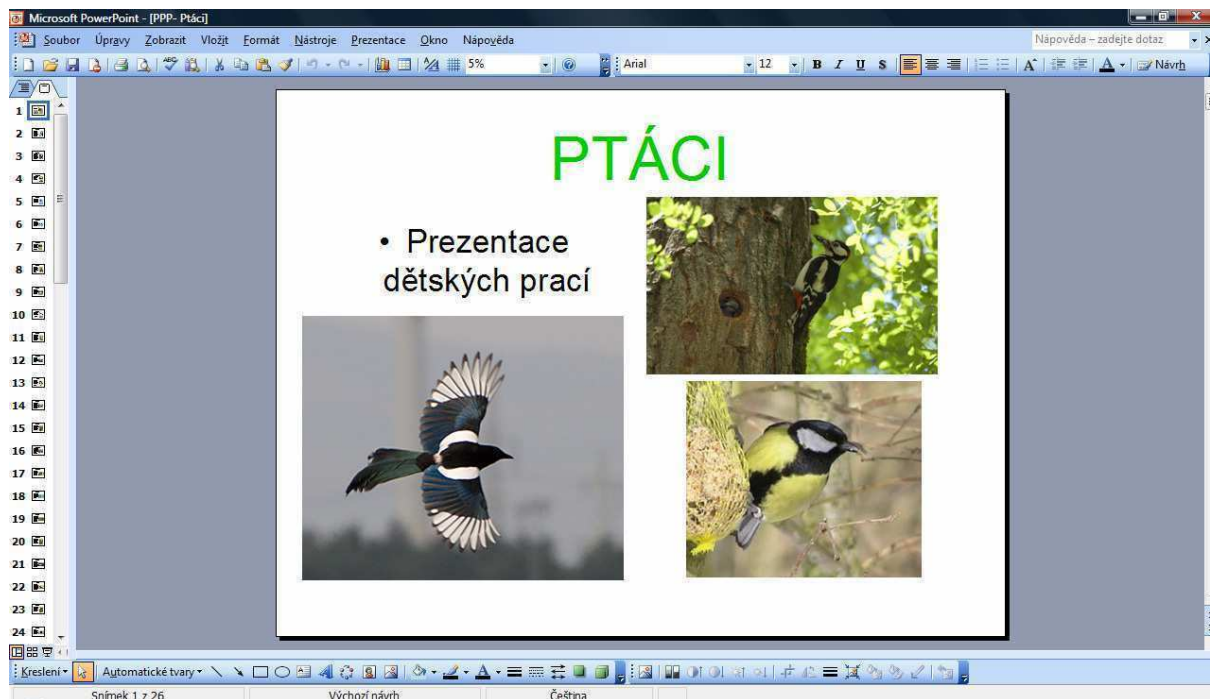
24. 10. 2010

vyhodnocení soutěží, zpracování výsledkové listiny – příloha č. 17

PŘÍLOHA – UKÁZKA PREZENTACE

(viz příložené DVD)

Microsoft PowerPoint - [PPP- Ptáci]

Soubor Úpravy Zobrazit Vložit Formát Nástroje Presentace Okno nápověda

Nápověda - zadejte dotaz

PTÁCI

- Prezentace dětských prací

Kreslení Automatické tvary

Snímek 1 z 26 Východí návrh Čestna

Microsoft PowerPoint - [PPP- Ptáci]

Soubor Úpravy Zobrazit Vložit Formát Nástroje Presentace Okno nápověda

Nápověda - zadejte dotaz

Brhlík lesní

- Brhlík lesní je dobrý pěvec. Velký asi jako vrabec. Má výrazný šídlovitý zobák. Po kmenech stromu leze velmi často hlavou dolů, což snad jiný náš pěvec neumí. Ke šplhání má dokonale uzpůsobené krátké a silné nohy.
- Zpracoval Lukáš Vondrák

Kreslení Automatické tvary

Snímek 2 z 26 Východí návrh Čestna

Příloha č. 1

Květy lesa

Pomůcky: Nastříhané papírky 6 barev
každá barva má své bodové ohodnocení (může být i tajné – hraje se varianta „Ruka štěstěny“)

Organizace: Děti jsou rozděleny do 4 skupin, stojících na startovní čáře ve 4 družstvech

Pravidla hry: Před zahájením hry jsou papírky rozházeny po vymezeném území v lese, děti buď znají hodnoty jednotlivých barev, nebo se hraje „Ruka štěstěny“ – hodnoty se dozvědí po ukončení hry. Po odstartování běhají děti postupně po jednom z družstev. Všechna družstva naráz. Když se jeden vrátí, odloží na dané místo papírek, vybíhá druhý... tak hra probíhá až do ukončení organizátorem.

Hodnocení: Po ukončení hry děti odevzdají za jednotlivá družstva papírky, podle hodnoty jsou sečteny a zjistí se výsledný bodový stav družstev.

Hra se hraje ve vhodném lesním terénu. Pravidla se dají různě upravovat a obměňovat.

Příloha č. 2

Hod podkovou

Pomůcky: podkova pro házení, vytýčená meta, měřidlo (metr), výsledková listina hry pro zapisování výsledků

Organizace: děti jednotlivě přistupují ke značce, odkud házejí podkovou, ostatní stojí v bezpečné vzdálenosti od házejícího, vždy odhází děti z jednoho „kmene“ a pak teprve z dalšího – o pořadí kmenů rozhodne losování, o pořadí jednotlivců se děti v jednotlivých kmelech domluví, vždy se odhází jedno kolo celé a pak následují další

Pravidla hry: Před zahájením hry jsou děti seznámeny s pravidly hry, bezpečností při házení. Přistupují postupně ke značce, odkud házejí, podkovou se snaží hodit tak, aby podkova dopadla na zem co nejbližší k vyznačené metě. Pokud podkova dopadne přesně k metě, získává házející prémii (to je nejlepší výkon, kterého lze dosáhnout). Každý má 2 – 3 hody podle domluvy a počasí. Vždy se odhází jedno kolo celé a pak následují další.

Hodnocení: Výsledky jednotlivců kmene se sčítají, vyhodnocen je kmen, který má nejnižší bodovou hodnotu.

Hra se hraje ve vhodném přírodním terénu.

Příloha č. 3

Hod polenem

Pomůcky: dřevěné poleno pro házení, měřidlo (metr), výsledková listina hry pro zapisování výsledků

Organizace: děti jednotlivě přistupují ke značce, odkud házejí polenem, ostatní stojí v bezpečné vzdálenosti od házejícího, vždy odhází děti z jednoho „kmene“ a pak teprve z dalšího – o pořadí kmenů rozhodne losování, o pořadí jednotlivců se děti v jednotlivých kmenech domluví, vždy se odhází jedno kolo celé a pak následují další

Pravidla hry: Před zahájením hry jsou děti seznámeny s pravidly hry, bezpečností při házení. Přistupují postupně ke značce, odkud házejí, polenem se snaží hodit tak, aby dopadlo na zem co nejdále od místa hodu. Každý má 2 – 3 hody podle domluvy a počasí. Vždy se odhází jedno kolo celé a pak následují další.

Hodnocení: Výsledky jednotlivců kmene se sčítají, vyhodnocen je kmen, který má nejvyšší bodovou hodnotu.

Hra se hraje ve vhodném přírodním terénu.

Příloha č. 4

Lov divočáka

Pomůcky: textilní terč s malovaným obrazem divočáka, oštěpy, výsledková listina hry pro zapisování výsledků

Organizace: děti jednotlivě přistupují ke značce, odkud vrhají oštěpem, ostatní stojí v bezpečné vzdálenosti od házejícího, vždy odhází děti z jednoho „kmene“ a pak teprve z dalšího – o pořadí kmenů rozhodne losování, o pořadí jednotlivců se děti v jednotlivých kmenech domluví, vždy se odhází jedno kolo celé a pak následují další

Pravidla hry: Před zahájením hry jsou děti seznámeny s pravidly hry, bezpečností při házení. Přistupují postupně ke značce, odkud vrhají oštěpem tak, aby zasáhly terč s namalovaným divočákem. Každý má 2 – 3 hody podle domluvy a počasí. Vždy se odhází jedno kolo celé a pak následují další. Před jednotlivými koly je určeno prémie místo na terči. Po jeho zasažení oštěpem se získává prémie.

Hodnocení: Výsledky jednotlivců kmene se sčítají, vyhodnocen je kmen, který má nejvyšší bodovou hodnotu.

Hra se hraje ve vhodném přírodním terénu. Na místě, kde lze přivázat textilní terč.

K této hře se může přidat varianta připichování prasečího ocásku, kdy se soutěžícímu zavážou oči a on poslepu do terče zapíchne ocásek . Hodnoceno je, jak blízko zadečku se soutěžící trefí.

Příloha č. 5

Koňské závody

Pomůcky: kůň na násadě vyrobený z přírodnin a pomalovaného papíru, stopky, přírodniny na překážkovou dráhu

Organizace: Děti vybíhají na překážkovou dráhu s maketou koně jednotlivě, po absolvování všech překážek předávají v cíli „koně“ jako štafetu, až tímto způsobem doběhne postupně celý kmen.

Pravidla hry: Před zahájením závodů jsou děti provedeny celou trasou s vysvětlením konkrétních úkolů na překážkách. Po odstartování a zmáčknutí stopek běhají děti postupně po jednom z kmene. Když se jeden vrátí, předá štafetu a vybíhá druhý – tak se to opakuje, dokud nedoběhne poslední. V tu chvíli je ukončena časomíra kmene jako celku.

Hodnocení: Po ukončení závodu jsou vyhodnoceny časy jednotlivých kmenů. Ten, který má čas nejkratší, vítězí.

Hra se hraje ve vhodném přírodním terénu. Pravidla se dají různě upravovat a obměňovat.

Příloha č. 6

Shazování předmětů bičem

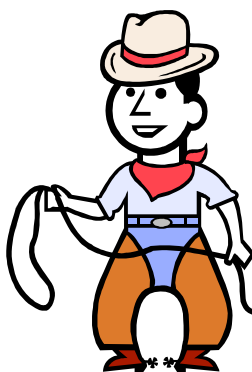
Pomůcky: bič spletený z kůží, plechovky na shazování bičem, výsledkový listina hry pro zapisování výsledků

Organizace: děti jednotlivě přistupují ke značce, odkud švihají bičem a snaží se shodit co nejvíce vystavěných plechovek (pyramida z 6), ostatní stojí v bezpečné vzdálenosti od soutěžícího, vždy absolvují děti z jednoho „kmene“ a pak teprve z dalšího – o pořadí kmenů rozhodne losování, o pořadí jednotlivců se děti v jednotlivých kmenech domluví, vždy proběhne jedno kolo celé a pak následují další.

Pravidla hry: Před zahájením hry jsou děti seznámeny s pravidly hry, bezpečností při švihání s bičem. Přistupují postupně ke značce, odkud se snaží šviháním bičem shodit plechovky na zem. Každý má 5 švihů bičem v jednom kole. Vždy se dokončí jedno kolo celé a pak následuje podle podmínek další.

Hodnocení: Výsledky jednotlivců kmene se sčítají, vyhodnocen je kmen, který má nejvyšší bodovou hodnotu.

Hra se hraje ve vhodném přírodním terénu.

Příloha č. 6a

Hod rybou do sítě

Pomůcky: papírové plastické ryby, síť

Organizace: Na vhodném místě je přivázána síť. Děti jednotlivě přistupují ke značce, odkud házejí rybou do sítě. Vždy odhází děti z jednoho „kmene“ a pak teprve z dalšího.

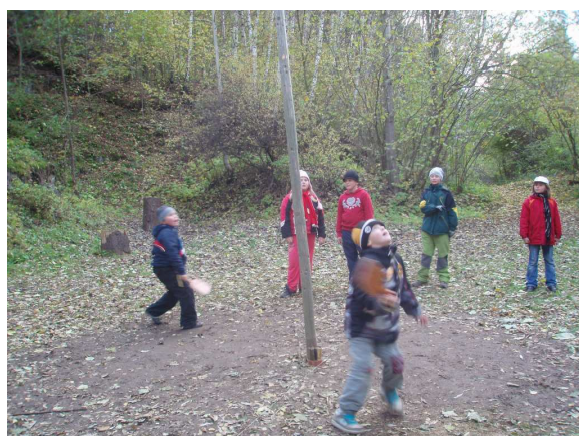
Pravidla hry: Před zahájením hry jsou děti seznámeny s pravidly hry. Děti jednotlivě přistupují ke značce, odkud házejí rybou do sítě. Vždy odhází děti z jednoho „kmene“ a pak teprve z dalšího – o pořadí kmenů rozhodne losování, o pořadí jednotlivců se děti v jednotlivých kmenech domluví, vždy proběhne jedno kolo celé a pak následují další. Počet kol je libovolný. Vyhrává kmen, který do sítě naházal nejvíce ryb.

Hodnocení: Výsledky jednotlivců kmene se sčítají, vyhodnocen je kmen, který má nejvyšší bodovou hodnotu.

Hra se hraje ve vhodném přírodním terénu.

Indiánské hry - plácaná

Příprava programu k ohni

Příloha č. 9

Posezení u ohýnku

Ukládání ke spánku a snídani na srubu v Ratově

Pozorování Jupitera, povídání o planetě

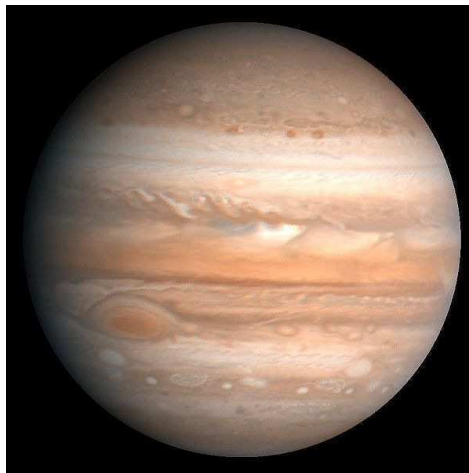
Jupiter

Jupiter je největší planetou naší sluneční soustavy. Je 2,5krát hmotnější, než všechny ostatní planety dohromady. **Okolo Slunce obíhá jako pátá planeta v pořadí.** Oběžná doba Jupitera je 4335,35 dne (asi 11,8 roku). Při pohledu ze Země má planeta magnitudu (svítivost) – 2,8, což z ní činí třetí nejjasnější objekt na noční obloze. Jupiter je složen převážně z plynů (90% vodík a 10% helium). Tato obří planeta má velký počet **přirozených satelitů** (měsíců), celkem 63.

Největší z nich jsou Europa, Ganymed a Callisto.

V roce 1610 objevil tyto měsíce za pomoci malého dalekohledu

Galileo Galilei. Od roku 1973 navštívilo Jupiter několik **automatických sond** - Pioneer 10 a 11, Voyager 1 a 2 a naposled New Horizons (28. února 2007).

Co znamená, když se řekne

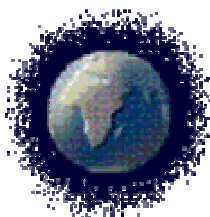
Planeta – objekt ve vesmíru, který nevyzařuje vlastní teplo – Země, Mars, Jupiter, Měsíc. To, že je vidíme na boční obloze je způsobeno odrazem světla ze Slunce.

Hvězda – září, protože v ní probíhá termionukleární reakce Slunce, Deneb (souhvězdí Labutě atd.)

Hmotnější – také se dá říct těžší. Ve vesmíru jsou různě hmotná tělesa, od velmi malých a lehkých až po hvězdy, které jsou i několikrát hmotnější než naše Slunce.

Oběžná doba – je čas, za který planeta oběhne hvězdu kolem dokola, Země kolem Slunce 365 dní, Jupiter 4335 dní.

Magnituda – svítivost – udává jak se zdá, třeba hvězda, jasná na obloze. Čím menší číslo, tím je objekt jasnější.

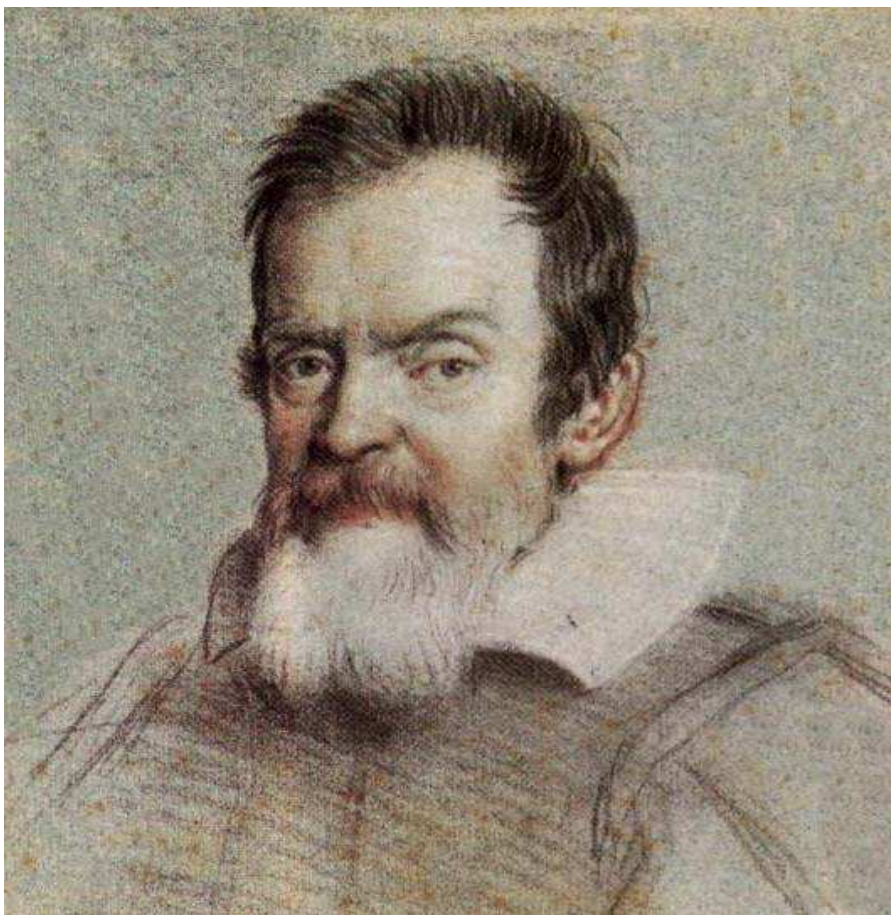

Galileo Galilei

Narozen: 15. února 1564 v Pise, Itálie

Zemřel: 8. ledna 1642 v Arcetri, Itálie

G. Galilei byl italský astronom (hvězdář) a fyzik. Mezi jeho úspěchy řadíme vylepšení dalekohledu, dále také některé fyzikální zákony. Při svých pozorováních oblohy objevil 7. ledna 1610 **čtyři Jupiterovy měsíce**. Zjistil také, že Mléčná dráha není mrak, jak se dříve soudilo, ale že se skládá z velké spousty hvězd. Dokonce se pokoušel změřit rychlost světla. Je považován za „**otce moderní astronomie**“. Pro své názory měl velké konflikty s římskokatolickou církví.

Příloha č. 12

Odjezd z Číchova do Jihlavy

Příloha č. 13

Organizační pokyny pro rodiče

Podzimní „Indiánské hry hbitosti a moudrosti“ na Ratově

Vážení rodiče,

zveme Vaše Indiány a Indiánky z kmene „Ňamsyslů“ na podzimní indiánské hry.

Termín konání : 20. – 21. 10. 2010

Sraz: 7.40 před školou naložení zavazadel do auta

8.00 – 8.45 hodina anglického jazyka

9.00 odchod na hlavní vlakové nádraží

Odjezd: 9.30 z hlavního nádraží do Číchova

Doporučené věci:

- holiny
- pevná obuv
- 2x **tepláky a mikina** na spaní nebo na případné převlečení
- oblečení na cestu – sportovní, staré
- bunda
- pláštěnka
- čepice, šátek
- rukavice
- ponožky + teplé ponožky na spaní
- spodní prádlo
- **vlhčené hygienické ubrousky**
- ručník, mýdlo, kartáček + pasta
- kapesníčky
- **baterka** s novými bateriemi
- láhev na pití
- **popsané léky dle potřeby**
- 1 svíčku peklíčko
- **spací pytel**, deku, případně malinký polštářek – vše označené a pohromadě
- jídlo na střední oběd
- něco malého na zoubek

Věci **do batohu**, při nepřízní počasí je možné, že kousek cesty ponесou děti batohy samy.

Na cestu vlakem a pěšky malé cestovní batůžky se svačinou a pitím, kapesníky a podle počasí pláštěnkou.

Po domluvě s dětmi zakázán mobilní telefon.

Návrat: ve čtvrtek 21. 10. na hlavní vlakové nádraží v 18.24 hod.

Prosíme rodiče o vyzvednutí Indiánů a Indiánek před vlakovým nádražím.

V pondělí vybírám kopie průkazek zdravotních pojišťoven a 250 Kč na poplatky, cestu a jídlo... (průkazky si případně ofoťím ve škole)

Na středu a čtvrtek je potřeba dětem odhlásit obědy.

Děkuji a těším se, Táňa Brhlíková

Rozdělení dětí do kmenů

Rozdělení proběhlo podle přání dětí, jen první 4 děti byly vybrány a pak již vybíraly samy. Podmínkou bylo, že všechna družstva budou mít zastoupení dívek i chlapců. Je to proto, aby nedocházelo k odtržení a rivalitě mezi chlapci a dívkami, ale naopak k jejich spolupráci a společným zážitkům. Takto vybrané skupiny se pak domluvily na názvu kmene.

Apači

Radana Krausová
Michal Růžička
Sára Šindelářová
Jasmina Neuwirthová
Lukáš Vondrák

Malí syslové

Kateřina Joklová
Aneta Kourková
Daniel Jarosch
Josef Smolík

Ňamčící

Viktorie Foitová
Jan Mezera
Jan Vorálek
Apolena Vybíralová
Marek Štefka

Sněženky a machři

Denisa Bláhová
František Sobotka
Pavel Petrek
Marie Peštálová
Viktorie Pechová

Ptáci – referáty dětí

15 a

Brhlík lesní

Brhlík lesní je dobrý pěvec. Velký asi jako vrabec. Má výrazný šídlovitý zobák. Po kmenech stromu leze velmi často hlavou dolů, což snad jiný náš pěvec neumí. Ke šplhání má dokonale uzpůsobené krátké a silné nohy. Váží kolem 23 gramů.

U nás žije Brhlík lesní středoevropský. Brhlíci se zdržují převážně v listnatých a smíšených lesích se starými stromy, na severu rozšíření i v lesích čistě listnatých. Ve vyšších nadmořských výškách se vyskytuje vzácněji. Běžně se vyskytují v zahradách i městských parcích. Brhlík hnízdí v dutinách stromů. Jsou to výrazně teritoriální ptáci a zvláště ti naši se jen výjimečně zatoulají dále než 30 km od hnízdiště. Na svých teritoriích zůstávají i v zimě. Vábí hlasitými hvizdy i jemnějším sykořím „sí sí“. Zpěv je trylkovitý popisovaný jako „kvikvikvi...“.

Zpracoval Lukáš Vondrák

15 b

Datel černý

Datel černý je svou délkou 45 - 50 cm, hmotností 250 - 320 g, rozpětím křídel kolem 76 cm velký zhruba jako vrána. Má štíhlé, černé tělo se světlým silným zobákem, protáhlou hranatou hlavou, šedými končetinami a bílými očima. Samec má na hlavě červenou čepičku, samice má pouze červený týl. Na rozdíl od ostatních datlovitých létá datel černý přímo a nikoli ve vlnkách.

Hnízdí v lesích se starými porosty. Žije samotářsky, v době hnízdění v párech. Revír datla černého má několik čtverečních kilometrů a je stálý.

Živí se larvami brouků žijících ve dřevě a mravenci.

V době hnízdění se setkávají páry datlů za hlasitého bubnování a křiku, potom začínají čistit ložskou hnízdní dutinu nebo si ve stromech vytesávají novou hnízdní dutinu s oválným vletovým otvorem. Datlí hnízdí jedenkrát ročně (IV - V). Samice snáší 4 - 5 bílých vajec, na kterých sedí rodiče 12 - 14 dnů.

Zpracoval Michal Růžička

15 c

Havran polní

Měří až 46 cm. Samice i sameček jsou černě zbarvení. Peří na hlavě a na krku má roztřepené, na nohou takzvané kalhotky. Staří ptáci mají u kořene zobáku lysou kůži. Havran žije ve střední Evropě a Asii. Obyvá otevřená prostranství se skupinami stromů nebo parky. Hnízdí obvykle v koloniích. Hnízdo z větví vystylá měkčím materiálem a staví ho na vyšších stromech.

Samice snáší 3 - 5 nazelenalých, hnědě skvrnitých vajec, která vylíká za 18 až 19 dní. Oba rodiče krmí mláďata v hnízdě 30 - 35 dní. Živí se smíšenou potravou. Je převážně užitečný.

Zpracoval Pepa Smolík

15 d

Kos černý

Je pták žijící v celé Evropě a v jižní Asii. Žije v blízkosti lidských obydlí. Samci jsou nepřehlédnutelní svým černým peřím a žlutým zobákem, upozorňují na sebe také melodickým zpěvem.

Zpracovala Api Vybíralová

Labuť velká

Labuť velká je čeledi kachnovití. Patří mezi naše největší ptáky. Má dlouhé, bíle zbarvené tělo s krátkým ocasem a černýma nohama. Zobák je oranžový s hrbolem na kořeni, který je u samce viditelně větší než u samice. Mláďata jsou šedobílá. Labuť létá s pomalými údery křídel a nataženým krkem.

Obývá stojaté i pomalu tekoucí vody na velkém území Evropy a v severní a západní Asii. Labuť je částečně tažný pták. Evropské populace odlétají především do Afriky.

Velké hnízdo z proutí a rákosu staví na okrajích jezer a rybníků. Samice do něj klade obvykle během května 4 až 8 zelených vajec.

Labuť se živí zejména vodními rostlinami nebo starým pečivem, které jí lidé házejí do vody.

Zpracovala Aneta Kourková

Pušťík obecný

Pušťík obecný je noční pták z čeledi pušťíkovití. Je největší sovou běžně se vyskytující na českém území, nejhojnější evropskou sovou.

Žije v celé Evropě, kromě severních oblastí, v severozápadní části Afriky a v některých oblastech Asie.

Jeho prostředím jsou zejména listnaté, ale i smíšené a jehličnaté, háje, lesy i parky, někdy jenom sady a zahrady.

Hnízdo si nejčastěji buduje v dutinách stromů, vzácněji i na hnízdech jiných ptáků.

Zpracoval Jan Vorálek

15 g

Sovice sněžná

Sovice sněžná je velká puštíkovitá severská sova, jen o něco menší, než výr velký. Délka těla je asi 60 cm a hmotnost bývá 1,35 - 2,6 kg.

Sovice sněžná je skvěle přizpůsobena životu v oblastech s chladnějším klimatem. Má mohutné tělo porostlé hustým peřím, kulatou hlavu s čistě bílým obličejem, velkýma žlutýma očima a černým, zahnutým zobákem, poměrně dlouhý ocas a hustě porostlé končetiny s dlouhými a zahnutými drápy.

Sovice sněžná se nejhojněji vyskytuje v tundrách. Živí se především malými hlodavci, nejčastěji lumíky sibiřskými.

Hnízdí na zemi, snáší 5 – 14 vajec.

Zpracoval Pavel Petrek

15 h

Sýček obecný

Délka: 21 – 23 cm

Rozpětí křídel: 54 – 58 cm

Hmotnost: 150 – 200 g

Žije v celé Evropě s výjimkou severní Evropy. Sýček obecný je typickým ptákem nížin a v horách se téměř nevyskytuje. Dává přednost otevřené krajině, žije samotářsky, své teritorium si hlídá.

Hnízdí v období od dubna do července. Tvoří páry na několik let. Tokající samec se energicky uklání, aby upoutal pozornost samičky. Hnízdo se většinou nachází v dutinách stromů, ve výklenku, ve zdi opuštěného stavení. Samičky snášejí nejčastěji tři až pět bílých vajíček, na nichž sedí 22 a 28 dní. Mláďata se líhnou porostlá krátkým peřím a starají se o ně po dobu 5 týdnů oba rodiče.

Nejčastější kořisti jsou myši, brouci, škvoři a žížaly. Loví i žáby, drobné ptáky, motýly a mûry. Nejaktivnějším lovcem je za soumraku a za svítání. Občas loví i tak, že běhá po zemi. V období, kdy je potravy nedostatek, tak si dělá zásoby.

Ačkoli se sýček obecný dobře přizpůsobil životu poblíž lidských obydlí, ze střední Evropy pomalu mizí.

Zpracovala Sára Šindelářová

Vrána obecná

Vrána obecná má u nás 2 poddruhy: vránu obecnou černou a vránu obecnou šedou. Je to pták s rozpětím křídel až 1 m, o velikosti 45 - 50 cm a váží od 540 do 600 g. Vrána létá jistým a rozvážným letem, pobíhá a poskakuje. Poznáme ji podle jejího ostrého krákaní.

Vyskytuje se téměř po celé Evropě. Hnízdí v kulturních lesnatých krajinách, ve světlých lesích a parcích. V zimě se objevuje na smetištích.

Vrána je všežravá, potravu hledá na zemi. Sezobne hmyz, červy, plže, myši, ještěrky, žáby, semena, bobule, plení hnízda ptáků i vlastního druhu, nepohrdne mršinou a odpadky.

Hnízdí jedenkrát ročně vysoko v korunách stromů. Na vejcích sedí samice 17 - 21 dní. Mláďata zůstávají na hnízdě 30 - 35 dní.

Dospělí ptáci žijí v párech a mohou se dožít až 70ti let.

V chladných severních oblastech vrány dokonce vytahují nohama z otvorů v ledu rybářské vlasce a sežerou pak návnadu či dokonce ulovenou rybu. Vrány nejsou nadarmo vyhlášené svou mazaností. A když jme u té mazanost, tak přidám i chytrost vran, protože existuje mnoho důkazů: mnohá vrána se ze zkušenosti naučila, že když se přiblíží člověk, vyplaší hnízdící ptáky a ti opouštějí své hnízdo se snůškou či mláďaty. Vrána pak využije situace a snadno hnízdo vyloupí. Jiné vrány vyletují do výšky se škeblí v zobáku, pak ji upustí na tvrdou zem a rozbijí skořápku.

Zpracovala Viktorie Pechová

Žluva hajní

Samec má žluté zbarvení těla, černá křídla, ocas. Zobák je červený, kolem je černá skvrnka. Samice je vybarvená méně, její tělo je na hřbetě olivově zelené, břicho je šedé s podélnými proužky. Mladí jedinci jsou zesponu bílí a slabě proužkovaní.

Žluva hajní je tažný druh, který k nám přilétá na jaře z jižní Afriky. Vyskytuje se nejčastěji jednotlivě, v listnatých lesích a sadech. Hnízda si splétá z trávy v korunách stromů. Živí se různými bezobratlými živočichy a dužinatými plody. Samice klade 3-5 skvrnitých vajec. Po dvou týdnech se líhnou mláďata, která za dalších 14 dnů vylétají. Na zimu žluvy hajní odlétají počátkem září.

Zpracovala Jasmína Neuwirthová

Čáp bílý

15 k

Kalous ušatý

V české republice se jedná o jednu z nejrozšířenějších sov. Díky štíhlému tělu a maskovacímu zbarvení dokáže splynout s okolím. Kalous ušatý má skvěle vyvinutý sluch a zrak, svou kořist dokáže dokonce lokalizovat i ve tmě.

Potravu tvoří hraboši, myši, krysy, veverky, krtci, netopýři. Na svou kořist útočí z vyvýšeného místa a pak ji usmrtí pomocí svých ostrých drápů a silného zobáku. Kořist polyká celou najednou. Nestravitelné zbytky např. kosti, srst, kalous vyvrhne.

Den tráví většinou vysoko na stromech v těsné blízkosti kmene.

Když je ohrožený, načepýří se – zvětšuje svoji velikost, syčí a klope zobákem. V zimě žije v malých skupinách, odpočívajících přes den v blízkosti u sebe.

Zpracoval František Sobotka

Kukačka obecná

Kukačka obecná je středně velký pták z řádu kukaček, známý především svým hnízdním parazitizmem. Dorůstá 33 – 34 cm, je štíhlá s dlouhým ocasem a křídly. Vyskytuje se ve dvou formách - v šedé a hnědé.

Žije zejména v lesích, často poletuje i na otevřených prostranstvích. Samec se ozývá výrazným kuku, samice hlasitým bi – bi - bi. Je to jediný druh kukaček vyskytujících se v ČR.

Do Evropy přilétá koncem dubna, v srpnu až v září odlétá opět na jih. Na hřbetní straně má kukačka peří popelavě šedé. Zbarvením se podobá krahujci. Čtyři prsty na noze jsou uspořádány tak, že dva směřují dopředu a dva dozadu.

Zpracovala Maruška Peštálová

15 m

Ledňáček říční

O něco málo větší než vrabec – 16 – 17 cm. Má zavalité tělo, krátký ocas, široká křídla a 4 cm dlouhý zobák.

Žije v blízkosti pomalu tekoucích čistých vod bohatých na ryby, kterými se živí. Je zařazený mezi silně ohrožené druhy – je přísně chráněný.

Hnízdí v „norách“ na přikrych březích od května do září a snáší 5 - 7 vajec, na kterých sedí 19 - 21 dnů. Dožívá se asi 7 let.

Zpracovala Radana Krausová

Sojka obecná

Je typickým ptákem jehličnatých lesů na celém našem území. V několika rasách obývá evropské i asijské lesy, nevyskytuje se však v jižní Asii. Právem jí lidé udělili označení „lesní stráž“. Jsou to totiž velmi bystří ptáci, kteří každého nevídaného návštěvníka ihned zpozorují a jeho přítomnost oznamují hlasitým „chřéé – chřéé – chřéé“ celému lesu.

Zpracovala Api Vybíralová

15 o

Straka obecná

Je krkavcovitý pták s černo - bílým zbarvením.
Let straky je těžkopádný.

Straky si staví poměrně bytelné, nepořádné hnízdo.

Klade 5 - 8 vajec, na kterých sedí 22 - 27 dní.

Straky se živí čímkoli, včetně odpadků.

Vybírají z hnízd vejce a mláďata, což je důvod, proč bývají považovány za škodnou.

Žije blízko parků a lidských sídlišť.

Zpracovala Radana Krausová

15 p

Sýkora koňadra

Je naše největší a nejrozšířenější sýkora. Obývá většinu Evropy a západní Sibiř. Žije v listnatých lesích, ale i v parcích a zahradách. Sýkora je velká asi jako vrabec, ale štíhlejší. Má černou hlavu, žluté břicho s podélným černým pruhem a černě lemované bílé líce. Létá vlnkovitě a poměrně rychle. Hlas má velmi proměnlivý, imitují hlasy jiných druhů.

Podle vědců koňadry ve městech čírkají mnohem hlasitěji než na vesnici a tím si navzájem nerozumí. V létě se živí živočišnou stravou, hlavně hmyzem, housenkami, pavouky a larvami. Na podzim a v zimě vyhledávají olejnatá semena, například slunečnice, buku a ořechy. Přirozené hnízdění je v dutinách stromu, velmi často obývají budky. Snáší kolem 10 vajec. Nejvyšší zjištěný věk byl asi 15 let.

Zpracovala Denisa Bláhová

15 q

Výr velký

Výr je veliký noční pták, největší žijící sova. Žije v celé Evropě. Sídli ve zříceninách, v lesích, v dutinách stromů.

Je velký 60 – 70 cm, rozpětí křídel má 170 cm, váží 1800 – 3000 g. Zbarvení je žlutohnědé s tmavohnědými skvrnami.

Je samotář, loví v noci hlodavce, zajíce a králíky, ježky. Samice snáší 2 - 5 téměř kulatých čistě bílých vajec.

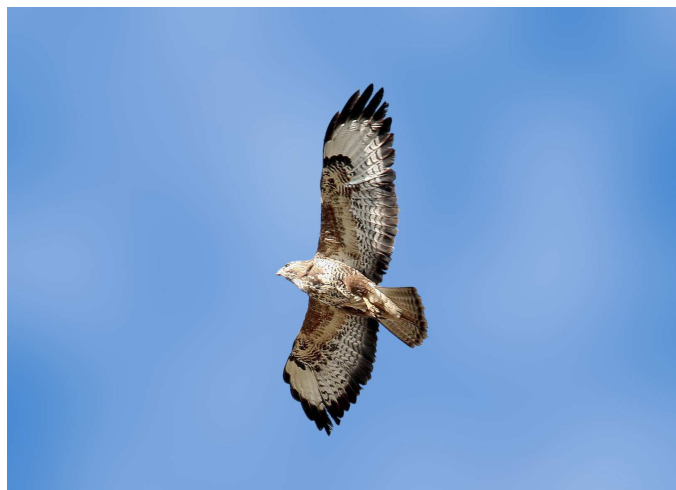
Zpracoval Pavel Petrek

Káně lesní

Káně patří mezi středně velké druhy dravců z čeledi jestřábovitých. Dorůstá 50 - 57cm, v rozpětí křídel měří 113 – 120 cm, váží 775 – 975 g. Ozývá se nejčastěji mňoukavým hlasem. Hnízdí téměř v celé Evropě s výjimkou Islandu. Má kompaktní postavu, dlouhá široká křídla, krátký zakulacený ocas, žluté nohy a černý zobák. Živí se převážně malými savci jako je například: hraboš polní, různými hady, červy a žabami.

Zpracovala Viktorie Foitová

15 s

Kachna divoká

Vyskytuje se na celé polokouli. Je ptákem s převážně noční aktivitou, přes den odpočívá v úkrytu.

Pohlaví se projevuje ve zbarvení a velikosti. Kačer váží 1,4 kg, kachna nejvíce 1kg. Kachny žijí v pevných párech. Kačena začíná snášet v březnu, denně po jednom vajíčku.

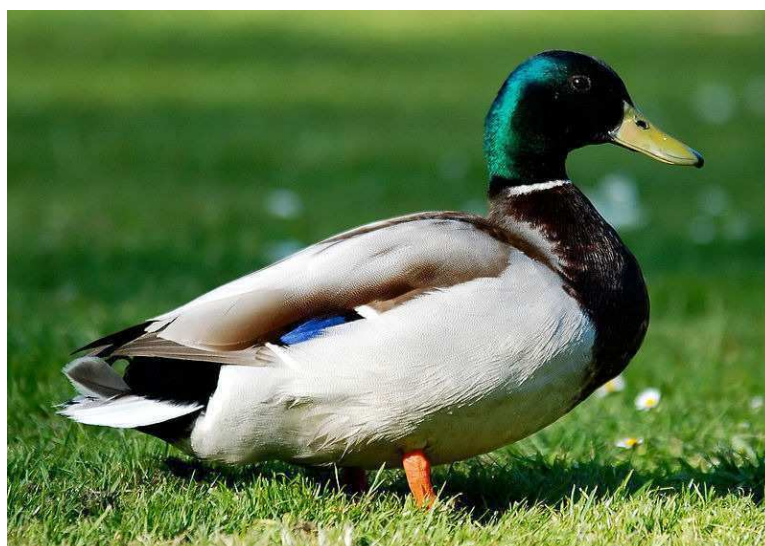
Celkem 8 až 14 zelených nebo žlutých vajec, váha vajec 55 g. Mláďata jsou nekrmivá.

Po 2 měsících jsou schopná létat. Stěhují se na jih.

Hledá potravu jak na souši, tak ve vodě.

Živí se rybami, žabami, plazy, myšmi a zbytky mršin.

Zpracovala Kateřina Joklová

15 t

Poštołka obecná

Je malý zástupce řádu dravců. Rozpětí křídel se pohybuje v rozměru 70 – 80 cm. Samice má světle šedou hlavu a ocas, červeně hnědý hřbet, má žlutohnědou hrud' s černými kapkovými skvrnami.

V ČR hnízdí asi maximálně 13000 párů. Venkovská populace hnízdí v průměru o 14 dní později, než populace městská.

28 dní po vylíhnutí shání potravu jen samec, ale samice se k němu přidá a krmí oba rodiče 22 - 23 dnů.

Podle sčítání letých 2001 - 2003 stav populace v ČR odhadnut na 9000 - 13000 párů.

Zpracoval Danek Jarosch

Sova pálená

Sova pálená je středně velká sova, měří 29 - 44 cm, váží 300 - 650 g. Rozpětí křídel 80 - 90 cm.

Sova má srdcovitý obličej s černýma a očima růžovým zobákem. Obývá otevřené krajiny, okraje lesů a hospodářskou půdu. Vzácně se objevuje i v ČR. Sova pálená je noční pták. Hnízdo si nestaví, vejce klade do tmavých koutů opuštěných staveb a dutin stromů.

Je-li ohrožena, vrhne se na záda a mlátí svýma silnýma nohama s ostrými drápy.

Živí se hlodavci, hraboši, křečky, myšmi.

Zpracoval František Sobotka

Strakapoud velký

Migrace: stálý pták

Délka: 20 - 24 cm

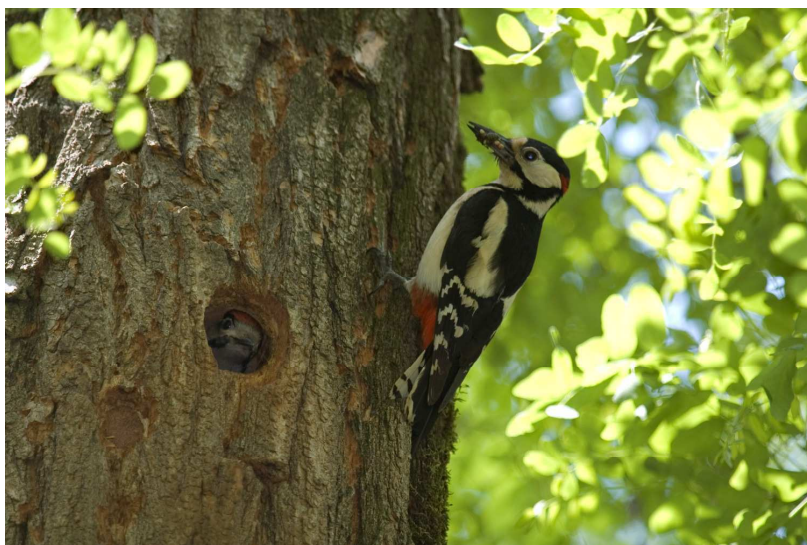
Hmotnost: 65 - 100 g

Opeření: pohlavně se liší

Rozšíření: Evropa, Asie, Afrika

Stav ochrany: běžný druh

Vzhled: poměrně malý pták s převážně černobílým opeřením, má červenou dolní část břicha a spodní ocasní krovky. Samec má na zadní části hlavy červený pásek. Strakapoud velký má typické znaky datlovitých ptáků: silné nohy, tuhý ocas a zobák. Je to šplhavý pták, tesá do dřeva a loví potravu v dutinách. Živí se bobulemi, stromovou mízou, hmyzem a jeho larvami a dokonce mláďaty jiných ptačích druhů. Velmi zvučně bubnuje do stromů.

15 w

Volavka popelavá

Měří 90 cm, má vysoké nohy, dlouhý krk a špičatý zobák. Tělo pokrývá šedobílé peří. Živí se rybami, žábami, malými savci, plazy, hmyzem. Je to vodní pták.

Brodí se v bažinách, zaplavených loukách a polích. Žije v Evropě, u nás ji uvidíme po celý rok.

Zpracoval Marek Štefka

15 x

Žluva zelená

Žluva zelená je nápadný pták, uzpůsobený k životu na stromech, se silným zobákem a drápy. Má olivově zelený hřbet, bílou spodní část těla se zeleným a žlutým odstínem na ocase, žlutozelený zobák a rudé temeno. Pohlaví se od sebe mírně liší. Samec má červený, samice zase čistě černý vous. Mladí ptáci mají na lících a břiše tmavé skvrny v řadách.

Žluva zelená obývá celoročně listnatí i smíšené lesy, větší parky a zahrady s dostatečným prostorem starých mohutných stromů. Většinu času tráví na stromech, za potravou však často slézá i na zem. Hlavní složku potravy tvoří mravenci, často požírají i hmyz.

Hnízdí od dubna do července, klade 5 – 7 bílých vajec. Mláďata opouštějí hnízdo po 21 dnech života.

Zpracovala Jasmina Neuwirthová

Siluety ptáků 1

1.

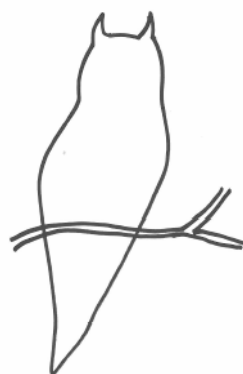
2.

3.

4.

Řešení siluet ptáků:

1. Strakapoud velký
2. Poštolka obecná
3. Kachna divoká
4. Kalous ušatý

Siluety ptáků 2

5.

6.

7.

Řešení siluet ptáků :

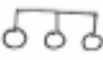

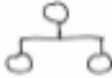

1. Kos černý
2. Čáp bílý
3. Vlaštovka obecná

Indiánské hry hbitosti
- výsledková listina -

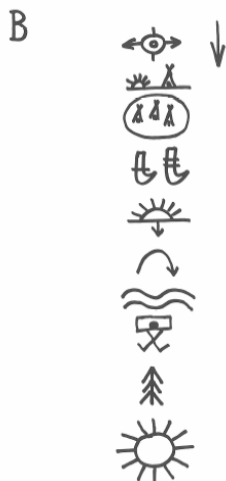
	<u>Apači</u>	<u>Namčiči</u>	<u>Malí syslové</u>	<u>Sněženky a machři</u>
Koňské závody	1.51:00 3 body	1.36:66 4 body	2.19:41 2 body	1.36:66 4 body
Hod polenem na cíl	39 4 body	37 3 body	39 4 body	33 2 body
Shazování předmětů bičem	9 2 body	8 1 bod	12 4 body	11 3 body
Hod podkovou na přesnost	65 cm 3 body	37 cm 4 body	66 cm 2 body	103 cm 1 bod
Lov divočáka	13 3 body	14 4 body	14 4 body	11 2 body
Květy lesa	400 2 body	398 1 bod	492 4 body	475 3 body
Součet bodů	17 bodů	17 bodů	20 bodů	15 bodů
<u>Celkové umístění</u>	<u>2. místo</u>	<u>2. místo</u>	<u>1. místo</u>	<u>3. místo</u>

Luštění indiánského písma

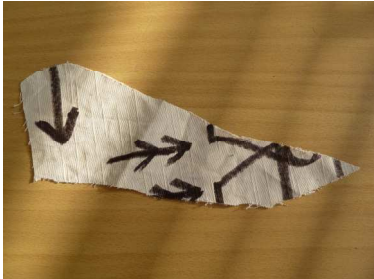
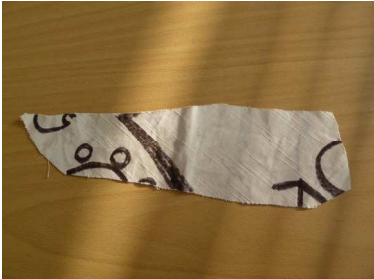
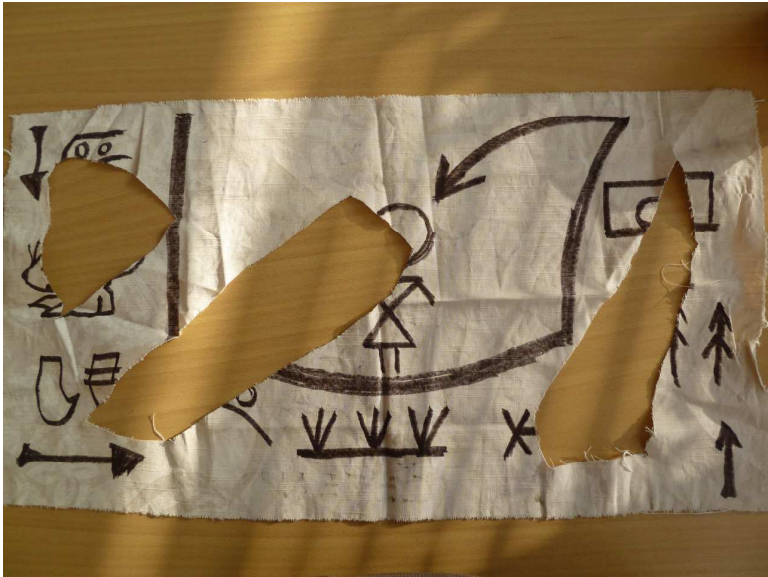
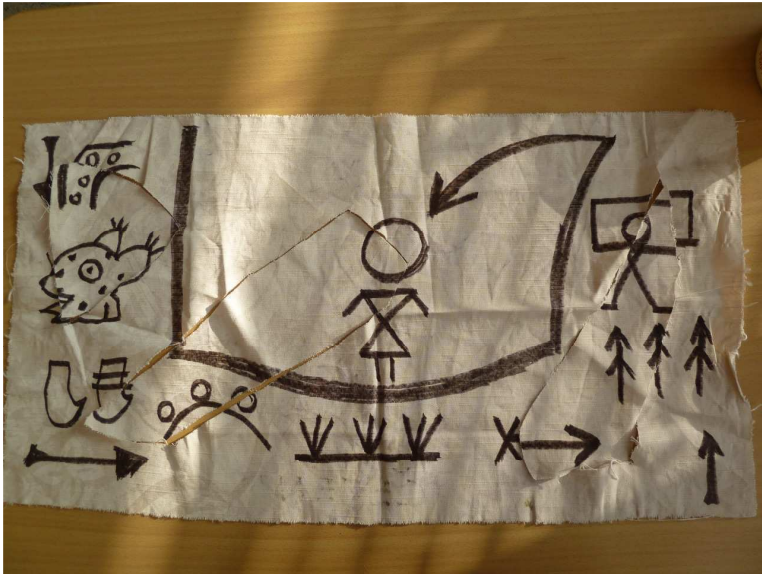
Vzor indiánského písma k luštění

INDIÁNSKÉ PÍSMO					TÁBOR
	BYLO		HORY		ZÁPAD
	JE		ŘEKA		SLUNCE
	BILDE		TRÁVA		RAŇO
	VIDĚT		LES		DOPOLEDNE
	NALÉZT		CESTA		POLEDNE
	NEVIDĚT		TÁBOR		ODPOLEDNE
	SLEDUJ ZNAČKY		BLÍZKO		VEČER
	SLEDUJ STOPY		MNOHO		DNES
	TUDY NECHOĎ		DOBŘE		VČERA
	CHŮZE, JÍT		ŠPATNĚ		ZÍTRA
	NAHOŘE		MUŽ		VÝCHOD
	DOLE		ŽENA		RYS
	STOPY		DÍTĚ		PTÁK

Šifry k luštění s doplněným správným zněním

Textilní mapa s návodem, kde hledat poklad

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

JIHLAVA OČIMA DĚTÍ

Taťána Brhlíková, Markéta Hofmannová

Základní škola Jihlava, Kollárova 30
2011

Projekt

Název projektu

JIHLAVA OČIMA DĚTÍ

Stručná anotace projektu

Prostřednictvím tohoto projektu děti projdou okolím školy, centrem Jihlavy, zajímavými místy Jihlavy, poznají a rozšíří si znalosti o místě svého bydliště. Výtvarně a literárně poznatky a zážitky ztvární. Na procházkách pořídí fotodokumentaci.

Autoři

Taťána Brhlíková, Markéta Hofmannová

Další informace

Délka trvání	1 měsíc
Věk	7 - 8 let
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana
Rozvíjené kompetence	Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální
Předměty	Prvouka Český jazyk Výtvarná výchova Pracovní činnosti
Oborové výstupy	Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště, školy Vyhledá typické regionální zvláštnosti Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení Interpretuje podle svých schopností různá obrazná vyjádření Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Děti absolvovaly „naučnou stezku“ Jihlavou a návštěvu jihlavského Muzea Vysočiny. Pomocí pojmové mapy zjistily, co o Jihlavě vědí. Seznámily se s historickými pojmy a také se současným životem v Jihlavě. V průběhu vycházek vybíraly objekty k fotodokumentaci.

Realizační část

- Vycházky po okolí školy, do centra Jihlavy
- Návštěva Muzea Vysočiny, prohlídka expozic s výkladem
- Pořizování fotodokumentace, výtvarných materiálů k referátům dětí o Jihlavě
- Výtvarné i písemné ztvárnění zážitků z vycházky. Vytváření pojmů o zhlédnutých místech
- Zhotovení plánek a mapek okolí školy
- Zpracování referátů o vybraných místech v Jihlavě
- Presentace dětských prací
- Uspořádání dětských prací do prezentace
- Uspořádání fotografií z vycházek do prezentace s testem, co si děti zapamatovaly a jak se orientují po Jihlavě

Pomůcky

Encyklopedie, internet, výtvarné potřeby, fotoaparát, plány a mapy města a okolí, literatura s legendami a pověstmi, dataprojektor

Závěrečná reflexe projektu

Děti prezentovaly své práce ve třídě. Uspořádaly výstavku svých prací na magnetických tabulích ve třídě, poté je založily do svých portfolií. Na základě shromážděných materiálů byly zpracovány prezentace. Fotografická s názvem „Co je to?“ je prokládaná i aktivizačními otázkami pro děti.

Popis projektu

Jihlava očima dětí

V prvé řadě jsme se zabývali tématem domov, rodina a město, ve kterém žijí. Navštívili jsme Muzeum Vysočiny, kde jsme si s průvodcem prohlédli expozice.

Zážitky a pocity dětí jsme zachytili v asociačním kruhu a v pojmové mapě. Zároveň nám tyto techniky posloužily jako výchozí nástin toho, jak se děti v tématu orientují.

Technika asociační kruh

Děti sedí na koberci v kruhu. Postupně si podávají plyšového medvídka. Kdo má hračku v ruce, mluví. Ostatní mlčí, čekají, až na ně přijde řada a pozorně poslouchají. Nikdo nic nekomentuje a nehodnotí. Řekne se např. slovo Jihlava, Masarykovo náměstí, ježek ... děti postupně říkají slovo nebo sousloví, které je k tématu napadne.

Rozhovor je možný až ve chvíli, kdy všechny děti v kruhu vysloví, co se jim vybavilo, co je napadlo.

Technika pojmová mapa

Na balící papír je doprostřed velkým písmem napsáno slovo Jihlava. Děti dostanou barevné lepící papírky. Napíší na ně, co se jim vybaví pod tímto pojmem a nalepí lístek na libovolné místo na „mapě“. Nesmí se přelepovat slovo – téma. Společným shrnutím tématu nad pojmovou mapou zjistíme, kam se ubírají znalosti a zájem dětí, a jak můžeme téma dále rozvíjet.

Naplánovali jsme vycházky po Jihlavě a 8. – 27. října 2009 jsme trasy prošli. Pořizovali jsme fotodokumentaci, o zajímavých místech a budovách jsme hovořili. Děti si zaznamenávaly a zakreslovaly do svých deníků zážitky z vycházek a shromažďovaly materiály pro tvorbu plánek a zpracování referátů o Jihlavě.

Nejprve jsme prošli nejbližší okolí naší školy a pak i zbylé dvě trasy.

Procházky Jihlavou

1. trasa – okolí školy: obejití školy okolo hřiště, k nákupnímu centru Jitřenka, hraniční kámen, hlavní vlakové nádraží ke konečné stanici trolejbusu, trolejbusem ke kostelíku sv. Jana Křtitele, železniční viadukt, památník královské přísahy, městské vlakové nádraží, autobusové nádraží, zimní stadion a trolejbusem zpět do školy

2. trasa – centrum Jihlavy: trolejbusem Masarykovo náměstí, radnice, knihovna, kostel sv. Ignáce z Loyoly, spořitelna, pošta, muzeum, morový sloup, kašny, Prior, dům s podloubím, brána Matky Boží, hradby – okruhem k ZOO, kostel sv. Jakuba Většího a trolejbusem zpět do školy

3. trasa – bývalé předměstí Jihlavy: Horácké divadlo, evangelický kostel sv. Pavla, pivovar, nemocnice, židovský hřbitov, hřbitov a trolejbusem zpět do Jihlavy

Tyto trasy jsou nafocené v prezentaci Co je to? Děti budou poznávat budovy a památky na obrázcích a budou si opakovat, co jsme na vycházkách viděli.

Po vycházkách si děti utřídily materiály a vybraly si svá témata na zpracování referátů a na začátku listopadu je začaly zpracovávat.

Hodnocení probíhalo v komunikačním kruhu, kde děti své práce představovaly.

Ukázky dětských referátů na téma Jihlava

Jihlavské kašny

Kašna je umělá nádrž na vodu.
Kašny sloužily jako jediný zdroj vody pro obyvatele měst a obcí.
V Jihlavě na Masarykově náměstí jsou dvě kamenné kašny. V létě tryskají vodu. Pocházejí z roku 1797. Nahradily středověké dřevěné kašny. Jsou ozdobeny pískovcovými sochami antických bohů vod Poseidona neboli Neptuna a Amfitrity. Sochy jsou dílem sochaře a řezbáře Jana Václava Prchala. Okolo obou kašen je zachován pás původní dlažby tzv. „kočičích hlav“ z 19. století. Kašny byly postaveny podle pověsti z peněz které zanechal ve své době známý jihlavský žebřák zvaný Krejčíárek.
Obě kašny patří k vyhledávaným historickým památkám ve městě Jihlava.

HORÁCKÉ DIVADLO

Divadlo se nachází v Jihlavě na ulici Komenského 22. Divadlo bylo opravováno v letech 1989-1995. Zřizovatel divadla je kraj Vysočina. V divadle hrají komedie, pohádky, muzikály. V tomto divadle jsem byla na pohádce S čerty nejsou žerty. Seděli jsme v prvním patře v lóže. V divadle se mi moc líbilo, až budou hrát nějakou pohádku, tak půjdeme znova.

ZAJEČÍ SKOK

Zajetí šok je chráněná přírodní památka a je vůbec první rezervací na Českomoravské vrchovcích.
Jedná se o smíšený les na skalách a příhřím s vráhu, na de prabým bříštem řeky Jihlavy. Na kůně ho na území pašasbě Jihlavě - Kozmí, Kozov, Bulová skalní slána je 1,70 m dlouhá a až 30 m vysoká s pěti výraznými skalisky. Vě skalách pravidelně chytají voxy, velky obr okoli řeky tak spabíř s léd nácha píc - neho. Své mufo lu má vrágra kapradinka skalní.
Na plošně nejvyšší skály je ošek horského kopyta křehle - ním se váne šok proviel:
V neďalekých Pláněch žil křýsi zlý rytíř, který ubližoval svým poddaným. Jednou se vydal na lov. Cestou domů starce přidat se k nudiánčím. Starce byl na konci svých síl, ale rytíř odmítal se nad ním smilovat a starce ho proklel. Tě vyrazil z houští zajíc a rytíř se vydal za ním. Zvíře se vrhlo ze skály a jezdec i s koněm se zřítíli za ním. ...
Škála se od té doby nazývá Zajetí šok a ve skalisku nad řekou můžete ještě dnes spatřit otisk podkovy rytířova koně.

Hraniční kameny v Jihlavě

Na území města se nacházejí celkem čtyři hraniční kameny ve tvaru komolého jehlanu. Byly postaveny v roce 1750 (viz. foto) z rozhodnutí Marie Terezie jako řešení předchozího sporu o průběhu česko-moravské zemské hranice severně od řeky Jihlavy. Proto také nesou znaky obou zemí. (na křížovatec ulic Sokolovská a Jiřího z Poděbrad, na Polenské ulici, Heroltické ulici, před areálem Jihlavských dřevařských závodů v ulici Na hranici).
V mém životě hrají hraniční kameny také významnou roli. Chodím totiž kolem jednoho z nich každý den do školy. Tedy, podle staré hranice, bydlím na Moravě a do školy chodím do Čech.
A na závěr ještě jedna zajímavost! Moje adresa trvalého bydliště je U Hrančičku 10.
Jasmina Neuwirthová, 3.A

Dále děti zhotovily plánky a mapky oblastí Jihlavy.

Ukázky dětských prací – pláneků Jihlavy

Dětské práce byly uspořádány do PowerPointové prezentace. Vzhledem k nižší kvalitě nafocených fotografií slouží pro radost a ukázkou dětem, jak mohou vytvořit ucelenou práci na dané téma, jako návod pro další aktivity.

Nafocené fotografie z vycházek po Jihlavě jsou uspořádány do PowerPointové prezentace Co je to? Děti si formou fotografií opakovaně prošli Jihlavou. Každý snímek je opatřen otázkou: „Co je to? Další snímek odpovídá na otázku, dělá kontrolu správnosti odpovědi. Ukončení prezentace je vyhodnocení počtu správných odpovědí dětí.

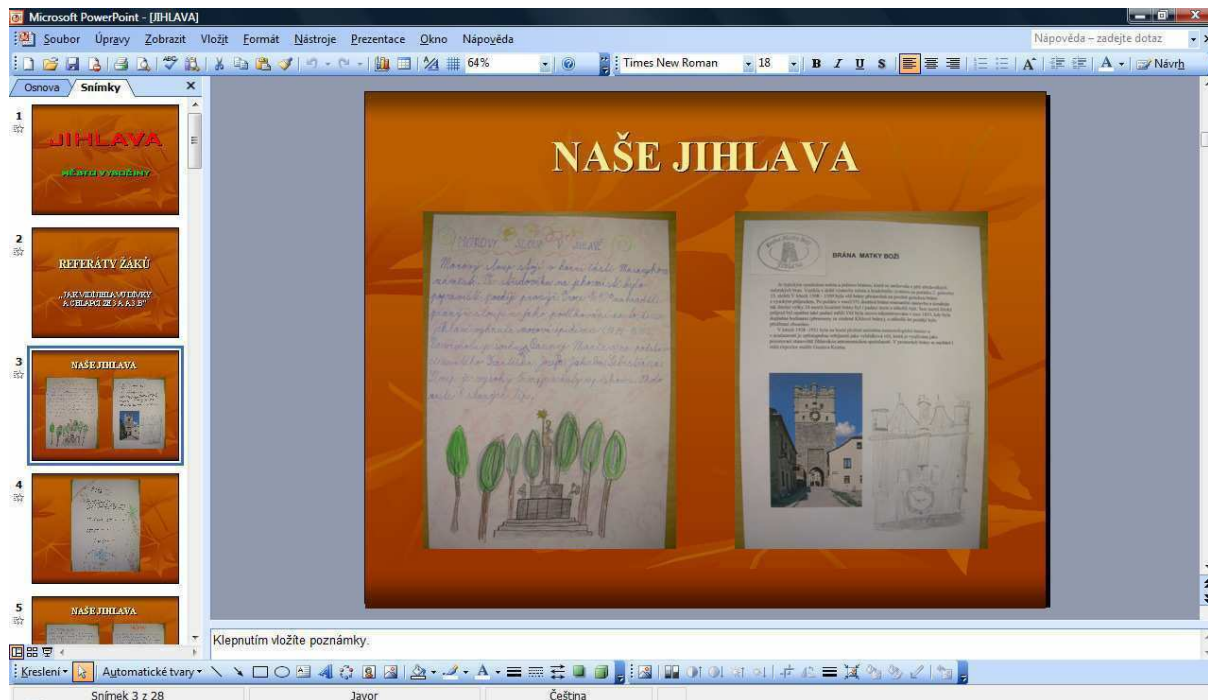
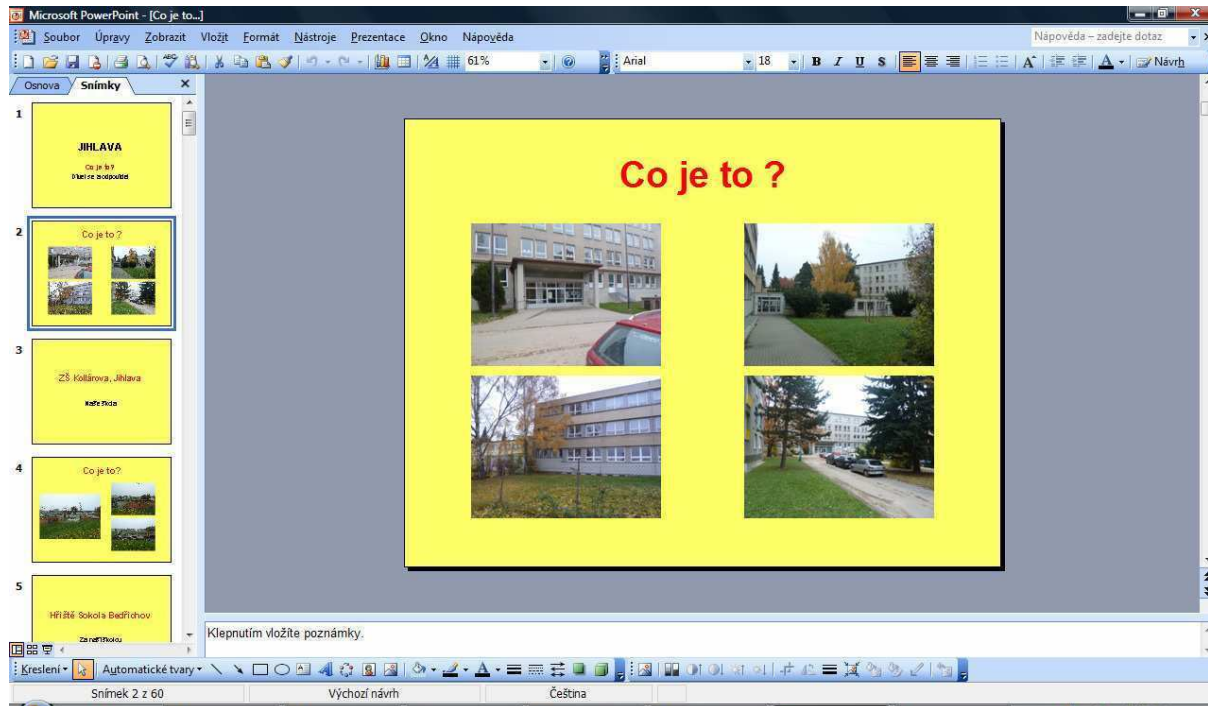
Na závěr si děti vypracují list, který bude ohodnocen známkou a zařazen do portfolií.

Co jsme se o Jihlavě naučili?

1. Kolik obyvatel má Jihlava?
2. Jaké zvíře má Jihlava ve svém znaku?
3. Jaký výrobek nese název tohoto zvířete?
4. Jak se jmenuje hlavní jihlavské náměstí?
5. Napiš pět pamětihodností, které se nacházejí v centru města.
6. Jak se jmenuje kraj, jehož krajským městem je Jihlava?
7. Na hranici jakých částí ČR leží Jihlava?
8. V které části Jihlavy se nachází naše škola?
9. Vyjmenuj tři známé jihlavské firmy, továrny
10. Kdyby Ti přijel kamarád z cizího města, kam bys ho v Jihlavě pozval a proč ?

PŘÍLOHA – PREZENTACE

(viz příložené DVD)

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

KÓDOVANÉ OBRÁZKY

Josef Sova

Základní škola Jihlava, Kollárova 30
2011

Projekt

Název projektu

KÓDOVANÉ OBRÁZKY

Stručná anotace projektu

Kódované obrázky rozvíjí logické a kombinační myšlení žáků. Zároveň je to vítané zpestření hodin matematiky.

Autoři

Mgr. Josef Sova

Další informace

Délka trvání	
Věk	6. až 9. ročník
Průřezová témata	
Rozvíjené kompetence	kompetence k řešení problémů
Předměty	matematika
Oborové výstupy	

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Kódované obrázky rozvíjí logické a kombinační myšlení žáků. Lze je použít jako motivaci na začátku hodiny nebo jako odměnu za práci v celé hodině.

Realizační část

Obrázek je zakódován ve čtvercové síti, kolem které jsou v jednotlivých řádcích a sloupcích napsaná čísla. Tato čísla udávají počet čtverečků, které mají být v daném sloupci či řádku vybarveny. Nejsou ale udány počty čtverečků, které mají zůstat volné. Vhodnými kombinacemi mezi řádky a sloupci se postupně vytváří obrázek.

Pomůcky

Kódovaný obrázek, tužka, guma

Závěrečná reflexe projektu

Kódované obrázky jsou dětmi velmi dobře přijímány, těší se na ně, jsou příjemným zpestřením hodin matematiky. Lehčí obrázky zvládají téměř všichni bez pomoci učitele či spolužáků. Těžší obrázky je lepší využívat u schopnějších žáků, kteří jsou schopni je vyplnit.

Popis projektu

Kódované obrázky

Předmět a ročník:

použitelné v matematice téměř ve všech ročnících

Obtížnost a časová náročnost:

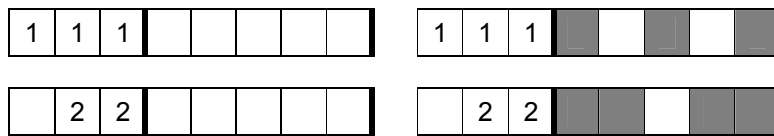
různá (od velmi jednoduchých po velmi náročné) – řešení minuty až desítky minut

Využití:

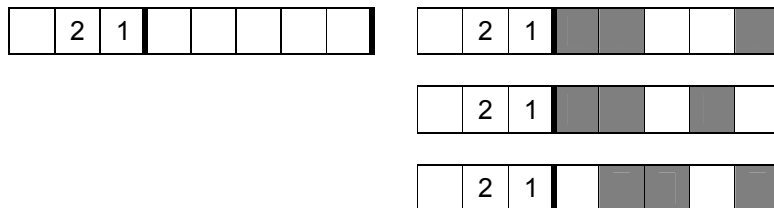
Kódované obrázky rozvíjí logické a kombinační myšlení žáků. Zároveň je to vítané zpestření hodin matematiky. Jednoduchý obrázek lze vymyslet přímo v hodině a žákům jeho rozkódování zabere jen několik minut. Složitější obrázky je lépe připravit dopředu, popř. je lze vyhledat na internetu.

Postup:

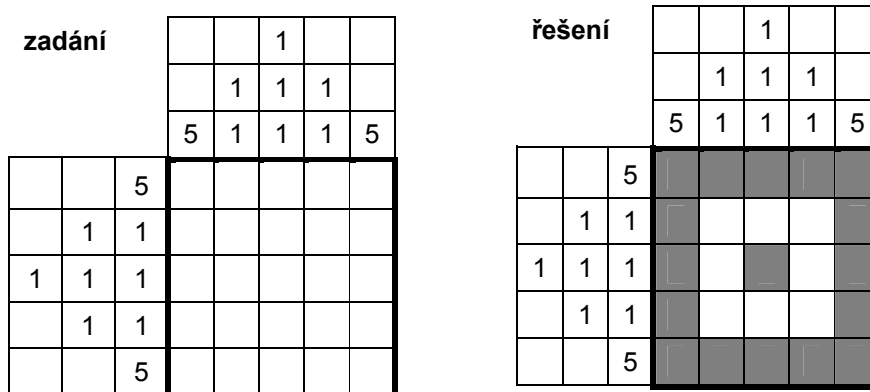
Základem je čtvercová síť. Síť může mít libovolný rozměr, většinou je ve tvaru čtverce či obdélníka. Kolem hlavního pole jsou v jednotlivých sloupcích či řádcích napsána čísla – kódy obrázku. Každé číslo udává, kolik čtverečků za sebou je v daném sloupci či řádku vybarveno. Pokud je v jednom řádku či sloupci více čísel, musí mezi nimi vždy být alespoň jedno volné políčko. Např. číslo 2 znamená, že jsou vybarvena dvě políčka vedle sebe. Kombinace čísel 3,2 znamená, že nejdříve jsou vybarvena tři políčka vedle sebe, potom musí následovat alespoň jedno volné políčko a pak jsou vybarvena dvě políčka vedle sebe. Jednoduše řečeno – známe velikost vybarvených částí, ale neznáme velikost mezer mezi nimi.

Jak je vidět níže, některé kombinace nejsou jednoznačné a mohou mít více variant řešení. Potom je nutné se řídit i kódem ve sloupci, aby byl výsledek jednoznačný.

Následující kódovaný obrázek je velmi jednoduchý a lze jej tedy vymyslet přímo v hodině a ihned použít.

Mnoho kódovaných obrázků různé velikosti a také obtížnosti lze najít na internetu. Existují i barevné varianty nebo varianty, kde jsou vybarvené pouze půlky čtverců apod. Pokud chcete nějaké obrázky najít na internetu, lze jako klíčové slovo použít kódované obrázky, griddlers nebo hanjie puzzle.

webové stránky:

<http://kod.petricek.net/>

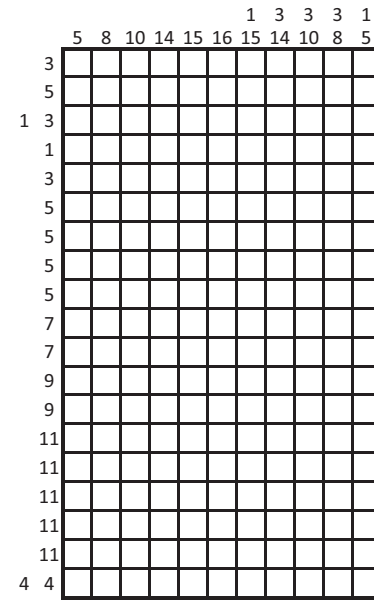
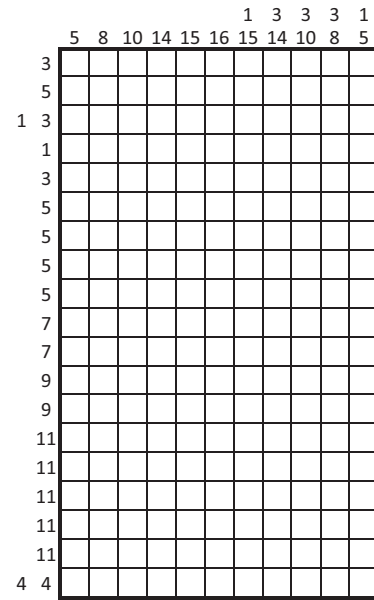
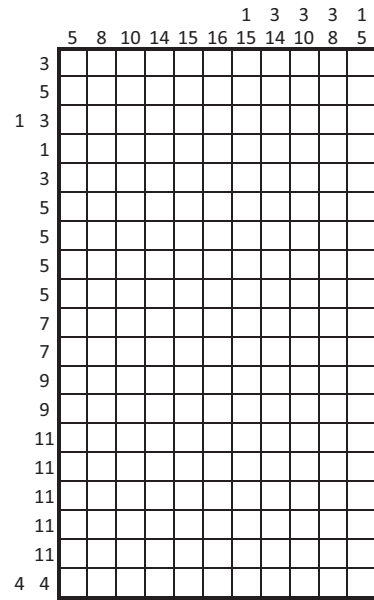
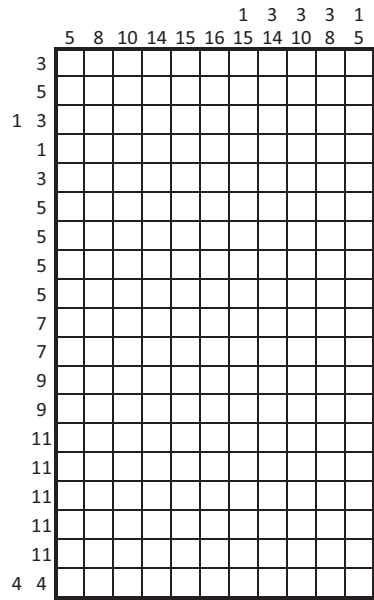
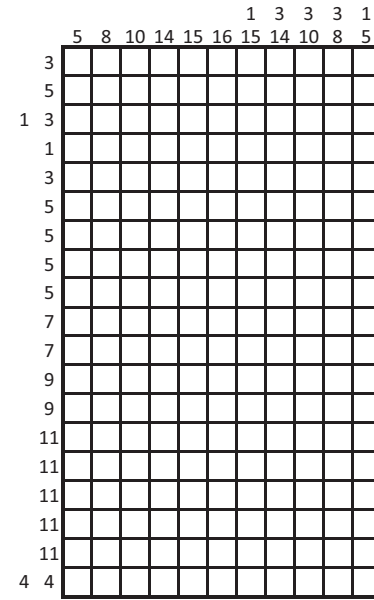
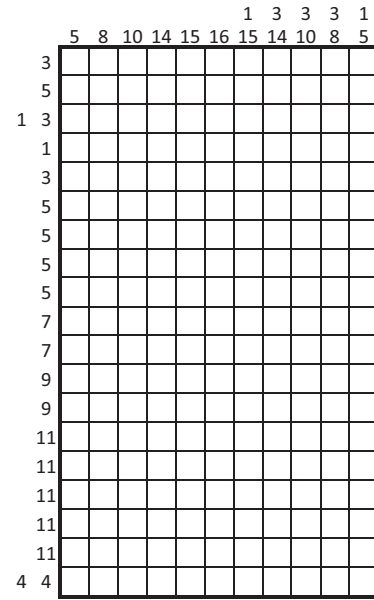
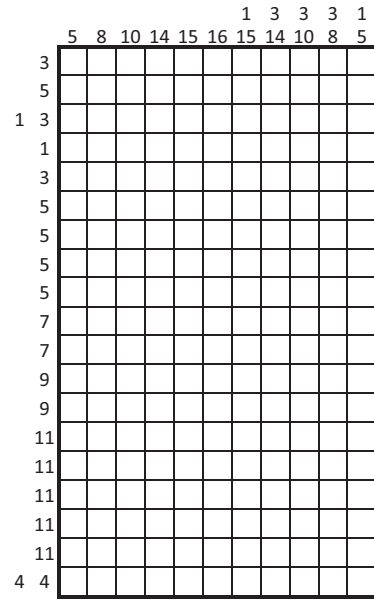
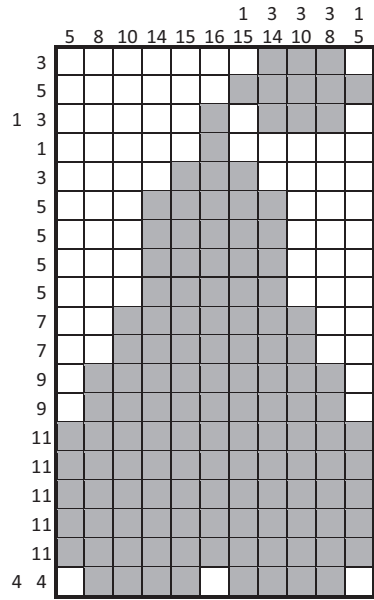
<http://www.griddlers.net/>

Na následujících stránkách jsou kódované obrázky různé obtížnosti.

Nejjednodušší obtížnost je 1, největší obtížnost je 4. Obrázky s obtížností 1 jsou vhodné pro začátečníky na osvojení základních pravidel a postupů. Obtížnost 2 je vhodná pro mírně zkušené děti. Zvládnou je i děti v šestém ročníku. Obtížnost 3 jsou již větší obrázky vyžadující náročnější úvahy, zvládnou je zkušenější žáci, kteří dobře zvládají obtížnost 2. Některé obrázky této obtížnosti jsou lehké na úvahy, ale náročnější z hlediska velikosti obrázku. Obtížnost 4 vyžaduje náročnější úvahy, proto bych ji doporučil pouze zkušeným žákům (nejlépe v devátém ročníku). Jsou také časově nejnáročnější a žákům mohou tyto obrázky zabrat více než půl hodiny. Pokud se nechcete celou hodinu věnovat jednomu obrázku, je možné jej dát jako dobrovolný domácí úkol.

Číslo	Název	Level	Číslo	Název	Level	Číslo	Název	Level
1	ORNAMENT I.	1	30	LEBKA	2	59	RYBÍ KOSTRA	3
2	ORNAMENT II.	1	31	ŠNEK	2	60	LABUŤ VELKÁ	3
3	SRDCE	1	32	BONSAI	2	61	JIN JAN	3
4	SMAJLÍK	1	33	RYBÁŘSKÁ LOĎ	2	62	ZLATÁ RYBKA	3
5	PŘÍKLAD	1	34	TITANIC	2	63	PŠTROS	3
6	KLÍČ	1	35	PLACHETNIČKA	2	64	PÁN S BUŘINKOU	3
7	MYŠKA	1	36	HRUŠKA	2	65	LOKOMOTIVA	3
8	ČTVEREČKY	1	37	TULIPÁN	2	66	BRÁNA MATKY BOŽÍ	3
9	KŘÍŽ	1	38	BRÁNA MB - LEHČÍ	2	67	SNĚHULÁK	3
10	MŘÍŽ	1	39	DOLAR	2	68	KAMION	3
11	PAVOUČEK	1	40	STARÝ TELEVIZOR	2	69	VELRYBA	3!
12	SPIRÁLA	1	41	KŘÍŽE	2	70	VELBLOUD	3!
13	ROHY	1	42	RYBIČKA	2	71	RYBKA	4
14	SRDÍČKO	1	43	KYTARA	2	72	HOUSENKA	4
15	TERČ	1	44	SELÁTKO	2	73	MORSKÝ KONÍK	4
16	SVÍČKA LEHČÍ	1	45	HALLOWEEN NÁHROBEK	2	74	ŽRALOK	4
17	MUCHOMŮRKA	2	46	AUTO	2	75	BIZON	4
18	STROMEČEK	2	47	HLAVA JELENA	2!	76	ROHÁČ	4
19	DÁREK	2	48	AUTOBUS	2!	77		
20	KAPKA	2	49	LABUŤ MALÁ	2!	78		
21	ZVONEČEK	2	50	KAPŘÍK	2!	79		

22	SVÍČKA	2		51	MOTÝL	2!		80		
23	PAVOUK KŘIŽÁK	2		52	BIZON LEHČÍ	3		81		
24	JABLKO	2		53	TRILOBIT	3		82		
25	ŽELVA	2		54	HLEMÝŽĎ	3		83		
26	MOBIL	2		55	CHAMELEON	3		84		
27	NÁKLAĐÁK	2		56	PRASÁTKO	3		85		
28	HRAD	2		57	VEPŘÍ HLAVA	3		86		
29	JEŽEK	2		58	KAPR	3		87		

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

KOPYTNÍCI

Dagmar Kostková

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

KOPYTNÍCI

Stručná anotace projektu

V tomto projektu žáci získávají a ověřují své znalosti z tématu sudokopytníci a lichokopytníci.

Autoři

Mgr. Dagmar Kostková

Další informace

Délka trvání	3 vyučovací hodiny
Věk	12 až 15 let
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova
Rozvíjené kompetence	Kompetence k učení Kompetence komunikativní Kompetence pracovní
Předměty	Přírodopis
Oborové výstupy	<ul style="list-style-type: none">– charakterizuje stručně znaky, stavbu a život vybraných živočichů– porovná jednotlivé skupiny živočichů– určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních tax. skupin– zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Projekt je rozdělen a připraven do 3 vyučovacích hodin.

Realizační část

1. hodina: prezentace Lichokopytníci
2. hodina: prezentace Sudokopytníci
3. hodina: Sudokopytníci a lichokopytníci, opakování – SMART Notebook

Pomůcky

Počítač nebo notebook, dataprojektor

Závěrečná reflexe projektu

Žáci ve 2 prezentacích poznali jednotlivé zástupce řádů sudokopytníci a lichokopytníci a poté na interaktivní tabuli zařazovali tyto druhy do hlavních taxonomických skupin.

Popis projektu

Kopytníci

Prezentace

1. Lichokopytníci – PowerPoint
2. Sudokopytníci – PowerPoint
3. Sudokopytníci a lichokopytníci, opakování – SMART Notebook

jsou ke zhlédnutí na DVD v souboru Kopytníci.

Parohatí přežvýkaví sudokopytníci

JELEN EVROPSKÝ

Parohy

- kostěné
- plné útvary
- rozvětvené
- pravidelně je shazují
- většinou u samců

Microsoft PowerPoint - [Lichokopytníci]

Soubor Úpravy Zobrazit Vložit Formát Nástroje Presentace Okno Nápověda

Nápověda - zadejte dotaz

Upravit text

Osnova Snímky

1 Řád Lichokopytníci

2 Značky lichokopytníků

3 Kůň Przewalského

4 Kůň domácí

5 Ovel domácí

6 Mezek

Mezek

- Mezek je kříženec samice **osla domácího** se samcem **koně domácího**.
- Mezek je tedy mezidruhovým křížencem a vzhledem k neodpovídajícímu si počtu **chromozómů** je téměř vždy neplodným.

Klepnutím vložíte poznámky.

Kreslení Automatické tvary

Snímek 6 z 13 Štěrbina Čestina

Microsoft PowerPoint - [Sudokopytníci]

Soubor Úpravy Zobrazit Vložit Formát Nástroje Presentace Okno Nápověda

Nápověda - zadejte dotaz

Upravit text

Osnova Snímky

1 ŘÁD SUDOKOPYTNÍCI

2 SUDOKOPYTNÍCI

3 SUDOKOPYTNÍCI

4 SUDOKOPYTNÍCI

5 SUDOKOPYTNÍCI

6 SUDOKOPYTNÍCI

SUDOKOPYTNÍCI

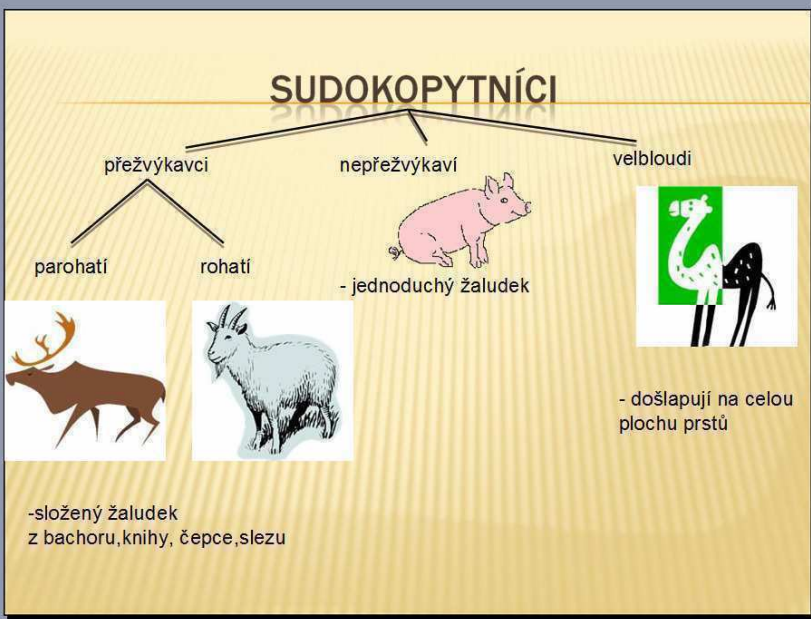
přežvýkavci nepřežvýkaví velbloudi

parohatí rohatí

- jednoduchý žaludek

- došlapují na celou plochu prstů

- složený žaludek z bachoru, knihy, čepce, slezu

Klepnutím vložíte poznámky.

Kreslení Automatické tvary

Snímek 3 z 26 Cesta Čestina

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

**LEHCE A RADOSTNĚ S PASTELKAMI
– GRAFOMOTORICKÁ SETKÁNÍ**

Taťána Brhlíková

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

LEHCE A RADOSTNĚ S PASTELKAMI – GRAFOMOTORICKÁ SETKÁNÍ

Stručná anotace projektu

Prostřednictvím setkání se budoucí prvňáček a jeho rodiče seznamují s prostředím základní školy. Navazují první kontakty s budoucími učiteli. V radostné atmosféře prožívají pocit úspěchu. Za použití různých technik je uvolňována horní končetina od ramene až po samotnou ruku v zápěstí a prsty. Případné zjištění nedostatků v úchopu pastelky je možné, vzhledem k termínu, ještě včas odstranit.

Autoři

Mgr. Taťána Brhlíková

Další informace

Délka trvání	3 dny
Věk	5 – 7 let
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova
Rozvíjené kompetence	Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence pracovní
Předměty	Český jazyk Hudební výchova Pracovní činnosti Výtvarná výchova Tělesná výchova
Oborové výstupy	Pečlivě vyslovuje V krátkých mluvených správně dýchá a volí vhodné tempo řeči Volí vhodné verbální prostředky řeči Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty Ztvárňuje hudbu pohybem Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy, jednoduchého náčrtu

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Při zápisu budoucích prvňáčků bylo rodičům nabídnuto setkání pod názvem Lehce a radostně s pastelkami, zaměřené na rozvoj jemné motoriky dětí a správný úchop tužky, seznámení se s novým prostředím. Rodiče se zapsali do termínů, které jim vyhovovaly, a na které pak byli se svými dětmi pozváni.

Realizační část

- rozdání pozvánek na zápisu budoucích prvňáčků
- vybrání termínů rodiči (16. – 18. 3. 2009)
- elektronické pozvánky pro rodiče
- 16. – 18. 3. 2009 setkání s rodiči ve škole od 16.00 do 17.00
- přivítání rodičů a dětí
- rozdělení do skupin, program v jednotlivých třídách
- krátké rozcvičení při hudbě a říkankách
- cvičení ruky s míčkem, hry s míčkem a bublifukem
- rozcvičení ramene kreslením na balící papír a vodou na tabuli
- rozcvičení zápěstí a prstů ruky, práce s pracovními listy
- rozdání účastnických listů
- rozloučení

Pomůcky

Pozvánky, míčky, papír, pracovní listy, bublifuk, nádoba na vodu, psací a kreslicí potřeby, přehrávač, CD s dětskou hudbou, tabule, houbičky na tabuli, účastnické listy, fotoaparát, PC, účastnické listy

Závěrečná reflexe projektu

Tento první ročník „Lehce a radostně s pastelkami“ dal základ pro další roky. Děti se setkávají ve škole ještě před zahájením školní docházky. Při případných nedostatcích v úchopu tužky jsme s rodiči prohodili, jak nedostatek napravit. Nabídli jsme další radu a spolupráci v případě potřeby.

Popis projektu

Lehce a radostně s pastelkami

Přechod z mateřské školy do první třídy základní školy je pro děti velkou změnou. Nastupuje jiný režim dne s vyššími nároky na soustředění, pozornost a samostatnost. Dítě se ocitá v novém kolektivu a stojí před ním neznámá paní učitelka. Je narušen pocit zázemí a jistoty. Na tuto situaci děti reagují různými způsoby od zamlklosti až po „zlobení“.

Rozhodli jsme se, že budoucí prvňáčky pozveme na setkání ve škole, zaměřené na rozvoj grafomotorických dovedností dětí, seznámení se s budoucími spolužáky a paní učitelkou, hraní a kreslení si v prostorách tříd 1. stupně.

Pozvánku na toto setkání dostávali rodiče při zápisu svého dítěte do první třídy. Při této příležitosti se rozhodli pro jeden z termínů 16. – 18. 3. 2009. Podle toho byli ke konci února 2009 elektronicky pozváni na daný termín setkání – příloha č. 1.

Děti byly rozděleny do skupin po 4 – 6, aby měly dostatek prostoru na hry a paní učitelka se jim mohla věnovat.

Program:

1. Krátké rozcvičení při hudbě a říkankách

- uvolnění a zahřátí
- jednoduché pohyby v rytmu
- protažení celého těla
- uvolnění horní končetiny

2. Cvičení ruky s míčkem, hry s míčkem a bublifukem

- válení látkového míčku v dlaní
- kutálení po jedné ruce a pak po druhé
- válení míčku na podložce do kruhu
- vyhazování a chytání míčku
- házení míčkem na cíl
- posílání míčku po podložce ve dvojicích
- podávání míčku v kruhu
- chytání bublin bublifuku
- foukání bublin

3. Rozcvičení ramena kreslením na balící papír a vodou na tabuli

- krouživé pohyby horní končetinou mokrou houbou po tabuli
- kreslení mokrou houbou na tabuli
- „obtahování“ míčkem spirály, oválu nebo vlnovky na velkém formátu papíru
- kreslení mokrým štětcem po tabuli
- kreslení pastely na balící papír
- kreslení u tabule, u stolků, na koberci

4. Rozcvičení zápěstí a prstíků, práce s pracovními listy

- uvolňovací cviky obtahováním tvarů, kreslením a vykreslováním

- hledání v řadách, co do nich nepatří – zraková orientace

5. Na závěr děti dostaly za svoji snahu a odvalu účastnické listy

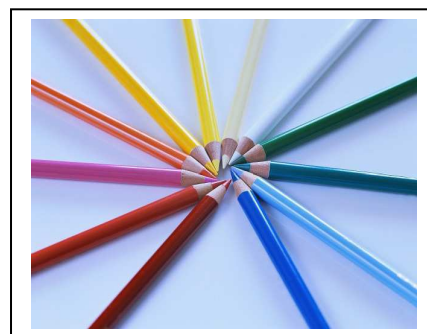

Případné nedostatky v úchopu tužky jsme prohovořili s rodiči a vzhledem k termínu bylo dost času na jejich odstranění do zahájení školní docházky jejich dětí.

LEHCE A RADOSTNĚ S PASTELKAMI?

zdokonalení grafomotorických dovedností dětí – setkání rodičů
s budoucími prvňáčky na naší škole

- Uvolnění ruky
- Správný úchop tužky
- Procvičení jemné motoriky prstů
- Zrková cvičení
- Orientace v prostoru

Nabízíme Vám tyto termíny: 16.3.2009, 17.3.2009, 18.3.2009
vždy od 16.00 do 17.00 (zakroužkujte, prosím, který z nich se
Vám hodí, Vaši účast potvrdíme elektronickou poštou)

Dle potřeb dětí upřesníme pokračovací setkání.
S sebou pouze přezutí a pohodlné oblečení.

Těšíme se na Vás, učitelky 1. stupně ZŠ Kollárova
(email: brhlikova@zskol.ji.cz)

.....

Přihláška na setkání:

Jméno dítěte:.....

Termín: 16. 3. 2009 17. 3. 2009 18. 3. 2009

Kontaktní email:.....

Odevzdejte, prosím, při zápisu paní učitelce, která se Vám bude věnovat.

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

LITERÁRNÍ PEXESO

Miroslava Novotná

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

LITERÁRNÍ PEXESO

Stručná anotace projektu

Hra je určena k využití v hodinách českého jazyka, zpestří výuku slohu, literatury a čtení, prohloubí a prověří znalosti žáků o knihách pro děti a jejich autorech, rozvíjí komunikativní schopnosti žáků.

Autoři

Mgr. Miroslava Novotná

Další informace

Délka trvání	dle vlastního uvážení
Věk	8 – 11 let
Průřezová témata	osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana
Rozvíjené kompetence	kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, kompetence pracovní, kompetence sociální a personální
Předměty	ČJ
Oborové výstupy	ČJ – sloh, literární výchova Žák porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Projekt tvoří jednotlivé karty autorů, názvů knih a jména literárních dvojic – žáci skládají dvojice karet podle pokynů učitele, komunikují vzájemně o knihách, autorech i literárních postavách, vyhledávají informace v dostupných pramenech, popisují literární postavy.

Realizační část

Hra je zpracována pro 2. – 5. třídu, lze ji obměnit nebo rozšířit. Žáci na základě hry opakují a prohlubují učivo, komunikují, hledají vhodné výrazy k vyjadřování.

Pomůcky

– jednotlivé karty, čítanky, encyklopedie, knihy vybraných autorů, internet

Závěrečná reflexe projektu

Žáci rozvíjeli komunikační schopnosti a znalosti o literatuře pro děti na základě hry a vyhledávání informací v knihách pro děti, encyklopediích a na internetu.

Popis projektu

Literární pexeso

- hra je určena pro žáky 2. – 5. ročníku ZŠ
- k využití v hodinách českého jazyka, zpestří výuku literatury a čtení, prohloubí a prověří znalosti žáků o knihách pro děti a jejich autorech
- karty - obsahují jména autorů a názvy děl, jména pohádkových postav
 - je možno je barevně odlišit, vytisknout, nastříhat
 - pro delší používání vhodné zalaminovat

Možnosti využití:

- klasické pexeso
- lícem k sobě skládat dvojice - k autorům přiřazovat jejich díla a naopak, popř. využít encyklopedií, vyhledávání na internetu, v čítankách atd.
- řadit karty podle abecedy
- v knihovně vypůjčit daná díla (popř. magnetofonové nebo CD nahrávky), vybrat ukázky, žáci pak přiřazují správné karty
- vyhledávat v čítankách články od daného autora a pak s nimi dále pracovat, např. popis postav, ilustrace atd.

Pohádkové dvojice

1. Večerníček, kde vystupují dva hlodavci, kteří bydlí v pokrývce hlavy. Vyhledej jejich jména.
2. Jeden z chlapců je větší a druhý menší, jeden má tmavé a druhý světlé vlasy. Nemluví. Kreslený Večerníček je polský. Najdi jejich jména.
3. Dívka s červenou sukýnkou a hmyz s barevnými křídly jsou pohádková dvojice, která žije poblíž makového pole. Doplň jméno hmyzího hrdiny.
4. Pohádkovou dvojici tvoří sourozenci, kteří žijí se svým tatínkem. Sbírají jahody a zabloudí v lese. Noc přečkají ve voňavé budově s cizími lidmi. Doplň dívčí jméno dvojice.
5. Další filmová animovaná loutková dvojice jsou dva pracanti, kteří vymýšlí spoustu zlepšováků. Doplň jména obou postav.
6. Dvojice žije v chaloupce ze starého pařezu. Doplň jméno první postavičky.
7. Zlý čaroděj z pohádky Šmoulové. Doplň jméno jeho domácího mazlíčka.
8. Pohádka je o jedné dívce s několika malými mužíčky. Doplň název mužíčků (množné číslo).
9. Domácí mazlíčci, kteří pečou dort. Doplň druhou postavičku v názvu.

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

**LUŠTÍME NÁZVY POHÁDEK
S NÁSOBILKOU**

Taťána Brhlíková

Základní škola Jihlava, Kollárova 30
2011

Projekt

Název projektu

LUŠTÍME NÁZVY POHÁDEK S NÁSOBILKOU

Stručná anotace projektu

Zábavnou a nezvyklou formou má luštění podpořit procvičování numerického počítání u dětí. Zároveň se kombinuje s doplňováním tajenky a vyluštěním názvu pohádky. Požaduje orientování se v tabulce a v klíči na vyluštění tajenky.

Autoři

Mgr. Taťána Brhlíková

Další informace

Délka trvání	1 měsíc
Věk	9 – 10 let
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova
Rozvíjené kompetence	Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů
Předměty	Matematika Český jazyk
Oborové výstupy	Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly Řeší a tvoří úkoly, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

V matematice jsme ve 3. třídě procvičovali násobení. Pro jeho upevnění slouží i Luštíme názvy pohádek s násobilkou. Tato forma je spojením s luštěním pohádek zajímavou variantou, sloužící i k procvičení orientace.

Realizační část

Po probrání násobilky děti dostávaly po dobu 1 měsíce pracovní listy s jednotlivými tajenkami. Jedna tajenka na týden. Na pracovních listech děti do tabulky doplní správný součin. Dané číslo si najdou v přiloženém klíči a písmeno, které je u čísla, zapíšou do tabulky. Takto se jim postupně ukáže celá tajenka. A to: Červená Karkulka, O Smolíčkovi, O Popelákově, O Palečkovi, Maxipes Fík a O Sněhurce. Tajenka pak byla dalším námětem pro český jazyk a výtvarnou výchovu. Děti pracovaly jednotlivě, ve dvojicích i po skupinách.

Pomůcky

Pracovní listy, psací potřeby, papír, portfolia

Závěrečná reflexe projektu

Pracovní listy si děti založily do portfolií. Tajenka pak byla dalším námětem pro český jazyk a výtvarnou výchovu.

Popis projektu

Luštíme názvy pohádek s násobilkou

Zvládnutí násobilky patří k základním počtářským dovednostem.

Následující materiály jsou určeny pro zpestření výuky, procvičování a opakování, zejména pro žáky 3. třídy.

K motivaci jsou použity pohádky, jejichž názvy dětem po vypočítání zadaných příkladů v tabulce a luštění podle přiloženého klíče, vyjdou v tajence.

Děti pracují paralelně, nejlépe v pracovních centrech nebo ve dvojicích, na samostatných pracovních listech. Výhodou je, že vyluštěním smysluplné tajenky na motivy známé pohádky, mají děti ihned zpětnou vazbu o správnosti svých výpočtů.

Mimo upevnění počtářských dovedností děti spolupracují na splnění pracovního listu, orientují se v prostoru tabulky a klíče k vyluštění tajenky. Pohádkové náměty dále slouží k jazykové a literární výchově, případně k ilustračním kresbám.

Děti jsou motivovány ke tvorbě vlastních pracovních listů „Luštění pohádek s násobilkou“ a jejich prezentaci.

Tyto pracovní listy slouží pouze jako námět, který je potřeba neustále obměňovat, aby děti pracovaly s radostí.

K šesti pracovním listům je přiloženo vyluštění tajenky a v přílohách pak je pracovní list připraven k vytištění.

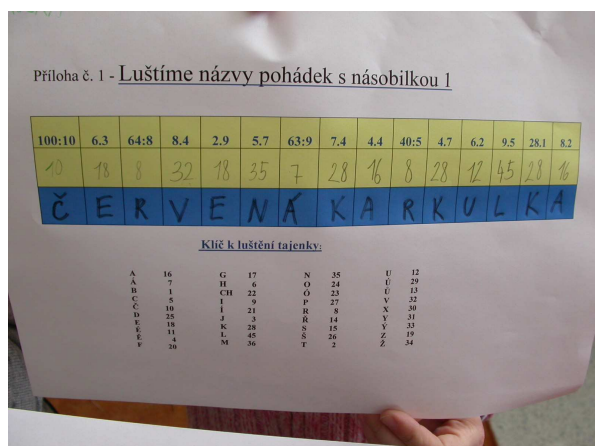
Luštíme názvy pohádek s násobilkou 1 – Červená Karkulka

Tabulka k tomuto listu viz Příloha č. 1

100:10	6.3	64:8	8.4	2.9	5.7	63:9	7.4	4.4	40:5	4.7	6.2	9.5	28.1	8.2
10	18	8	32	18	35	7	28	16	8	28	12	45	28	16
Č	E	R	V	E	N	Á	K	A	R	K	U	L	K	A

Klíč k luštění tajenky:

A	16	G	17	N	35	U	12
Á	7	H	6	O	24	Ú	29
B	1	CH	22	Ó	23	Ů	13
C	5	I	9	P	27	V	32
Č	10	Í	21	R	8	X	30
D	25	J	3	Ř	14	Y	31
E	18	K	28	S	15	Ý	33
Ě	11	L	45	Š	26	Z	19
Ě	4	M	36	T	2	Ž	34
F	20						

Luštíme názvy pohádek s násobkou 2 – O Smolíčkovi

Tabulka k tomuto listu viz Příloha č. 2

3.8	5.3	4.9	6.4	9.5	7.3	50:5	7.4	8.3	4.8	45:5
24	15	36	24	45	21	10	28	24	32	9
O	S	M	O	L	Í	Č	K	O	V	I

Klíč k luštění tajenky:

A 16
Á 7
B 1
C 5
Č 10
D 25
E 18
Ě 11
Ě 4
F 20

G 17
H 6
CH 22
I 9
Í 21
J 3
K 28
L 45
M 36

N 35
O 24
Ó 23
P 27
R 8
Ř 14
S 15
Š 26
T 2

U 12
Ú 29
Ů 13
V 32
X 30
Y 31
Ý 33
Z 19
Ž 34

Luštíme názvy pohádek s násobkou 3 - O Popelákově

Tabulka k tomuto listu viz Příloha č. 3

4.6	9.3	8.3	3.9	9.2	5.9	21:3	7.4	3.8	4.8	27:3
24	27	24	27	18	45	7	28	24	32	9
O	P	O	P	E	L	Á	K	O	V	I

Klíč k luštění tajenky:

A	16	G	17	N	35	U	12
Á	7	H	6	O	24	Ú	29
B	1	CH	22	Ó	23	Ů	13
C	5	I	9	P	27	V	32
Č	10	Í	21	R	8	X	30
D	25	J	3	Ř	14	Y	31
E	18	K	28	S	15	Ý	33
Ě	11	L	45	Š	26	Z	19
Ě	4	M	36	T	2	Ž	34
F	20						

Luštíme názvy pohádek s násobkou 4 – O Palečkovi

Tabulka k tomuto listu viz Příloha č. 4

8.3	3.9	4.4	5.9	6.3	10.1	7.4	4.6	8.4	27:3
24	27	16	45	18	10	28	24	32	9
O	P	A	L	E	Č	K	O	V	I

Klíč k luštění tajenky:

A	16	G	17	N	35	U	12
Á	7	H	6	O	24	Ú	29
B	1	CH	22	Ó	23	Ů	13
C	5	I	9	P	27	V	32
Č	10	Í	21	R	8	X	30
D	25	J	3	Ř	14	Y	31
E	18	K	28	S	15	Ý	33
É	11	L	45	Š	26	Z	19
Ě	4	M	36	T	2	Ž	34
F	20						

Luštíme názvy pohádek s násobilkou 5 – Maxipes Fík

Tabulka k tomuto listu viz Příloha č. 5

9.4	4.4	6.5	18:2	3.9	3.6	5.3	10.2	3.7	7.4
36	16	30	9	27	18	15	20	21	28
M	A	X	I	P	E	S	F	Í	K

Klíč k luštění tajenky:

A	16	G	17	N	35	U	12
Á	7	H	6	O	24	Ú	29
B	1	CH	22	Ó	23	Ů	13
C	5	I	9	P	27	V	32
Č	10	Í	21	R	8	X	30
D	25	J	3	Ř	14	Y	31
E	18	K	28	S	15	Ý	33
Ě	11	L	45	Š	26	Z	19
Ě	4	M	36	T	2	Ž	34
F	20						

Luštíme názvy pohádek s násobilkou 6 – O Sněhurce

Tabulka k tomuto listu viz Příloha č. 6

6.4	5.3	7.5	40:10	36:6	2.6	32:4	45:9	3.6
24	15	35	4	6	12	8	5	18
O	S	N	Ě	H	U	R	C	E

Klíč k luštění tajenky:

A	16	G	17	N	35	U	12
Á	7	H	6	O	24	Ú	29
B	1	CH	22	Ó	23	Ů	13
C	5	I	9	P	27	V	32
Č	10	Í	21	R	8	X	30
D	25	J	3	Ř	14	Y	31
E	18	K	28	S	15	Ý	33
Ě	11	L	45	Š	26	Z	19
Ě	4	M	36	T	2	Ž	34
F	20						

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

MALÍ ROBINSONI,

ANEB CESTA TŘEŽÁKŮ K MOŘI

Taťána Brhlíková

Základní škola Jihlava, Kollárova 30
2011

Projekt

Název projektu

MALÍ ROBINSONI, ANEB CESTA TŘEŠÁKŮ K MOŘI

Stručná anotace projektu

Pobyt má pomoci různých aktivit a her projektu stmelit kolektiv tříd, umožnit třídnímu učiteli poznat děti v jiném prostředí, v zátěžových situacích daleko od domova a případně rozpoznat možná úskalí tohoto kolektivu. Děti nahlédnou do života lidí jiné země, seznámí se s jejich zvyky a životním způsobem. Pobyt má i ozdravný charakter.

Autoři

Mgr. Taťána Brhlíková, Mgr. Markéta Hofmannová

Další informace

Délka trvání	4. – 13. června 2010
Věk	9 - 10 let
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Poznávání lidí a mezilidské vztahy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova - Etnický původ
Rozvíjené kompetence	Kompetence k řešení problému Kompetence komunikativní Kompetence sociální Kompetence pracovní
Předměty	Český jazyk Hudební výchova Výtvarná výchova a pracovní výchova Tělesná výchova Vlastivěda Přírodověda
Oborové výstupy	Vyjadřuje své dojmy a zaznamenává je Využívá své hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti Pracuje podle slovního návodu a předlohy Provádí pozorování přírody, zhodnotí a zapíše je Uplatňuje pravidla hygieny a vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí Zprostředkuje ostatním zkušenosti a zážitky

	z vlastních cest Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích
--	--

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Při hodinách vlastivědy jsme se zabývali světovými moři a oceány a u mapy jsme hledali, ukazovali a vyznačovali přímořské země. Cílem bylo Chorvatsko, které si děti po skupinách přenesly na balící papír a následně vyhledávaly a nalepovaly zajímavosti o zemi.

Organizační část:

1. Aktivní výuka o Chorvatsku a přímo o Pakoštane
2. Seznámení dětí a rodičů s možností návštěvy země
3. Tvorba programu pro místo pobytu
4. Přímořský pobyt v Pakoštane
5. Návrat domů

Realizační část

Program pobytu:

4. 6. 2010

- v 18.00 odjezd od ZŠ Kollárova v Jihlavě autobusem cestovní kanceláře Wes

Každý pobytový den probíhalo stravování formou plné penze s dopolední a odpolední svačinou a celodenním pitným režimem. K řešení organizačních věcí byla celodenně k dispozici delegátka CK Wes.

Každý den probíhala kontrola a bodování úklidu na pokojích.

Každý večer jsme chodili do přístaviště městečka na pozorování kotvicích a odplouvajících lodí, na zmrzlinu a nákupy.

Každodenní zpěv s kytarou, nácvik písně Výlet do Pakoštane

5. 6. 2010

- v ranních hodinách příjezd do Pakoštane

- ubytování, seznámení se s penzionem, jeho řádem

- procházka po okolí a k moři

- koupání, slunění, hry ve vodě i na pláži

- rozdání příručky Cestovní průvodce malých Robinsonů (dále pouze CPMR)

- v CPMR určení a vyznačení trasy Jihlava – Pakoštane, sdělování prožitků z cesty a prvních dojmů – Ostrov nebo pevnina – příloha č. 3

- individuální program a odpočinek na zahradě penzionu, hry v dětském koutku

6. 6. 2010

- Sůl nad zlato – příloha č. 1

- koupání, slunění, hry ve vodě i na pláži

- návštěva osnovné školy v Pakoštane s pohoštěním a programem tamějšího pěveckého sboru

- školní test – příloha č. 9

- turnaj v ruských kuželkách

7. 6. 2010

- koupání, slunění, hry ve vodě i na pláži
- práce se slovníčkem nejpoužívanějších výrazů – příloha č. 6
- Chorvatsky s křížovkou – příloha č. 10
- večerní výlet lodí do Biogradu na More
- prohlídka města s výkladem
- noční diskotéka na lodi

8. 6. 2010

- koupání, slunění, hry ve vodě i na pláži
- celodenní výlet na ostrov Vrgada
- prohlídka s výkladem
- grilování ryb a koupání v moři
- výletový test – příloha č. 8
- návštěva a prohlídka pískovcových skal

9. 6. 2010

- koupání, slunění, hry ve vodě i na pláži
- hledání materiálu ke stavbě vorů
- Stavba a pouštění vorů – příloha č. 5
- vycházka na vyhlídku nad Pakoštane
- prohlídka Vranského jezera

10. 6. 2010

- koupání, slunění, hry ve vodě i na pláži
- skoky z nafukovadla ukotveného v moři
- přednáška o zvycích a životě v Chorvatsku s paní Lebeděvovou
- test o bylinkách a stromech Chorvatska – příloha č. 7
- noční stezka odvahy na zahradě penzionu
- Kde je sever? – noční pozorování oblohy – příloha č. 2

11. 6. 2010

- koupání, slunění, hry ve vodě i na pláži
- Stavby pobřežních mužiků, popř. stavby z písku – příloha č. 4
- příprava a zhotovení karnevalových masek
- Karneval – rej masek

12. 6. 2010

- koupání, slunění, hry ve vodě i na pláži
- balení a úklid pokojů
- cesta autobusem CK Wes do Jihlavy

13. 6. 2010

- v ranních hodinách příjezd do Jihlavy před ZŠ Kollárova

Pomůcky

CPMR – nakopírované a sešité do sborníčků, psací a kreslicí potřeby, motouz, nůžky, nůž, zkumavky na písek, popř. odpařenou sůl, krepový papír, barevné papíry, lepidlo, fotoaparát, mapy

Závěrečná reflexe projektu

Po návratu z přímořského pobytu děti zážitky a své dojmy ztvárnily ve výtvarných a slohových pracích. Svoji cestu zaznamenaly do osobních Deníků.

Zážitky, dojmy a své výtvary prezentovaly děti spolu s fotografickým materiálem na rodičovském sdružení před svými rodiči.

Ze zpracovaných materiálů děti zhotovily výstavku na chodbě školy.

Hodnocení projektu:

Děti odloučení od rodičů zvládly a o to více se přimkly k sobě. Velmi pozitivně jsem to vnímala i později při veškerém dění ve třídě, kdy děti více spolupracovaly a k prožitkům se opakovaně vracely.

Vzhledem k osobitosti přímořského pobytu a krásného počasí jsem nevyužila možnosti dalšího rozvíjení programu do vyšší znalostní úrovně, spíše jsme rozvíjeli činnosti spojené s mořem, pláží a přírodou.

Popis projektu

Malí Robinsoni aneb Cesta třet'áků k moři

„Cestovní průvodce malých Robinsonů“

nakopírovaný sborníček pro děti s písničkou, testy, křížovkou, rébusy, mapami...

- Sůl nad zlato – pokus s mořskou solí
- Kde je sever – pozorování noční oblohy
- Ostrov nebo pevnina – mapa pobřeží...
- Stavba pobřežních mužiků
- Stavba voru
- Slovníček nejpoužívanějších chorvatských výrazů

Při hodinách vlastivědy jsme se zabývali světovými moři a oceány a u mapy jsme hledali, ukazovali a vyznačovali přímořské země. Cílem bylo Chorvatsko, které si děti po skupinách přenesly na balící papír a následně vyhledávaly a nalepovaly zajímavosti o zemi. Na schůzce byli rodiče seznámeni s možností ozdravného školního pobytu v chorvatském Pakoštaně. Vzhledem k zájmu rodičů a dětí z pátých tříd jsme začali připravovat organizační i programovou náplň. Tak vznikl projekt Malí Robinsoni. V pátek **4. 6. 2010** jsme se rozloučili s rodiči a v 18.00 odjeli z Jihlavy autobusem CK WES směr Chorvatsko – Pakoštaně.

Stravování formou plné penze s dopolední a odpolední svačinou, celodenním pitným režimem a poledním klidem na pokojích nebo na zahradě ve stínu. K řešení organizačních věcí byla celodenně k dispozici delegátka CK WES. Pravidelně probíhalo bodování úklidu na pokojích, večer jsme chodili do přístaviště na pozorování kotvicích a odplouvajících lodí, na zmrzlinu a nákupy. Zpívali jsme s kytarou. Naučili jsme se písničku pro Malé Robinsony.

5. 6. 2010

V ranních hodinách jsme přijeli do Pakoštane. Proběhlo ubytování, seznámení se s penzionem, jeho řádem, představila se nám paní delegátka Lída. Před obědem jsme se šli osvěžit k moři. Další program:

- koupání, slunění, hry ve vodě i na pláži
- rozdání příruček Cestovní průvodce malých Robinsonů (dále pouze CPMR)
- v CPMR určení a vyznačení trasy Jihlava – Pakoštane, sdělování prožitků z cesty a prvních dojmů – Ostrov nebo pevnina?

Ostrov nebo pevnina ? – mapa pobřeží...

Před odjezdem k moři četba ukázky z knihy „Robinson Crusoe“.

Seznámení se s jadranským pobřežím a okolím městečka Pakoštane. Pokusit se podle mapy vytýčit předpokládanou trasu cesty.

Umístění mapy do „Cestovních průvodců malých Robinsonů“, kam si děti později vyznačí trasu cesty na místo pobytu u moře.

Najít podle mapy název moře našeho pobytu.

Motivace :

Poznávat okolní pobřeží a pokusit se pojmenovat podle svého uvážení nejvýraznější části.

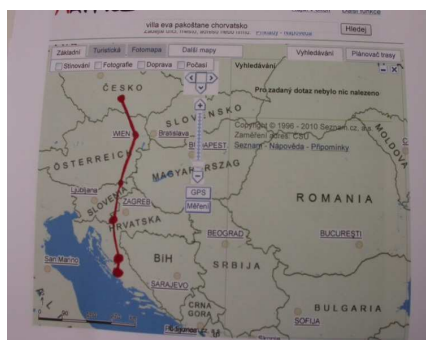
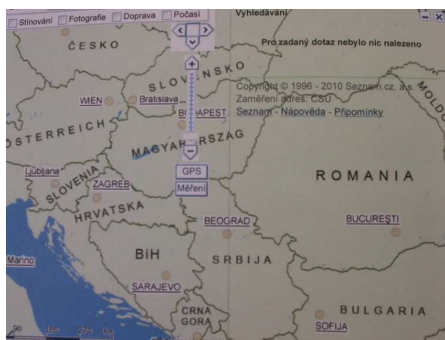
Pomůcky :

Knihy Robinson Crusoe, papír, psací a kreslicí potřeby, mapa chorvatského pobřeží.

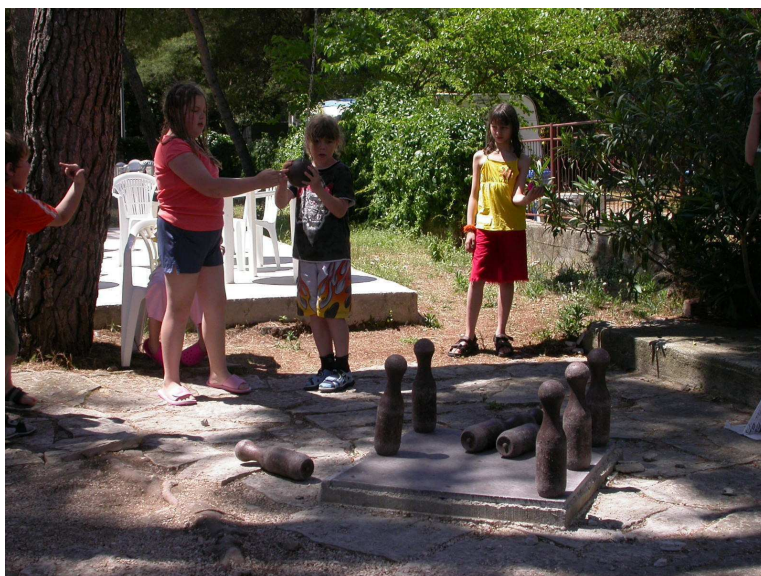
Provedení :

Nakreslit část pobřeží a pojmenovat jednotlivé části podle vlastní fantazie.

Vyznačit si do „Cestovních průvodců malých Robinsonů“ trasu cesty do Pakoštane.

- individuální program a odpočinek na zahradě penzionu, hry v dětském koutku

6. 6. 2010

- hra Sůl nad zlato z Cestovního průvodce malých Robinsonů

Sůl nad zlato – získávání soli z mořské vody

Motivace :

Cílem pokusu je získat sůl odpařováním mořské vody.

Pomůcky :

laboratorní misky, umělohmotné zkumavky se zátkami pro každé dítě

Provedení :

Na teplé slunné místo umístí děti laboratorní misky a nalijí do nich mořskou vodu. Po odpaření dolévají stále další, dokud se dno misky nepokryje vrstvou krystalů soli.

Vyschlé krystaly soli si každé dítě nasype do laboratorní zkumavky a jako suvenýr si odveze domů.

- koupání, slunění, hry ve vodě i na pláži

- návštěva osnovné školy v Pakošťane s pohoštením a programem tamějšiho pěveckého sboru

Po návratu ze školy děti vyplnily školní test a poznaly, kolik informací si z návštěvy zapamatovaly. Každý na památku dostal CD s písněmi místního pěveckého sboru.

Školní test

1) Jak se chorvatsky řekne základní škola?

- A) maloškola
- B) osnovna škola
- C) škola zakladna

2) Kolik je ve škole přibližně dětí?

- A) asi 200
- B) asi 300
- C) asi 400

3) Jak se jmenuje školní dívčí pěvecký sbor?

- A) Zlatna harfa
- B) Skřivanci
- C) Zpívající moře

4) Jak se jmenují vdolky, které jsme dostali na pohoštění?

- A) vrtule
- B) fritule
- C) bambule

5) Kolik má škola učitelů?

- A) 20
- B) 30
- C) 50

6) Na školních pozemcích pěstují?

- A) kapustu
- B) mrkev
- C) oliv

7) Ve kterém českém městě byla škola na výletě?

- A) v Plzni
- B) v Praze

C) v Brně

8) Jak se chorvatsky říká limonádě?

- A) sok
- B) sodovka
- C) limonada

9) Jak se chorvatsky řekne zmrzlina?

- A) ledomedo
- B) sladoled
- C) moroženoe

10) Do kterého města jedeme dnes na výlet?

- A) Biograd na More
- B) Vrgada
- C) Babuljaš

- turnaj v ruských kuželkách

7. 6. 2010

- koupání, slunění, hry ve vodě i na pláži
- práce se slovníčkem nejpoužívanějších výrazů – CPMR

Slovníček nejpoužívanějších chorvatských výrazů

ahoj	zdravo, čao	ano	da
dobry den	dobar dan	děkuji	hvala
prosím	molim	promiňte	izvinite
jídlna	blagovaonica	polévka	juha
snídaně	doručak	loď	brod
oběd	ručak	člun	čamac
večeře	večera	muž	muškarac, muž
vpravo	desno	žert	šala
vlevo	lijevo	pondělí	ponedeljak
rovně	upravo	úterý	utorak
ráno	ujutro	středa	srijeda
dopoledne	prijepodne	čtvrtek	četvrtak
v poledne	u podne	pátek	petak
odpoledne	popodne	sobota	subota
večer	uveče	neděle	nedjelja
o půlnoci	u pomoč	dobrou noc	laku noč
Čech	Čeh	Chorvat	Hrvat
Zmrzlina	sladoled	limonáda	limunada
ZŠ	osnovna škola	ostrov	ostrvo, otok
Pláž	plaža	plavčík	spasila
Ježibaba	babaroga	učitelka	učiteljica
Žák	učenik, dak	moře	more
Oceán	ocean, okean	dálnice	autocesta
Mapa	karta	šťastnou cestu	sretan put
Nechci	neželim	omyl	greška
Co říkáte?	Što kažete?		
Kolik to stojí?	Koliko to košta?		
Neumím chorvatsky.	Negovorim hrvatsky.		
Beze všeho.	Nema problema.		

-
- Chorvatsky s křížovkou
 - večerní výlet lodí do Biogradu na More
 - prohlídka města s výkladem
 - noční diskotéka na lodi

8. 6. 2010

- koupání, slunění, hry ve vodě i na pláži
- celodenní výlet na ostrov Vrgada
- prohlídka s výkladem
- grilování ryb a koupání v moři
- výletový test

Výletový test

1) Jakým dopravním prostředkem jsme jeli na výlet?

- A) metrem
- B) lodí
- C) tramvají

2) Hlavní město Chorvatska je?

- A) Záhřeb
- B) Zábřeh
- C) Zářev

3) Jak se jmenuje náš penzion?

- A) Manka
- B) Elka
- C) Včelka

4) Okolo jaké budovy jsme šli na ostrově?

- A) škola
- B) věznice
- C) kino

5) Jak se jmenovala naše loď?

- A) Oslíč
- B) Danka
- C) Titanic

6) Jak se jmenuje městečko ve kterém bydlíme?

- A) Pakostnice
- B) Pakoštane
- C) Parožnice

7) Jak se chorvatsky řekne polévka?

- A) pijevac
- B) juha
- C) travarica

8) Jak se jmenuje ostrov, na kterém jsme byli na výletě?

- A) Babuljaš
- B) Vrgada
- C) Pašman

9) Jaká ryba byla k dnešnímu obědu?

- A) pstruh
- B) platýz
- C) makrela

10) Jaký druh bylo naše plavidlo?

- A) plachetnice
- B) kolesový parník
- C) motorová loď

- návštěva a prohlídka pískovcových skal

9. 6. 2010

- koupání, slunění, hry ve vodě i na pláži
- hledání materiálu ke stavbě vorů
- stavba a pouštění vorů

Stavba voru

Motivace :

Z přírodních materiálů postavit vor, který bude schopný plavat na hladině.

Pomůcky :

Přírodní materiály, provázek, nůžky, nůž, plátno na plachtu

Provedení :

Svázat pomocí provázku klacky a jiný materiál do podoby voru. Ten opatřit plachtou a kormidlem.

Hotové vory plavit po moři. Využít ke hrám dětí ve vodě.

- vycházka na vyhlídku nad Pakoštaně
- prohlídka Vranského jezera

10. 6. 2010

- koupání, slunění, hry ve vodě i na pláži
- skoky z nafukovacího ukotveného v moři
- přednáška o zvycích a životě v Chorvatsku s paní Lebeděvovou
- test o bylinkách a stromech Chorvatska

10. června jsme měli besedu zaměřenou na rostliny rostoucí na pobřeží Chorvatska. Dětem herbář a živé rostliny ukazovala a zajímavosti povídala majitelka cestovní kanceláře WES paní Lebeděvová. A tady je test z toho, o čem jsme besedovali.

O bylinkách a stromech Chorvatska

1. Kolik obyvatel má přibližně Chorvatsko?
 - A) 10 milionů
 - B) 5 milionů
 - C) 2 miliony

2. **Jak se jmenuje rostlina, která má fialovomodré kvítky, v Chorvatsku se jí daří, používá se do bylinkových pytlíčků?**
 - A) zvoneček
 - B) třezalka
 - C) levandule
3. **Jak se jmenuje bylina s tuhými dlouhými stonky, žlutě kvetoucí, ze které Chorvati dříve získávali vlákna na tkaní plátna? Chodíme okolo ní na pláž...**
 - A) kopretina
 - B) parmes
 - C) rozmarýna
4. **Co Chorvati používají jako prostředek na zbavení se bradavic?**
 - A) mléko z utrženého nezralého fíku
 - B) smůlu z borovice
 - C) šťávu z okurky
5. **Co Chorvati používají na otevření rány, když si do nohy píchnou bodlinu mořského ježka?**
 - A) pomerančové květy a rajčata
 - B) rozříznutý fík a rajčata
 - C) olivovou šťávu a rajčata
6. **Jak se chorvatsky řekne oliva?**
 - A) šipok
 - B) gruška
 - C) maslina
7. **Jak se chorvatsky řekne fík?**
 - A) smokva
 - B) maslina
 - C) šalvia
8. **Jak říkají Chorvati žralokům?**
 - A) mořský pes
 - B) mořský vlk
 - C) mořská liška
9. **Ve kterém měsíci se v Chorvatsku sklízí pomeranče?**
 - A) v srpnu
 - B) v září
 - C) v prosinci
10. **Na co Chorvati používají tuto směs: 2/3 olivového oleje a 1/3 octa?**
 - A) na spáleniny od slunce
 - B) na čištění sporáku
 - C) na smažení fritulí

- noční stezka odvahy na zahradě penzionu
- Kde je sever? – noční pozorování oblohy

Kde je sever ?- pozorování noční oblohy

Před odjezdem k moři se děti seznámily s obrázky souhvězdí „Velký vůz“- Velkou medvědicí a „Malý vůz“. Seskupení hvězd si zakreslily na listy do osobních portfolií. Četba pověstí o vzniku těchto souhvězdí.

Motivace :

Na noční obloze podle postavení souhvězdí určit sever. Překontrolovat pomocí buzoly.

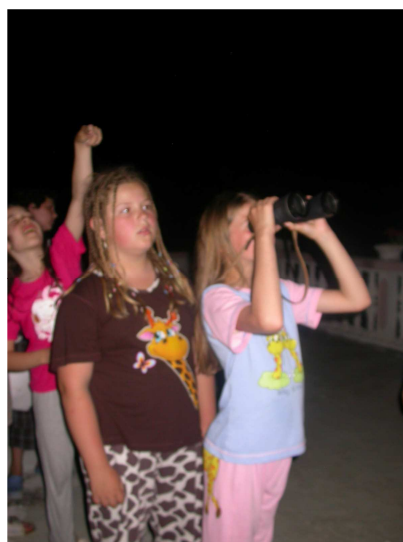
Pomůcky :

Mapa noční oblohy, buzola, papír, psací potřeby.

Provedení :

Za jasné noci najít podle mapy souhvězdí Velký vůz a s jeho pomocí hvězdu Polárku (Severku).

Na základě pozorování noční oblohy si udělat jednoduchý náčrtek a následně druhý den zakreslit libovolné výrazné seskupení hvězd noční oblohy – vymyslet případně název tohoto seskupení.

11. 6. 2010

- koupání, slunění, hry ve vodě i na pláži
- stavby pobřežních mužiků, popř. stavby z písku - CPMR

Stavba pobřežních mužiků, popř. stavby z písku –
podle možností

Motivace:

Dříve se některá území označovala většinou kamennými „mužiky“. Mužik = stavba z kamenů, nejčastěji užívaná k vytýčení trasy nebo hranic.

Pomůcky:

Přírodní materiál z pobřeží, obrázky mužiků z historie...

Provedení:

Skupinky mají za úkol postavit na výrazných místech kamenné mužiky, např. při cestě na pláž apod.

- příprava a zhotovení karnevalových masek
- Karneval – rej masek

12. 6. 2010

- koupání, slunění, hry ve vodě i na pláži
- balení a úklid pokojů
- cesta autobusem CK WES do Jihlavy

13. 6. 2010

- v ranních hodinách příjezd do Jihlavy před ZŠ Kollárova

Výlet do Chorvatska – písnička Malých Robinsonů

1. K moři vede cesta, od našeho města, autobus nás poveze.
Z Kollárovy školy, přes hory a doly, do Chorvatska jedeme.
Na konci té cesty daleké, čeká moře solené,
všichni už se těší, nikdo nezabřečí, doopravdy fakt, že ne.
2. Když tam přijedeme „Dobar dan“ řekneme, tak se říká dobrý den.
Jak přísloví praví, koupání je zdravý, v moři budem celý den.
Týden uteče jak řeky proud a je konec výletu,
než na cestu se dáme, moři zamáváme, pak zapějeme tuhle tu.
3. K moři vede cesta, od našeho města, autobus nás poveze.
Z Kollárovy školy, přes hory a doly, do Chorvatska jedeme.

Sretan put

Výkresy z CPMR

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

MATEMATICKÉ HRY

Josef Sova, Rudolf Chloupek

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

MATEMATICKÉ HRY

Stručná anotace projektu

Hry jsou určeny do hodin matematiky, kde mají sloužit pro zpestření výuky nebo pro relaxaci.

Autoři

Mgr. Josef Sova, PaedDr. Ing. Rudolf Chloupek

Další informace

Délka trvání	
Věk	6. – 9. ročník
Průřezová témata	
Rozvíjené kompetence	Kompetence k řešení problému Kompetence komunikativní
Předměty	Matematika
Oborové výstupy	

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Hry slouží ke zpestření hodin. Rozvíjí nejenom logické myšlení a taktiku.

Realizační část

Pravidla her jsou velmi jednoduchá, příprava nenáročná. Před hrou jsou žáci seznámeni s pravidly, dostanou potřebné pomůcky (herní plány apod.) Hry jsou časově nenáročné, zaberou řádově minuty.

Pomůcky

Hrací plány, psací potřeby, hrací figurky, hrací kostky

Závěrečná reflexe projektu

Hry jsou velice oblíbené, žáci si u nich odpočinou a také procvičí logické myšlení. Při opakovaném hraní her se objevují různé taktické možnosti, žáci volí různé strategie. Hry s větším podílem náhody umožňují uspět i slabším žákům, kteří tak mohou posílet své sebevědomí a zvýšit vnitřní motivaci k učení se matematice.

Popis projektu

Matematické hry

Matematické hry jsou určeny především do hodin matematiky. Můžou sloužit jako zpestření hodin nebo odpočinkové aktivity. Přesto rozvíjí logické myšlení a taktiku.

Popisy jednotlivých her jsou uvedeny na DVD.

Obsažené hry:

Minimale

Hupo

Body a čtverce

Doplňování čísel

Hra na čtverce

Hra na spojování a kreslení bodů

Hry poněkud zapomenuté

Minipiškvorky

Pipelayer

Spoj čtyři

Správná trefa

Vyzvědači

VYZVĚDAČI

V Německu se tato desková hra Toma Rummondse prodává pod názvem inkognito. Na hracím plánu jsou ve dvou protilehlých rozích vyznačeny hrady. Každý patří jednomu z hráčů. Oba soupeři vysílají proti cizímu hradu své muže, mezi kterými se skrývá špión. Když se špión dostane do cizího hradu dřív, než je odhalen, hra končí vítězstvím jeho pána. Jestliže je polapen dřív, než dorazí k cíli, znamená to pro jeho stranu porážku. Hrady mohou být nahrazeny různě podle situace, např. zakázané tibetské město Lhasa a nepálské Káthmándú a mezi domorodci se pohybuje přestrojený poutník...

Pravidla hry

Počet hráčů: 2

Hrací potřeby: Čtvercová síť 5x5, pole v protilehlých rozích představují hrady. 5 a 5 kamenů různé barvy. Kameny jsou nahoře označeny čísly 1-5, jmény apod.

Výchozí situace: Barevné kameny leží v protilehlých rozích, kromě hradu. Jeden kámen představuje vyzvědače. Oba hráči napíší na papírek číslo svého vyzvědače, papírek přeloží a předají soupeři. Na číslo se smí podívat až po skončení hry.

Úkol hráčů: Proniknout svým vyzvědačem do soupeřova hradu nebo odhalit soupeřova vyzvědače.

Tahy: Hráči se pravidelně střídají. Kdo je na řadě, může posunout svůj kámen nebo zatknout soupeřova muže.

Pohyb kamenů: Kameny se mohou pohybovat všemi směry. Kameny se nesmí přeskakovat. DO vlastního hradu kámen nesmí. Do cizího hradu se smí vstoupit jen vodorovně či svisle (nikdy ne úhlopříčně).

Zatýkání vyzvědačů: Zatknout lze jen soupeřův kámen, který stojí vedle našeho kamene (svisle či vodorovně). Hráč, který je právě na tahu, neposune žádný svůj kámen, ale pouze řekne „zatýkám tě“ a ukáže na soupeřův kámen. Soupeř musí po pravdě říct, zda jde o vyzvědače. Pokud je to vyzvědač, hra končí vítězstvím zatýkajícího. Pokud zatýkaný není vyzvědač, je potrestán hráč, který zatýkal a to tím, že musí ze hry vyřadit vlastní kámen, který mu umožnil zatýkání.

Konec hry: Hra končí vítězstvím hráče, který první pronikne do soupeřova hradu nebo hráče, který odhalí soupeřova vyzvědače.

Možnosti: Zkusit rozšíření hrací desky na 6x6, 7x7 atd., zvýšit počet hracích kamenů, změnit rozmístění hradů. Na větší desce by se dalo hrát ve čtyřech hráčích, každý hráč by šel z jiného rohu.

	X	X		
X	X			
X				O
			O	O
		O	O	

Upraveno podle: Velká kniha deskových her, Miloš Zapletal, Mladá fronta 1991, Praha, 184 stran, ISBN 80-204-0188-1

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

NÁŠ VESMÍR

Taťána Brhlíková, Markéta Hofmannová

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

NÁŠ VESMÍR

Stručná anotace projektu

Prostřednictvím programu projektu Náš Vesmír seznámit děti s mapami hvězdné oblohy, se základními vesmírnými tělesy – hvězda, souhvězdí, planeta.

Autoři

Mgr. Taťána Brhlíková, Mgr. Markéta Hofmannová

Další informace

Délka trvání	1 měsíc
Věk	7 - 8 let
Průřezová témata	Enviromentální výchova
Rozvíjené kompetence	Kompetence k učení
Předměty	Prvouka Český jazyk Výtvarná výchova Pracovní činnosti
Oborové výstupy	Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti Respektuje základní komunikační pravidla Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření čtení pohádek s vesmírnou tematikou Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních materiálů

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Zhlédnutí výukového programu „Hvězdářská abeceda“ v brněnském planetáriu.

Četba pohádek s vesmírnou tematikou „Měsíc a Hvězdy“. Technika asociačního kruhu „Když se řekne...“

Realizační část

1. Návštěva planetária v Brně – program Hvězdářská abeceda
2. Pozorování hvězd Mléčné dráhy a planet Sluneční soustavy s komentářem - planetárium
3. Vesmírné pohádky o tom, jak vznikla vesmírná tělesa – planetárium, čtení pohádek s vesmírnou tématikou Měsíc a Hvězdy
4. Asociační kruh – když se řekne hvězda...
5. Ukázka hvězdné mapy souhvězdí jižní oblohy – od nás nelze pozorovat na obloze, viditelná pouze v planetáriu
6. Hvězdná mapa souhvězdí severní oblohy Velká medvědice (Velký vůz), Lev, Panna, Býk, Vodnář, Labuť, Lyra, Orel, Pegas, Andromeda, Orion – pozorovatelné pouhým okem nebo dalekohledem
7. Práce s CD Souhvězdí a jejich mýty – ilustrovaná souhvězdí severní oblohy, příběhy postav spjatými se souhvězdími, interaktivní mapy pro jednotlivé měsíce v roce
8. Využití techniky tvoření pojmové mapy a nedokončených vět
9. Malování vesmírných těles – výzdoba spojovací chodby školy
10. Výroba papírových prosvěcovacích lampiček souhvězdí – skupinová práce
11. Výtvarné ztvárnění souhvězdí – Vesmírné pohádky očima dětí – Power - pointová prezentace
12. Vymýšlení vlastních pohádek a tvorba vlastních souhvězdí
13. Prezentace prací dětí na rodičovském sdružení – vystoupení dětí
14. Shrnutí tématu Sluneční soustava a souhvězdí severní oblohy Power - pointovou prezentací

Pomůcky

Encyklopedie a knihy o vesmíru, internet, výtvarný materiál, interaktivní tabule, dalekohled, pracovní listy, fotoaparát, , CD Souhvězdí a jejich mýty, dataprojektor

Závěrečná reflexe projektu

Prezentace literárních i výtvarných prací před vrstevníky i na rodičovském sdružení. Instalace výtvorů v prostorách školního atria a spojovací chodby. Vytvoření sborníků z vlastní tvorby.

Popis projektu

Náš Vesmír

1. Návštěva planetária v Brně – program Hvězdářská abeceda
Program je koncipován pro děti 1. a 2. třídy.
2. Pozorování hvězd Mléčné dráhy a planet Sluneční soustavy s komentářem – planetárium.
3. Vesmírné pohádky o tom, jak vznikla vesmírná tělesa – planetárium, čtení pohádek s vesmírnou tematikou Měsíc a Hvězdy.
4. Asociační kruh – když se řekne ...

Technika asociační kruh

Děti sedí na koberci v kruhu. Postupně si podávají plyšového medvídka. Kdo má hračku v ruce, mluví. Ostatní mlčí, čekají, až na ně přijde řada a pozorně poslouchají. Nikdo nic nekomentuje a nehodnotí. Řekne se např. slovo hvězda... děti postupně říkají slovo nebo sousloví, které je k tématu napadne. Rozhovor je možný až ve chvíli, kdy všechny děti v kruhu vysloví, co se jim vybavilo, co je napadlo.

5. Ukázka hvězdné mapy souhvězdí jižní oblohy – od nás nelze pozorovat na obloze, viditelná pouze v planetáriu
Rozložení mapy – po skupinách prohlížení, hledání názvů souhvězdí, ukazování si zajímavých tvarů a názvů souhvězdí, vysvětlení, proč tato souhvězdí nejsou u nás na obloze viditelná a proč.
Jižní hvězdná obloha, vydal Geografický a kartografický n. p. v Praze, 1985

Proč vidíš jen část hvězdné oblohy?

Problémová otázka s odpovědí pro děti

Lidé, kteří žijí na severní polokouli Země, vidí pouze severní část hvězdné oblohy. Naopak lidé, žijící na jižní polokouli Země, vidí pouze část jižní. Chcete-li vidět např. souhvězdí Tukana, musíte se zjet třeba do Austrálie. Máme výhodu, protože souhvězdí viditelná u nás mají hezčí názvy, které vymysleli již staří Řekové a Římané. Na jižní polokouli hodně názvů vymysleli mořeplavci a objevitelé, proto mají názvy jako Jižní kříž, Dalekohled atd.

6. Hvězdná mapa souhvězdí severní oblohy Velká medvědice (Velký vůz), Lev, Panna, Býk, Vodnář, Labuť, Lyra, Orel, Pegas, Andromeda, Orion – pozorovatelné pouhým okem nebo dalekohledem – práce s mapou ve skupinách

Práce s mapou severní hvězdní oblohy - kartičky

Děti jsou rozděleny do 4 pracovních skupin. Vylosují si kartičky s napsaným souhvězdím, vyhledají ho na mapě a jedno z nich zakreslí do svého portfolia. Kartičky: Kassiopeja, Labuť (Cygnus na mapě), Orion, Perseus, Lev (Leo), Býk (Taurus), Pegas (Pegasus), Andromeda.

Vysvětlivky a zajímavosti

Kassiopeja pyšná a namyšlená řecká královna, která prohlašovala svoji dceru Andromedu za krásnější, než řecké bohyně. Ty se rozzlobily, poslaly na ni obludu, kterou přemohl Perseus. Andromeda s Perseem se stali manželi. Všechny, i obludu Cetus (česky Velryba) najdete na hvězdné obloze. Pegas je okřídlený kůň, který pomohl Perseovi v boji s obludou.

7. Práce s CD Souhvězdí a jejich mýty – ilustrovaná souhvězdí severní oblohy, příběhy postav spjatými se souhvězdími, interaktivní mapy pro jednotlivé měsíce v roce – promítání a rozhovory.

8. Využití techniky tvoření pojmové mapy a nedokončených vět.

Ukázka nedokončených vět

Měsíc na noční obloze svítí, protože.....

Na Zemi je teplo a světlo, protože.....

V noci poznám sever, protože.....

V noci je tma, protože.....

Když se řekne kometa, napadne mě.....

Když se řekne hvězda, napadne mě.....

9. Malování vesmírných těles – výzdoba spojovací chodby školy

10. Výroba papírových prosvěcovacích lampiček souhvězdí – skupinová práce

Výroba papírové „promítačky“

Čtyři souhvězdí (báje Souboj titánů) – Kassiopeja, Andromeda, Perseus a Pegas, znázorníme na světelné papírové „promítačce“. Víko papírové krabice se provrtá v místech, kde jsou jednotlivé hvězdy daného souhvězdí.

Ve tmě se podsvítí a vznikne „promítání“ na strop nebo zeď.

10. Vymýšlení vlastních pohádek a tvorba vlastních souhvězdí

Výtvarné práce dětí znázorňující souhvězdí

Literární práce dětí

JAK SE „SOVA“ STALA SOUHVĚZDÍM

BYLA JEDNOU JEDNA SOVA. TA SE TOUŽILA DOSTAT NA NOČNÍ OBLOHU. JEDNOU, PŘESNĚ O PŮLNOCI, SE Z NEBE SPUSTIL MLHOVÝ MOST. SOVA PO NĚM VYŠLA NA NOČNÍ OBLOHU. JELIKOŽ TAM NIKDY PŘED TÍM NEBYLA, PROZKOUMÁVALA KAŽDÝ KOUT. TO TRVALO TŘI MĚSÍCE. JEDNOU SOVA UVIDĚLA MĚSÍC A PŘIŠLA K NĚMU BLÍŽ. ZAHALIL JI ODLESK MĚSÍCE A PROMĚNIL JI V SOUHVĚZDÍ SOVY.
O SOVA SVÍTÍ NA OBLOZE DODNES.

AUTORKY PŘÍBĚHU:

JASMÍNA NEUWIRTHOVÁ
ANETA KOURKOVÁ
VIKTORIE PECHOVÁ
APOLENA VYBÍRALOVÁ
KATEŘINA JOKLOVÁ

„LÉTAJÍCÍ RYBA“

JEDNÉ NOCI SE RYBĚ KYKY ZALÍBIL OREL, KTERÝ LÉTAL NAD MOŘEM. LÉTAL KRÁSNĚ A LADNĚ. RYBA ZAVOLALA NA ORLA: „HEJ, ORLE, POLEŤ BLÍŽ! NEBOJ SE MOŘE“. ALE OREL ODLETĚL, PROTOŽE SE BÁL VODY. SMUTNÁ RYBKA SE PONOŘILA A PLAVALA ZA VÍLOU AKNEL. TA JÍ ŘEKLA: „ MYSLI HEZKY NA ORLA A AŽ VEČER ZAVŘEŠ OČI, NAROSTOU TI KŘÍDLA “. VEČER RYBKA ODPOČÍVALA A TĚŠILA SE NA KŘÍDLA. KDYŽ PAK PŘILETĚL OREL, RYBKA SE VZNESLA A ODLETĚLA S NÍM NA OBLOHU.

AUOŘI PŘÍBĚHU:

DENISA BLÁHOVÁ
VIKTORIE FOITOVÁ
DANIEL JAROSCH
VÁCLAV ŠTAUBERT

„SOUHVĚZDÍ ORLA“

SOUHVĚZDÍ ORLA VZNIKLO TAK, ŽE SE VYKLUBALO Z VEJCE. JEDNOHO DNE ZAČALO LÉTAT. OREL UŽ BYL VELKÝ A DOVEDL SI SAMOSTATNĚ SHÁNĚT POTRAVU. LETĚL OKOLO SKAL A VIDĚL CHLAPCE, JAK PADÁ ZE SKÁLY.

V LETU HO ZACHYTL A ZACHRÁNIL. VZNESL SE S NÍM VYSOKO DO NEBES A ULOŽIL HO DO MĚKKÝCH OBLAK. OD TĚ DOBY JSOU TAM OBA. OREL HLÍDÁ STÁLE BEZPEČÍ CHLAPCE A V NOCI KOUKÁ DOLŮ NA ZEMI, JESTLI NENÍ POTŘEBA, ABY NĚKOMU POMOHL.

AUOŘI PŘÍBĚHU:

JOSEF SMOLÍK
FRANTIŠEK SOBOTKA
PAVEL PETREK
JAN MEZERA

„LEGENDÁRNÍ PES“

NA OBLOZE NÁM PO NOCÍCH SVÍTÍ „LEGENDÁRNÍ PES“. PRO SVOJI RYCHLOST A VĚRNOST VYSTOUPIL NA NEBE. Z HLÍDAČE DOMŮ SE STAL HLÍDAČ NAŠEHO KLIDNÉHO SPÁNKU. JMENUJE SE BOLT.

AUTOŘI PŘÍBĚHU:

JAN KALINA
MAREK ŠTEFKA

„MOŘSKÁ HVĚZDICE“

JEDNOHO DNE SE V MOŘI ZRODILA MALÁ MOŘSKÁ HVĚZDICE. VŠICHNI SE RADOVALI A OSLAVOVALI JEJÍ NAROZENÍ. HVĚZDICI TAKÉ UKÁZALI KRÁSNOU TRPYTIVOU NOČNÍ OBLOHU.

TAM OBJEVILA MALOU BLÝSKAVOU HVĚZDIČKU, KTERÁ BYLA ÚPLNĚ SAMA. VEČER CO VEČER SE HVĚZDICE CHODILA DÍVAT NA SVOJI HVĚZDNOU KAMARÁDKU. OCEÁN SE SLITOVAL NAD SMUTNOU HVĚZDICI A SVÝM LESKEM JI VYSLAL NA NOČNÍ OBLOHU ZA OPUŠTĚNOU HVĚZDIČKOU. OD TÉ DOBY JE MŮŽEME VIDĚT NA NOČNÍM NEBI, JAK SPOLU DOVÁDĚJÍ A BLIKAJÍ.

AUTORKY PŘÍBĚHU:

RADANA KRAUSOVÁ
MARIE PEŠTÁLOVÁ

„X“

ŽIL – BYL JEDEN KRÁL, KTERÝ SE JMENOVAL XIMANORAP IV. JEDNOHO DNE SE VYDAL NA LOV. JAK TAK JEZDIL PO LESE, POTKAL PÍSMENO X. IXKO POVÍDALO KRÁLI, JAK ČASTO POZORUJE NOČNÍ OBLOHU A JAK BY SE CHTĚLO STÁT JEJÍ SOUČÁSTÍ. JEJICH ROZHOVOR VYSLECHL DUCH LESA A PÍSMENKU PŘÁNÍ SPLNIL. MOCNÝM DECHEM HO VYFOUKL NA OBLOHU A ODTUD SE NA NÁS PÍSMENO X NOC CO NOC DÍVÁ.

AUTOŘI PŘÍBĚHU:

MICHAL RŮŽIČKA
JAN VORÁLEK
LUKÁŠ VONDRÁK

11. Presentace prací dětí na rodičovském sdružení – vystoupení dětí

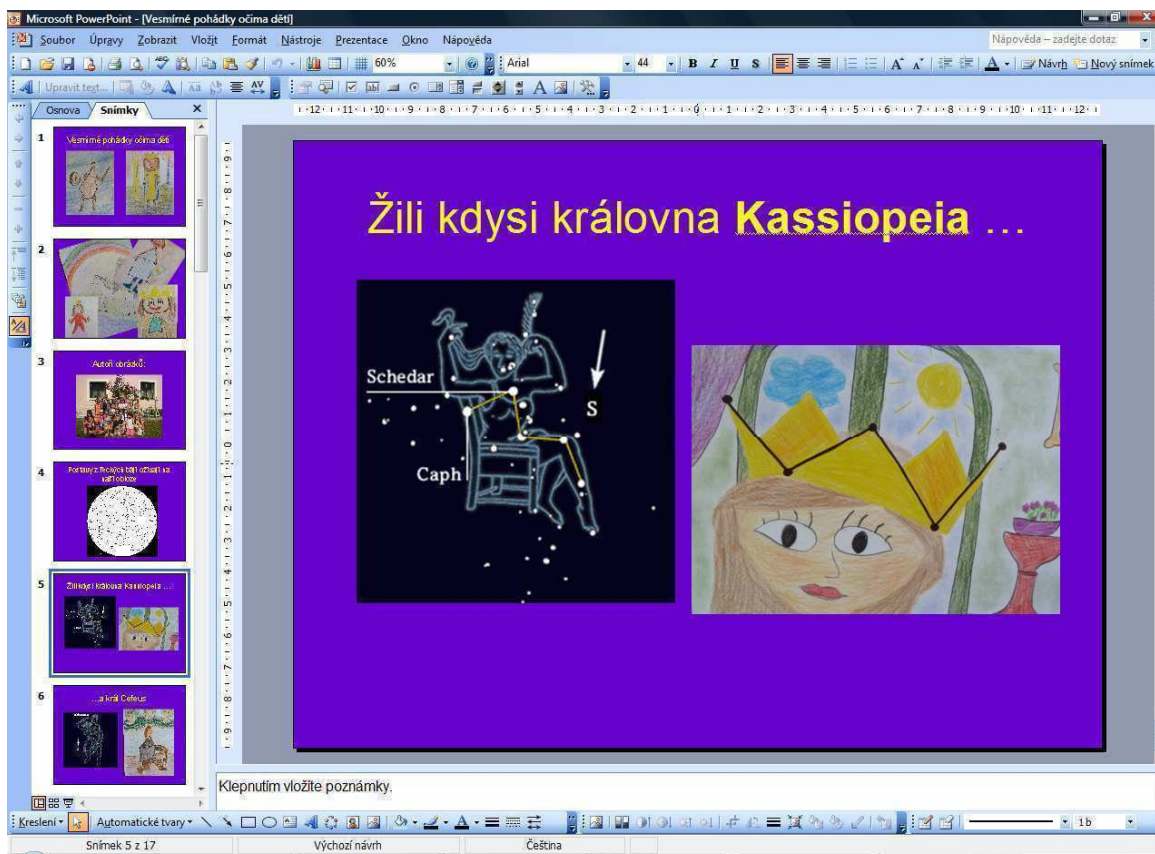
12. Shrnutí tématu Sluneční soustava Power - pointovými prezentacemi

Prezentace literárních i výtvarných prací před vrstevníky i na rodičovském sdružení. Instalace výtvorů v prostorách školního atria a spojovací chodby. Vytvoření sborníků z vlastní tvorby.

Prezentace prací před rodiči

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

PODZIM A ZVÍŘATA

Taťána Brhlíková, Markéta Hofmannová

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

PODZIM A ZVÍŘATA

Stručná anotace projektu

Zjišťování, co děti vědí o životě zvířat ve volné přírodě i v zajetí. Seznámení s jednotlivými druhy u nás přezimujících zvířat a jejich životem, možnostmi, jak jim pomáhat přežít zimu.

Autoři

Mgr. Taťána Brhlíková, Mgr. Markéta Hofmannová

Další informace

Délka trvání	2 měsíce
Věk	7 - 8 let
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova Enviromentální výchova
Rozvíjené kompetence	Kompetence k učení Kompetence komunikativní Kompetence sociální Kompetence pracovní
Předměty	Prvouka Český jazyk Výtvarná výchova Pracovní činnosti Matematika
Oborové výstupy	Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě Dodržuje zásady bezpečného chování Volně reprodukuje text podle svých schopností Pracuje tvořivě a textem podle pokynů učitele

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

V prvouce jsme probírali učivo ze živé přírody. Zabývali jsme se živočichy. Tatínek jedné z žákyň je myslivec a přišel s dětmi pobesedovat na téma lesní zvěř, její druhy, ochrana, péče o ni.

Při cestě na školu v přírodě do Mrákotína jsme prošli chráněnou Roštýnskou oborou a později se zastavili u chráněné lípy v Práskolesích.

Realizační část

- Letní a podzimní pozorování přírody
- Návštěva chovu divokých prasat v Lesnově u Jihlavy
- Zhlédnutí výukového filmu Život zvířat
- Asociační kruh na téma „volně žijící zvířata“ u nás
- Zvířata v ročních obdobích
- Přednáška o významu myslivosti, ochraně přírody a záchraně zraněných a ohrožených zvířat
- Na základě zážitků a povídání získávání dalších informací a zajímavostí o životě divokých prasat v přírodě (stavba těla, strava, pověry, odborné názvosloví), výtvarné zpracování
- Vyplnění testu „Zvířátka v zimě“
- Vyhlášení školní soutěže, sběr podzimních plodů na přikrmování zvířat v přírodě, vyhodnocení a odměnění soutěže
- Vycházka na Lesnov, odnesení části nasbíraných žaludů divokým prasatům

Pomůcky

Naukový film, interaktivní tabule, internet, encyklopedie, výtvarný materiál, školní rozhlas, materiál na uskladnění kaštanů a žaludů, pracovní list

Závěrečná reflexe projektu

Instalace výtvarných prací. Sběr kaštanů a žaludů (zapojení celé školy) na zimní přikrmování lesní zvěře. Odevzdání části nasbíraných plodů chovateli divokých prasat. Zápisy dětí do osobních deníků. Plánovaný sběr podzimních plodů i na další roky.

Popis projektu

Podzim a zvířata

1. Evokační částí projektu byla ještě letní a pak i podzimní pozorování přírody, např. v Roštýnské oboře, cestou k hájence Čejkovna, v Práskolesích v Mrákotně na škole v přírodě. Návštěva myslivce, který má doma chov divokých prasat.

2. Promítání filmu Život zvířat, rozhovor o filmu, vyvození tématu ochrana přírody a propojení živé a neživé přírody

3. Asociační kruh na téma volně žijící zvířata

Technika asociační kruh

Děti sedí na koberci v kruhu. Postupně si podávají plyšového medvídka. Kdo má hračku v ruce, mluví. Ostatní mlčí, čekají, až na ně přijde řada a pozorně poslouchají. Nikdo nic nekomentuje a nehodnotí. Řekne se např. slovo srna... děti postupně říkají slovo nebo sousloví, které je k tématu napadne. Rozhovor je možný až ve chvíli, kdy všechny děti v kruhu vysloví, co se jim vybavilo, co je napadlo.

4. Skupinová práce na téma volně žijící zvířata v různých ročních obdobích, vyvození tématu přikrmování zvířat v zimě.

5. Beseda s myslivcem, doprovázení promítáním obrázků volně žijících zvířat vyskytujících se v místě našeho žití. Seznámení se s jednotlivými druhy, jejich životními potřebami, názvy jejich mláďat.

6. Výtvarné zpracování tohoto tématu.

Ukázky dětských prací

Po výtvarném ztvárnění tématu děti obrázky vystavily ve vestibulu školy na panelech spolu s výzvou spolužákům ke sběru podzimních plodů, vyhlášením soutěže ve sběru kaštanů a žaludů.

7. Práce na testu, z tajenky vyvození sběru kaštanů a žaludů, výtvarné ztvárnění jírovce maďalu.

Test zvířátka v zimě

1. Pro která zvířata se sbírají kaštany a žaludy?

O = pro drobné ptáky

J = pro srnky a pro jeleny

M = pro malé hlodavce

2. Na podzim houba napíchnutí na větvičce stromu je:

Í = zásoba veverky na zimu

P = houbařská značka

S = základ pro sojčí hnízdo

3. Proč někteří ptáci odlétají na zimu na jih?

R = nedostatek potravy

S = byla by jim tu zima

Z = na stromech není listí na úkryt

4. Která zvířata mají nejraději žaludy?

A = bažanti

C = zajíci

O = divoká prasata

5. Které podzimní plody mají vysoký obsah vitamínu C a slouží zvěři za potravu?

Z = semena trav

V = šípky

U = žaludy

6. Co se děje před zimou se zaječí srstí?

A = je kratší

J = změni barvu na tmavou

E = je hustší

7. Pozdní podzimní houba je:

C = václavka

K = žampion polní

F = klouzek modřínový

. maďal

8. Výtvarné ztvárnění jírovce maďalu

Ukázky dětských prací

9. Vyhlášení školní soutěže ve sběru kaštanů a žaludů, vybírání a zapisování donesených plodů, vyhodnocení a odměnění sběračů.

10. Vycházka, donesení žaludů do chovu divokých prasat.

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

**POJĎTE S NÁMI KAMARÁDI
(SPANÍ VE ŠKOLE) ANEB VEČER PLNÝ SOUTĚŽÍ
A POZNÁVÁNÍ SE VE TŘÍDĚ...**

Taťána Brhlíková

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

POJĎTE S NÁMI KAMARÁDI (SPANÍ VE ŠKOLE)
ANEB VEČER PLNÝ SOUTĚŽÍ A POZNÁVÁNÍ SE VE TŘÍDĚ...

Stručná anotace projektu

Projekt má pomocí her a aktivit podpořit pozitivní vztahy mezi dětmi. Naučit je samostatnosti a spolupráci mezi sebou.

Autoři

Mgr. Taťána Brhlíková

Další informace

Délka trvání	3 dny
Věk	10 – 11 let
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova Enviromentální výchova
Rozvíjené kompetence	Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence k řešení problémů
Předměty	Český jazyk Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova
Oborové výstupy	Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků Volí vhodné verbální prostředky řeči Zpívá na základě svých dispozic jednohlasně Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti na úrovni třídy

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

V každodenním třídním životě jsme si stanovili pravidla slušného chování a respektování se. Dodržujeme je a jejich případné překročení společně rozebíráme a řešíme. Každý týden začínáme a končíme komunikačním kruhem. Děti se snaží respektovat schopnosti a odlišnosti svých spolužáků, vážit si sebe a stejně tak ostatních, navzájem se podporovat. Zpívali jsme písničky s kytarou, rozšířili si Malované zpěvníky. Pracovali jsme s fotoaparátem a PC, při stahování fotografií. Rozvíjíme postupně individuální samostatnost dětí, jejich sebeobsluhu a zodpovědnost, hygienické návyky.

Realizační část

- týden před konáním akce byly dětem a jejich rodičům rozdány pozvánky – příloha č. 1

25. 3. 2011

- v 18.00 byl sraz před ZŠ Kollárova Jihlava
- po příchodu do třídy si děti vybalily spací pytle, karimatky a osobní věci
- rozlosování do soutěžních skupin – příloha č. 2
- hra Cesta tmou domů – příloha č. 4
- hra Na dvojčata – příloha č. 5
- zpěv písniček s kytarou – příloha č. 6
- promítání filmu Osada havranů – příloha č. 7
- noční klid

26. 3. 2011

- budíček, ranní hygiena
- úklid třídy
- snídaně
- hra Na maják – příloha č. 8
- 9.00 – setkání s rodiči, rozchod před školou

28. 3. 2011

- vyhodnocení soutěží, rozdání odměn a účastnických listů – příloha č. 9

Pomůcky

Pozvánky, spací pytle a karimatky, hrníčky na pití, varná konvice, čaj, papír, psací potřeby, DVD přehrávač, dataprojektor, tabule, DVD Osada havranů, kytary, rytmické nástroje, várnice na čaj, šátek, drobné odměny, výsledkové listiny, účastnické listy, fotoaparát, PC

Závěrečná reflexe projektu

V pondělí po spaní ve škole jsme vyhodnotili soutěže, děti dostaly účastnické listy a odměny. Zážitky si zapsaly do svých deníků. Navázali jsme asociačním kruhem s otázkou: „Co se ti vybaví, když řeknu spaní ve škole?“ Děti odpovídaly jedním slovem, popřípadě souslovím. Nic se nehodnotí, nekomentuje, nikdo nereaguje na slovo ostatních. Jde o prožitek, uvědomění si, co jsme prožili a také o zakořenění společných zážitků.

Po tomto setkání Pojďte s námi kamarádi bude následovat další zážitkové setkání 29. – 30. 4. 2011.

Popis projektu

„Pojďte s námi, kamarádi“ (spaní ve škole) aneb... večer plný her, soutěží a poznávání se ve třídě

Projekt je zaměřen na rozvíjení pozitivních vztahů v třídním kolektivu na základě společného prožitku. Nocování v jedné místnosti a k tomu ještě ve třídě posiluje soudržnost dětí a vazbu ke škole. Ve spolupráci s dětmi rodičů jsme získali dřevo na oheň. Ze školní kuchyně nám byla zapůjčena várnice na čaj. Děti za třídy hrají na kytary, čehož jsme využili a společně si zazpívali u ohně. Celý pobyt byl pitný režim zajištěn čerstvým čajem ve várnici.

Organizace projektu:

Pozvánka – příloha č. 1

Sraz:

25. 3. 2011 v 18.00 před hlavním vchodem ZŠ Kollárova

Program:

pátek 25. 3. 2011

- 18.00 převzetí dětí od rodičů před školou
- 18.10 uložení a částečné vybalení věcí ve třídě
- 18.30 rozlosování pomocí čísel do (pracovních a herních hnízd na soutěže a závody) – příloha č. 2
- 20.30 hry a soutěže v hnízdech – příloha č. 3
 - hra Cesta tmou domů – příloha č. 4
 - hra Na dvojčata – příloha č. 5
- 21.00 zpěv písniček s kytarou (malované zpěvníky) – příloha č. 6
- 21.30 hygiena, rozložení karimatek a spacích pytlů
- 23.45 promítání filmu „Osada havranů“ (návaznost na učivo vlastivědy), zpívání na dobrou noc, noční klid – příloha č. 7

sobota 26. 3. 2011

- 7.00 ranní vstávání
- 7.30 úklid třídy, ranní hygiena
- 8.00 koblížky k snídani
- 8.55 hra Na maják – příloha č. 8
- 9.00 rozchod před školou

Vyhodnocení soutěží, rozdání odměn a účastnických listů

v pondělí 28. 3. 2011, příloha č. 9

Pozvánka na

„Pojďte s námi, kamarádi“

aneb...

večer plný her, soutěží a poznávání se ve třídě

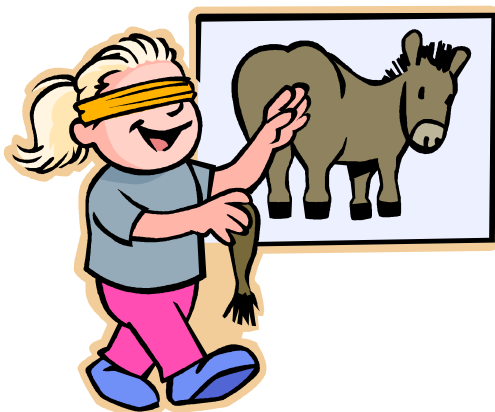
Sraz: 25. 3. 2011 v 18.00 před hlavním vchodem ZŠ Kollárova

S sebou: sportovní oblečení, spací pytel + polštářek, lehkou večeři, dostatečné množství pití, zpěvníčky v deskách, kytary (kytaristi), šátek na hry, ručník, kartáček a zubní pastu, kapesníčky...

Program: ubytování ve třídě, posezení, hry a soutěže ve třídě a v prostorách školy, promítání filmu „Osada havranů“

Snídaně: koblížky

Rozchod: v sobotu 26. 3. 2011 v 9.00 před hlavním vchodem ZŠ Kollárova

Příloha č. 2

Rozdělení do hnízd (losování)

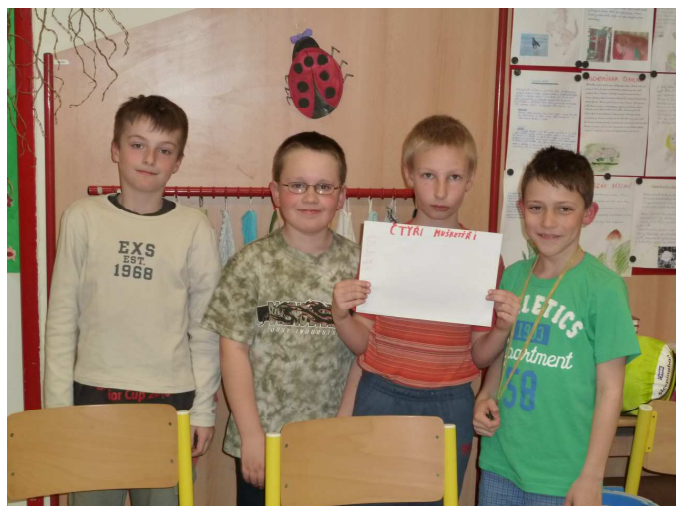
1. PĚŠŤÁCI

Pepa Smolík
Jan Mezera
Katka Joklová
Apolena Vybíralová

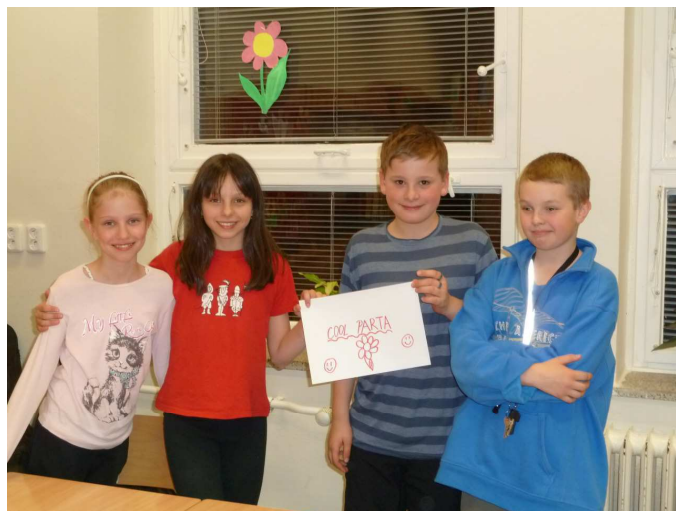
2. ČTYŘI MUŠKETÝŘI

Pavel Petrek
František Sobotka
Lukáš Vondrák
Jan Vorálek

3. COOL PARTA

Daniel Jarosch
Marek Štefka
Denisa Bláhová
Viktorie Pechová

4. BONPARY

Sára Šindelářová
Jasmina Neuwirthová
Radana Krausová
Aneta Kourková

SOUTĚŽE PO HNÍZDECH

HÁZENÍ MÍČKEM VE DVOJICÍCH

POMŮCKY: tenisové míčky, košík

PRAVIDLA: Každé soutěžní hnízdo se snaží o to, aby zvolená dvojice co nejvícekrát přehodila tenisový míček, aniž by upadl na zem. Vyhrává hnízdo, které nahází nejvyšší počet. Je možné udělat více kol a z hnízda zvolit jinou dvojici pro házení.

ÚČEL HRŮ: spolupráce mezi dětmi, vzájemná domluva a rozhodování se, cvičení obratnosti a odhadu vzdálenosti, zrakové a prostorové orientace

HÁZENÍ MÍČKEM NA CÍL

POMŮCKY: tenisové míčky, košík

PRAVIDLA: Každé soutěžní hnízdo se snaží o to, aby jeho členové naházeli co nejvíce míčků do košíku. Vyhrává hnízdo, které má v košíku nejvíce míčků. Je možné udělat více kol.

ÚČEL HRŮ: spolupráce mezi dětmi, vzájemná domluva a rozhodování se, cvičení obratnosti a odhadu vzdálenosti, zrakové a prostorové orientace

Příloha č. 4

HRA „CESTA TMOU DOMŮ“

ÚČEL HRY: Hráč se postaví na startovní místo – jeho dům, pozorně si prohlédne okolí a uvědomí si, kde stojí. Pak, se zavázanýma očima, pod vedením vedoucího hry, udělá vpřed 5 kroků. Je otočen několikrát dokola. Jeho úkolem je pěti kroky se vrátit zpět na startovní místo – dům. Je nutné vymezit prostor a dbát na bezpečnost dětí. Hraje vždy jeden hráč a ostatní musí být potichu. Hra je vhodná pro hráče jakéhokoliv věku.

Procvičuje orientaci podle zvuku, odhad vzdálenosti, chůzi poslepu. Pěstuje vzájemnou důvěru.

PRAVIDLA HRY: Hráč se postaví na startovní místo – jeho dům, pozorně si prohlédne a uvědomí si, kde stojí. Pak, se zavázanýma očima, pod vedením vedoucího hry, udělá vpřed 5 kroků. Je otočen několikrát dokola. Jeho úkolem se 5 kroky se vrátit zpět na startovní místo - dům. Po ujití 5 kroků si hráč sejme šátek z očí a zkontroluje svoji pozici.

POZNÁMKA: Hra se hraje buď pouze pro zábavu a osobní zkušenost nebo ji lze hrát i jako soutěž. V tom případě se pak měří vzdálenost, o kterou se hráč odchýlil od startu – domečku.

HRA „DVOJČATA“

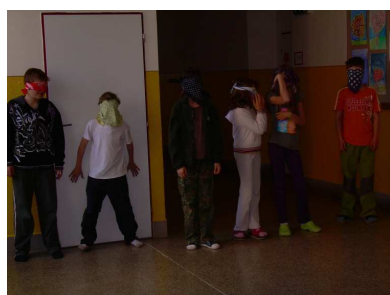
ÚČEL HRY: Hráči se uspořádají do dvojic. Dvojice si domluví společné poznávací hlasové znamení. Se zavázanýma očima se rozptýlí po vymezeném prostoru a pohybují se podle zvukových znamení a snaží se najít své „dvojče“.

Úkolem je s důvěrou poslepu najít svého kamaráda. Je nutné vymezit prostor a dbát na bezpečnost dětí. Hraje osm a více osob. Hra je vhodná pro hráče jakéhokoliv věku.

Procvičuje orientaci podle zvuku, odhad vzdálenosti, chůzi poslepu. Pěstuje vzájemnou důvěru, pomoc a spolupráci mezi dětmi (hráči).

PRAVIDLA HRY: Hra probíhá v prostoru, kde nehrozí žádné nebezpečí plynoucí z pohybu se zavázanýma očima. Hráči se uspořádají do dvojic, domluví si společné hlasové znamení. Pak se rozptýlí do prostoru a zavážou si oči. Na povel se začnou hledat pomocí smluvených znamení. Dvojice, která si myslí, že se našla, si sejmou šátek z očí a přesvědčí se o pravdě.

POZNÁMKA: Šátek nesmí zakrývat uši. Je možná „hmatová varianta“. Je dobré, aby tato hra měla svého vedoucího, který udává pokyny a dbá na bezpečný a poctivý průběh hry.

Příloha č. 6

ZPĚV S KYTARAMI

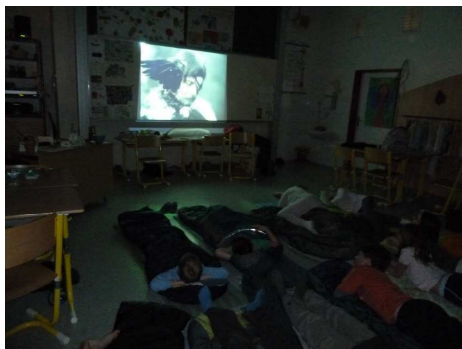
Ze třídy hraje 8 dětí na kytaru. I proto často na společných akcích zpíváme a hrajeme. Všechny děti mají založené zpěvníky, které si průběžně zdobí a doplňují. Tyto chvíle jsou radostné a děti stmelují.

Příloha č. 7

PROMÍTÁNÍ FILMU „OSADA HAVRANŮ“

Film byl zvolen v návaznosti s mimočítankovou četbou a učivem vlastivědy.

Příloha č. 8

HRA „MAJÁK“

POMŮCKY: šátek na zavázání očí

PRAVIDLA HRY: Před zahájením hry je jeden žák zvolen jako „lod“, ostatní děti tvoří „majáky“. Hráči se postaví do řady. Pozorně si prohlédnou, vedle koho stojí. Pro orientaci se rozdají pořadová čísla. Bez slovního domlouvání se pak rozmístí po prostoru tak, aby nezachovali pořadí čísel, pomíchali se. Žák č. 1 vydává svůj signál stále dokola ve stejných intervalech do té doby, než se ho žák „lod“ dotkne. Pak pokračuje žák č. 2 a hra se opakuje stále dokola. Zvuky a slova může pronášet pouze žák, který je na řadě. Ostatní mlčí, domlouvat se mohou pouze gesty a mimikou. Jakmile „lod“ dopluje k poslednímu „majáku“, hra končí. „Lod“ si sundá z očí šátek a hra se opakuje se změnou rolí. Úkolem je s důvěrou poslepu najít svého spolužáka. Je nutné vymezit prostor a dbát na bezpečnost dětí. Hraje osm a více osob. Hra je vhodná pro hráče jakéhokoliv věku. Procvičuje orientaci podle zvuku, odhad vzdálenosti, chůzi poslepu. Pěstuje vzájemnou důvěru, pomoc a spolupráci mezi dětmi (hráči).

ORGANIZACE HRY: Hra probíhá v prostoru, kde nehrozí žádné nebezpečí plynoucí z pohybu se zavázanýma očima. Hráči se uspořádají do řady, kde dostanou čísla, později se rozptýlí volně po vymezeném prostoru. Žák „lod“ se se zavázanýma očima pohybuje prostorem mezi spolužáky, kteří stojí na stálém místě, nesmí se pohybovat, hledá „maják“, který ve tmě vydává signál.

POZNÁMKA: Šátek nesmí zakrývat uši. Je možná „hmatová varianta“. Je dobré, aby tato hra měla svého vedoucího, který udává pokyny a dbá na bezpečný a poctivý průběh hry.

VYHODNOCENÍ, ÚČASTNICKÉ LISTY

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

POJĎTE S NÁMI KAMARÁDI
(SPANÍ VE ŠKOLE) ANEB VEČER PLNÝ SOUTĚŽÍ
A POZNÁVÁNÍ SE VE TŘÍDĚ I U OHÝNKU...

Taťána Brhlíková

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

POJĎTE S NÁMI KAMARÁDI (SPANÍ VE ŠKOLE)
ANEB VEČER PLNÝ SOUTĚŽÍ A POZNÁVÁNÍ SE VE TŘÍDĚ I U OHÝNKU...

Stručná anotace projektu

Projekt má pomocí her a aktivit podpořit pozitivní vztahy mezi dětmi. Naučit je samostatnosti a spolupráci mezi sebou. Navazuje tématem na tradice „pálení čarodějnic“.

Autoři

Mgr. Taťána Brhlíková

Další informace

Délka trvání	3 dny
Věk	10 – 11 let
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova Enviromentální výchova
Rozvíjené kompetence	Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence občanské Kompetence k řešení problémů
Předměty	Český jazyk Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova Přírodověda
Oborové výstupy	Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků Volí vhodné verbální prostředky řeči Zpívá na základě svých dispozic jednohlasně Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy Provádí jednoduché práce s technickými materiály Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost na úrovni třídy Uplatňuje poznatky o zvycích lidí

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

V každodenním třídním životě jsme si stanovili pravidla slušného chování a respektování se. Dodržujeme je a jejich případné překročení společně rozebíráme a řešíme. Každý týden začínáme a končíme komunikačním kruhem. Děti se snaží respektovat schopnosti a odlišnosti svých spolužáků, vážit si sebe a stejně tak ostatních, navzájem se podporovat. Hovořili jsme o počátcích pohanství a křesťanství, o lidových tradicích a zvycích, mající kořeny v této době. Zpívali jsme písničky s kytarou, rozšířili si Malované zpěvníky. Pracovali jsme s fotoaparátem a PC, při stahování fotografií. Rozvíjíme postupně individuální samostatnost dětí, svoji sebeobsluhu a zodpovědnost, hygienické návyky.

Realizační část

- týden před konáním akce byly dětem a jejich rodičům rozdány pozvánky – příloha č. 1

29. 4. 2011

- v 19.00 byl sraz před ZŠ Kollárova Jihlava
- po příchodu do třídy si děti vybalily spací pytle, karimatky a osobní věci
- rozlosování do „čarodějnických hnízd“ – soutěžních skupin – příloha č. 2
- hra „Belzebubův večírek“ – přílohy č. 3 a 4
- posezení, povídání, opékání, zpěv u ohně v atriu školy, úklid ohniště – příloha č. 5
- soutěž „Čarodějnický slalom mezi stromy s koštětem“ – příloha č. 6 a 7
- promítání filmu Čarodějův učeň
- zpívání na dobrou noc
- noční klid – příloha č. 8

30.4.2011

- budíček, ranní hygiena
- úklid třídy
- snídaneň – příloha č. 9
- hra „Na krtku“ – příloha č. 10
- 9.00 – setkání s rodiči, rozchod před školou

2.5.2011

- vyhodnocení soutěží, rozdání odměn a účastnických listů

Pomůcky

Pozvánky, spací pytle a karimatky, hrníčky na pití, varná konvice, čaj, papír, psací potřeby, dřevo, kameny a plech na oheň, sekera, nůž, zápalky, březové koště, DVD přehrávač, dataprojektor, tabule, DVD Čarodějův učeň, kytary, rytmické nástroje, várnice na čaj, šátek, drobné odměny, výsledkové listiny, účastnické listy, fotoaparát, PC

Závěrečná reflexe projektu

V pondělí po spaní ve škole jsme vyhodnotili soutěže, děti dostaly účastnické listy a odměny. Zážitky si zapsaly do svých deníků. Navázali jsme komunikačním kruhem se zážitky z „pálení čarodějnic“ doma.

Děti mezi sebou začaly vymýšlet program na další „Pojďte s námi kamarádi“.

Popis projektu

„Pojďte s námi, kamarádi“ (spaní ve škole) **aneb...**

večer plný her, soutěží a poznávání se ve třídě i u ohýnku, spojený s opékáním dobrot

Projekt je zaměřen na rozvíjení pozitivních vztahů v třídním kolektivu na základě společného prožitku. Nocování v jedné místnosti a k tomu ještě ve třídě posiluje soudržnost dětí a vazbu ke škole.

Ve spolupráci s dětmi rodičů jsme získali dřevo na oheň. Ze školní kuchyně nám byla zapůjčena várnice na čaj.

Za přísných bezpečnostních opatření jsme, po domluvě s vedením školy, seděli u ohýnku v uzavřeném atriu školy. Původně jsem zamýšleli posezení u vzdálenějšího ohniště, ale tato varianta byla ideální.

Děti ze třídy hrají na kytary, čehož jsme využili a společně si zazpívali u ohně.

Celý pobyt byl pitný režim zajištěn čerstvým čajem ve várnici.

Organizace projektu:

(pozdávka na akci – příloha č. 1)

Sraz:

29. 4. 2011 v 19.00 před hlavním vchodem ZŠ Kollárova, Jihlava

Program:

pátek 29. 4. 2011

19.00 převzetí dětí od rodičů před školou

19.10 uložení a částečné vybalení věcí ve třídě

19.30 rozlosování pomocí čísel do „čarodějnických hnízd“ (pracovních a herních skupinek na soutěže a závody) – příloha č. 2

20.00 hra v hnízdech „Belzebubův večírek“ – příloha č. 3, příloha č. 4

20.20 poučení o bezpečném chování u ohně, oblékání a přesun k ohništi do atria školy

20.50 rozdělení ohně, zpěv písniček s kytarou

21.15 opékání uzenin a různých dobrot na ohni – příloha č. 5

21.45 „čarodějnický slalom mezi stromy s koštětem“ po hnízdech – příloha č. 6

výsledková listina „čarodějnického slalomu mezi stromy s koštětem“ – příloha č. 7

22.00 úklid atria, uhašení a zabezpečení ohně, přechod do třídy

22.15 hygiena, rozložení karimatek a spacích pytlů – příloha č. 8

23.45 promítání filmu „Čarodějův učeň“, zpívání na dobrou noc, noční klid

sobota 30. 4. 2011

7.00 ranní vstávání

7.30 úklid třídy, ranní hygiena

8.00 koblížky k snídani – příloha č. 9

8.55 hra „Na krta“ – příloha č. 10

9.00 rozchod před školou

Vyhodnocení soutěží, rozdání odměn a účastnických listův pondělí 2. 5. 2011.

(účastnické listy – příloha č. 11)

Příloha č. 1 - pozvánka

„Pojďte s námi, kamarádi“ aneb...

večer plný her, soutěží a poznávání se ve třídě i u ohýnku, spojený s opékáním dobrot

Sraz: 29. 4. 2011 v 19.00 před hlavním vchodem ZŠ Kollárova

S sebou: sportovní oblečení, spací pytel + polštářek, uzeninu na opékání, dostatečné množství pití, zpěvníčky v deskách, kytary (kytaristi), šátek na hry, ručník, kartáček a zubní pastu, kapesníčky...

Program: ubytování ve třídě, posezení, hry a zpěv u ohýnku, opékání uzenin, hry ve třídě a prostorách školy, promítání filmu „Čarodějův učeň“ (Cesta kolem světa za 80 dní)

Snídaně: koblížky

Rozchod: v sobotu 30. 4. 2011 v 9.00 před hlavním vchodem ZŠ Kolárova

Příloha č. 3

HRA „BELZEBUBŮV VEČÍREK“

Popis hry: Vedoucí hry si vymyslí skupinu věcí, které mají vzájemně něco společného. Pak nahlas řekne jeden příklad z této skupiny věcí. Ostatní mají za úkol uhodnout, podle jakého klíče byla skupina zvolena, a uvést věc, která do této skupiny patří.

Tato hra je vhodná pro starší děti i dospělé (mohou hrát společně).

Je minimálně pro 4 hráče (skupiny hráčů).

Vede k rozvíjení logického myšlení, představivosti a rozšiřování slovní zásoby.

Pravidla hry: Je vylosován nebo určen (podle schopností dětí) hráč do vedoucí role Belzebuba. Ten rozhoduje o tom, kdo z ostatních bude přizván na jeho večírek. Klíč,

podle kterého jsou hráči vybíráni, je jednoduchý. Belzebub si vymyslí určitou skupinu věcí, které mají něco společného – začínají nebo končí určitým písmenem, patří do významové skupiny, např. ovoce, hudební nástroje, mají stejný počet písmen, výrobky určitého materiálu, atd.

Belzebub řekne hráčům: „Jsem Belzebub, dnes pořádám večírek, kdo si vezme podobnou věc jako já, toho vezmu s sebou. Já si беру např. basu, co si bereš ty?“ A obrátí se na prvního hráče nebo případně skupinu hráčů.

Podle úspěšnosti belzebub povídá: „Ty můžeš jít se mnou“ ... nebo: „Ty si zůstaň doma“.

Hra se dá hrát na určitý počet kol nebo např. dokud některému z hráčů nebude třeba 5krát upřen vstup na večírek...

Poznámka: Belzebub musí být poctivý a během hry nesmí měnit kritérium, podle kterého jsou slova vybírána. Pokud chceme mít jistotu, Belzebub před začátkem hry kritérium napíše na papír a po skončení hry jej přečte.

VÝSLEDKOVÁ LISTINA

HRY „BELZEBUBŮV VEČÍREK“

Umístění	Název „čarodějnického hnízda“	Získané body
1.	ČERNÍ NETOPÝŘI	10
2.	KOŠŤÁCI	6
3.	HAVRANI	5
4.	ČARODĚJNICKÁ ČTYŘKA	0

Příloha č. 5

OPÉKÁNÍ UZENIN RŮZNÝCH DOBROT NA OHNI

HRA „NOČNÍ ČARODĚJNICKÝ BĚH MEZI STROMY S KOŠŤĚTEM“

Popis hry: V atriu školy je vytyčena trasa štafetového běhu. Vzhledem k menšímu prostoru soutěží vždy jedno družstvo. Jako štafetu si předávají březové košťátko. Hodnotí se dodržení trasy a rychlost běhu, za jakou celé družstvo po jednom proběhne trasou. Těžší variantou je běh ve tmě. Vede k rozvíjení spolupráce mezi dětmi, bystrosti a rozvoji orientace v prostoru.

Pravidla hry: Děti jsou rozlosovány do 4 družstev. Podle podmínek alespoň do dvou. Vždy soutěží jen jedno družstvo. Pak postupně ostatní. Na pokyn startéra vybíhá první, nese si štafetu – březové koště – po oběhnutí trasy ho předá dalšímu a tak se vystřídají všichni. Po doběhnutí posledního je košťátko předáno opět prvnímu běžci a v tu chvíli je stopnut čas.

Pomůcky: košťátko, stopky

VÝSLEDKOVÁ LISTINA

„ČARODĚJNICKÉHO SLALOMU MEZI STROMY S KOŠTĚTEM“

Umístění	Název „čarodějnického hnízda“	Výsledný čas
1.	ČARODĚJNICKÁ ČTYŘKA	42:21
2.	KOŠŤÁCI	45:13
3.	ČERNÍ NETOPÝŘI	51:76
4.	HAVRANI	59:98

HYGIENA, ROZLOŽENÍ KARIMATEK A SPACÍCH PYTLŮ

Příloha č. 9

KOBLÍŽKY K SNÍDANI

Příloha č. 10

HRA „NA KRTKA“

Popis hry: Hráč se zavázanýma očima se pohybuje podle zvukových znamení, která postupně vydávají ostatní hráči. Úkolem je s důvěrou poslepu projít určitou trasu. Je nutné vymezit prostor a dbát na bezpečnost dětí. Hraje pět a více osob. Hra je vhodná pro hráče jakéhokoliv věku. Procvičuje orientaci podle zvuku, odhad vzdálenosti, chůzi poslepu. Pěstuje vzájemnou důvěru, pomoc a spolupráci mezi dětmi (hráči).

Pravidla hry: Jednomu z hráčů se zavážou oči. Ostatní hráči se očíslojí a nahodile rozestaví v prostoru vymezené hrací plochy. Na pokyn vedoucího hry začne hráč číslo 1 vydávat opakovaný zvuk. Úkolem hráče se zavázanýma očima je k němu dojít s dotknout se ho. V tu chvíli začne vydávat zvuk hráč číslo 2. Tak hra pokračuje, dokud hráč se zavázanýma očima neobejde všechny ostatní. Pak se hráči vystřídají.

Poznámka: Šátek nesmí zakrývat uši. Hráči, kteří již byli „krtkem“ obejiti, stojí nadále v tichosti na hrací ploše.

Pomůcky: šátek

ÚČASTNICKÝ LIST

PRO

za dubnové nocování ve škole „**Pojďte s námi, kamarádi**“
aneb

**večer plný her, soutěží a poznávání se ve třídě i u ohýnku, spojený
s opékáním dobrot**

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

PAVOUKOVCI

Dagmar Kostková

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

PAVOUKOVCI

Stručná anotace projektu

Výuková prezentace o pavoukocích přibližuje a objasňuje žákům stavbu jejich těla, neznámější druhy pavoukoců, jak a kde žijí. Popisuje onemocnění, která mohou způsobit.

Autoři

Mgr. Dagmar Kostková

Další informace

Délka trvání	2 vyučovací hodiny
Věk	12 let
Průřezová témata	EV: les, pole OSV: rozvoj pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení
Rozvíjené kompetence	Kompetence k učení Kompetence komunikativní Kompetence pracovní
Předměty	Přírodopis
Oborové výstupy	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje stručně znaky, stavbu a život vybraných živočichů- vysvětlí funkci jednotlivých orgánů- porovná jednotlivé skupiny živočichů- určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních tax. skupin- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka- rozpozná přenašeče nakažlivých chorob- uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Prezentace je rozdělena a připravena pro využití ve 2 vyučovacích hodinách.

- nakopírování pracovního listu pro opakování látky Pavoukovci
- nakopírování 2 pracovních listů pro zopakování látky Jiní pavoukovi

Realizační část

1.hodina: prezentace Pavoukovci

- motivace: i když nejsou hezčí, pohubí velké množství hmyzu
- tvorba pavučiny, pojem instinkt
- stavba těla křížáka
- lov kořisti
- druhy pavouků – naši i cizokrajní zástupci
- opakování formou pracovního listu 1

2. hodina: prezentace Jiní pavoukovci

- rozdělení na řády
- sekáči
- nebezpeční zástupci roztočů a onemocnění, která způsobují
- příznaky onemocnění
- štíři a štírci
- opakování formou pracovního listu 2 a 3

Pomůcky

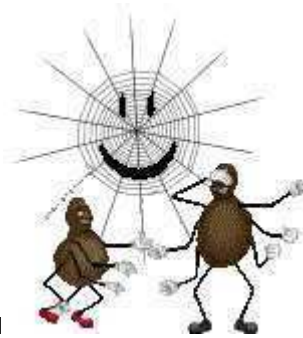
Počítač nebo notebook, dataprojektor

Přílohy: pracovní list 1
pracovní list 2
pracovní list 3

Závěrečná reflexe projektu

Prezentace jsou vhodné jako podpora přímé výuky. Žáci mají možnost vidět v prezentacích zajímavé fotografie a přečíst si nejdůležitější pojmy i zajímavosti.

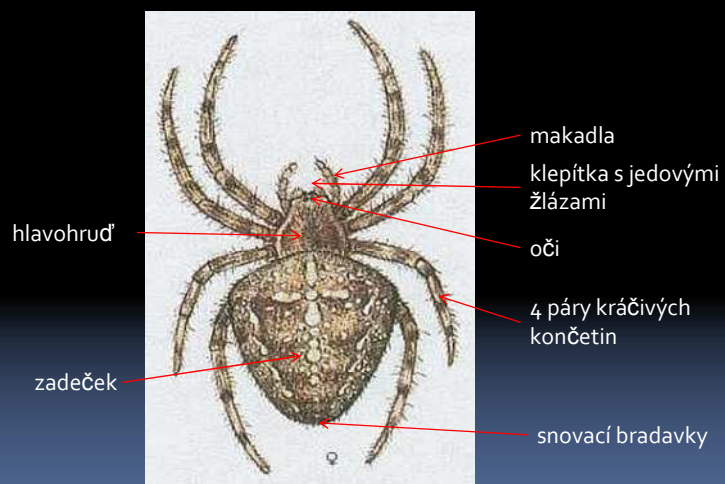
Všechny fotografie i pracovní listy lze v dalších hodinách využít na interaktivní tabuli při opakování.

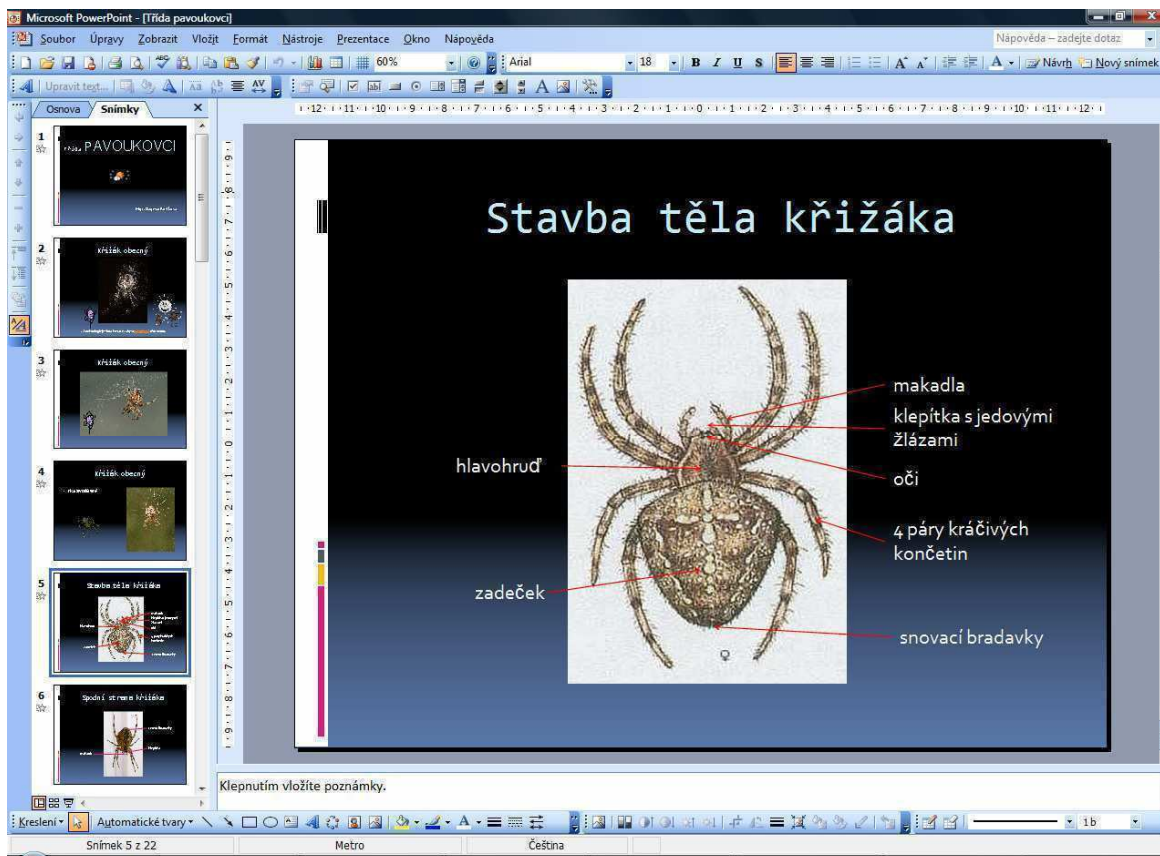
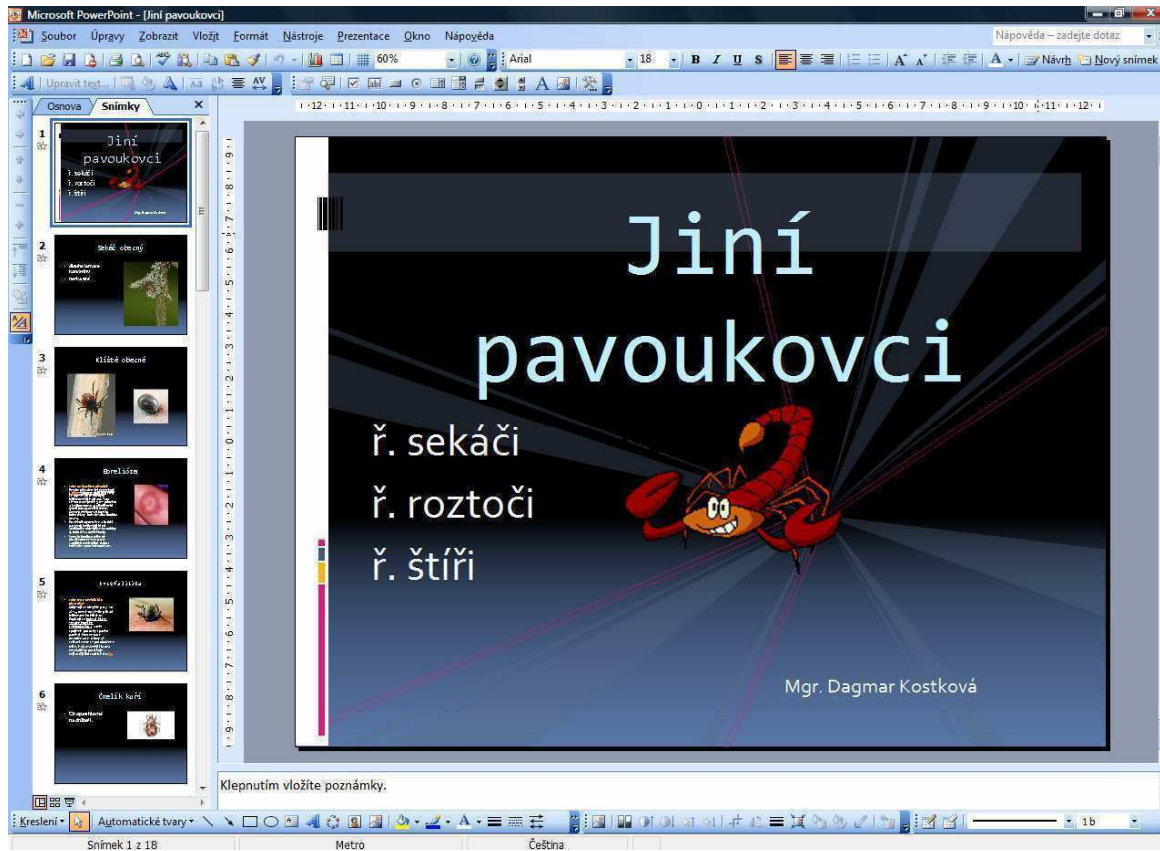

Popis projektu

Prezentace **Třída pavoukovci** a **Jiní pavoukovci** jsou k dispozici na DVD v souboru Pavoukovci.

Stavba těla křížáka

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

PŘÍPRAVY NA INTERAKTIVNÍ TABULI

Josef Sova

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

PŘÍPRAVY NA INTERAKTIVNÍ TABULI

Stručná anotace projektu

Přípravy na závěrečné opakování zeměpisných témat – USA, Jižní Amerika, Evropa

Autoři

Mgr. Josef Sova

Další informace

Délka trvání	45 minut
Věk	6. – 9. ročník
Průřezová témata	
Rozvíjené kompetence	kompetence k řešení problémů, kompetence pracovní
Předměty	zeměpis
Oborové výstupy	

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Přípravy mají sloužit jako zpestření hodiny a celkové shrnutí daného tématu.

Realizační část

Přípravy na interaktivní tabuli Activboard.

Pomůcky

Počítač, interaktivní tabule Activboard

Závěrečná reflexe projektu

Práce s interaktivní tabulí žáky baví, jsou aktivní, zapojují se do práce.

Popis projektu

Přípravy na interaktivní tabuli – zeměpis

Přípravy slouží k závěrečnému opakování těchto zeměpisných okruhů:

- USA
- Jižní Amerika
- Evropa

Přípravy jsou uloženy na přiloženém DVD.

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

PTÁCI

Dagmar Kostková

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

PTÁCI

Stručná anotace projektu

Výukové prezentace charakterizují řády ptáků a jejich nejznámější zástupce. Umožňují rozlišit jednotlivé druhy a poznat, kde žijí.

Autoři

Mgr. Dagmar Kostková

Další informace

Délka trvání	10 vyučovacích hodin
Věk	12 až 15 let
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova
Rozvíjené kompetence	Kompetence k učení Kompetence komunikativní Kompetence pracovní
Předměty	Přírodopis
Oborové výstupy	<ul style="list-style-type: none">– charakterizuje stručně znaky, stavbu a život vybraných živočichů– porovná jednotlivé skupiny živočichů– určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních tax. skupin– zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

9 prezentací je rozděleno a připraveno pro využití v 10 vyučovacích hodinách.

Realizační část

1. hodina: prezentace Běžci, plavci
2. hodina: prezentace Vodní ptáci
3. hodina: prezentace Vrubozobí
4. hodina: prezentace Dravci
5. hodina: prezentace Hrabaví

6. hodina: prezentace Dlouhokřídlí, měkkozobí, papoušci, kukačky

7. hodina: prezentace Sovy

8. hodina: prezentace Šplhavci, svišťouni, srostloprstí

9. hodina: prezentace Pěvci

10. hodina: prezentace Pěvci

Pomůcky

Počítač nebo notebook, dataprojektor

Závěrečná reflexe projektu

Pomocí fotografií v prezentacích mají žáci možnost se velice snadno naučit rozlišovat jednotlivé druhy ptáků a rozdělovat je do řádů. Opakování za každou prezentací lze využít i na interaktivní tabuli v dalších hodinách.

Popis projektu

Ptáci

Prezentace:

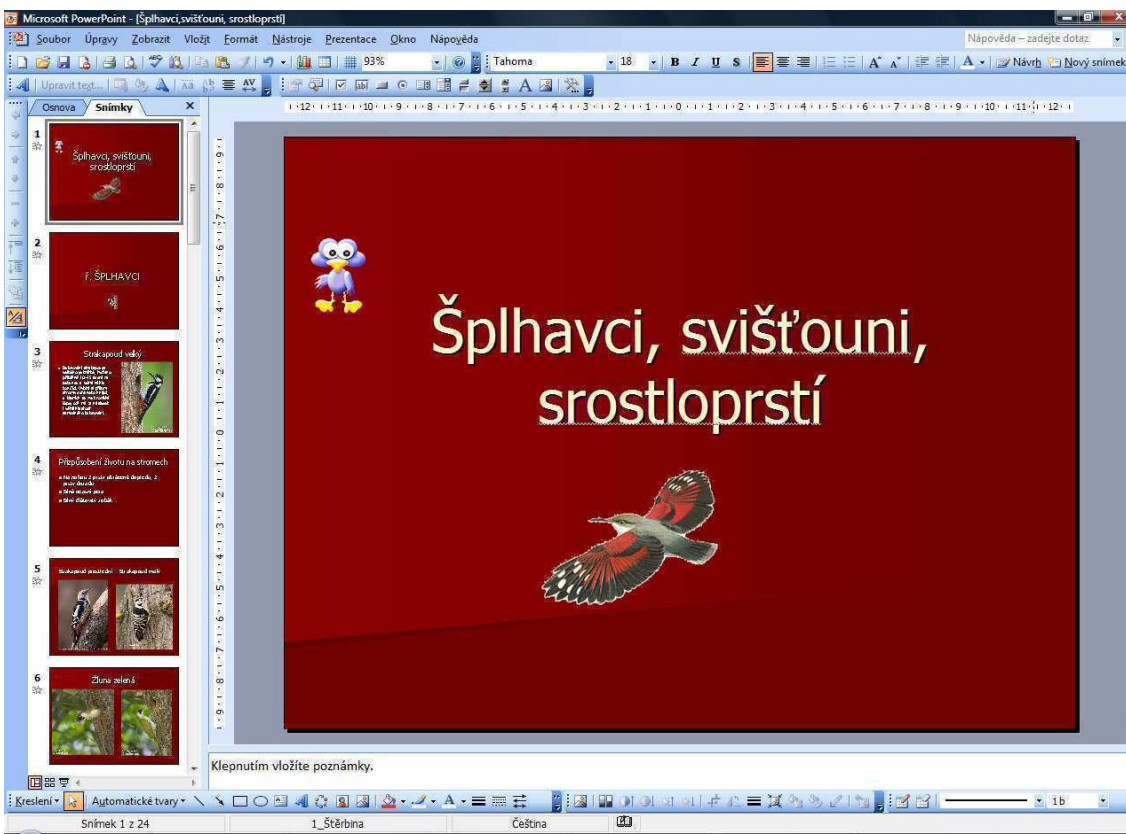
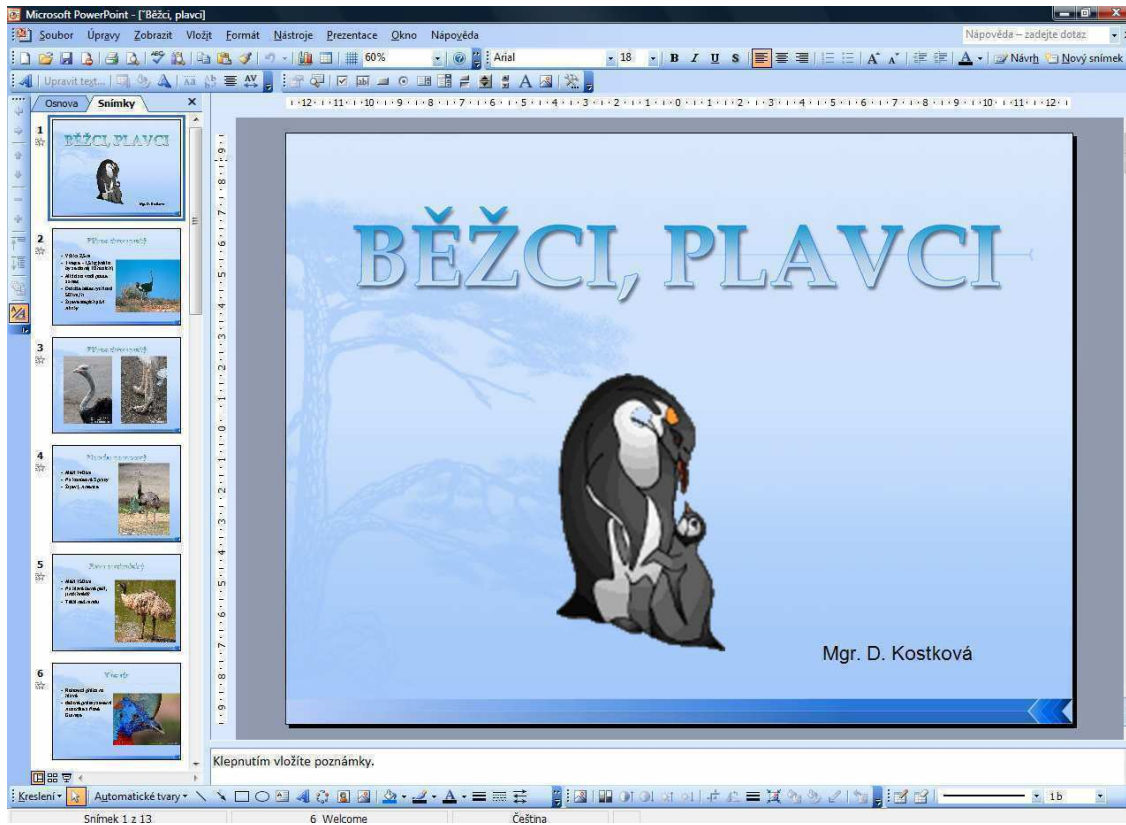
- Běžci, plavci
- Vodní ptáci
- Vrubozobí
- Dravci
- Hrabaví
- Dlouhokřídlí, měkkozobí, papoušci, kukačky
- Sovy
- Šplhavci, svišťouni, srostloprstí
- Pěvci

Prezentace jsou k dispozici na DVD v souboru Ptáci.

Tučňák patagonský

- Výška 1 m
- Žije na pobřeží jižních polárních moří
- Křídla slouží jako vesla
- Tělo kryto šupinkovitým peřím
- Silná vrstva podkožního tuku, tvořící téměř třetinu tělesné hmotnosti

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

SBORNÍK DIDAKTICKÝCH HER

Jitka Pokorná

Základní škola Jihlava, Kollárova 30
2011

Projekt

Název projektu

SBORNÍK DIDAKTICKÝCH HER

Stručná anotace projektu

Projekt tvoří sborník her vhodných pro výuku ČJ a M, úkolem her je zpestřit výuku, vyplnit čas při přechodu z jedné činnosti ke druhé, procvičit probírané učivo zábavnou formou. Při hrách žáci uplatní své nabyté vědomosti a znalosti pro řešení problémů, kriticky i sebekriticky posoudí vývoj her, poučí se z chyb pro využití v budoucnosti, budou naslouchat ostatním, komunikovat a vzájemně spolupracovat.

Autoři

Mgr. Jitka Pokorná

Další informace

Délka trvání	Bez omezení
Věk	6 – 11 let
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana
Rozvíjené kompetence	K učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální
Předměty	ČJ, M
Oborové výstupy	ČJ – SLOH Žák – porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - píše správné tvary písmen a číslic, kontroluje vlastní písemný projev MATEMATIKA Žák – čte, zapisuje, porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Projekt tvoří jednotlivé hry z českého jazyka a matematiky.

Realizační část

Všechny hry lze obměnit nebo ztížit, tzn., že je lze využít v různých ročnících 1.st.

Pomůcky

Součástí metodického postupu každé hry je i výčet pomůcek.

Závěrečná reflexe projektu

Rozhovor s dětmi – názory dětí, která hra se jim nejvíce líbila, která jim pomohla učivo procvičit (případně také sestavení herního žebříčku hodnot – dle věku a schopnosti žáků).

Popis projektu

SBORNÍK DIDAKTICKÝCH HER

Je známo, že hrou se děti rychle učí a kdo si hraje nezlobí. Hry a soutěže jsou dětem blízké, a proto je dětem příjemné, když i ve škole si mohou hrát.

Ve Sborníku didaktických her je soustředěno 34 her, které děti pobaví, umožní jim vyjít z lavic, procvičit učivo, upevnit ho. Možná, že si ani nevšimnou, že se vlastně stále učí. Pocit úspěšnosti nebo malá odměna je dětem dostatečnou motivací pro didaktickou hru.

Hry jsou určeny pro práci s dětmi na 1. stupni v předmětech ČJ, M. V záhlaví popisu každé hry je uvedeno, pro které předměty a ročníky je hra vhodná, jak je časově náročná a jaké pomůcky budeme potřebovat. Ve většině případů lze každou hru s malými úpravami aplikovat i v jiných ročnících.

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

SLEDUJEME CENY

Jitka Pokorná

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

SLEDUJEME CENY

Stručná anotace projektu

Cílem projektu je využití znalostí o procentech k porovnávání cen výrobků v různých obchodech a následné zpracování do tabulek a grafů a aplikace získaných informací ve vyučování v praktickém životě.

Autoři

Mgr. Jana Petřů , Mgr. Dagmar Kostková

Další informace

Délka trvání	1 den
Věk	7. ročník
Průřezová témata	OSV: rozvoj schopností poznávání, pozornosti a soustředění; řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
Rozvíjené kompetence	Žáci vyhledávají konkrétní informace na internetu, zpracovávají data a vytváří výstupy na počítači, využívají digitální záznamová zařízení. Správně vyhodnocují informace a vše zpracovávají ve skupinách. Volí si vhodné způsoby řešení problému. Řeší problémy z běžného života.
Předměty	Matematika Výtvarná výchova Informatika Pracovní činnosti
Oborové výstupy	Aritmetický průměr Výpočet počtu procent Kladná, záporná čísla Zaokrouhlování

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

14 dní před vlastním projektem diskutujeme s žáky o reklamách a slevových akcích na určité výrobky a nutnosti se orientovat v cenách.

Realizační část

- viz „Popis projektu“

Pomůcky

- viz „Popis projektu“

Závěrečná reflexe projektu

S výsledky práce lze pracovat i v dalších hodinách. Můžeme například porovnávat ceny za celý nákup v jednotlivých obchodech nebo nákupní a prodejní ceny, porovnávat reklamní slibované úspory a skutečný stav.

Pozitiva projektu:

- změna způsobu práce žáků
- vysoká aktivita některých slabších žáků, každý našel podle svých schopností uplatnění ve skupině, což vede ke zvýšení sebevědomí žáků se slabším prospěchem
- vzájemná pomoc mezi skupinami
- spolupráce učitelů
- žáci pochopili propojenost jednotlivých předmětů a informací v nich získaných
- žáci si uvědomili praktické užití vědomostí získaných ve škole a jejich přínos v každodenním životě

Co se nám nelíbilo:

- dělení do skupin
- neochota některých vyjadřovat se před větší skupinou a jejich verbální projev

Vlastní znění projektu

Vlastní organizace:

- 1) Žáci vytvořili 6 skupin po 4 až 5 členech, určili si libovolné obchody (*vhodné je zařadit středně velké obchody, obchodní centra i obchod v mimoměstské oblasti*), vhodný počet je 6.
- 2) Skupiny se poradí a určí si pro ně zajímavé položky (banány, rajčata, sušenky, nanukový dort...). (*Při vytvoření rovnocenných skupin - 12 položek, v případě, že se skupiny prospěchově liší je vhodné počet položek zvýšit, aby byli v následném pracovním dni stále zaměstnáni všichni žáci.*)
- 3) Skupiny žáků se ve zvoleném týdnu vypraví do vybraných obchodů s pracovním listem č. 1 (viz příloha) a získávají informace o cenách. (*Zapojili jsme dvě paralelní třídy, proto měly období za sebou, aby bylo srovnání. Pouze jsme zvolili různé obchody na vesnici, protože zde nedochází k tak výrazným cenovým změnám.*)
- 4) Během tohoto období je vhodné, aby si žáci vyhledávali obrázky v reklamních letácích a na internetu pro grafické zpracování tématu.

Realizační část

Pracovní den:

- 1) Na formát A2 nebo větší se zapíše sledovaná surovina a každá skupina doplní získané informace (obchod a cenu za položku), z kterých si pak vybírají potřebné pro další práci.
- 2) Žáci dostanou pokyny pro skupinu (viz příloha).
- 3) Skupiny si
 - a) zástupce pracující na grafickém zobrazení jednoho produktu (koláž, doplněná grafem a závěrečnou tabulkou)
 - b) zástupce pracující na grafu (vyplní si pracovní list č. 3) a jde k počítači
 - c) zástupce, kteří provedou výpočty (vyplní si pracovní list č. 2)
 - d) u vybraných produktů vyplní skupina přehled za oba týdny (viz pracovní list č.4) (*Vzhledem k zapojení dvou tříd, zpracovávala každá třída své údaje, ale celkový přehled a grafy provedly třídy za oba týdny společně.*)
- 4) Pracovní den žáci zakončí prezentací práce skupiny a seznámením ostatních s postřehy během zjišťování údajů a samotné práce a společně sestaví nejvýhodnější a nejnevýhodnější nákup.

Pomůcky

Pomůcky učitele (pro dvě třídy)	tenké fixy: modrá, červená silné fixy pracovní papíry A2 balicí papír pracovní papíry A4 magnety lepidla připravené pracovní listy	2 x 6 skupin - 12ks 3 x 6 barev 2 x 15 - 30ks 14ks
Pomůcky žáků:	kalkulačky psací, rýsovací potřeby, nůžky obrázky z letáků a internetu	

Závěrečná reflexe projektu

S výsledky práce lze pracovat i v dalších hodinách ...porovnávat ceny za celý nákup v jednotlivých obchodech nebo nákupní a prodejní ceny, porovnávat reklamní slibované úspory a skutečný stav.

Pozitiva projektu:

- změna způsobu práce žáků
- vysoká aktivita některých i slabších žáků, každý našel podle svých schopností uplatnění ve skupině, což vede ke zvýšení sebevědomí i žáků se slabším prospěchem
- vzájemná pomoc i mezi skupinami
- spolupráce učitelů
- žáci pochopili propojenost jednotlivých předmětů a informací v nich získaných
- žáci si uvědomili praktické užití vědomostí získaných ve škole a jejich přínos v každodenním životě

Co se nám nelíbilo:

- dělení do skupin
- neochota některých vyjadřovat se před větší skupinou a jejich verbální projev

Pokyny pro skupinu:

- 1) Rozepiš ceny „tvého“ obchodu na velký přehled.
- 2) Jeden ze skupiny vyplní pracovní list č. 3 a jde sestrojít graf na počítači.
- 3) Jeden ze skupiny pracuje na grafické prezentaci vybrané položky.
- 4) Ostatní ze skupiny u určených produktů vypočítají:
 - a) aritmetický průměr ceny
 - b) odchylku od průměrné ceny u každého obchodu + i -
 - c) totéž v procentech + i -
- 5) Zapiš do přehledu - pracovní list č. 2 - kladné hodnoty červeně, záporné modře.
- 6) Zapiš určený produkt za obě měřená období – pracovní list č. 4.
- 7) Nejvýhodnější cenu vybarvi oranžově.
- 8) S výsledky svých postřehů při práci a výpočty seznámte třídu (vyber nejvýhodnější a nejnevýhodnější nákup).

Pracovní list 1

Skupina	
Obchod	
Mléko trvanlivé 1,5% polotučné	
Máslo	
Rohlík	
Chléb	
Milka 10dkg	
Naukový dort	
Kinder bueno	
Pomeranče 1kg	
Banány 1kg	
Rajčata 1kg	
Šampon nejlevnější	
Persil 3 kg	
Delissa malá	
Jogurt pierot	
Bohemia chips velké	

V případě různých cen pište to nejlevnější od dané značky.

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

STARÉ POVĚSTI ČESKÉ

M. Hudřová, E. Neubauerová

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

STARÉ POVĚSTI ČESKÉ

Stručná anotace projektu

Seznámit se prostřednictvím českých pověstí s minulostí českého národa.

Každý měsíc seznámit žáky v hodinách českého jazyka s vybranou starou českou pověstí. Ke každé pověsti jsou připraveny úkoly, které žáci plní v různých předmětech. Pracovat mohou samostatně nebo ve skupinách. Na závěr projektu budou mít za úkol najít pověst ze svého bydliště.

Autoři

M. Huďová, E. Neubauerová

Další informace

Délka trvání	10 měsíců
Věk	10-11
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova
Rozvíjené kompetence	Práce ve skupinách, individuální činnost, vlastní ohodnocení vykonané práce, rozvíjet tvořivost
Předměty	ČJ, VL, PŘ, PČ, HV, M, VV
Oborové výstupy	Seznámit žáky s českými pověstmi, učit žáky poznávat stará řemesla a prakticky si je vyzkoušet

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Každý měsíc se žáci seznámí s vybranou pověstí, kterou si sami vyhledají v příslušné literatuře v domácím prostředí nebo návštěvou knihovny. Budou plnit předem připravené úkoly, vyzkouší si jak praktické, tak i vědomostní znalosti. Za každý splněný úkol dostanou lipový list, který si přilepí na svůj „osobní strom“.

Realizační část

Září : Příchod Čechů

Říjen: O Krokovi a jeho dcerách

Listopad: O Bivojovi

Prosinec: Brunclík a jeho lev

Leden: Chodící hodiny

Únor: O Golemovi

Březen: O Daliborovi

Duben: Zlato nebo chleba

Květen: Dívčí válka

Červen: pověst ze svého bydliště

Pomůcky

Příslušná literatura např. A. Jirásek: Staré pověsti české, M. Drijverová: Dějiny očima Psa, časopis Pastelka školní rok 2008/2009 číslo 8/2, 8/3, 8/4, 8/5, 8/10, 8/12, Čtení z nejstarších českých dějin, Nová škola 2006, www.google.cz

Další pomůcky viz Přílohy

Závěrečná reflexe projektu

Projekt probíhá po celý školní rok, hodnocení bude prováděno po jeho ukončení. Všichni žáci se aktivně zapojili do projektu. Hravou formou se seznámili s historií i pověstmi naší země.

Popis projektu

STARÉ POVĚSTI ČESKÉ

Projekt Staré pověsti české je určen pro žáky 4. a 5. ročníků. Každý měsíc se žáci seznámí s vybranou pověstí, kterou si sami vyhledají v knize Aloise Jiráska Staré pověsti české. Ke každé pověsti potom plní úkoly, v kterých si vyzkouší jak praktické, tak i vědomostní znalosti. Za každý splněný úkol získávají lipový list, který si přilepí na svůj „osobní strom“.

Jako první se žáci seznámí s pověstí Příchod Čechů, kde si ověří své vědomosti z pověsti, zkusí práci s internetem při hledání cizích slov, čtyřsměrku, jazykové znalosti a kvíz. Každý si vyrobí svůj „osobní strom“, na který si bude za splnění úkolů lepit lipové listy. Naučí se hru Převedení zvířat, kde bude jejich úkolem postupovat podobně jako naši předkové. Děti se dostanou do úzké soutěsky a nezbude jim nic jiného, než postupně přenášet jednotlivá zvířata a pak s nimi pokračovat dál v cestě. V pracovních činnostech si vyzkouší tkaní koberečků.

V říjnu se seznámí s pověstí Tři dcery. Děti si vyzkouší hádanky, věštění jako Libuše. V pracovním listu si ověří znalosti z pověsti, zkusí práci s internetem při hledání cizích slov, čtyřsměrku, jazykové znalosti a kvíz. V pracovních činnostech si z přírodnin vyrobí krásné šperky a brože.

Na listopad je připravena pověst Silný Bivoj, kde se žáci dozví zajímavosti o divokém praseti. V tělesné výchově si vyzkouší svou sílu v přetahování a naučí se novou hru Zajatý divočák. Ve výtvarné výchově pomocí nafouknutého balónku, papírových roliček a kelímků od jogurtu vyrobí divočáka, který bude vypadat skoro jako živý. Svě vědomosti si ověří v pracovním listu a kvízu.

V prosinci se žáci seznámí s pověstí Bruncvík a jeho lev. V pracovním listě si ověří své jazykové znalosti, dozví se zajímavosti o lvech, o státním znaku České republiky. V tělesné výchově se naučí novou pohybovou hru a na závěr si každý namaluje svůj vlastní erb.

Na leden je připravena pověst Chodící hodiny, kde si žáci prohloubí své znalosti o orlojích, které jsou k vidění v evropských městech. Navážeme na exkurzi v Praze, kde se děti o staroměstském orloji dozvěděli zajímavosti, které si ověří v pracovním listu. Také si ověří své znalosti z matematiky a přírodovědy o jednotkách času. Na závěr se ve skupinách rozdělí na měsíce a vyrobí svůj vlastní kalendář.

V únoru se seznámí s pověstí O Golemovi. Zhlédnou film Císařův pekař a Pekařův císař, zodpoví otázky v pracovním listu, vyluští křížovku. Golema zkusí vymodelovat z plastelíny a nakreslí jej v nadživotní velikosti.

Na březen je připravena pověst O Daliborovi. Žáci se seznámí s hudebními nástroji, dozví se o rozdělení hudebních nástrojů, vyzkouší si hru na skleničky, vyhledají básničky s tématem hudebních nástrojů. V pracovním vyučování si vyrobí píšťalku, na kterou si všichni zahrají. Na závěr si grafickou technikou pomocí síta a rozprašovače nakreslí strunný hudební nástroj.

V dubnu se seznámí s pověstí Zlato nebo chleba, kde na žáky čeká kvíz a čtyřsměrka, v které vyluští jména hlavních hrdinů pověsti. Dozví se zajímavosti o koních. Na závěr si papírového koníka vyrobí a utkají se v jezdeckých závodech.

Na květen je připravena pověst Dívčí válka. Žáci si své znalosti ověří v kvízu, kde se dozví, kdo byl vůdkyní žen v této pověsti. Také si zkusí prohodit své role. Dívky budou mít za úkol dělat všechny „klučičí věci“, chlapani zase naopak dívčí. Utkají se ve sportovním klání, v domácích pracích, povolání, ale vyzkouší si i svoji šikovnost a manuální zručnost.

V červnu bude mít každý za úkol připravit si pověst ze svého města či obce a seznámit s ní ostatní. Také bude vyhodnocena celoroční hra a vyhlášení nejlepší žáci, kteří získali nejvíce lipových listů.

PRACOVNÍ LIST K POVĚSTI PŘÍCHOD ČECHŮ

1. Vyhledej si v knize Staré pověsti české od Aloise Jiráska pověst „O Čechovi“.
2. Najdi ve čtyřsměrce jména řek, hor a pohoří, o kterých se v pověsti vypráví – když najdeš čtyři řeky nebo dvě pohoří, našel jsi všechna místa.

T	A	T	R	Y	E	L	R	Y	R
F	L	O	I	P	Y	T	U	K	A
Ř	J	L	K	R	Á	L	A	B	E
Í	O	F	E	R	G	Ú	L	K	O
P	D	I	Š	V	U	L	O	U	M
P	R	P	B	O	B	E	Š	B	X
P	A	I	N	C	V	I	S	L	A
T	A	K	J	S	E	M	U	I	Q
D	R	A	V	L	T	A	V	A	O
R	A	K	M	R	O	Ž	A	U	M

3. Najdi v textu jména pohanských bohů a nadpřirozených postav, které naši předci uctívali a kterých se báli.
4. K jednotlivým bohům přiřaďte, co měli tito bohové ochraňovat (spojte čarami):

Lada	ochraňovala pole
Vesna	bohyně zima a smrti
Jasoň	ochránce dobytčích stád
Radegast	bůh podzimu
Živa	bohyně jara
Veles	bůh řemesel
Morana	bohyně krásy

5. Stručně charakterizuj praotce Čecha (jaké měl vlastnosti).
6. Vysvětli význam těchto slov, využij internetu.
Chrastiny-
Nivy-
Blata-
Hace-
Čechle-
Slunovrat-
Mohyla-
7. Z prvního odstavce vyber 5 podstatných jmen a urči u nich, co již znáš.
8. Z prvního odstavce vyber 5 sloves a urči u nich, co již znáš.
9. Nakresli některého z bohů:

1. **KVÍZ:** (vyber správnou odpověď a zakroužkuj písmeno, doplň do tajenky)

Historická věda, která zkoumá nejstarší dějiny na základě vykopávek se nazývá:

A, astronomie

Č, archeologie

F, akrobacie

Gombík je:

E, kulovitý knoflík

M, domácí zvíře

R, bicí nástroj

Sámo k nám přišel jako:

CH, kupec

V, zemědělec

Z, hrnčič

TAJENKA: _____

PŘÍLOHA
(viz přiložené DVD)

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

ŠKOLA V PŘÍRODĚ – MRÁKOTÍN

Taťána Brhlíková, Markéta Hofmannová

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

ŠKOLA V PŘÍRODĚ – MRÁKOTÍN

Stručná anotace projektu

Děti si prostřednictvím her a činností upevní vztahy v kolektivu. Seznámí se s okolím Mrákotína. Vzdělávací činnosti jsou zařazeny každý den do dvou bloků – dopoledního a odpoledního.

Autoři

Mgr. Taťána Brhlíková, Mgr. Markéta Hofmannová

Další informace

Délka trvání	5 dní
Věk	8 – 9 let
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova Enviromentální výchova
Rozvíjené kompetence	Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální Kompetence pracovní
Předměty	Český jazyk Matematika Prvouka Tělesná výchova Výtvarná výchova Pracovní činnosti
Oborové výstupy	Plynule a s porozuměním čte texty Vyjadřuje své pocity z přečteného textu Na základě svých zážitků tvoří krátký projev Používá reálná čísla k modelování reálných situací Modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině Zprostředkuje ostatním zážitky z vlastních cest Určí světové strany v přírodě Vyhledá regionální zvláštnosti přírody i kulturní Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti ve hře, soutěži, rekreačních činnostech Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Pobyt má pomoci různých aktivit a her projektu stmelit kolektiv třídy, umožnit třídnímu učiteli poznat děti v jiném prostředí, v zátěžových situacích, v jiných životních podmínkách, než na které jsou děti zvyklé. S rodiči byly na rodičovské schůzce probrány organizační záležitosti, byli seznámeni s programem pobytu.

Realizační část

- 11. 5. 2009 – v 8.00 odjezd od ZŠ Kollárova v Jihlavě
- každý den začíná rozvíčkou a ranním kruhem, kde se děti dovědí, jaký je program dne
- děti mají k dispozici jídlo ve formě plné penze s dopolední a odpolední svačinou, nepřetržitý pitný režim
- hry, činnosti a vycházky jsou prokládány dopoledním a odpoledním učebním blokem
- pořádek na pokojích je průběžně bodován
- vždy po obědě následuje polední klid na pokojích
- průběžně probíhá nácvik vystoupení na školní akademii
- den je ukončen večerním hodnotícím kruhem
- z činností je pořizována fotodokumentace, ze které je sestavena prezentace v PowerPointu pro rodiče (na společné setkání s dětmi)
- 15. 5. 2009 v 16.00 příjezd do Jihlavy k ZŠ Kollárova

Pomůcky

Výtvarný materiál, kreslicí a psací potřeby, pracovní listy, diplomy, buzoly, mapy, sladkosti do pokladu, CD přehrávač, míče, švihadla, hračky do písku, fotoaparát, atlas rostlin.

Závěrečná reflexe projektu

Po příchodu zpět do školy bylo patrné, že spolu děti více a veseleji komunikují o tom, co prožily. Po sestavení prezentace z fotografií pořízených na škole v přírodě děti živě reagovaly na děje z nich. Na setkání s rodiči celou prezentaci komentovaly a sdělovaly rodičům, co prožily. Do svých deníků si děti zaznamenaly zážitky ze školy v přírodě a vyzdobily si je kresbou.

Popis pobytu

Škola v přírodě

11. – 15. 5. 2009
Modrá Kotva, Mrákotín

Pondělí 11. 5. 2009

- 8.00 odjezd od školy autobusem
- prohlídka ubytovacího zařízení
- ubytování na pokojích
- pobyt a hry v areálu ubytovny
- polední klid
- odpolední blok vyučování (OBV)
- procházka k zatopenému lesnímu lomu
- hry na keltském shromaždišti

Úterý 12. 5. 2009

- DBV
- míčové hry
- polední klid
- OBV
- olympiáda v netradičních disciplínách
- vyhodnocení olympiády
- šifrovaná písmena, Morseova abeceda

Středa 13. 5. 2009

- DBV
- plánky nejbližšího okolí ubytovny
- polední klid
- stopovaná na hájenku Čejkovna

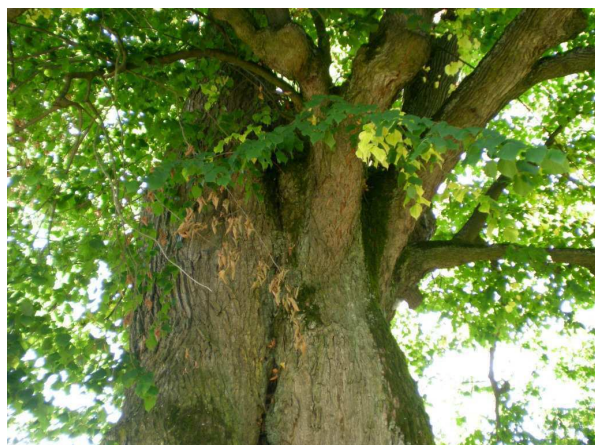

- nalezení pokladu, opékání buřtů

Čtvrtek 14. 5. 2009

- DBV
- pohybové hry na hřišti
- polední klid
- pěší výlet do Práskoles k památné lípě

- společenské hry, taneční večer

Pátek 15. 5. 2009

- balení věcí, úklid na ubytovně
- hry na zahradě - hodnocení pobytu a soutěží (odměny a diplomy)

BODOVÁNÍ - ŠKOLA V PŘÍRODĚ MRÁKOTÍN										
BILÁKOVÁ NIKOLA	100	7	5	10	100	2	10	100	10	100
BLÁHOVÁ DENISA	100	7	5	10	100	4	10	100	10	100
PUŠTA VLASTA	100	7	5	10	100	7	10	100	10	100
LARŠKA PAVLA	100	7	5	10	100	16	10	100	10	100
JOKLAVÁ KATEŘINA	100	7	5	10	100	16	10	100	10	100
KALINA JAN	100	7	5	10	100	5	10	100	10	100
KOLIKOVÁ ANETA	100	7	5	10	100	5	10	100	10	100
KRALOVÁ RADANA	100	7	5	10	100	5	10	100	10	100
MICHAEL JAN	100	7	5	10	100	5	10	100	10	100
DEJNÁŘOVÁ JAROMÍRA	100	7	5	10	100	5	10	100	10	100
PECHOVÁ VIKTORIE	100	7	5	10	100	5	10	100	10	100
PEŠTALOVÁ MARIE	100	7	5	10	100	5	10	100	10	100
PETREK PAVEL	100	7	5	10	100	5	10	100	10	100
RŮŽIČKA MICHAL	100	7	5	10	100	5	10	100	10	100
ŠKOLKA JOSEF	100	7	5	10	100	5	10	100	10	100
JURÁTA FRANTIŠEK	100	7	5	10	100	5	10	100	10	100
ŠINDELÁŘOVÁ SARA	100	7	5	10	100	5	10	100	10	100
ŠTAUBERT VÁCLAV	100	7	5	10	100	5	10	100	10	100
ŠTEPKA MAREK	100	7	5	10	100	5	10	100	10	100
VONDRAK LUKÁŠ	100	7	5	10	100	5	10	100	10	100
VYVALEK JAN	100	7	5	10	100	5	10	100	10	100
TYRŠALOVÁ APOLENA	100	7	5	10	100	5	10	100	10	100

- příprava k odjezdu
- příjezd do Jihlavy v 16.00 před ZŠ Kollárova

Každý den byl zahájen ranním kruhem a ukončen hodnotícím kruhem (začít spolu). Pravidelně děti nacvičovaly na hřišti vystoupení na školní akademii „Jede, jede mašinka“ a vystoupení břichních tanečnic.

Microsoft PowerPoint - [Prezentace pro rodiče dětí]

Soubor Úpravy Zobrazit Vložit Formát Nástroje Prezentace Okno Nápověda

Nápověda - zadejte dotaz

Osnova Snímky

1 Škola v přírodě Mrákotín 11. - 15. 5. 2009

2 Ubytovna Modrá kotva

3 Záhrada okolo ubytovny

4 UBYTOVÁNÍ

5 Pokoj číslo 1

Pokoj číslo 1

- Silná „**p ě t k a**“, která potvrzuje, že i chlapci mají své dny 😊
- Zleva:
 - Danek Jarosch
 - Lukášek Vondrák
 - Míša Růžička
 - Pepa Smolík
 - Honzík Vorálek

Klepnutím vložíte poznámky.

Kreslení Automatické tvary

Snímek 5 z 100 Východí návrh Čestná

Microsoft PowerPoint - [Prezentace pro rodiče dětí]

Soubor Úpravy Zobrazit Vložit Formát Nástroje Prezentace Okno Nápověda

Nápověda - zadejte dotaz

Osnova Snímky

7 Momenky z pokoje č. 1

8 Pokoj číslo 2

9 Zařízení pokoje č. 2

10 Momenky z pokoje č. 2

11 Pokoj číslo 3

Pokoj číslo 3

- Pozemské „**aquabely**“, přebornice v čistotě pokoje 😊
- Zleva:
 - Viki Foitová
 - Kačenka Joklová
 - Viki Pechová
 - Denda Bláhová

Klepnutím vložíte poznámky.

Kreslení Automatické tvary

Snímek 11 z 100 Východí návrh Čestná

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

UČÍME SE V PŘÍRODĚ (ZIMA)

Taťána Brhlíková

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

UČÍME SE V PŘÍRODĚ (ZIMA)

Stručná anotace projektu

Projekt má pomocí her a aktivit podpořit pozitivní vztahy mezi dětmi. V terénních podmínkách nechá vyniknout obratnosti a jiným pozitivním vlastnostem a dovednostem dětí, které se ve třídě projevují obtížně nebo naopak ve formě, kterou hodnotíme negativně.

Pozorováním zimní přírody, ptáků, stop zvířat, stromů, jejich kůry, stavby koruny... posílit cítění k přírodě, její křehkosti (duše stromů).

Autoři

Mgr. Taťána Brhlíková

Další informace

Délka trvání	1 měsíc
Věk	10 let
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- sebepoznání a sebepojetí- mezilidské vztahy- komunikace a kooperace- praktická etika Enviromentální výchova <ul style="list-style-type: none">- ekosystémy- vztah člověka k prostředí
Rozvíjené kompetence	Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence pracovní
Předměty	Tělesná výchova Přírodověda Český jazyk Výtvarná výchova Pracovní činnosti
Oborové výstupy	Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků Spolupracuje při týmových aktivitách a činnostech Dodržuje pravidla her a soutěží Poukáže v přírodním prostředí na změny Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody Založí jednoduchý pokus, vysvětlí jeho výsledky Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru Na základě vlastních zážitků vytvoří krátké vyprávění Uplatňuje v plošném uspořádání linie, tvary, barvy

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

V každodenním třídním životě jsme si stanovili pravidla slušného chování a respektování se. Dodržujeme je a jejich případné překročení společně rozebíráme a řešíme. Každý týden začínáme a končíme komunikačním kruhem. V hodinách tělesné výchovy jsme hráli různé hry s pravidly. Děti se snažily respektovat schopnosti a odlišnosti svých spolužáků, vážit si sebe a stejně tak ostatních, navzájem se podporovat. V prvouce jsme se zabývali učivem o stromech, družích, jejich životě během střídání ročních období. Hovořili jsme o podmínkách života obyvatel oblastí věčného sněhu. V hudební výchově jsme zpívali Grónskou písničku. Pracovali jsme s fotoaparátem a PC při stahování fotografií.

Realizační část

Program:

26. 2. 2010 – Vycházka do zimní přírody do oblasti Lesnov a Borovinka

- motivace Grónskem – životem Eskymáků
 - rozdělení dětí do soutěžních skupin – příloha č. 1
 - průběžné pozorování přírody, ptáků...
 - sběr sněhu k pokusu – příloha č. 2
 - hra „Hledání meteoritů“ – příloha č. 3
 - hra „Lov na soba“ – příloha č. 4, spojená se stopováním na základě červených skvrn ve sněhu
 - hra „Eskymácká honička“ – příloha č. 5, spojená s vyšlapáváním trasy pro běh
 - vyhodnocení této hry ve třídě po návratu do školy
 - umístění sněhu do skleněného odměrného válce, poté pozorování tání a čistoty vody ve třídě
8. – 12. 3. 2010 - skrývačky – příloha č. 6
- pracovní list „Co si pamatuji o stromech“ – tajenka „DUCH STROMU“ – příloha č. 7
15. – 19. 3. 2010 - výtvarné a literární zpracování tohoto tématu
- příloha č. 8, 12, 13
 - příloha č. 9 – Duch Sémie
 - příloha č. 10 – Jak se duch Prcík dostal do stromu (dětská práce)
 - příloha č. 11 – O smutném Bambulkovi
31. 3. 2011 – velikonoční setkání s rodiči dětí, prezentace práce dětí

Pomůcky

Malovaný terč, šípy, fotoaparát, dřevěná dřívka – meteority, výsledkové listiny, deníky dětí, psací a kreslicí potřeby, skleněný odměrný válec, pracovní listy, fotokopie stromů v černobílém provedení, dataprojektor, PC

Závěrečná reflexe projektu

Zážitky a pozorování si děti zapsaly a zaznamenaly do svých deníků.

Prostřednictvím skrývačky a pracovního listu „Co si pamatuji o stromech“ si zopakovaly poznatky o stromech.

Do nakopírovaných upravených fotografií stromů děti zakreslily jejich duši, většinou však duchy.

Na toto téma pak pracovaly také v českém jazyce, kdy psaly krátké pohádky.

Své práce a část fotodokumentace pak děti prezentovaly před svými rodiči na plánované velikonoční besídce.

Společné úsilí a zážitky byly pak dlouho vidět ve spolupráci třídy.

Popis projektu

UČÍME SE V PŘÍRODĚ - zima

Příroda dává člověku možnost žít. Proto se o ní nelze učit pouze z učebnice a knih. Je důležité ji osahat, cítit vůni a radovat se v ní.

Říkali jsme si, že se s dětmi budeme učit v přírodě tak, aby zaznamenaly proměny přírody podle ročních období.

Začali jsme zimou. Původně jsme měli vyjet na srub do Ratova, který nám ochotně zapůjčili trampové a nadšenci z řad rodičů dětí. Ale vzhledem k sněhovým podmínkám nebylo možno zajistit dostatečné množství dřeva na vytopení srubu a usušení dětského oblečení, tak jsme zvolili náhradní variantu a vyšli s dětmi na celý den do přírody v okolí Jihlavy. Pobyt na Ratově uskutečníme v jarním období, kdy plánujeme i brigádu s rodiči na zajištění dřeva k topení.

V období vegetačního klidu jsme mohli nejvíce pozorovat a pořizovat fotodokumentaci stromů. Listnaté stromy děti určovaly podle tvaru koruny, výšky stromu, barvy a zvrásnění kůry... Po cestě pozorovaly stopy zvěře. V blízkém okolí Jihlavy zejména různých ras pejsků, dále jsme viděli stopy zajíců, srnky a na lesních cestách otisky podkov koní... na jaře se chystáme ke zhotovení sádrových odliťků různých stop, což bohužel ve sněhu nešlo.

Při vycházce jsme s dětmi hovořili o podmínkách života obyvatel oblastí věčného sněhu. Připravili jsme několik her, některé pocházejí přímo z těchto oblastí, např. Eskymácká honička, kterou jsme upravili do našich podmínek. Další hry byly touto tematikou motivovány, např. Lov na soba a Louka plná meteoritů. Popisy a fotodokumentace jsou uloženy v přílohách.

Během celého dne děti spolupracovaly na plnění úkolů a se zájmem sledovaly dění okolo sebe. Soutěžily ve dvou skupinách – chlapci = Sněžní levharti a dívky = Polární lišky – **příloha č. 1**. Plnily úkoly v těchto hrách: „Hledání meteoritů“ – **příloha č. 3**, „Lov na soba“, spojená se stopováním soba po červených skvrnách ve sněhu – **příloha č. 4**, „Eskymácká honička“, spojená s vyšlapáváním trasy běhu do sněhu – **příloha č. 5**.

Vzhledem k tomu, že některé děti s velkou chutí pojídaly sníh, jsme nabrali vzorky na místech, kde se dětem zdál sníh nejčistší. Ten jsme si donesli do školy a nechali roztát ve skleněném odměrném válci. Děti pozorovaly tání sněhu – **příloha č. 2**, změnu jeho objemu a hlavně kal, který se usazoval na dně válce. Myslím, že pokus byl přesvědčivější, než naše domluvy, že sníh doopravdy není čistý.

Výkony obou skupin jsme bodovali a k velké radosti dívek jsme později, již ve třídě, zjistili, že vyhrály o pouhé tři body.

Nic to ale nezměnilo na radosti všech, což se projevilo i v zápisech dětí do svých „Deníků“ – **příloha č. 8**.

Zimní pobyt venku pozitivně ovlivnil prožívání celé třídy jako skupiny. Živá příroda v prvouce doopravdy ožila. Sepsali jsme např. druhy stromů, které jsme viděli, doplnili je o další a děti si pak vypracovaly referáty k daným stromům – **příloha č. 12**. Dozvěděli jsme se mnoho zajímavostí a zhlédli ilustrační nákresy.

Svoji pozornost děti vyzkoušely ve „Skrývačkách“ – příloha č. 6, ty byly ještě motivovány děním při pobytu venku a pak v pracovních listech „Co si pamatuji o stromech“ – **příloha č. 7**, které již skrývaly informace i z dětských referátů. Tajenka těchto listů: „Duch stromu“ navodila další práci. Nejprve povídání o životě stromů a poté výtvarné ztvárnění duchů stromů do upravených fotografií, které jsme s dětmi pořídili při našem pobytu venku – **příloha č. 13**.

Některé děti se pokusily i o napsání vlastních příběhů na toto téma, např. „Duch Sémie“ – **příloha č. 9**, „Jak se duch Prčík dostal do stromu“ – **příloha č. 10**, „O smutném Bambulkovi“ – **příloha č. 11**. Fotografie z této akce a své práce – **příloha č. 8, 12 a 13** – děti prezentovaly na velikonočním setkání s rodiči.

Příloha č. 1

Rozdělení dětí

Před zahájením dne „Učíme se v přírodě“ jsou děti rozděleny do dvou družstev. Tentokrát na dívky a chlapce.

Chlapci = „Sněžní levharti“

Dívky = „Polární lišky“

Takto budou hrát celý den (během soutěží).

Jejich úspěchy budou zaznamenávány do výsledkových listin a vyhodnoceny.

Příloha č. 2

Pokus „Jak čistý je čerstvě napadlý sníh?“

Motto a motivace hry: ...vždyť sníh vypadá jak smetanová zmrzlina...

Pomůcky: čistá skleněná průhledná nádoba, 2 mikrotenové sáčky

Organizace hry: při návratu z her v přírodě si děti nandají do mikrotenových sáčků vzorky „čistého“ sněhu, který ve třídě nasypou do připravené skleněné nádoby. Po roztátí sněhu děti pozorují, kolik je ve sklenici nečistot, které na první pohled nebyly ve sněhu vidět.

Příloha č. 3

Hra „Hledání meteoritů“

Motto a motivace hry : ... „temnou noc náhle rozzářila po obloze zářící létavice“ ...
Louka je plná meteoritů, co tam v noci napadaly.

Pomůcky: zasněžená neporušená louka, smrkové šišky, dřevěná polínka...,
výsledková listina

Organizace hry: děti jsou rozlosovány do družstev, do louky vbíhají štafetově, vždy jeden z každého družstva

Provedení hry: Hra probíhá na ohraničené louce, která je pokryta neporušeným sněhem. Na louku před hrou naházíme „meteority“ – šišky, polínka. Úkolem hráčů je podle dopadových stop najít pod sněhem „meteority“.

Hodnotíme podle počtu nalezených.

Hráči musejí dávat pozor, aby neporušili sněhovou pokrývku. Nebyly by vidět stopy po dopadech „meteoritů“.

Příloha č. 4

Hra „Lov na soba“

Motto a motivace hry: ... po dlouhé zimě došli v táboře zásoby jídla. Bylo potřeba vyrazit na lov. Při honu došlo ke zranění soba, který však lovcům unikl. Lovci vyrazili na lov, stopovat poraněné zvíře...pak bude dost masa na dlouhou dobu...

Pomůcky: textilní terč s malovaným obrazem soba, oštěpy, značící roztok = „krev“, chomáčky vlny...

Organizace hry: Před nástupem dětí do hry se připraví stopy poraněného soba – na sněhu červené skvrny, na větvích chomáčky vlny. Na konci trasy dlouhé asi 200 – 300 m je připraven terč soba – zavěšen mezi větve.

Asi za 15 – 20 minut vyrazí po stopě děti – „lovci“. Po vystopování soba mají za úkol jej svými oštěpy „ulovit“. Z určené vzdálenosti házejí na terč oštěpy – počítají se zásahy do terče... Body se počítají do družstev.

Příloha č. 5

Hra „Eskymácká honička“

Motto a motivace hry :... „dlouhá polární noc konečně skončila, to se musí oslavit“ ...

Pomůcky: zasněžená neporušená louka

Organizace hry: Na louce s neporušenou sněhovou pokrývkou se před hrou vyšlapou cestičky, které se různě křížují a klikatí. Všechny děti hrají naráz. Dají se využít různé typy honiček, např. lavinová...

Provedení hry: Na louce s neporušenou sněhovou pokrývkou se vyšlapou cestičky, které se různě křížují a klikatí. Honička probíhá jen na těchto cestičkách, není dovoleno přeskakovat na vedlejší cestu.

Honička může být:

klasická – jeden honí ostatní a předává „babu“ jen jednomu hráči...

lavinová – na začátku honí jen jeden, jakmile někoho chytne, ten se přidává k němu, dál honí dva a k nim se přidávají další chycení... vyhrává ten, kdo zůstane sám nechycen.

Příloha č. 6

SKRÝVAČKY

Tentokrát hledejte to, co nás během her v přírodě provázelo:

- 1) Čisté sklo velmi září na slunku.
- 2) Honza sní hodně knedlíků.
- 3) Uřízl jsi to poleno?
- 4) Pes mrkl na kočku.
- 5) Dnes nemusíš nést opalovací krém.

Napiš řešení:

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

Řešení skryvačky:

- 1) sklo velmi
- 2) sní hodně
- 3) jsi to poleno
- 4) pes mrkl na
- 5) nést opalovací

Co si pamatuji o stromech?

1. Mám hladkou světlešedou kůru, ploché jehlice. Šišky se mi rozpadají na stromě. Tvořila jsem původní lesní porosty na Vysočině. Jsem:

b = borovice sosna
k = lípa srdčitá
d = jedle bělokorá

2. Rychle rostu, proto mám měkké dřevo. Jsem vysoký, sloužím jako přírodní překážka proti větru. Z mého dřeva se vyrábí papír a sirky. Jsem:

a = smrk ztepilý
u = topol osika
e = jalovec obecný

3. Na podzim mě mají rády děti a taky klíněnka. Pro člověka jsem celý jedovatý. Nejvíce jedu mají má semena. Zvířata považují mé plody za laskominu. V mém názvu figuruje kůň. Jsem:

c = hloh obecný
h = modřín opadavý
ch = jírovec maďal

4. Lidově se mi říká „křemelák“. Mé kořeny jsou velmi hluboko v zemi, kde si vždy najdou vodu. Proto do mě také často uhodí blesk. Mám velmi tvrdé dřevo. Jsem dospělý asi tak ve 100 letech. Jsem:

z = borovice kleč
s = dub letní
c = hrušeň obecná

5. Jsem nejvíce rozšířený strom našich lesů. Mám pichlavé jehlice, dlouhé asi 25 mm. Rychle rostu. Mám proto měkké dřevo. Moje kořeny jsou mělké, prudký vítr mě snadno vyvrátí. Mám nebezpečného škůdce kůrovce. Jsem:

t = smrk ztepilý
v = borovice lesní
w = šípková růže

6. Mám převislé, tenké větvičky. Jehlice mi rostou ve svazcích. Šišky si 2 – 4 roky držím na větvích. Na podzim žloutnu a opadávám. Jsem:

z = cypřiš velkoplodý
r = modřín opadavý
ř = hloh obecný

7. Jsem národním symbolem. Moje listy jsou srdíčka. Květy mi voní po medu a chutnají včelám. Slouží vám jako lék. Dožívám se vysokého věku. Viděli jste mě v Práskolesích. Jsem:

o = lípa srdčitá
u = trnka obecná
i = růže šípková

8. Jsem velice pichlavý keř. Plody mám postupně zelené – modré až černé. Používáte mě v kuchyni, chlupci někdy na Velikonoce místo vrbových větviček na vyšlehání dívek. Jsem:

n = buk lesní
p = trnka obecná
m = jalovec obecný

9. Jsem ovocný strom. Kvetu růžovými květy. Moje plody jsou malvice. Mají většinou kulovitý tvar, voní a rádi si na nich pochutnáme. Někdy si je také věšíme na stromeček. Sušíme z nich křížaly. Jsem:

y = třešeň obecná

u = jabloň obecná

o = angrešt srstka

Doplň tajenku :

--	--	--

--	--	--	--	--	--

Řešení – Co si pamatuji o stromech

DUCH STROMU

Příloha č. 8

Zápis do deníků

Zážitky z her a činností v přírodě si děti zaznamenaly do svých deníků.

Duch Sémie Jasmínka Neuwirthová

V jednom městě žila šestnáctiletá Sémie. Byla velmi chytrá a talentovaná. Jednoho dne šla jako obvykle na procházku k rybníku. Nejraději sedávala na protější straně od mlýna a pozorovala koruny stromů, jak se kymácí ve větru. Pozorovala je už přes hodinu a vtom uviděla člověka, jak sází malou sazeňičku. Sémie byla moc zvědavá, co tady u rybníka kdo sází a co vlastně ze sazeňičky poroste. Chodila sem každý den a byla čím dál tím zvědavější. Jednoho dne Sémie vstala a ještě v noční košili utíkala k rybníku. Když byla na místě a uviděla to, oči jí zazářily jako hvězdy. Místo sazeňičky stál vzrostlý strom. Sémie utíkala za matkou, aby jí řekla tu novinu, ale matku to moc nezajímalo. Poslala Sémii pomáhat do kuchyně a hlavně jí poradila dobře se připravit na zítřek. Druhý den ráno se Sémie oblékla a utíkala dolů po schodech, ale matka jí zadržela mezi dveřmi: „Dnes je výjimečný den,“ řekla matka, „dnes si totiž stromy vybírají své stromové duchy.“ Sémie kývla hlavou a utíkala ke stromku. Když k němu přiběhla, málem upadla, jak se polekala. Stromek byl úplně suchý. Sémie se nemusela dlouho rozhodovat: „Pomohu mu, uzdravím ho!“ Vzala klacek a začala s ním rýt do země. Ryla tak dlouho, až narazila na krtčí chodbu. Rychle do ní vlezla a hledala malé kořeny stromu, kterým by pomohla přežít. Opatrně odrhнула hlínu, vstrčila ruku do kmene a nasoukala se celá dovnitř. Její dech se spojil s dechem stromu a živoucí energie se mezi nimi propojila. Strom ožil. Když přišli lidé, aby se o suchý stromek postarali, zůstali stát s pusou dokořán. Místo suchých listů byl strom obalený krásnými tyrkysovými listy. Sémie mu dala svoji životní sílu. Od té doby žila Sémie v klidu a míru se svým stromem.

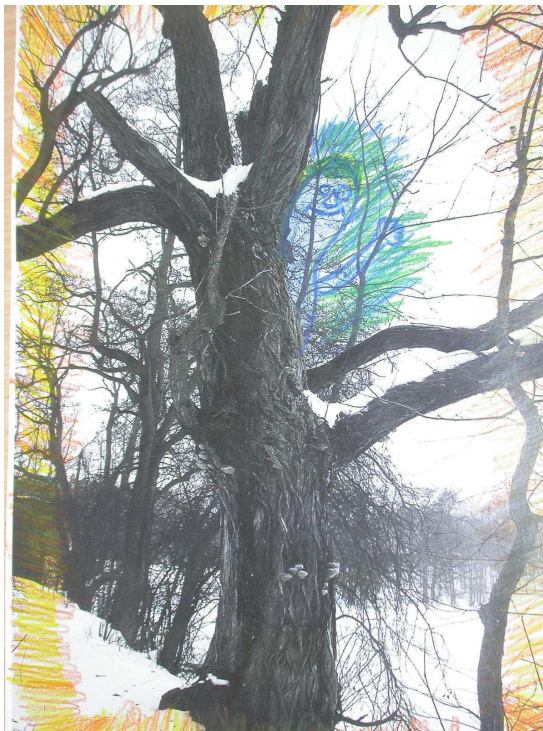
Jak se duch Prcík dostal do stromu

Apolenka Vybíralová

Byla, nebyla, jedna duší říše. Žil tam i malý nezkušený duch Prcík.

Starší duchové ho poslali do světa. Na cestách se setkal jednoho dne se sovou, která seděla na stromě. Hrozně se jí lek! Strom ho uklidňoval. Prcík nikdy nezažil, že by se k němu někdo tak hezky choval. Tak se stalo, že se od sebe strom a malý duch nemohli odloučit. Chtěli žít spolu a pomáhat si. Mělo to však háček. Starší duchové už volali Prcíka zpět domů. Když se nevracel, přivolávali si ho kouzly. Kamarád strom chtěl Prcíka ochránit. Tak ho pustil do svého těla. Proti auře stromu byla kouzla totiž neúčinná. Znamenalo to ale, že se stromem musel Prcík zůstat už navždy. To mu vůbec nevadilo. Tak se jejich přání splnilo.

... a od té doby má strom svého ducha ...

O smutném Bambulkovi Deniska Bláhová

Tenkrát před 200 lety se narodil malý duch Bambulka a byl moc smutný, protože neměl žádného kamaráda. Šel se projít do parku a zastavil se u starého ořešáku, kterému bylo už 800 let. Místy vypadal jako z kamene.

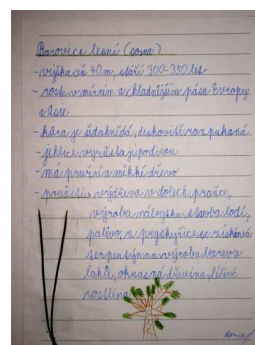
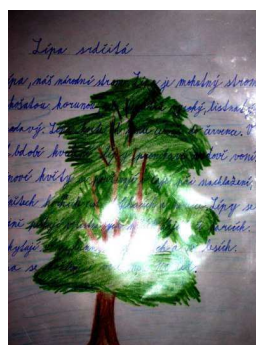
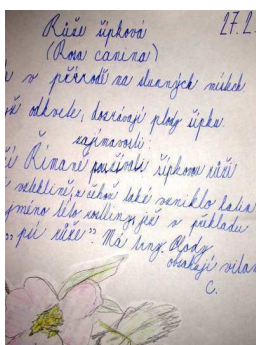
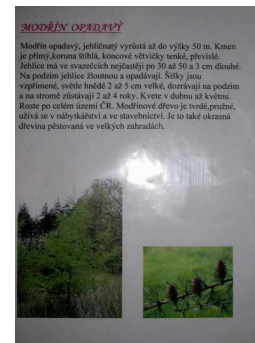
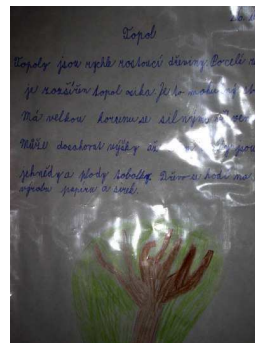
Bambulkovi bylo ořešáku moc líto a rozhodl se ho zachránit. Obejmul ho, položil si na něj tvář a snažil se dýchat stejně jako starý strom... pocítil tíhu toho, co za staletí strom zažil a viděl.

Každý den Bambulka stál u stromu a dodával mu sílu. Jednoho dne ho strom pustil k sobě pod kůru. Ořešáku vyrazily nové větvičky, vyrašily lupínky. Když na podzim dozrávaly první ořechy, na větev usedl ptáček a začal zpívat, Bambulka si uvědomil, jak dobrou věc udělal... a už nikdy nebyl sám... ani jeden z nich.

Příloha č. 12

Stromy - referáty dětí

Příloha č. 13

Duchové stromů – výtvarné ztvárnění

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

UŽ JSME ČTENÁŘI

Alena Hávová, Jitka Pokorná

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

UŽ JSME ČTENÁŘI

Stručná anotace projektu

Projekt navazuje na fakt, že v posledním čtvrtletí 1. ročníku se již děti stávají „čtenáři“, umí všechna písmena, čtou s porozuměním. V učebnici čtení se setkávají pouze s úryvky textů, ale jsou schopny číst celé knihy. Cílem projektu je vést děti k lásce ke knize, pochopit hodnotu obsahu knihy. Projekt je zpracován tak, aby byl motivací k jednotlivým knihám dětem nabízeným. Též jsou uplatněny mezipředmětové vztahy.

První zvolenou knihou je kniha Josefa Čapka – Povídaní o pejskovi a kočičce.

Druhou knihou je kniha Josefa Lady – Mikeš.

Autoři

Mgr. Alena Hávová, Mgr. Jitka Pokorná

Další informace

Délka trvání	Bez omezení
Věk	6 – 7 let
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana
Rozvíjené kompetence	K učení, k řešení problémů, komunikativní, pracovní
Předměty	Čj, M, Pr, Hv, Vv, Pč
Oborové výstupy	<p>Čj SLOH</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného obsahu a náročnosti- porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none">- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none">- vyjadřuje své pocity z přečteného textu- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je- volně reprodukuje text podle svých schopností

	<p>MATEMATIKA Řeší a tvoří úkoly, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.</p> <p>PRVOUKA Třídí živočichy do skupin.</p> <p>HUDEBNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky v jednohlase - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku <p>Vv, Pč</p> <ul style="list-style-type: none"> - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání barvy a tvary - pracuje podle slovního návodu a předlohy
--	---

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Projekt navazuje na fakt, že děti byly v městské knihovně „pasovány“ na čtenáře. Tím, že již umí číst, jsou již schopné přečíst si samy celou knihu.

Svou první částí se projekt vztahuje ke knize Josefa Čapka „Povídání o pejskovi a kočičce“.

Druhá část projektu se vztahuje ke knize Josefa Lady „Mikeš“.

Realizační část

Úvod – motivace – seznámení dětí s knihou a autorem (prohlížení knihy, obrázků).

Vlastní realizace – vyučování pomocí prezentací, pracovních listů, společná četba knihy, zapsání knihy do čtenářského deníku aj.

Pomůcky

Knihy Povídání o pejskovi a kočičce, dataprojektor, interaktivní tabule, počítač, fotoaparát, další pomůcky pro konkrétní úkoly.

Knihy Mikeš, dataprojektor, interaktivní tabule, počítač, fotoaparát, tabulka a další pomůcky pro konkrétní úkoly.

Závěrečná reflexe projektu

Závěrečná výstavka – ukázka činnosti dětí, výrobků, výtvorů, pracovních listů.

Děti vedou s učitelkou rozhovor o tom, co se v průběhu realizace projektu dozvěděly, co je zaujalo, překvapilo, co se jim nejvíce líbilo.

Popis projektu

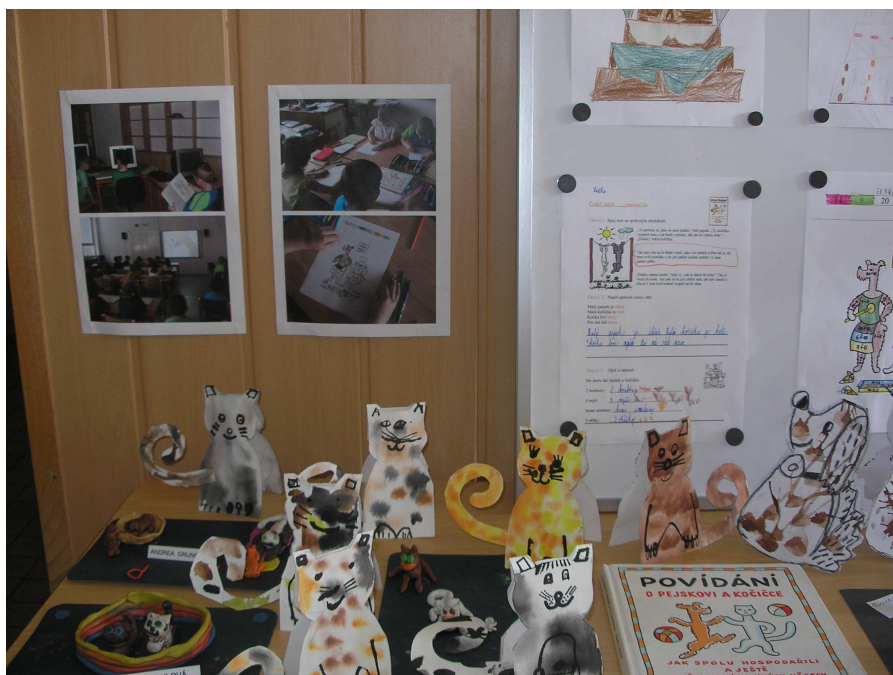
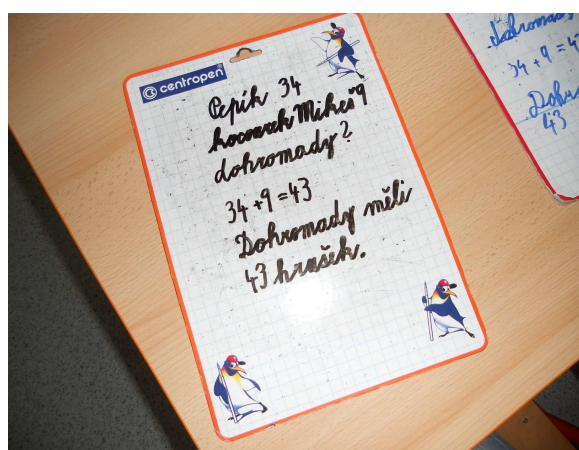
Už jsme čtenáři

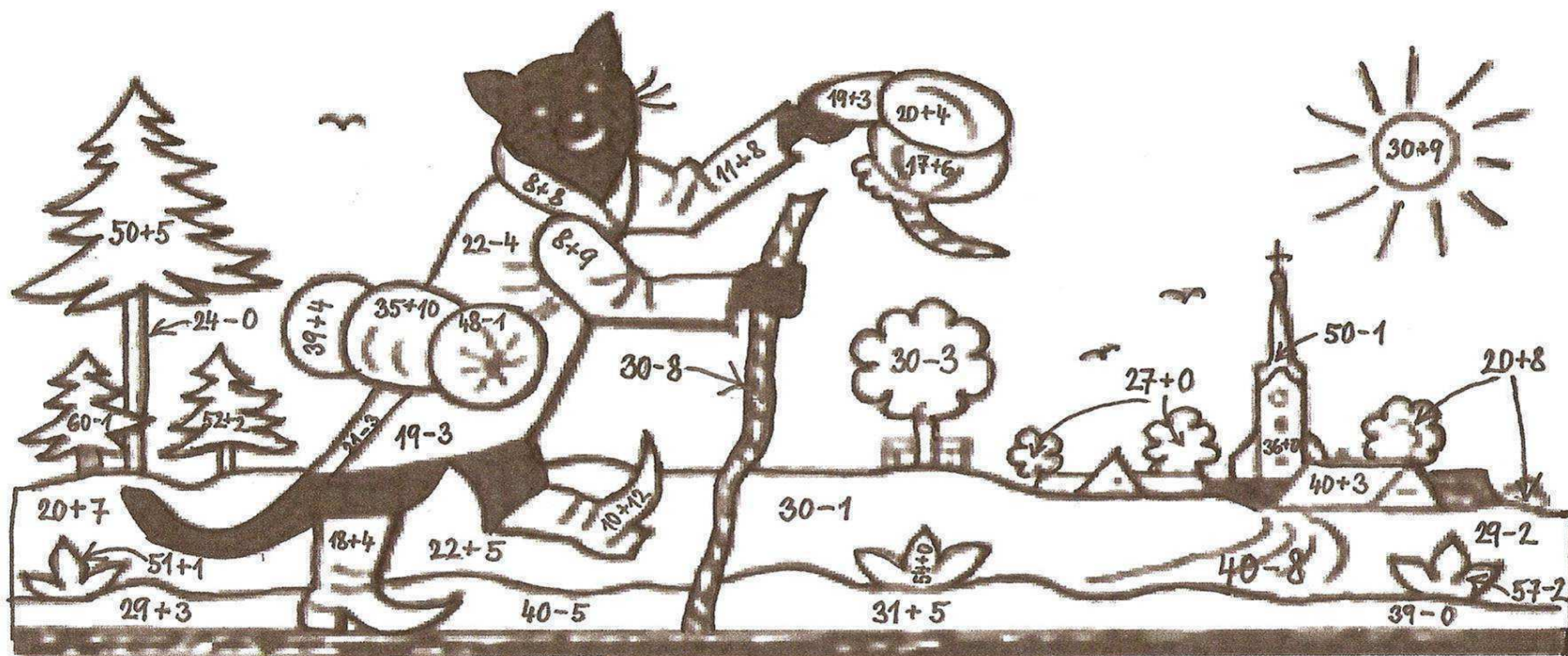
Projekt **Už jsme čtenáři** začal vlastně pasováním prvňáčků na čtenáře v Městské knihovně v Jihlavě. Pro první společné čtení jsme si vybrali knihu **Povídání o pejskovi a kočičce** od **Josefa Čapka**. Knihu jsme společně četli, potom jsme si některé kapitoly promítli. Následovala prezentace „Josef Čapek – zajímavosti“, zhlédnutí obrázků pejsků a kočiček, povídání dětí o příhodách se zvířátky.

V projektovém dnu jsme propojili předměty Čj, M, Hv, Pč a Vv. Zaspívali jsme si písničky o zvířátkách, modelovali, vybarvovali a kreslili. V hodinách Čj a M vypracovali žáci pracovní listy.

Cílem projektu je vytvořit vztah dětí ke knihám, ke čtení a k literatuře. S dětmi také chodíme pravidelně do knihovny.

Další část projektu pokračovala ve druhé třídě, tentokrát s knihou **Mikeš** od **Josefa Lady**.

modrá = $15 < \square < 20$

světle zelená = $26 < \square < 30$

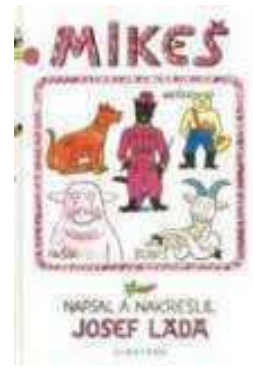
žlutá = $31 < \square < 40$

hnědá = $21 < \square < 25$

tmavě zelená = $51 < \square < 60$

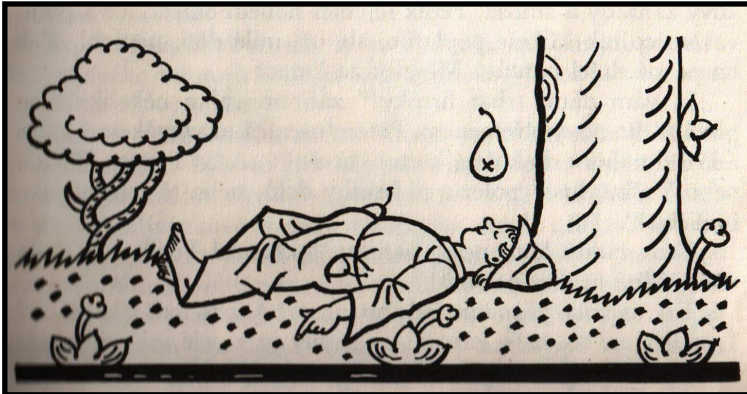
červená = $41 < \square < 50$

ČESKÝ JAZYK

Jméno: _____

1. Spoj obrázek s textem.

Pepík vzal rychle talíř, aby si to zatím nerozmyslil, a nežli si Mikeš natáhl druhou botu, přiběhl ze sklepa s dobrou hustou smetánkou.

Ale Pepík měl ještě málo a pobízel kocourka, aby jen ještě dál trhal a házel dolů. A tu se spravedlivý kocourek nad Pepíkovou nenasatností dopálil a rozhodl se, že ho trochu pokárá. Utrhl jednu hodně velikou hrušku, namířil ji zrovna nad Pepíkovým nosem a — bác! Zralá hruška se o nos rozbila na kousky a Pepíkovi se v očích až zajiskřilo!

Pepík šel pomalu za ním, trochu kulhal, jako by si byl vrazil do nohy trn, a když došel k té hrušni, svalil se pod ni do trávy. Viděl dobře, jak starý pantáta Mlejnek stojí u plotu za košatým černým bezem a pozoruje, co bude dělat. Ale Pepík se ani nehnul.

2. Obrázek z otázky č. 1 vybarvi.

3. Spoj, co k sobě patří.

kluk	zralé a sladké
hrušky	namáhavá
cesta	pohodlný

4. Napiš správně. (Kapitola: Jak Mikeš a Pašík byli spolu na pouti, 1. strana kapitoly.)

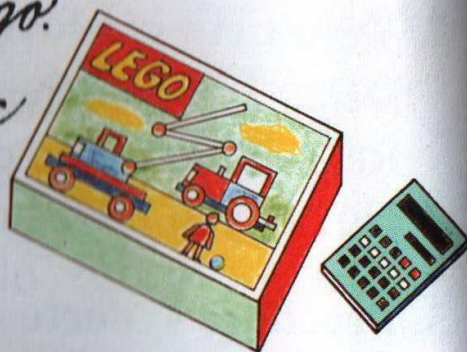
To je mi dnes krátká chvíle!

Trochu si spolu zahrajeme.

Spíš ještě, Mikeši?

5. Kocour Mikeš psal věty a udělal v nich mnoho chyb. Oprav je červenou pastelkou. Můžeš práci i oznámkovat.

Jyrka má v pokojíčku policy.
Na ní má hračky a jiné věci.
Nejraději má stavebnici Lego.
Když si hraje, nevnímá nic
jiného. Také čte zajímavé
příběhy o rybičkách.

6. Očísluj věty ve správném pořadí.

Mikeš si zul boty a vylezl na strom.

Pepík dostal chuť na Mlejnkovy hrušky.

Pepík a Mikeš se proto vydali na hrušky.

Nakonec Mikeš pantátovi Mlejnkovému pomáhal trhat hrušky na nejvyšších větvích.

Pantáta Mlejnek je přistihl při trhání hrušek.

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

VODNÍ HRÁTKY PRO SEDMÁKY

Josef Sova, Tereza Eisenwortová

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

VODNÍ HRÁTKY PRO SEDMÁKY

Stručná anotace projektu

Na základě jednoduchých pokusů vysvětlit základní přírodní zákony a zároveň dětem ukázat jejich princip na příkladech z běžného života. Cílem je také nechat dětem prostor pro vlastní činnost a nápady při řešení úkolů, naučit je spolupráci v rámci skupinové práce.

Autoři

Mgr. Josef Sova, Mgr. Tereza Eisenwortová

Další informace

Délka trvání	5-6 vyučovacích hodin
Věk	7. ročník
Průřezová témata	environmentální výchova
Rozvíjené kompetence	kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence pracovní
Předměty	matematika, fyzika, chemie, český jazyk, pracovní činnosti
Oborové výstupy	

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Cílová skupina: 7. ročník

Předpokládaná délka: 5 vyučovacích hodin

Předměty: matematika, fyzika, chemie, český jazyk

Témata: matematika – výpočet hustoty látky

fyzika – vlastnosti vody, roztažnost látek, hustota, tlak vzduchu, var

chemie – rozpuštění roztoků, pohyb z místa vyšší koncentrace do míst s nižší koncentrací

český jazyk – slovní zásoba (slova se základem voda) + osmisměrka

pracovní činnosti – skládání papírové krabičky

Záměr projektu: Na základě jednoduchých pokusů vysvětlit základní přírodní zákony a zároveň dětem ukázat jejich princip na příkladech z běžného života. Cílem je také nechat dětem prostor pro vlastní činnost a nápady při řešení úkolů, naučit je spolupráci v rámci skupinové práce.

Učebna: Učebna fyziky a chemie, kmenové třídy

Žáci: Budou rozděleni do skupin po třech (rozdělení možno provést různými způsoby).

Příklad rozdělení do skupin – rozdat dětem lístečky s pojmy a děti se seřadí do skupin podle toho, které pojmy k sobě logicky patří (např. jméno fyzika - země původu – věc, kterou se zabýval)

Průběh: Každá skupina obdrží pracovní listy, na základě kterých budou vykonávat jednotlivé činnosti. Po vypracování zadaných úkolů se provede společné shrnutí, vysvětlení pokusů popř.

doplnění důležitých informací. Na konci dne se provede společné shrnutí prováděných pokusů.

Výstup: Děti si vypracují na papír A4 tzv. pokustář (nakreslí si všechny prováděné pokusy společně na jeden papír a zjednodušeně si k nim zapíší jejich princip).

Vyhodnocení: Na konec dne děti dostanou dotazníky ke zhodnocení dne – co se mi líbilo, nelíbilo...

Realizační část

Ke každé aktivitě dostanou skupiny pracovní list, na kterém mají zadané úkoly a potřebné vybavení.

Doporučené pořadí aktivit

1. Rozdělení do skupin
2. Slova s vodou
3. Síla ledu
4. Papírová pánvička
5. Vodní fontána
6. Nauč plavat vejce
7. Var studené vody
8. Barevné oko
9. Zopakování pokusů + pokustář
10. Dotazníky na vyhodnocení dne

Pomůcky

2l pet láhev, led, kádinka, sůl, vejce, skleněná láhev (od piva), brčko, plastelína, horká voda, zkumavka s držákem, gumová zátka, teploměr, hadřík, kahan, kancelářský papír, svíčka, zápalky, mělký talíř, mléko, cukr, inkoust, saponát, vatové tyčinky

Závěrečná reflexe projektu

Nejlépe z celého dne dopadly pokusy, které jsou velmi jednoduché a téměř vždy se povedou – papírová pánev, barevné oko a nauč plavat vejce. Všem se tyto pokusy zdařily, a proto byly přijaty velmi kladně. Rozdílne se umístil var studené vody – v jedné třídě se pokus dobře zdařil pouze jedné skupině a ostatní skupiny měly problémy, ve druhé třídě se pokus zdařil většině skupin, a proto byl hodnocen mnohem lépe. Síla ledu je jednoduchý pokus, který ale není tolik efektní, a proto v hodnocení dopadl průměrně. Nejhůře dopadlo rozdělení do skupin, které děti nezaujalo. Ve výsledném hodnocení se objevovaly názory, že tento den by se mohl opakovat častěji a mohlo by proběhnout více pokusů. Převažovala kladná hodnocení.

Popis projektu

Vodní hrátky pro sedmáky

Cílová skupina: 7. ročník

Předpokládaná délka: 5 vyučovacích hodin

Předměty: matematika, fyzika, chemie, český jazyk, pracovní činnosti

Témata: **matematika** – výpočet hustoty látky

fyzika – vlastnosti vody, roztažnost látek, hustota, tlak vzduchu, var

chemie – rozpuštění roztoků, pohyb z místa vyšší koncentrace do míst s nižší koncentrací

český jazyk – slovní zásoba (slova se základem voda) + osmisměrka

pracovní činnosti – skládání papírové krabičky

Záměr projektu: Na základě jednoduchých pokusů vysvětlit základní přírodní zákony a zároveň dětem ukázat jejich princip na příkladech z běžného života. Cílem je také nechat dětem prostor pro vlastní činnost a nápady při řešení úkolů, naučit je spolupráci v rámci skupinové práce.

Učebna: Učebna fyziky a chemie, kmenové třídy

Žáci: Budou rozděleni do skupin po třech (rozdělení možno provést různými způsoby).

Příklad rozdělení do skupin – rozdat dětem lístečky s pojmy a děti se seřadí do skupin podle toho, které pojmy k sobě logicky patří (např. jméno fyzika - země původu – věc, kterou se zabýval)

Průběh: Každá skupina obdrží pracovní listy, na základě kterých budou vykonávat jednotlivé činnosti. Po vypracování každého ze zadaných úkolů se provede společné shrnutí, vysvětlení pokusů popř. doplnění důležitých informací. Děti si průběžně vypracují na papír A4 tzv. pokustář (nakreslí si všechny prováděné pokusy a zjednodušeně si zapíše jejich princip).

Výstup: Děti si vypracují na papír A4 tzv. pokustář (nakreslí si všechny prováděné pokusy společně na jeden papír a zjednodušeně si k nim zapíše jejich princip) – po každém pokusu si zapíše a nakreslí jeho princip

Vyhodnocení: Na konec dne děti dostanou dotazníky ke zhodnocení dne – co se mi líbilo, nelíbilo...

Doporučené pořadí aktivit:

1. Rozdělení do skupin
2. Slova s vodou
3. Síla ledu
4. Papírová pánvička
5. Vodní fontána
6. Var studené vody
7. Nauč plavat vejce
8. Barevné oko
9. Dotazník na vyhodnocení dne

Průběh dne

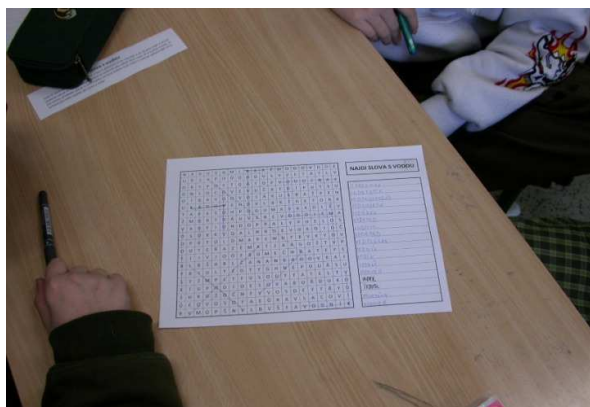
Rozdělení do skupin

Žáci se rozdělili do skupin po třech. Každý žák si vylosoval jeden lísteček, na kterém bylo napsáno jméno známého vědce, jeho národnost nebo jeho významný objev. Skupinu vytvořili ti žáci, jejichž lístečky k sobě nejlépe pasovaly. Všichni se mezi sebou mohli domlouvat. Bez pomoci učitele se nepodařilo vytvořit všechny skupiny, ale společnými silami se nakonec podařilo správně přiřadit všechny lístečky a rozdělit tak skupiny. Rozdělení skupin tak bylo náhodné. Objevily se nesourodé skupiny, ale veškeré úkoly byly jednoduché, proto složení skupin může být libovolné. Přestože byla jména vědců velmi známá, dělalo dětem správné rozdělení problémy. Objevily se názory, že to bylo moc odborné apod. Samotné rozdělení trvalo asi deset minut.

Slova s vodou

Každá skupina dostala za úkol napsat všechna slova, která obsahují jako základ slovo voda. Když už je žádné nenapadlo, dostali do skupiny osmisměrku, ve které měli vyškrtat a zapsat všechna slova související s vodou. Práce trvala kolem dvaceti minut. Do práce se zapojili všichni členové skupiny, bez ohledu na znalosti či schopnosti. Osmisměrka byla zařazena na začátek dne, aby si všichni uvědomili, kde všude se můžeme s vodou setkat a zároveň měla děti nastartovat a soustředit se na práci. V ohlasech se vyskytly názory, že osmisměrka byla nezajímavá, popř. že je ve škole dostávají často a proto je nezaujala.

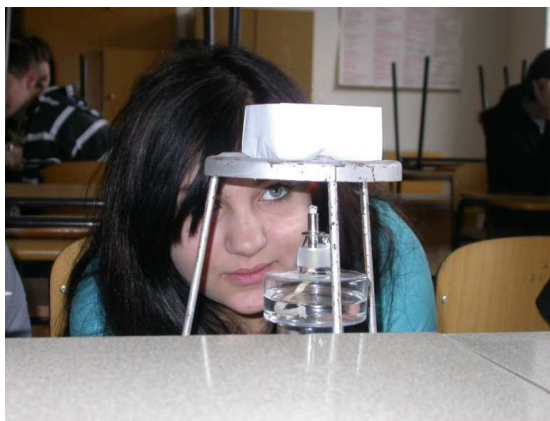
Síla ledu

Jednoduchý pokus, kdy led uzavřený v plastové láhvi ochladí vzduch uvnitř a láhev se samovolně smrští. Největším problémem bylo dostat do láhve dostatečné množství ledu, ten je potřeba rozdrtit na malé kousky, které snadno projdou hrdlem láhve. Pokus byl hodnocen různě. Děti jej viděly již v hodině fyziky, navíc si jej někteří zkusili doma a proto je tolik nezaujal. Je potřeba zvolit vhodnou plastovou láhev, nejlépe dvoulitrovou a ze slabšího plastu, která se dobře mačká, aby byl pokus co nejnázornější. Pokus trval kolem deseti minut.

Papírová pánev

Tento pokus byl hodnocen nejlépe díky překvapivému zjištění. Papírová krabice nad plamenem nezačne hořet, když je v ní voda. Papír začíná hořet při teplotě 200°C, ale voda vře při 100°C. Voda tedy odebírá teplo a nedovolí papíru hořet. Stejně tak lze vodu uvařit v balónku. Nejnáročnější bylo složení papírové krabičky podle návodu, ale to se nakonec všem podařilo. Potom stačilo jen dát krabičku s vodou nad plamen a sledovat, jak se voda ohřívá, aniž by papír začal hořet. Všem skupinám se pokus zdařil. Jedna třída pracovala s plynovými kahany v pracovních fyziky, zde se voda ohřívala mnohem rychleji. Druhá skupina pracovala s lihovými kahany, voda se ohřívala delší dobu. Zvyšování teploty vody žáci ověřovali teploměrem. Složení krabičky zabralo asi patnáct minut, ohřívání vody dalších deset minut. Na tento pokus lze využít celou hodinu. Na konci hodiny jsme ještě žákům ukázali, že se opravdu dá ohřívát voda nad plamenem i v balónku. Efektivní zakončení hodiny obstaral výbuch nafouknutého balónku nad plamenem.

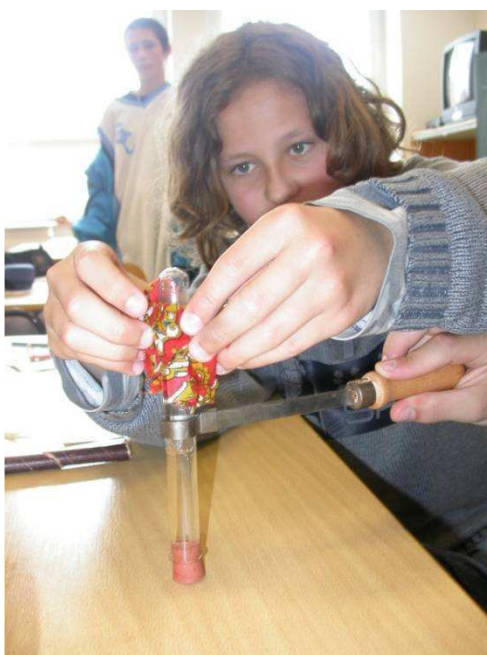

Vodní fontána

Vodní fontána je efektní pokus, který se ale všem nezdařil, proto nedostal tak vysoké ohodnocení jaké by si zasloužil. Do skleněné láhve (nejlépe od piva) se do čtvrtiny nalije studená voda, dá se do ní brčko, které dosahuje do vody a vyčnívá z láhve. Hrdlo láhve se kolem brčka utěsní plastelínou. Horní konec brčka se jemně ucpe kuličkou z plastelíny nebo stačí jen přidržet prstem. Láhev se dá do kádinky a pak se do kádinky nalije horká voda, která potopí pivní láhev až po okraj. Vzduch uvnitř láhve se ohřeje, zvětší svůj objem a začne působit větším tlakem na kapalinu a po uvolnění horního konce brčka začne tryskat voda. Voda by měla vystřikovat až do výšky třiceti centimetrů. První problém nastal, když elektrická zásuvka v pracovně fyziky nezvládala více než dvě rychlovarné konvice a vaření vody muselo probíhat postupně. Na celou třídu vystačí asi tři plné konvice vody. Pokus se nezdařil podle předpokladů. Některým skupinám se fontána nezdařila, jiným skupinám z brčka vytekla troška vody, ale efektu fontány se nedosáhlo. Důvodů může být několik. Ve skleněné láhvi by mělo zůstat dostatečné množství vzduchu, vody by mělo být co nejméně (jen tak, aby byl spodní konec brčka ponořen asi dva centimetry). Dále je vhodné použít brčka s co nejmenším průměrem. Také je potřeba nechat horní část brčka dostatečně dlouho utěsněnou, aby se vzduch uvnitř láhve co nejvíce natlakoval. Na pokus je vhodné vyčlenit celou vyučovací hodinu, aby se stihnul zopakovat. Napodruhé se dětem podaří vše mnohem přesněji a pečlivěji připravit. Dbát zvýšené opatrnosti při práci s horkou vodou.

Var studené vody

Velmi zajímavý pokus, na kterém se dá dobře ukázat, že voda nemusí vařit jen při 100°C. Vše záleží na tlaku vzduchu nad hladinou vody. Ve zkumavce se přivede voda k varu, poté se gumovou zátkou zazátkuje, opatrně otočí a přiloží se na horní část zkumavky (se vzduchem) hadr namočený ve studené vodě. Ochlazený vzduch ve zkumavce zmenší svůj objem, nad hladinou je menší tlak a voda začne opětovně vřít. Když se pak změří teplota vody, dojde k překvapivému zjištění, že voda vřela při teplotě kolem 80°C. V obou třídách došlo k rozdílnému hodnocení, vzhledem k tomu, jak se pokus vydařil. Třída 7. B prováděla pokus v pracovních fyziky, pro ohřívání vody měla k dispozici plynové hořáky, takže vše šlo rychleji. Třída 7. A vodu ohřívala nad lihovými kahany, proto pokus trval déle. Největším problémem bylo zazátkování zkumavky gumovou zátkou. Zátka se musí do zkumavky opravdu pevně zasunout, aby při otočení zkumavky nevypadla. To se několika skupinám (převážně v 7. A) stalo a pokus nebyl úspěšný. Je potřeba dbát zvýšené opatrnosti, aby se nikdo vodou neopařil. Pokud zátka při otáčení zkumavky vypadne, horká voda se vylije a je tedy nutné v tomto kroku být velmi obezřetní. V 7. B se pokus vydařil nakonec všem, a proto je výsledné hodnocení mnohem lepší než v 7. A, kde se pokus podařil jediné skupině.

Nauč plavat vejce

Jednoduchý pokus, na kterém se ukáže, jak hustota kapaliny ovlivňuje vztlakovou sílu působící na těleso. Na vajíčko se nakreslí obličej (pro zpestření) a vloží se do kádinky s vodou. Vejce se potopí. Poté do vody přidáváme sůl a promícháváme. Když rozpustíme dostatek soli, začne se vejce vznášet, až nakonec plove na hladině. Tento pokus se všem vydařil. Zajímavé je jeho rozličné hodnocení v obou třídách. Pokus zabere asi deset minut.

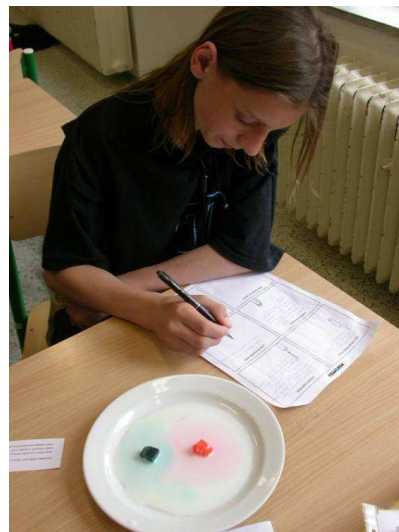
Barevné oko

Poslední pokus dne, velmi jednoduchý s efektním výsledkem. Do talíře se nalije mléko, do kterého se postaví kostka cukru s nakapaným inkoustem. Při rozpouštění cukru dochází k unášení inkoustu do okolí kostky. Druhý pokus je ještě efektnější – do mléka se nakape inkoust a poté se vatová tyčinka namočená v saponátu ponoří do mléka a barevné skvrny se začnou pohybovat a promíchávat a vznikají zajímavé obrazce. Tento pokus byl dětmi hodnocen vysoko. Na jednu třídu je třeba počítat asi 1,5 l mléka. Pokus zabere asi 10 minut.

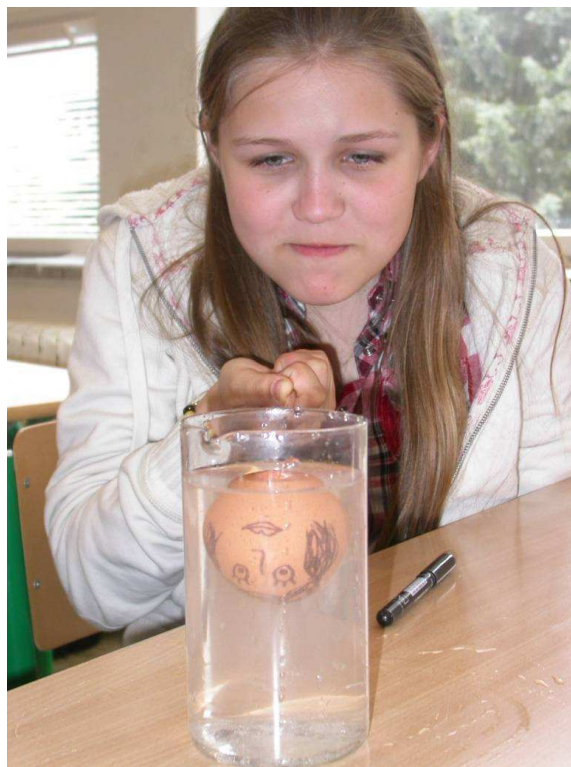
Pokustář

Na začátku dne dostal každý žák připravený pokustář ve formátu A4. V průběhu dne měli všichni za úkol zapsat si každý pokus, jeho princip a nakreslit obrázek pokusu.

Dotazníky na zhodnocení dne

Na úplném konci dne všichni dostali dotazníky, kde se mohli vyjádřit k průběhu celého dne a k jednotlivým aktivitám. V hodnocení jednotlivých činností, kde měli vybarvovat kapky, se všichni vyjádřili. Přesně naopak to bylo v otázkách, kde mohli napsat svoje připomínky, ať už kladné nebo záporné. Žáci se vyjadřovali většinou jednoslovně, delší připomínky se objevily minimálně. Kladné hodnocení získaly pokusy, které se zdařily, hůře dopadly pokusy, které se dětem nepodařily. Samotné hodnocení zabralo žákům asi deset minut.

Vyhodnocení dne

Na konci dne dostaly děti dotazník, kde měly zhodnotit průběh dne. Jednotlivé úkoly měly zhodnotit vybarvením kapiček vody, podle toho, jak se jim daný úkol líbil. Stupnice byla 1 až 5 kapiček, 5 kapiček bylo nejvíce.

Vodních hrátek se zúčastnilo 39 žáků sedmých ročníků (19 ze 7. A a 20 ze 7. B), rozdělení do tříčlenných skupin.

Průměrné bodové ohodnocení celého dne u 7. A bylo **3,4 bodu** a u 7. B potom **3,8 bodu**.

U obou tříd dohromady to bylo celkově **3,6 bodu**.

Zhodnocení dne podle pořadí aktivit

	7. A	7. B	7. A, B
Rozdělení do skupin	3,00	3,10	3,05
Osmisměrka	3,63	3,65	3,64
Síla ledu	2,84	3,30	3,08
Papírová pánev	4,15	4,70	4,44
Vodní fontána	3,15	3,80	3,49
Var studené vody	2,95	4,35	3,67
Nauč plavat vejce	3,84	3,60	3,72
Barevné oko	3,68	3,85	3,77

Srovnání 7. A a 7. B

	7. A		7. B	
4,15	Papírová pánev		Papírová pánev	4,70
3,84	Nauč plavat vejce		Var studené vody	4,35
3,68	Barevné oko		Barevné oko	3,85
3,63	Osmisměrka		Vodní fontána	3,80
3,15	Vodní fontána		Osmisměrka	3,65
3,00	Rozdělení do skupin		Nauč plavat vejce	3,60
2,95	Var studené vody		Síla ledu	3,30
2,84	Síla ledu		Rozdělení do skupin	3,10

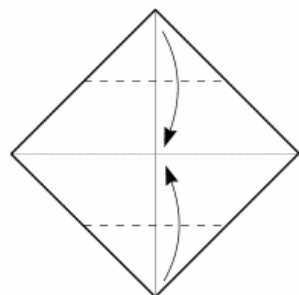
Celkové pořadí

Papírová pánev	4,44
Barevné oko	3,77
Nauč plavat vejce	3,72
Var studené vody	3,67
Osmisměrka	3,64
Vodní fontána	3,49
Síla ledu	3,08
Rozdělení do skupin	3,05

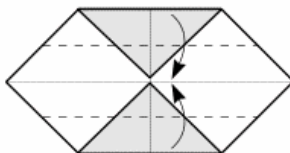
Nejlépe z celého dne dopadly pokusy, které jsou velmi jednoduché a téměř vždy se povedou – papírová pánev, barevné oko a nauč plavat vejce. Všem se tyto pokusy zdařily, a proto byly přijaty velmi kladně. Rozdílně se umístil var studené vody – v 7. A se pokus dobře zdařil pouze jedné skupině a ostatní skupiny měly problémy, v 7. B se pokus zdařil většině skupin, a proto byl hodnocen mnohem lépe. Síla ledu je jednoduchý pokus, který ale není tolik efektní, a proto v hodnocení dopadl průměrně. Nejhorší dopadlo rozdělení do skupin, které děti nezaujalo. Ve výsledném hodnocení se objevovaly názory, že tento den by se mohl opakovat častěji a mohlo by proběhnout více pokusů. Převažovala kladná hodnocení.

Krabice (tradiční)

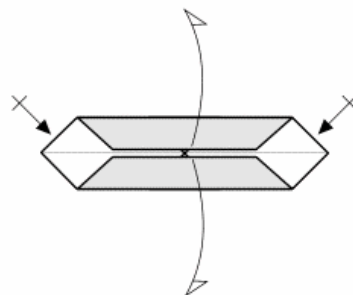
Nakreslil František Grebeníček (2001)
www.origami.cz

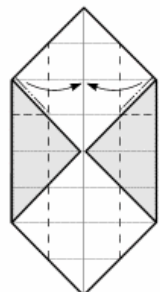
1) Rohy přeložit ke středu.

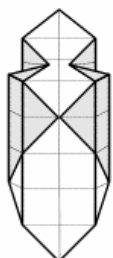
2) Přeložit ke středu.

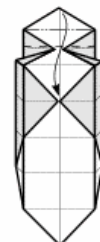
3) Rozložit. Zopakovat ve kroky 1 a 2 ve svislém směru.

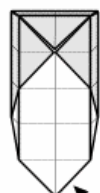
4) Podle naznačených hran formujeme boky krabice.

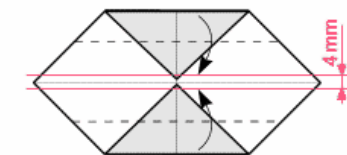
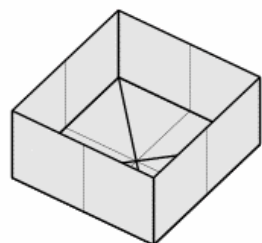
5) Postup formování při pohledu shora.

6) Vrchní cíp přehnout přes bok krabice a zaklesnout do dna.

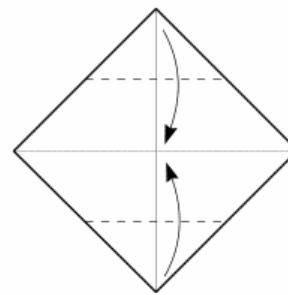
7) Postup 4-6 provést na spodní straně.

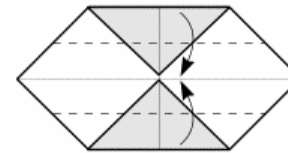
ad 2) Při skládání víka: v kroku 2 nepřekládat až ke středu, ale asi 2 mm od něj, podle velikosti krabice.

Krabice (tradiční)

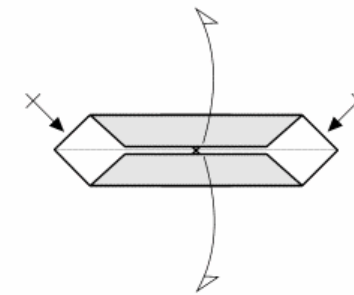
Nakreslil František Grebeníček (2001)
www.origami.cz

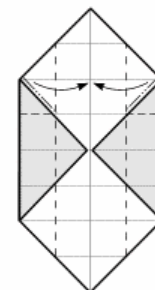
1) Rohy přeložit ke středu.

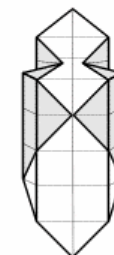
2) Přeložit ke středu.

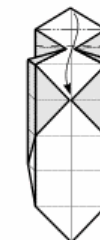
3) Rozložit. Zopakovat ve kroky 1 a 2 ve svislém směru.

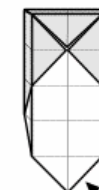
4) Podle naznačených hran formujeme boky krabice.

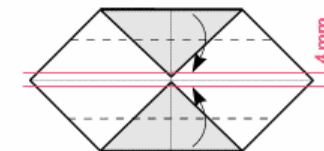
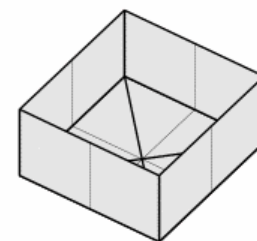
5) Postup formování při pohledu shora.

6) Vrchní cíp přehnout přes bok krabice a zaklesnout do dna.

7) Postup 4-6 provést na spodní straně.

ad 2) Při skládání víka: v kroku 2 nepřekládat až ke středu, ale asi 2 mm od něj, podle velikosti krabice.

N	Á	D	U	V	G	M	L	A	K	R	Ě	M	O	D	O	V	D	O	É
U	B	S	V	P	O	Ů	O	H	D	U	S	V	V	E	T	Á	Y	L	V
O	K	Y	P	O	F	T	D	Á	T	O	P	V	O	D	O	Z	N	A	K
D	N	L	O	C	D	V	E	V	U	Č	A	T	D	Í	P	U	T	S	U
O	I	D	A	V	O	O	V	O	J	Á	R	U	S	B	A	Ž	P	E	N
U	K	Á	D	O	V	E	H	D	V	L	B	K	T	G	E	T	O	R	K
T	A	P	E	Š	O	H	P	O	O	U	M	A	V	A	K	Ú	L	Ě	V
Ž	M	O	R	T	D	Á	U	V	S	B	E	V	O	D	O	J	E	M	A
V	A	D	F	I	O	N	D	O	P	P	A	L	Y	P	H	E	L	O	S
O	S	O	K	K	V	Q	A	L	H	R	O	E	V	O	K	O	I	D	Č
D	P	V	T	O	L	O	M	A	P	E	W	D	T	B	V	K	Y	O	V
O	U	T	E	Ř	A	Z	É	M	A	T	Z	A	Á	G	O	Ž	T	V	P
T	J	I	V	J	O	O	E	B	Ú	M	E	Č	H	Ř	A	T	E	P	E
R	L	B	Š	A	B	L	Č	A	N	A	N	R	Á	D	O	V	R	A	J
Y	B	I	U	L	T	É	O	T	Y	G	H	N	E	P	D	U	Á	S	U
S	Y	Z	M	P	L	T	F	U	S	O	D	T	T	A	T	E	L	T	V
K	Í	U	P	O	D	Í	O	E	S	O	V	A	B	O	Ř	D	U	K	O
Š	H	R	D	Ž	D	Č	N	F	V	V	O	S	D	E	Ý	T	Ř	Y	D
Ů	É	O	V	O	S	O	Ý	A	E	Ů	R	A	V	S	A	C	O	V	Í
B	V	M	O	P	Š	N	V	L	B	V	Š	F	A	V	O	D	N	Í	K

NAJDI SLOVA S VODOU

VODÁK
VODÁRNA
VODÍK
VODNÁŘ
VODNÍK
VODOHOSPODÁŘ
VODOJEM
VODOLÉČBA
VODOMĚR
VODOMĚRKA
VODOMIL
VODOPÁD
VODOTRYSK
VODOVÁHA
VODOVOD
VODOZNAK
VODSTVO

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

VODNÍ HRÁTKY PRO ŠESTÁKY

Josef Sova, Tereza Eisenwortová

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

VODNÍ HRÁTKY PRO ŠESTÁKY

Stručná anotace projektu

Na základě jednoduchých pokusů vysvětlit základní přírodní zákony a zároveň dětem ukázat jejich princip na příkladech z běžného života. Cílem je také nechat dětem prostor pro vlastní činnost a nápady při řešení úkolů, naučit je spolupráci v rámci skupinové práce.

Autoři

Mgr. Josef Sova, Mgr. Tereza Eisenwortová

Další informace

Délka trvání	5-6 vyučovacích hodin
Věk	6. ročník
Průřezová témata	environmentální výchova
Rozvíjené kompetence	kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence pracovní
Předměty	matematika, fyzika, přírodopis, zeměpis, chemie
Oborové výstupy	

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Cílová skupina: 6. ročník

Předpokládaná délka: 5 vyučovacích hodin

Předměty: matematika, fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis,

Témata: matematika – převody jednotek, zaokrouhlování, početní operace

fyzika – hustota kapalných látek, práce s fyzikálními tabulkami, převody jednotek času

chemie – rozpouštění barviva ve vodě, nerozpustnost v oleji

přírodopis – voda v kapilárách rostlin

zeměpis – znečištění vody

Záměr projektu: Na základě jednoduchých pokusů vysvětlit základní přírodní zákony a zároveň dětem ukázat jejich princip na příkladech z běžného života. Cílem je také nechat dětem prostor pro vlastní činnost a nápady při řešení úkolů, naučit je spolupráci v rámci skupinové práce.

Učebna: Učebna fyziky a chemie, kmenové třídy

Žáci: Budou rozděleni do skupin po třech (rozdělení možno provést různými způsoby).

Příklad rozdělení do skupin – Připravit neprůhledné nádoby (např. krabičky od kinofilmů).

Nádoby se naplní různým materiálem, který vydává odlišný zvuk (rýže, štěrk, písek, mák, kuličky...). Žáci mají za úkol se bez jediného slova rozdělit do skupin, jenom podle stejných zvuků.

Průběh: Každá skupina obdrží pracovní listy, na základě kterých budou vykonávat jednotlivé činnosti. Po vypracování zadanych úkolů se provede společné shrnutí, vysvětlení pokusů popř.

doplnění důležitých informací. Na konci dne se provede společné shrnutí prováděných pokusů. Děti si vypracují na papír A4 tzv. pokustář (nakreslí si všechny prováděné pokusy a zjednodušeně si zapíší jejich princip).

Výstup: Děti si vypracují na papír A4 tzv. pokustář (nakreslí si všechny prováděné pokusy společně na jeden papír a zjednodušeně si k nim zapíší jejich princip).

Vyhodnocení: Na konec dne děti dostanou dotazníky ke zhodnocení dne – co se mi líbilo, nelíbilo...

Realizační část

Ke každé aktivitě dostanou skupiny pracovní list, na kterém mají zadané úkoly a potřebné vybavení.

Doporučené pořadí aktivit

1. Rozdělení do skupin
2. Jak pijí rostliny, voda v rostlinách
3. Kapající kohoutek – ani kapka vody nazmar!
4. Osmisměrka
5. Čistíme si zuby – vodopády v koupelně?
6. Zázračné vodní květy – malování (do vody na konci dne)
7. Ropná skvrna v láhvi
8. Zopakování pokusů + pokustář
9. Dotazníky na vyhodnocení dne

Pomůcky

inkoust, potravinářské barvivo, zkumavky, kádinky, rostlinný materiál (kopretiny, listy stromů), voda, olej, odměrné válce, stopky

Závěrečná reflexe projektu

Nejlépe z celého dne dopadly praktické pokusy, vytváření olejové skvrny v láhvi s vodou, barvení květů kopretin inkoustem a také vodní květy z papíru. Všechny tyto činnosti byly jednoduché a s efektním výsledkem, proto byly přijaty s nadšením. Velice dobře dopadla také osmisměrka. Na druhé straně zájmu se umístily aktivity související hlavně s počítáním, konkrétně kapající kohoutek a vodopády v koupelně. Přestože počítání nebylo náročné, mají děti stále negativní postoj k matematice. Přesto byly ohlasy dětí na celý den velmi kladné, tento styl výuky je pro ně nový a tím také zajímavý. Tři žáci dokonce uvedli, že se jim den líbil hlavně proto, že se nemuseli učit.

Popis projektu

Vodní hrátky pro šestáky

Cílová skupina: 6. ročník

Předpokládaná délka: 6 vyučovacích hodin

Předměty: matematika, fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis

Témata: **matematika** – převody objemových jednotek, zaokrouhlování, početní operace
fyzika – hustota kapalných látek, práce s fyzikálními tabulkami, převody jednotek času
chemie – rozpouštění barviva ve vodě, nerozpustnost v oleji
přírodopis – voda v kapilárách rostlin
zeměpis – znečištění vody

Záměr projektu: Na základě jednoduchých pokusů vysvětlit základní přírodní zákony a zároveň dětem ukázat jejich princip na příkladech z běžného života. Cílem je také nechat dětem prostor pro vlastní činnost a nápady při řešení úkolů, naučit je spolupráci v rámci skupinové práce.

Učebna: Učebna fyziky a chemie, kmenové třídy

Žáci: Budou rozděleni do skupin po třech (rozdělení možno provést různými způsoby).

Příklad rozdělení do skupin – Připravit neprůhledné nádoby (např. krabičky od kinofilmů). Nádoby se naplní různým materiálem, který vydává odlišný zvuk (rýže, štěrk, písek, mák, kuličky...). Žáci mají za úkol se bez jediného slova rozdělit do skupin, jenom podle stejných zvuků.

Průběh: Každá skupina obdrží pracovní listy, na základě kterých budou vykonávat jednotlivé činnosti. Po vypracování zadaných úkolů se provede společné shrnutí, vysvětlení pokusů popř. doplnění důležitých informací. Na konci dne se provede společné shrnutí prováděných pokusů. Děti si vypracují na papír A4 tzv. pokustář (nakreslí si všechny prováděné pokusy a zjednodušeně si zapíší jejich princip).

Výstup: Děti si vypracují na papír A4 tzv. pokustář (nakreslí si všechny prováděné pokusy společně na jeden papír a zjednodušeně si k nim zapíší jejich princip).

Vyhodnocení: Na konec dne děti dostanou dotazníky ke zhodnocení dne – co se mi líbilo, nelíbilo...

Doporučené pořadí aktivit:

1. Rozdělení do skupin
2. Jak pijí rostliny, voda v rostlinách
3. Kapající kohoutek – ani kapka vody nazmar!
4. Osmisměrka
5. Čistíme si zuby – vodopády v koupelně?
6. Zázračné vodní květy – malování (do vody na konci dne)
7. Ropná skvrna v láhvi
8. Zopakování pokusů + pokustář
9. Dotazníky na vyhodnocení dne

Průběh dne

Rozdělení do skupin

Rozdělení do skupin proběhlo pomocí neprůhledných krabiček naplněných různým materiálem (čočka, hrách, rýže, mák, papír, mince a knoflíky), které při zatřesení vydávají různé zvuky. Žáci měli za úkol se rozdělit do skupin se stejným vydávaným zvukem. Žáci nesměli mluvit a mohli se dorozumívat jen posunky a hlavně podle zvuků z krabiček. Po rozdělení do skupin následovala společná kontrola, kdy všichni poslouchali jednotlivé zvuky a kontrolovali ostatní skupinky. Poté také hádali, co je asi skryto v jejich krabičkách. Rozdělení se podařilo, téměř všechny skupiny se vytvořily správně. Nejtěžší bylo dodržet zákaz mluvení, což se ani přes veškerou snahu nedařilo. Výhodou a zároveň jistou nevýhodou touho způsobu je náhodnost rozdělení. Mohou se vytvořit nesourodé skupiny. Aktivity však byly nenáročné, proto tato nevýhoda nebyla rozhodující. Navíc výhoda spočívala v tom, že se vytvořily skupinky žáků, kteří by se za běžných okolností sami k sobě nepřidali. Samotné rozdělení trvalo asi deset minut.

Jak pijí rostliny

Na začátek každá skupina dostala vytištěné pokyny, co bude následovat a potom pomůcky – zkumavky, kopretiny, zelený a červený inkoust. Do zkumavky se dá inkoust a do něj kopretina. Po několika minutách se začne zabarvovat květ a také stonek s listy. Tato aktivita žáky velmi zaujala a hodnotili ji kladně, protože zabarvení květů začalo velmi rychle a v průběhu celého dne mohly děti pozorovat změnu barvy kopretin. Tím byl dokázán transport tekutin kapilárami do celé rostliny.

Jak žízň rostliny

Další jednoduchý pokus na důkaz dýchání rostlin. Do kádinky se dají listy rostliny a kádinka se zakryje např. pomocí gumičky a mikrotenového sáčku. Ideální je dát celou kádinku na okno na sluníčko, aby byl pokus co nejprůkaznější. Počasí sice nepřálo, přesto se po několika hodinách kádinky orosil a objevily se kapičky vody na stěnách, čímž bylo dýchání rostlin prokázáno. Tento pokus tolik nezaujal, protože kapičky vody nebyly tak velké a výrazné. Na slunci by pokus dopadl efektněji. Příprava obou pokusů zabrala asi dvacet minut.

Kapající kohoutek – ani kapka vody nazmar!

Po přestávce přišel na řadu první náročnější úkol – spočítat kolik vody zbytečně odteče kvůli kapajícímu kohoutku. Děti si uvědomí cenu vody, i když se jedná jen o „pár kapek“. Veškeré údaje doplňují do přehledné tabulky připravené na pracovním listu. Tato část je náročná i pro učitele, neboť je vhodné skupiny průběžně kontrolovat, aby se nevydaly nesprávnou cestou. Všichni se nakonec dopočítali výsledku. Práce trvala asi třicet minut. Následovala oddechová část – osmisměrka.

Osmisměrka

Osmisměrka je na téma voda – úkolem bylo vyškrtat pojmy související s vodou. Křížovky a podobné záležitosti jsou u dětí v oblibě, což se potvrdilo i zde. Osmisměrka je pro tuto příležitost vhodnější než křížovka, protože děti mají možnost si trochu odpočinout po předchozím počítání. Navíc v osmisměrce jsou úspěšnější i slabší žáci, protože není tolik závislá na vědomostech. Vedle osmisměrky byla popsána zajímavá ryba, jejíž jméno bylo ukryto v tajence – latimérie podivná. Obliba osmisměrky se potvrdila i v závěrečném hodnocení. Vyluštění zabralo asi patnáct minut.

Čistíme si zuby – vodopády v koupelně

Po přestávce následoval další náročnější úkol. Spočítat, kolik bude stát voda, která zbytečně odteče při čištění zubů u tekoucí vody. Na úvod proběhl malý průzkum, kdo si jak čistí zuby – u tekoucí vody, voda v kelímku apod. Potěšující bylo zjištění, že puštěnou vodu nenechává téměř nikdo. Přesto se ale pár jedinců našlo a proto všechny zajímalo, kolik takto zbytečně vyplývaná voda může stát.

Na začátek měli žáci zjistit, kolik vody se spotřebuje na dvouminutové čištění zubů – k dispozici měli odměrný válec o objemu 1 litr, stopky a kohoutek s vodou. Všichni zjistili, že není nutné nechávat vodu puštěnou dvě minuty. Navíc neměli dostatečně velkou nádobu, proto museli použít úspornější variantu. Jednotlivé skupiny ale došly k různým výsledkům, protože každá skupina měla vodu puštěnou s jiným průtokem. Výsledné hodnoty sice kolísaly, ale řádově se všichni dostali ke srovnatelným výsledkům. Práce trvala asi třicet minut. Opět následovala oddechová aktivita – příprava vodních květů.

Vodní květy

Skupiny dostaly návod, jak si z papíru připravit barevné květy. Květy mohou mít různé barvy a tvary, jedinou podmínkou bylo, aby okvětní lístky přeložili do středu květu. Co se bude s květy dělat, se všichni dozvědí až nakonec dne. Tento úkol trvat dětem déle než se předpokládalo, proto v něm mohly pokračovat i později, když byla nějaká volná chvílka. Každý si připravil alespoň dva květy. Někteří se snažili u květů udělat zbytečně moc okvětních lístků, a proto se čas této aktivity prodloužil více, než bylo původně v plánu.

Ropná skvrna v láhvi

Tato aktivita je rozdělena na dvě části – práce s textem a vlastní pokus. Na začátku každá skupina dostala text rozstříhaný na sedm částí. Text si měli přečíst a sestavit jednotlivé kousky do správného pořadí, v jakém byl původně napsán. Text se týká havárie tankeru Exxon Valdez u pobřeží Aljašky. Až na výjimky se text napoprvé nepodařilo sestavit nikomu. Nedařilo se jim dodržet linii úvod – stať – závěr a ani logický sled jednotlivých událostí. Děti málo čtou a proto jim zřejmě tento úkol dělat problémy, i když patřil k těm jednodušším. Potom dostali na pomoc původní článek a s jeho pomocí se jim text podařilo sestavit. Dále skupiny dostaly pracovní list s otázkami, jejichž odpovědi byly ukryté v textu a v mapě. Po jejich správném zodpovězení přišel čas na výrobu vlastní olejové skvrny.

Potřebné pomůcky jsou láhev, potravinářské barvivo a olej. Láhev se naplní do tří čtvrtin vodou, která se obarví trochou potravinářského barviva. Problém byl v množství barviva, které měli žáci do vody nasypat. Někteří ho dávali zbytečně moc, čímž se barva vody změnila na velmi tmavou a efekt pokusu byl menší. Do obarvené vody se nalije troška oleje. Olej má menší hustotu než voda a proto se drží na hladině vody. Olej se na hladině ustálí i po protřepání obsahu láhve. Tento jednoduchý pokus byl hodnocen velice kladně a setkal se velkým ohlasem dětí. Tato aktivita trvala přibližně 45 minut.

Vodní květy

Na závěr dne přišly na řadu papírové květy, které byly připraveny v průběhu dne. Všichni své květy položili na hladinu vody a květy se začaly otevírat – efektní závěr celého dne. Květy se otevírají díky vodě, která je nasávána do kapilár v papíru. I tento pokus byl dětmi hodnocen vysoko.

Pokustář

Po vodních květech přišlo na řadu připomenutí pokusů z celého dne. Každý žák dostal A4, na kterou měli vypracovat tzv. pokustář. Nakreslit jednotlivé pokusy a podle připravené předlohy zjednodušeně popsat princip pokusu. Tato činnost se nesetkala s velkým nadšením, žáci nemají rádi psaní, což se zde projevilo a často pokustář v závěrečném hodnocení zmiňovali jako činnost, která se jim nelíbila. Práce trvala asi třicet minut.

Dotazníky na zhodnocení dne

Na úplném konci dne všichni dostali dotazníky, kde se mohli vyjádřit k průběhu celého dne a k jednotlivým aktivitám. V hodnocení jednotlivých činností, kde měli vybarvovat kapky, se všichni vyjádřili. Přesně naopak to bylo v otázkách, kde mohli napsat svoje připomínky, ať už kladné nebo záporné. Žáci se vyjadřovali většinou jednoslovně, delší připomínky se objevily minimálně.

Vyhodnocení dne

Na konci dne dostaly děti dotazník, kde měly zhodnotit průběh dne. Jednotlivé úkoly měly zhodnotit vybarvením kapiček vody, podle toho, jak se jim daný úkol líbil. Stupnice byla 1 až 5 kapiček, 5 kapiček bylo nejvíce.

Vodních hrátek se zúčastnilo 38 žáků šestých ročníků (18 z 6. A a 20 z 6. B), kteří byli rozděleni do tříčlenných skupin.

Průměrné bodové ohodnocení celého dne u 6. A bylo **4,1 bodu** a u 6. B potom **3,9 bodu**.

U obou tříd dohromady to bylo celkově **4 body**.

Zhodnocení dne podle pořadí aktivit

	6.A	6.B	6.A, B
Rozdělení do skupin	4,00	3,95	3,97
Jak pijí rostliny	4,72	4,70	4,71
Jak žízní rostliny	3,39	4,00	3,71
Kapající kohoutek	3,44	2,95	3,18
Vodopády v koupelně	3,39	3,25	3,32
Osmisměrka	4,44	4,00	4,21
Ropná skvrna	4,72	4,50	4,61
Vodní květy	4,33	3,95	4,13

Srovnání 6. A a 6. B

	6. A	6. B	
4,72	Jak pijí rostliny, Ropná skvrna	Jak pijí rostliny	4,70
4,44	Osmisměrka	Ropná skvrna	4,50
4,33	Vodní květy	Osmisměrka, Jak žízní rostliny	4,00
4,00	Rozdělení do skupin	Vodní květy, Rozdělení do skupin	3,95
3,44	Kapající kohoutek	Vodopády v koupelně	3,25
3,39	Jak žízní rostliny, Vodopády v koupelně	Kapající kohoutek	2,95

Celkové pořadí

Jak pijí rostliny	4,71
Ropná skvrna	4,61
Osmisměrka	4,21
Vodní květy	4,13
Rozdělení do skupin	3,97
Jak žízní rostliny	3,71
Vodopády v koupelně	3,32
Kapající kohoutek	3,18

Nejlépe z celého dne dopadly praktické pokusy, vytváření olejové skvrny v láhvi s vodou, barvení květů kopretin inkoustem a také vodní květy z papíru. Všechny tyto činnosti byly jednoduché a s efektním výsledkem, proto byly přijaty s nadšením. Velice dobře dopadla také osmisměrka. Na druhé straně zájmu se umístily aktivity související hlavně s počítáním, konkrétně kapající kohoutek a vodopády v koupelně. Přestože počítání nebylo náročné, mají děti stále negativní postoj k matematice. Přesto byly ohlasy dětí na celý den velmi kladné, tento styl výuky je pro ně nový a tím také zajímavý. Tři žáci dokonce uvedli, že se jim den líbil hlavně proto, že se nemuseli učit.

L	E	Y	P	U	O	R	K
O	Ť	Ř	A	D	C	A	K
R	Š	A	O	R	E	T	Í
E	É	I	K	M	Á	L	N
Z	D	M	É	A	N	P	B
E	R	I	H	E	L	P	Y
J	O	L	D	I	V	B	R
N	M	Á	H	Í	N	S	O

TAJENKA

Tajenkou je lalokoploutvá ryba, která je označována za živoucí fosilii. Myslelo se, že lalokoploutví vyhnuli před 70 miliony lety. Znovu objevena byla až v roce 1938. Žije v oblasti Madagaskaru. Dorůstá délky až 1,7 metru a žije v hloubce 70 až 400 metrů. Její olejnaté maso není vhodné k jídlu, ale její drsné šupiny se na Komorských ostrovech severně od Madagaskaru používají místo smirkového papíru. Ročně se jich uloví pouze několik kusů. Od doby jejího objevu bylo uloveno pouze několik desítek ryb.

Vyškrtejte celkem 11 slov, které mají něco společného s vodou. Tajenku tvoří nevyškrtaná písmena.

L	E	Y	P	U	O	R	K
O	Ť	Ř	A	D	C	A	K
R	Š	A	O	R	E	T	Í
E	É	I	K	M	Á	L	N
Z	D	M	É	A	N	P	B
E	R	I	H	E	L	P	Y
J	O	L	D	I	V	B	R
N	M	Á	H	Í	N	S	O

TAJENKA

Tajenkou je lalokoploutvá ryba, která je označována za živoucí fosilii. Myslelo se, že lalokoploutví vyhnuli před 70 miliony lety. Znovu objevena byla až v roce 1938. Žije v oblasti Madagaskaru. Dorůstá délky až 1,7 metru a žije v hloubce 70 až 400 metrů. Její olejnaté maso není vhodné k jídlu, ale její drsné šupiny se na Komorských ostrovech severně od Madagaskaru používají místo smirkového papíru. Ročně se jich uloví pouze několik kusů. Od doby jejího objevu bylo uloveno pouze několik desítek ryb.

Vyškrtejte celkem 11 slov, které mají něco společného s vodou. Tajenku tvoří nevyškrtaná písmena.

L	E	Y	P	U	O	R	K
O	Ť	Ř	A	D	C	A	K
R	Š	A	O	R	E	T	Í
E	É	I	K	M	Á	L	N
Z	D	M	É	A	N	P	B
E	R	I	H	E	L	P	Y
J	O	L	D	I	V	B	R
N	M	Á	H	Í	N	S	O

TAJENKA

Tajenkou je lalokoploutvá ryba, která je označována za živoucí fosilii. Myslelo se, že lalokoploutví vyhnuli před 70 miliony lety. Znovu objevena byla až v roce 1938. Žije v oblasti Madagaskaru. Dorůstá délky až 1,7 metru a žije v hloubce 70 až 400 metrů. Její olejnaté maso není vhodné k jídlu, ale její drsné šupiny se na Komorských ostrovech severně od Madagaskaru používají místo smirkového papíru. Ročně se jich uloví pouze několik kusů. Od doby jejího objevu bylo uloveno pouze několik desítek ryb.

Vyškrtejte celkem 11 slov, které mají něco společného s vodou. Tajenku tvoří nevyškrtaná písmena.

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

ZÁBAVNÁ VLASTIVĚDA

Alena Hávová

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

ZÁBAVNÁ VLASTIVĚDA

Stručná anotace projektu

vyhledávání a získávání informací v různých informačních zdrojích
výtvarné zpracování úkolu
uplatnění fantazie a nápadů při vypracovávání úkolu

Autoři

Mgr. Alena Hávová

Další informace

Délka trvání	1 týden
Věk	10 – 11 let
Průřezová témata	osobnostní a sociální výchova (OSV)
Rozvíjené kompetence	k učení, k řešení problému, sociální, pracovní, komunikativní
Předměty	Vlastivěda, Český jazyk, Matematika, Výtvarná výchova
Oborové výstupy	prohloubení dosud získaných informací propojení poznatků v rámci předmětů – mezipředmětové vztahy vztah k předmětu, k dějinám prezentace práce

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

1. Realizaci projektu předcházela výuka v hodinách vlastivědy.
2. Žáci byli rozděleni do skupin – dle vlastního výběru.
3. Přidělení významné historické osobnosti – každá skupina si vylosuje historickou osobnost a zpracuje zadaný úkol.

Realizační část

1. motivace a rozdělení do skupin – žáci si sami vytvoří skupinu a vylosují si významnou osobnost z českých dějin – Marie Terezie, Josef II., Jan Amos Komenský, Jan Žižka, sv.Václav, Jan Hus, Karel IV.
2. realizace – získávání informací a zajímavostí o vylosované osobnosti (prezentace před třídou) a uplatnění fantazie a nápadů – návrh receptu na „elixír života“ (viz příloha)
3. projektový den – práce ve skupinách:
 - 3.1. návrh a výtvarné ztvárnění oblečení pro různé příležitosti své vylosované osobnosti
 - 3.2. vyplnění pracovních listů – spolupráce žáků a učitele při vytváření listů

3.3. kompletace a závěrečná prezentace celé práce všech skupin

Pomůcky

internet, encyklopedie, literatura (Martina Drijverová: Dějiny očima Psa)

výtvarné potřeby

Přílohy: Výtvarné zpracování úkolu 1

Výtvarné zpracování úkolu 2

Pracovní listy

Závěrečná reflexe projektu

změna pro žáky, úkoly byly rozmanité, každý si mohl vybrat podle svého zájmu a schopností
aktivita a zapojení většiny žáků

kreativita, nápady

prezentace – slovní zásoba, vyjadřování

práce ve skupinách – komunikace, spolupráce, odpovědnost

Popis projektu

Zábavná vlastivěda

Realizaci projektu předcházela výuka českých dějin v hodinách vlastivědy. Motivací byla četba knihy Dějiny očima Psa od Marty Drijverové.

Realizace projektu

Žáci se sami rozdělili do skupin a plnili dva úkoly.

1. úkol

Každá skupina si vylosovala jednu z významných osobností českých dějin – Marii Terezii, Josefa II., Jana Amose Komenského, Jana Žižku, sv. Václava, Jana Husa, Karla IV.

V literatuře, v encyklopediích, na internetu i v učebnicích žáci získávali informace o „své“ osobnosti. Získané informace a zajímavosti prezentovali četbou ukázek, obrázky a svými stručnými záznamy.

2. úkol

Každá skupina měla za úkol navrhnout recept na „elixír života“. Co se týká obsahu i výtvarného zpracování, žáci zde uplatnili nápady, fantazii a kreativitu. Vznikly tak velmi zajímavé recepty.

Projektový den

Závěrem projektu byl projektový den, který se skládal z tří částí.

1. část

Žáci navrhovali a výtvarně ztvárnili oblečení „své“ osobnosti pro různé příležitosti.

2. část

Další částí bylo plnění úkolů z českého jazyka, matematiky a vlastivědy. Žáci pracovali s pracovními listy, které svými nápady pomáhali vytvořit.

3. část

Závěr projektového dne tvořila kompletace a prezentace práce jednotlivých skupin. Následovalo zhodnocení celého projektu – co se líbilo víc a co méně, co se dařilo více nebo méně, co bylo zajímavější,...

Cílem projektu bylo, co nejzajímavější formou, seznámit se s postavami českých dějin. Žáci si zajímavým a zábavným způsobem prohloubili dosud získané informace. Pracovali s literaturou, encyklopedií, internetem a chodili do knihovny. Své poznatky propojili v rámci různých předmětů (český jazyk, matematika, vlastivěda a výtvarná výchova). Uplatnili také svou fantazii, nápady a kreativitu při vytváření a plnění úkolů. Tím vlastně získali pozitivní vztah k předmětu, k historickým událostem a dějinám.

Jan Hus zemřel roku MCDXV. Kolik let uplynulo od jeho smrti? Vše napiš římskými číslicemi.

Marie Terezie koupila na jarmarku 8 preclíků. Její děti jich snědly ke svačině tři čtvrtiny. Kolik preclíků děti snědly?

Svatý Václav se narodil v roce 907. Kolikáté narozeniny by slavil letos?

Jan Hus snědl první měsíc 8 kg placek a 4 kg chleba. Druhý měsíc snědl o polovinu méně než první měsíc. Třetí měsíc snědl 3 krát více než druhý měsíc. Kolik kilogramů jídla snědl dohromady?

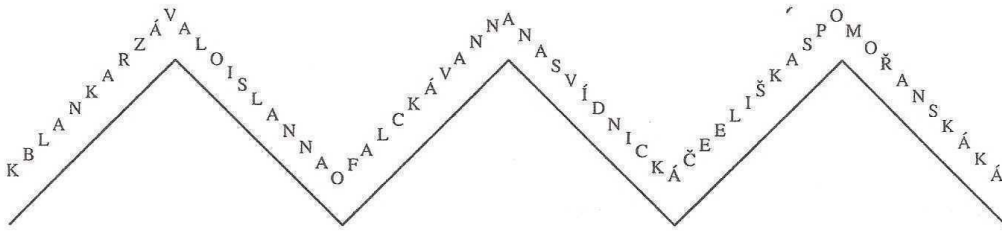
Jan Amos Komenský měl narozeniny a pořádal hostinu. Přišlo 15 lidí. Muži měli klobouk na hlavě. Na věšáku bylo 5 klobouků. Kolik přišlo na hostinu žen?

Marie Terezie přečetla za 10 dní knihu, která má 150 stránek. Kolik stránek přečetla průměrně za jeden den?

● **Rébus.**

Král a císař Karel IV. žil i rodinným životem. Byl čtyřikrát ženatý. V rébusu zjistíte křestní jména jeho manželek a přiřete je na linky k charakteristice. (Pomůže vám nápověda.)

(Písmena, která po vylúštení jmen zbydou, tvoří titul, který těmto ženám náležel.)

_____ z Valois	- byla jemná a hezká dívka (v době sňatku měli oba 7 let), v Čechách byla oblíbená. Zemřela ve 32 letech.
_____ Falcká	- dala králi syna, který bohužel zemřel. Brzy po něm umírá i mladičká královna.
_____ Svídnická	- o 23 let mladší královna porodila následníka trůnu (pozdějšího Václava IV.) a zemřela při dalším porodu.
_____ Pomořanská	- o 31 let mladší manželka prý dokázala ohýbat rukama kovové pruty a meče, porodila králi šest dětí a přežila ho o 15 let.

Doplňte text s pomocí nápovědy.

Mistr _____ kázal v _____. Upálen byl _____ v _____.
 _____ se stal znamením rovnosti. Jednooký hejtman _____ nezažil porážku.
 Ve městě _____ si měli být všichni rovni. Křižáci měli na šatech znamení _____.
 Husitům pomáhalo vítězit nadšení a _____.

(Kříž, 6. červenec 1415)

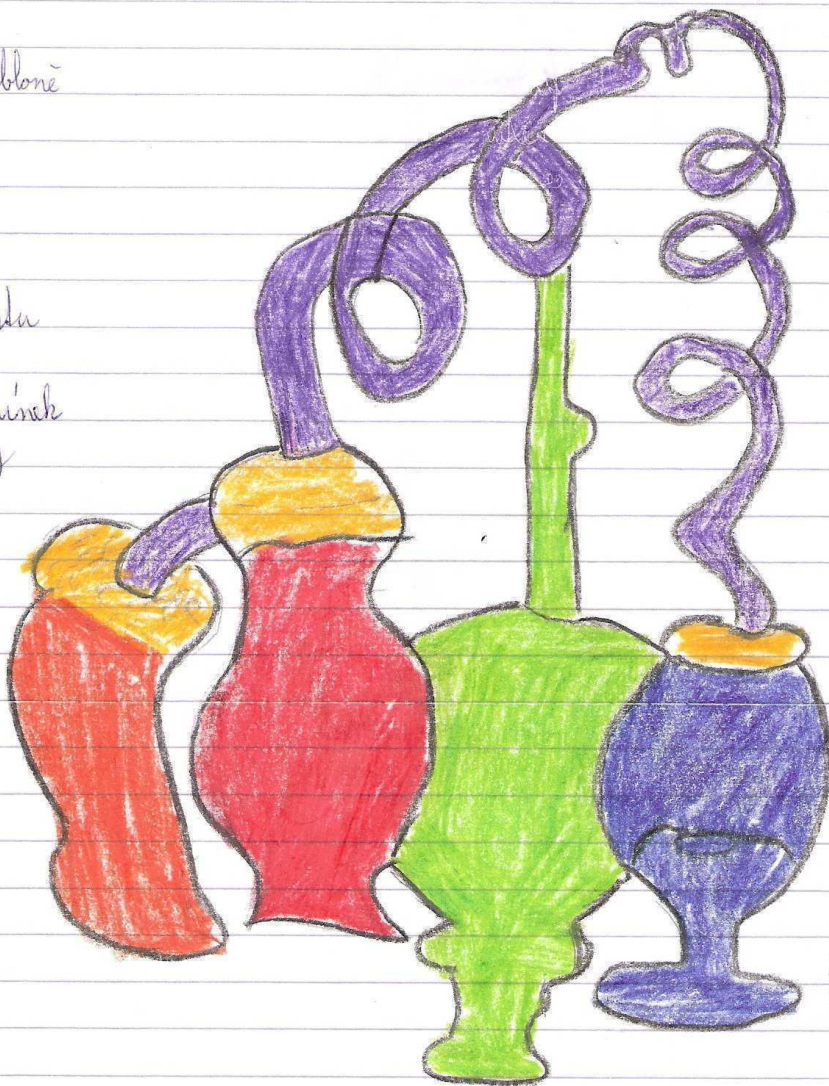
(Nápověda: vozová hrabba, Kostnec, Táboře, Jan Hus, kalich, Jan Zizka, kapli Bellemské,

Vytvořte správné dvojice (pomocí spojení číslovek a písmen).

- toleranční patent (1), stálé vojsko (2), osvícenství (3), zrušení nevolnictví (4), povinná školní docházka (5);
- stejná práva pro všechny lidi (A), všichni lidé svobodní (B), náboženská svoboda (C), zvýšení vzdělanosti obyvatel (D), budování pevností (E).

ELIXÍR

- 100g sušené trávy sbírané a pěstovány
- 10g růžových muškátů namočených v soli
- 30 ml - ranní rosy
- 1l - vroucí vody
- 20g okvětních lístků jabloně
- 25g borovicové kůry
- 30g ledu
- 2 jahody
- šátek z 1 jablka
- 15 ml šťávy z eukalyptu
- 2 hrsti akru
- 20g slunečnicových semínek
- 100 ml šťávy z hrášky
- 20 lístkových očí
- 2g lekořice
- 1 líst z bříšy
- 3 mandle
- ~~2~~ 2 hrsti rýž^{línk} ^{línk}
- 2 kousky líci
- 1 kivi (zelená)
- 1 kivi (červená)
- ml manganu
- 3 bambusové lístky
- 4 kuličky rybišů
- 0,2 l bílého mléka
- 2 sedmikrásky
- 3 kořeny pivocele
- 2 káičky medu z pampelišek
- 2 kořeny Sulphoru
- 4 radního melonů
- 2 del pomarančového džusu
- 5 lístů javora
- aloe vera
- 1 šupina stáří myšlen

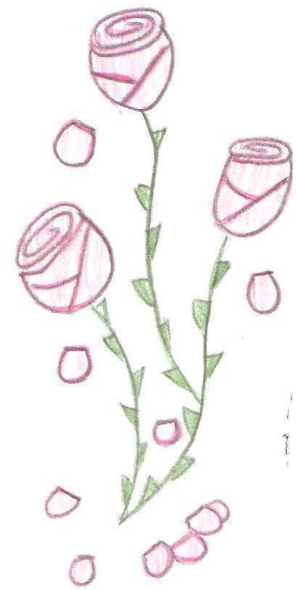
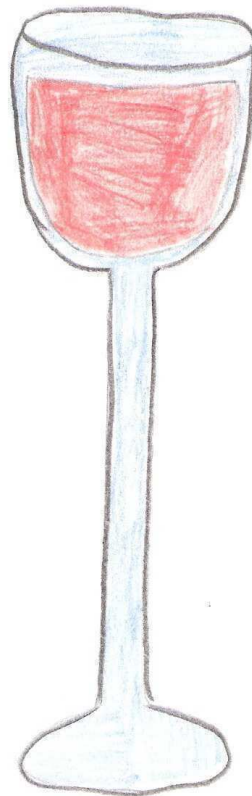

ELIXIR ŽIVOTA

- voda
- olivy (J, V, B)
- 2 lžíce medu
- 1 vosková svíčka (3cm vysoká)
- cukr
- 1 červené barvivo
- 200g čistky a růže
- 1 miskou žele
- 1 sklenička vína

POSTUP: Do hrnce nalijeme vodu a přidáme červené barvivo. Uvřeme voskovou svíčku a vyjmeme knoflík. Do vosky přidáme cukr a směs nasypeme do hrnce. Dále do hrnce vylijeme sklenku vína a přidáme listky z žele. Na miskou položíme olivy a nasypeme do hrnce. Elixír posmáčkáme a mírně potáhneme.

PS: Větší žele nejsou vyložené,

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

ZAČÍT SPOLU

– PREZENTACE PRO KOLEGY

Taťána Brhlíková, Markéta Hofmannová

Základní škola Jihlava, Kollárova 30
2011

Projekt

Název projektu

ZAČÍT SPOLU – PREZENTACE PRO KOLEGY

Stručná anotace projektu

V srpnu 2008 jsme absolvovaly kurz Začít spolu v Základní škole Povrly. Způsob výchovně vzdělávací práce v této škole nás velice zaujal. Výuka ve třídách probíhá v centrech. Je více o výchově, vztazích, samostatnosti a spolupráce s rodinou. Připravily jsme prezentaci z tohoto kurzu pro kolegy ze školy s krátkými ukázkami her a činností práce v centrech.

Autoři

Mgr. Taťána Brhlíková, Mgr. Markéta Hofmannová

Další informace

Délka trvání	1 den
Věk	Učitelé ZŠ Jihlava, Kollárova 30
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v globálních souvislostech Mediální výchova
Rozvíjené kompetence	Kompetence k učení Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence pracovní
Předměty	Prezentace pro kolegy
Oborové výstupy	Prezentace pro kolegy

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

V srpnu 2008 jsme prošly kurzem „Začít spolu“. Způsob výchovně - vzdělávací práce v duchu tohoto projektu nás zaujal. Je o spolupráci a komunikaci mezi lidmi – mezi učiteli, dětmi, učiteli a rodiči, učiteli a dětmi... O vytváření podnětného prostředí, rozvíjení samostatnosti dětí a také o respektování a přijímání odlišností lidí, protože integrovány jsou děti se speciálními potřebami. Jim pomáhají asistenti.

Realizační část

1. Zpracování materiálů z kurzu
2. Zhotovení prezentace pro kolegy ze školy
3. Vlastní prezentace s činnostmi pro kolegy 26. 4. 2009
4. Předání materiálů k využití kolegům

Pomůcky

Materiály z kurzu, fotodokumentace, PC, interaktivní tabule, papíry, kreslicí potřeby

Závěrečná reflexe projektu

Nabídka ukázek výstupů vyučování v centrech aktivit 2. tříd z 20. – 24. 4. 2009 a pozvání do 2. tříd 25. – 29. 5. 2009 na nahlédnutí do výuky v centrech aktivit.

Aby mohla škola začít pracovat v principech Začít spolu, je potřeba, aby se zapojil celý první stupeň a postupně i stupeň druhý. Je ale možné učit v centech týden z měsíce nebo zapojit aktivizační prvky do výuky frontální.

Popis projektu

Začít spolu – prezentace pro kolegy

Termín: 26. 4. 2009

Vzhledem k zajímavým postupům při výuce vznikla prezentace pro kolegy. Při promítání byly hry a činnosti vysvětlovány a některé z nich jsme si i zahráli. Účastníkům byly předány materiály z kurzu Začít spolu v Povrlech.

Materiály pro kolegy:

PRAVIDLA

- Tvořit společně, zapojit opravdu celou třídu
- Třídní smlouva – podpis všech
- S pravidly (právy) seznámit i rodiče
- Nezahlcovat pravidly (postupně přidávat, zvládnutá ubírat)
- Pro prvňáčky symboly (Smajlíci, pusinky, srdíčka, velká, malá hlavička, odpadkový koš, ucho, budík)
- Pravidla neformulovat negativně

Příklady pravidel: 1. používám slovo děkuji a prosím
2. respektuji lidské odlišnosti
3. naslouchej
4. pravidlo tří
5. zvednutá ruka
6. přijímám oprávněnou kritiku
7. nedělej druhému, co sám nemá rád
8. máš-li problém s kamarádem, mluv o něm s ním
9. každý má právo na názor
10. každá věc má své místo

Metody, prostředky, hry

- Strom očekávání
- Dvojice rodina jeden o druhém (prázdniny, vánoce, zážitky z...)
- Čtyři rohy (přírodovědná a společenskovední témata)
- Barvy komunikace – semafor (červená – mlčím, samostatně pracuji, oranžová – šeptám, mohu se poradit, zelená – komunikuji, mluvím, domlouvám se)
- Práce se jménem (symbol ke svému jménu, ke každému písmenku slovo, které mě charakterizuje)
- Míra empatie - otázky (noví žáci, noví učitelé, nové kolektivy)
- U prvňáčků (druháčků) vše popsáno (nábytek, vybavení třídy např.: dveře, klika, židle...)
- Volné psaní (psaní na jakékoliv téma, volný tok myšlenek, nejde o pravopis!, kdo chce, přečte třídě, ostatní odevzdají)

- Dipo, Dida
- Korálky nebo dřevěné kostky s písmenky, čísly
- Hra ve dvojici: jeden žák dostane papír s obrázkem, který nesmí ukázat. Druhý žák si vezme papír a tužku. První dává pokyny druhému, jak obrázek nakreslit, druhý žák nesmí mluvit. Následuje společné hodnocení, sdělování pocitů při práci.
- Myšlenková mapa na dané téma (podprsenka)
- Rozstříhaný obrázek v obálce (téma)
- Srovnávání pohádkového a odborného textu (vypisování informací z obou textů, výběrání nepravdivých, sporných informací)

- Dvojice: pracovní list s neúplným textem (doplňování pojmů, které jeden z dvojice hledá na chodbě a druhý zapisuje)
- Sešit nebo papír otázek a odpovědí (děti zapisují otázky a samy si vyhledávají odpovědi)
- Pětilástek: 1.řádek – podstatné jméno(krtek), 2.řádek – dvě přídavná jména, 3.ř. – tři slovesa, 4.ř. – věta ze čtyř slov, 5.ř. – synonymum

Centra

- Místa k práci (samostatné, ve dvojicích, skupinové...), která jsou stále zaměřena na nějaký předmět
- V jedné třídě je 4 – 5 center
- Celý týden stejné skupinky dětí, po týdnu se mění
- Každý žák projde během týdne všemi centry
- V centrech se pracuje denně dvě hodiny v bloku
- Centra v 1. - 2.(3.) třídě: čj, m, prv, vv(manipulační činnosti)
- Centra ve 4. - 5. třídě: čj, m, př, vl
- Při práci ve čtyřech centrech se v pondělí vyučuje frontálně – základ pro práci v centrech po zbytek týdne
- Zvlášť se učí: cizí jazyk, tv a od 4.třídy vv, hv prolíná všemi činnostmi
- Každé centrum má své: logo, název (přiměřený věku dětí), stálé vybavení
- Mělo by být na první pohled patrné, kde je jaké centrum
- Materiály z center, samostatné práce a kontrolní práce musí být nejpozději druhý den ráno opraveny a k dispozici dětem (ty si zapíší známky a uloží práce na své místo)
- Známky ze skupinových prací v centrech nejsou výchozí k hodnocení
- Každé centrum má desky se zadáním práce, nutno naplánovat tak, aby tři centra fungovala samostatně a maximálně jedno s dopomocí učitele
- Žák má v každém centru svůj zásobník, kam ukládá všechny své podepsané materiály s datem
- Příprava na práci v centrech obsahuje: téma, číslo týdne v daném měsíci, celé jméno, datum, vypsané pomůcky, pracovní listy (zadání – 1.tř. - jeden až dva úkoly + práce navíc, protože je dlouhý závěrečný kruh, v ostatních třídách více...)
- Dělení do skupin: podle náplně v krabičkách – zvuky
- Zadávání úkolu na tabuli (napsat pokyny v bodech a dál k tomu nic neříct...)
- Plánování: týdenní plány: dostávají se v pondělí v ranním kruhu a zároveň se odevzdávají staré, dostane je každé dítě, vyplývají z něj i domácí úkoly a zapojení rodičů, zakládají se do osobních portfolií spolu s kontrolními testy, musí též viset viditelně ve třídě

centrum matematika

příklady z pracovní dílny semináře

- Logo: skákací panák s čísly dle daného ročníku
- Název: počtář, číselníček, kybernetik
- Vybavení: počítadla, karty s čísly, hry, knoflíky, špejle, plastelína, číselná osa, pracovní sešity...
Nástěnné obrazy pro rozvoj čísel, měřidla, rýsovací potřeby, tělesa, sítě, pc+programy, pracovní listy se zpětnou vazbou...

centrum český jazyk

příklady z pracovní dílny semináře

- Logo: panáček z popsaných krychlí
- Název: abecedníček, písmenka, češtinář
- Vybavení: skládací abeceda, textilní písmena, obrázky s písmeny, pexesa, kartičky se slovy, špejle, pískové desky, modelína, encyklopedie, nástěnka, scrable, prázdné mřížky, písanky...

pravidla, učebnice, písanky, pracovní sešity, gramatické přehledy, telefonní seznam, jízdní řády, pc + programy, cd přehrávač, knihy, dipo...

centrum prvouka, přírodověda, vlastivěda

příklady z pracovní dílny semináře

- Logo: globus, sova
- Název: badatel, koumes, objevy, putování, cestovatel
- Vybavení: pracovní sešity, mapy, encyklopedie, buzola, suvenýry, pohledy, cestopisy, klíče a atlasy, přírodniny, měřidla, obrázky a nástěnné obrazy zvířat, rostlin, přírodnin

centrum výtvarné výchovy a manipulačních činností

příklady z pracovní dílny semináře

- Logo: paleta s duhovými barvami a se štětcem
- Název: dílničky, ateliér
- Vybavení: umyvadlo, nástěnka popřípadě jiné vystavovací možnosti, barvy, štětce, pastelky, pastely, plastelína, ochranný materiál, papíry, nůžky, lepidlo...

rodiče a škola

nejen v programu začít spolu

- První schůzka s rodiči budoucích prvňáčků v červnu (rodiče projdou s budoucí učitelkou svých dětí celým dnem „začít spolu“)
- Rozvoj osobní komunikace s rodiči
- Rodiče jsou zapojeni i v přípravném týdnu do úpravy třídy
- Společné akce během celého roku
- Ochota ke sponzorským darům
- Pravidelné konzultace s rodiči
- Rodiče mohou běžně navštěvovat výuku

začít spolu

- Učení se posouvá k výchově
- Více o vztazích, komunikaci, samostatnosti
- Vytváření podnětějšího prostředí
- Vytváří více možností
- Učitel se snižuje na úroveň dětí
- V očích rodičů je lidštější
- Rodiče mají potřebu se podílet a spolupracovat s učitelkou
- Asistenti (rodina, starší žáci, vychovatelky)
- Hodnocení: klasické známky v kombinaci se slovním hodnocením

Průběh vyučovacího dne

Ranní kruh

- Začátek každého dne
- Společný začátek, dále je možno děti dělit různými způsoby (rozstříhané pohledy, texty písní, čtyři rohy...)
- Poznávání písní podle broukání

- Lepítka na dlaň (dvojice pohádkových postav...)
- Navození nového učiva
- Popovídání si v kruhu (plyšák), buď je dané téma nebo si děti povídají na základě vlastních prožitků (až 30min)
- Ranní dopis (tabule, vyvození tématu, využití k opakování učiva ze všech předmětů, děti si ho mohou psát i samy)
- Dopis nemusí být pravidlem, může to být například:
 1. klubíčko, pavučina
 2. motivační a osobnostně-sociální hry (chci, aby po mé pravici seděl ten...)
 3. pantomima
 4. hádej, kdo jsem
 5. křížovka
 6. motivační obrázek
 7. matematická tajenka
 8. dárek kufr (kimovka, hádej, na co myslím)
 9. předpověď počasí (tv)
 10. oslavy narozenin a svátků
 11. deníky
 12. prezentace přečtených knih
 13. potlesky, rytmizace
 14. přivítání (prezentace dovedností dětí – flétna)
- z ranního kruhu se vyvozuje téma pro práci v centrech, bývá z prvouky, přírodovědy nebo vlastivědy, prolíná všemi centry
- kruh narození (děti stojí v kruhu na židlích, řadí se dle data narození, nesmí mluvit ani slézat ze židlí, zopakování měsíců v roce, ročních období...čtyři skupiny)
- čtyři rohy (čtyři barvy fix, posouvání skupin, papíry zůstávají, fixy se přenáší a dopisuje se...témata: roční doby, pohádky, písničky, živočichové, kontinenty, vlastivěda...), (varianta: ke slovu vymyslí skupina pět termínů, základní slovo se odejme, skupiny se posunou o jedno místo a vymýšlejí k termínům základní slovo)

frontální výuka

- pondělí celý den (pokud pracují čtyři centra: vracení se k tématu minulého týdne, kontrolní práce (opakovací list – čj, m, prv, vl, př, známkuje se každý předmět zvlášť)

hodnotící kruh

- Na konci práce v centrech každý den
- Velký hk na konci týdne (shrnutí týdenního učiva na pondělní kontrolní test)
- Všichni poslouchají všechny
- Hodnocení, co se děti dověděly (po kruhu každý řekne jednu věc, kterou si zapamatoval...)

literatura a www

Most...tomáš koten – škola? V pohodě!
 (www.nakladatelstvi-hnevin.cz)
 Prodos...vím, co s tím – karty pro prvouku v 1.tř.
 Portál...nápadů pro vlastivědu, přírodovědu
 Pansofia...křížovky pro děti
 Portál...zdeněk šimanovský – hry s hudbou a technikou muzikoterapie
 Portál...hry a cvičení pro dramatickou výchovu
 Artama...metodika dramatické výchovy (zásobník dramatických her)
 Machková – hry pro šest smyslů
 Portál...dramatické akční hry
 Portál...nossrat peseshlian – příběhy jako klíč k dětské duši
 Valenta – učit se být
 Mensa...ivo železný – brilantové mozky
 JP...jana pašková – učíme se společně (pracovní listy pro skupinové a kooperační učení)

Kafomet – katalog forem a metod práce (ideální je vytvořit si vlastní školní kafomet)

www.komen1.estranky.cz

www.sweb.cz/skola.hrou.cz

www.ucime-se-spolecne.estranky.cz

www.borovice.cz – škola v přírodě

www.paleta.cz – škola v přírodě

www.mediadida.cz

www.msmt.cz

www.rvp.cz

www.vuppraha.cz

www.edu.cz

www.nidv.cz

www.aisis.cz

www.ceskaskola.cz

www.veskole.cz

www.skolaonline.cz

www.sever.ekologickavychova.cz

www.svp.muni.cz

www.kritickemysleni.cz

www.modernivyucovani.cz

www.terezango.cz

www.fraus.czwww.esf-kvalita1.cz/portfolio/oprojektu.php

Microsoft PowerPoint - [Začít spolu - prezentace]

Soubor Úpravy Zobrazit Vložit Formát Nástroje Prezentace Okno Nápověda

Nápověda - zadejte dotaz

Osnova Snímky

1 ZAČÍT SPOLU
2 Z POUVÍ
3 KONKRETNÍ PRÁ
4 ZAČÍT SPOLU
5

ZAČÍT SPOLU

- Učení se posouvá k výchově
- **Více o vztazích, komunikaci, samostatnosti**
- Vytváření podnětnějšího prostředí
- **Vytváří více možností**
- Učitel se snižuje na úroveň dětí
- **V očích rodičů je lidštější**
- Rodiče mají potřebu se podílet a spolupracovat s učitelkou
- **Asistenti (rodina, starší žáci, vychovatelky)**
- **Hodnocení: klasické známky v kombinaci se slovním hodnocením**

Klepnutím vložíte poznámky.

Kreslení Automatické tvary

Snímek 4 z 41 Výchovní návrh Čeština

Microsoft PowerPoint - [Začít spolu - prezentace]

Soubor Úpravy Zobrazit Vložit Formát Nástroje Prezentace Okno Nápověda

Nápověda - zadejte dotaz

Osnova Snímky

4 ZAČÍT SPOLU
5
6 RODIČE A ŠKOLA
7
8

RODIČE A ŠKOLA

nejen v programu začít spolu

- První schůzka s rodiči budoucích prvňáčků v červnu (rodiče projdou s budoucí učitelkou svých dětí celým dnem „začít spolu“)
- Rozvoj osobní komunikace s rodiči
- **Rodiče jsou zapojeni i v přípravném týdnu do úpravy třídy**
- Společné akce během celého roku
- **Ochota ke sponzorským darům**
- Pravidelné konzultace s rodiči
- **Rodiče mohou běžně navštěvovat výuku**

Klepnutím vložíte poznámky.

Kreslení Automatické tvary

Snímek 6 z 41 Výchovní návrh Čeština

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

ZAČÍT SPOLU

– VÝUKA V CENTRECH AKTIVIT

Taťána Brhlíková, Markéta Hofmannová

Základní škola Jihlava, Kollárova 30
2011

Projekt

Název projektu

ZAČÍT SPOLU – VÝUKA V CENTRECH AKTIVIT

Stručná anotace projektu

Po absolvovaném kurzu Začít spolu v Povrlech jsme zařadily ve 2. třídách v měsících dubnu a květnu vždy týden výuky v centrech. Vzhledem k naprosté odlišnosti stylu práce jsme lavice ve třídách přesunuly do improvizovaných „hnízd“ pro výuku.

Autoři

Mgr. Taťána Brhlíková, Mgr. Markéta Hofmannová

Další informace

Délka trvání	10 dní
Věk	8 - 9 let
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Enviromentální výchova
Rozvíjené kompetence	Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence občanské Kompetence pracovní
Předměty	Český jazyk Matematika Prvouka Hudební výchova Výtvarná výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova
Oborové výstupy	Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení Vyjadřuje své pocity z přečteného textu Provádí z paměti jednoduché početní operace Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků

	<p>Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi</p> <p>Určuje a porovnává základní projevy života konkrétních rostlin a organismů</p> <p>Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</p> <p>Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p> <p>Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření</p> <p>Provádí jednoduché práce s technickými materiály</p> <p>Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p> <p>Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost na úrovni třídy</p> <p>Spojuje každodenní pohybovou činnost se zdravím</p>
--	---

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

V každodenním třídním životě jsme si stanovili pravidla slušného chování a respektování se. Prostřednictvím práce v centrech si děti procvičí jejich dodržování, naučí se v rámci pravidel spolupracovat i si poradit samostatně. Třída má jinou organizaci než při frontální výuce. Lavice jsou seskupeny do 4 center – „hnízd“, ve kterých se děti budou od úterý do pátku učit. Rodiče byli na schůzce seznámeni s pravidly a programem učení se v centrech.

Realizační část

1. Termíny učení se v centrech: 20. – 24. 4. 2009 a 25. – 29. 5. 2009
2. Seznámení rodičů s pravidly a programem práce v centrech
3. Shromáždění materiálů a zhotovení pracovních listů pro práci v centrech
4. V pondělí vyučování frontální metodou, příprava na práce v centrech
5. Úterý – pátek práce v centrech českého jazyka, matematiky, prvouky, manipulačních činností

Den	Společně, 30 minut	1. skupina	2. skupina	3. skupina	4. skupina	Společně 45 minut	Společně 10 minut
Úterý	Ranní kruh, dopis	český jazyk	matematika	prvouka	manipulační činnosti	tělesná výchova	hodnotící kruh
Středa	Ranní kruh, Tleskaná	matematika	prvouka	manipulační činnosti	český jazyk	hudební výchova	hodnotící kruh
Čtvrtek	Ranní kruh, Čtyři rohy	prvouka	manipulační činnosti	český jazyk	matematika	tělesná výchova	hodnotící kruh
Pátek	Ranní kruh, Kdo jsem?	manipulační činnosti	český jazyk	matematika	prvouka	velký hodnotící kruh	

6. Úterý – v ranním kruhu vyvození činnosti center, motivace dopisem pro děti, téma prolíná celotýdenní prací
7. Hudební a tělesná výchova se učí v samostatných hodinách
8. V pátek po práci v centrech hodnotící kruh
9. Pracovní listy si děti zařazují do svých portfolií

Pomůcky

Učebnice, sešity, pracovní listy, psací a kreslicí materiál, nůžky, lepidlo, časopisy, encyklopedie, knihy, portfolia žáků, magnetická tabule, magnetky

Závěrečná reflexe projektu

Hodnocení práce v centrech aktivit proběhlo každý den v hodnotícím kruhu. V pátečním velkém hodnotícím kruhu děti představily své práce. Zhodnotily svoji práci za celý týden.

Děti pracovaly v centrech aktivit radostně, některým samostatná práce dělala zpočátku problémy, ubezpečovaly se, jestli pracují dobře.

Výsledkem byly výstupy v podobě pracovních listů v portfoliích, vyzdobené třídy a chodba školy a hlavně spokojené děti.

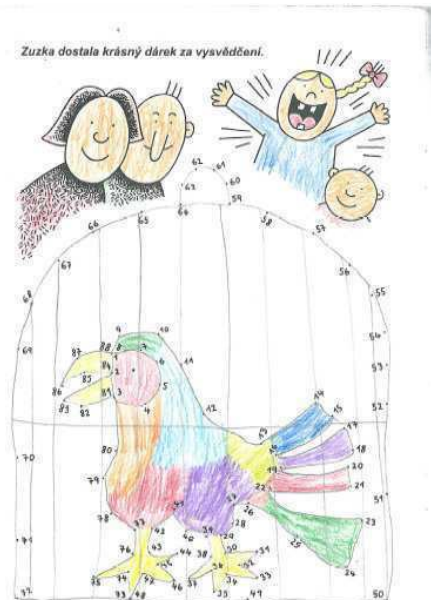
V centru matematiky

Děti dostanou tabulku, kterou slepí, mají za úkol do sešitu vypsát 15 příkladů na násobení, 15 příkladů na dělení a sešit odevzdat. V pracovním listu pospojují čísla od 1 do 88, vykreslí obrázek papouška. Při dostatku času si děti dávají navzájem příklady z přiložených tabulek a počítají je pamětně. Pracovní list si založí do portfolií.

Ukázka tabulky a pracovního listu:

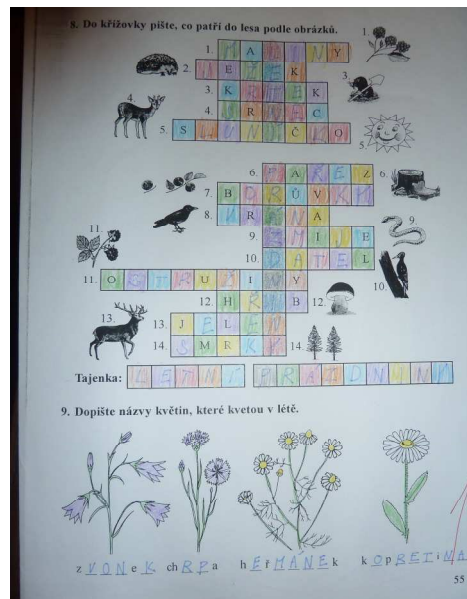
4	0	2	7	5	10	8	1	9	3	6	0
0	2	7	5	10	8	1	9	3	6	4	1
2	7	5	10	8	1	9	3	6	4	0	2
7	5	10	8	1	9	3	6	4	0	2	3
5	10	8	1	9	3	6	4	0	2	7	4
10	8	1	9	3	6	4	0	2	7	5	5
8	1	9	3	6	4	0	2	7	5	10	6
1	9	3	6	4	0	2	7	5	10	8	7
9	3	6	4	0	2	7	5	10	8	1	8
3	6	4	0	2	7	5	10	8	1	9	9
6	4	0	2	7	5	10	8	1	9	3	10

01:	02:	03:	04:	05:	06:	07:	08:	09:	10:	11:	12:	13:	14:	15:	16:	17:	18:	19:	20:	21:	22:	23:	24:	25:	26:	27:	28:	29:	30:	31:	32:	33:	34:	35:	36:	37:	38:	39:	40:	41:	42:	43:	44:	45:	46:	47:	48:	49:	50:	51:	52:	53:	54:	55:	56:	57:	58:	59:	60:	61:	62:	63:	64:	65:	66:	67:	68:	69:	70:	71:	72:	73:	74:	75:	76:	77:	78:	79:	80:	81:	82:	83:	84:	85:	86:	87:	88:
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

V centru prvouky se děti zabývají živočichy našich vod. K dispozici mají encyklopedie, časopisy, učebnice. Za úkol mají vypracovat krátký referát o vydře říční, případně si vybrat jiného živočicha. Spolužákům ji představí v pátečním hodnotícím kruhu. Pokud budou mít práci splněnou, mají na listech křížovku o zvířatech.

Ukázky prací z centra prvouky

V centru manipulačních činností mají děti za úkol ztvárnit pejska a kočičku v jednom pelíšku. V blízkosti je umyvadlo. U tohoto centra dohlíží učitelka, zejména v začátcích práce. Výkresy jsou vystaveny na magnetickou tabuli ve třídě.

Tato centra se střídají do pátku, kdy je práce ukončena velkým hodnotícím kruhem.

Hudební výchova – nácvik textu písničky Krávy, krávy - zpěv s kytarou, rytmizace jednoduchými nástroji – ozvučná dřívka, chřastící vajíčka

Tělesná výchova – nácvik programu na školní akademii „Jede, jede mašinka“

25. – 29. 5. 2009

Pondělí 25. 5. 2009

Ranní kruh – vyprávění zážitků z víkendu, všichni pozorně naslouchají, nikdo neskáče nikomu do řeči. Pokud někdo nechce sdělovat, nesděluje, poděkuje za možnost.

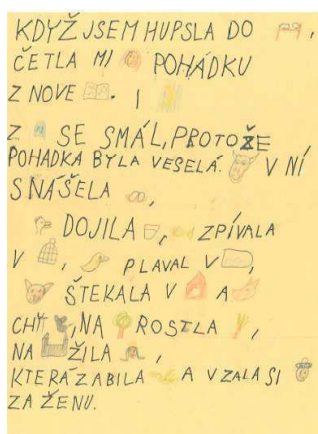
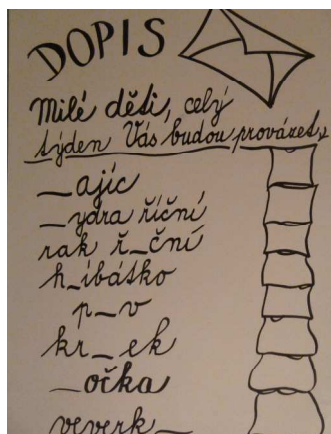
Dále probíhá frontální výuka, kde jsou probírány základy učiva, které děti budou po zbytek týdne procvičovat a doplňovat v centrech.

Úterý 26. 5. 2009

Ranní kruh – dopis pro děti. Po společném splnění úkolů děti doplní tajeňku, která zní „pohádky“. Celý týden nás budou veškerými činnostmi provázet pohádky, kouzelné předměty a pohádkové bytosti.

V centru českého jazyka – práce s učebnicí, cvičení na doplňování a bezchybný opis do sešitu – odevzdání k opravě. Děti mají za úkol vymyslet a na samostatný list papíru napsat a nakreslit pohádkové čtení, popřípadě si ze článku Karneval vybrat jednu pohádkovou bytost, popsat ji a nakreslit obrázek.

Ukázka dopisu z ranního kruhu, pracovních listů dětí:

V centru matematiky děti dostanou opakovací list a pracovní list s pohádkovým vláčkem. Pracují samostatně, pokud jim zbude čas, procvičují navzájem pamětně násobilku z tabulky, kterou v centru mají nebo si chodí do krabičky pro oříšky pro bystré hlavičky.

Ukázka pracovních listů:

Orbis, dědem - VIKTORIE POITOVÁ 8.1.5

$11 + 31 = 57$ $(10 \cdot 5) - 32 = 18$
 $70 - 15 = 55$ $(45 : 9) \cdot 1 = 40$
 $58 + 24 = 74$ $3 \cdot (20 : 4) = 21$
 $11 + 89 = 100$ $18 + (22 - 12) = 28$
 $8 + 13 = 21$ $79 - (4 \cdot 8) = 47$

1) Ateš a Radek mají každý 9 kartiček.
 Jitka, Hanka a Anna mají každá 5 kartiček.
 Vypočítej: $9 + 9 + 5 + 5 + 5 = 30$

a) Kolik kartiček mají dohromady kluci?
 b) Kolik kartiček mají dohromady děvčata?
 c) Kolik kartiček mají dohromady všechny děti?

2) Zaukroakuj:
 $11 = 10$ $91 = 10$ $16 = 20$
 $32 = 30$ $5 = 10$ $91 = 100$ $47 = 50$
 $97 = 100$ $62 = 60$ $11 = 10$ $33 = 50$

3) $4 \cdot 4 = 16$ $21 : 3 = 7$ $8 \cdot 4 = 32$ $3 \cdot 6 = 18$
 $12 : 3 = 4$ $30 : 10 = 3$ $9 \cdot 5 = 45$ $5 \cdot 2 = 10$
 $15 : 5 = 3$ $8 : 4 = 2$ $1 \cdot 7 = 7$ $10 : 7 = 70$
 $36 : 4 = 9$ $17 : 3 = 9$ $3 \cdot 3 = 9$ $10 : 10 = 100$

Každý vagon váží právě tolik tun, kolik je součet čísel na něm napsaných. Který je nejtěžší? Který je nejlehčí?

PŘÍKLAD: Lokomotiva váží $13+8+2+11+5+10 = 49$ tun

V centru prvouky se děti zabývají učivem o listnatých stromech. V pohádce je kouzelná jablůnka. O takové děti krátce napíší a list vyzdobí. K dispozici mají encyklopedie, učebnici, časopisy. Práce si děti představí v závěrečném pátečním hodnotícím kruhu.

V centru manipulačních činností – ztvárnění pohádky o Jeníčkovi a Mařence, vyzdoba vstupu do tříd.

Ukázky dětských prací:

Hudební výchova – písnička Z mechu a kapradí

Tělesná výchova – hry na školním hřišti, hra s míči Obr a Paleček

Tyto činnosti se opět střídaly až do pátku podle výše přiložené tabulky.

Velký páteční hodnoticí kruh

- shrnutí učiva za celý týden
- prezentace prací z prvouky
- všichni poslouchají všechny
- hodnocení toho, co se děti dověděly – každý řekne jednu věc, kterou si zapamatoval

Práce v centrech posunuje působení ve škole více k výchově. Vede děti k dodržování smluvených pravidel, spolupráci mezi sebou, ale také samostatnosti.

Vytváří podnětné prostředí pro získávání a prohlubování informací.

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

ZEMĚKOULENÍ

Josef Sova

Základní škola Jihlava, Kollárova 30

2011

Projekt

Název projektu

ZEMĚKOULENÍ

Stručná anotace projektu

Zeměkoulení je celoroční zeměpisná soutěž, která má za cíl přiblížit žákům nějaké zajímavé téma z různých oborů.

Autoři

Mgr. Josef Sova

Další informace

Délka trvání	8 měsíců
Věk	6. až 9. ročník
Průřezová témata	environmentální výchova, multikulturní výchova
Rozvíjené kompetence	kompetence k řešení problémů
Předměty	zeměpis
Oborové výstupy	

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Zeměkoulení je celoroční zeměpisná soutěž, která má za cíl přiblížit dětem nějaké zajímavé téma z různých oborů. Každý týden se žáci seznámí s nějakým zajímavým tématem a odpovídají na otázky týkající se tématu. Průběžně získávají body za správné odpovědi a po 26 kolech následuje konečné vyhodnocení a předání věcných cen (převážně knih).

Realizační část

Každý týden se na nástěnce objeví jedno téma, ke kterému jsou zpracovány otázky. Během týdne žáci hledají správnou odpověď, kterou napíší na lísteček se svým jménem a třídou. Lísteček vhodí do schránky vedle nástěnky. Odpovědi jsou vyhodnoceny a na nástěnce je vyvěšeno aktuální pořadí. Soutěž je rozdělena na kategorii mladších žáků (6. a 7. ročníky) a na kategorii starších žáků (8. a 9. ročníky). Soutěž má celkem 26 kol. Po jejím skončení jsou soutěžící odměněni věcnými cenami – převážně knihami (ceny jsou získány jako dary od různých nakladatelství). Pořadí cen není určeno, soutěžící mají možnost si svou cenu vybrat. Pořadí je určeno pořadím podle výsledného počtu bodů.

Pomůcky

Závěrečná reflexe projektu

Zeměkoulení se stalo pevnou součástí chodu školy. Každý týden se do soutěže zapojí kolem třiceti žáků druhého stupně. V průběhu roku se pak zapojí kolem padesáti žáků.

Popis projektu

Zeměkoulení

Co je to Zeměkoulení?

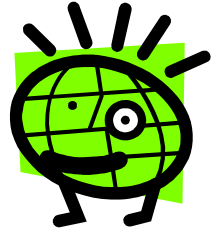
Zeměkoulení je celoroční zeměpisná soutěž, která má za cíl přiblížit dětem nějaké zajímavé téma z různých oborů. Každý týden se žáci seznámí s nějakým zajímavým tématem a odpovídají na otázky týkající se tématu. Průběžně získávají body za správné odpovědi a po 26 kolech následuje konečné vyhodnocení a předání věcných cen (převážně knih).

Kdo se může Zeměkoulení zúčastnit?

Zeměkoulení je určeno pro žáky druhého stupně ZŠ – 6. až 9. ročník. Soutěž je rozdělena na kategorii mladších žáků (6. a 7. ročníky) a na kategorii starších žáků (8. a 9. ročníky).

Jak Zeměkoulení probíhá?

Každý týden se na nástěnce objeví povídání o nějakém zajímavém tématu. Součástí budou tři až čtyři soutěžní otázky. Žáci mají týden na nalezení správných odpovědí. Odpovědi napíší na připravený lísteček a ten vhodí do schránky. Otázky každého kola se objeví na webových stránkách školy www.zskol.ji.cz (v záložce Zeměkoulení). Odpovídat je možné také elektronickou poštou. Za každou správnou odpověď žák získává 3 body, za nesprávnou odpověď 1 bod (pokud není odpověď úplně mimo, vymyšlená jen kvůli zisku bodu). Za nezodpovězenou otázku se nezíská žádný bod. Při správných odpovědích na všechny tři otázky, se získává jako bonus 1 bod navíc. V jednom soutěžním lze získat nejvíce 10 bodů (ve foto kole lze získat až 15 bodů). Body se sčítají a na konci roku proběhne vyhodnocení a předání cen. Pořadí cen není určeno, soutěžící si budou svou výhru vybírat podle konečného pořadí. Ceny do soutěže jsou převážně knihy získané jako dary od různých nakladatelství.

ZEMĚKOULENÍ 2009/2010

Co je to Zeměkoulení?

Zeměkoulení je celoroční zeměpisná soutěž, ve které se společně podíváme po celém světě.

Kdo se může Zeměkoulení zúčastnit?

Pokud chodíš do šesté, sedmé, osmé nebo deváté třídy a máš chuť se dozvědět něco nového o zajímavých místech, událostech a jevech na naší Zemi, pak je to soutěž přesně pro tebe!

Jak bude Zeměkoulení probíhat?

Každý týden ve středu najdeš na nástěnce učebny přírodopisu povídání o nějakém zajímavém tématu. Součástí budou tři až čtyři soutěžní otázky. Celý týden budeš mít čas najít správné odpovědi, napsat je na připravený lísteček a ten vhodit do schránky umístěné u nástěnky.

Kde můžu hledat odpovědi na otázky?

To záleží jen na tobě - v knihovně, na internetu, v časopise, v učebnici, zeptáš se rodičů... Pokud budeš pozorně číst povídání každého tématu, můžeš některé odpovědi zjistit přímo na nástěnce.

Jsem nemocný(á) a nechci přijít o body.

Otázky každého kola se objeví na webových stránkách školy www.zskol.ji.cz (v záložce Zeměkoulení) a můžeš odpovědět e-mailem na adresu sova@zskol.ji.cz (do středy 10:00).

Jak se budou hodnotit výsledky?

Za každou správnou odpověď získáš 3 body, za nesprávnou odpověď 1 bod (pokud není odpověď úplně mimo, vymyšlená jen kvůli zisku bodu). Pokud na některou otázku neodpovíš, nezískáváš žádný bod. Pokud odpovíš správně na všechny tři otázky, získáš jako bonus 1 bod navíc. V jednom soutěžním kole tedy můžeš získat nejvíce 10 bodů (ve foto kole lze získat až 15 bodů). Body se ti budou každý týden přičítat a vítězem se stane ten, kdo jich na konci roku bude mít nejvíce.

Chodím do šesté třídy, takže proti devátákům nemám šanci?

Obavy nejsou na místě, protože soutěžící budou rozděleni do dvou kategorií (6. a 7. třídy - mladší, 8. a 9. třída - starší).

O co se soutěží?

Soutěží se o zajímavé knihy a další ceny! Sledujte nástěnky nebo skříňku na chodbě! Cenu získá každý, kdo po posledním kole soutěže bude mít více než 150 bodů (ve hře je 300 bodů)! Pořadí cen není určeno, soutěžící si budou svou výhru vybírat podle konečného pořadí. Vaše vysněná výhra může být vaše, i když neskončíte první!

HODNĚ ŠTĚSTÍ A SPOUSTU ZÁBAVY SE ZEMĚKOULENÍM!

Jak odpovídat?

Pokud se chceš zúčastnit Zeměkoulení, není nic jednoduššího.

Na nástěnce si vezmi lístek na odpovědi. Napiš na něj své jméno, třídu, číslo soutěžního kola a samozřejmě správné odpovědi!

Lístek bez vyplněného jména nelze vyhodnotit!

Odpovědi si pořádně rozmysli, protože jakmile vhodíš svůj lístek do schránky, nemůžeš své odpovědi změnit. A to ani vhozením dalšího lístku!

Lístek vhod' do schránky vedle nástěnky a to vždy do středy 10:00.

V případě nemoci můžeš odpovědět mailem na sova@zskol.ji.cz

Ukázka správně vyplněného lístku

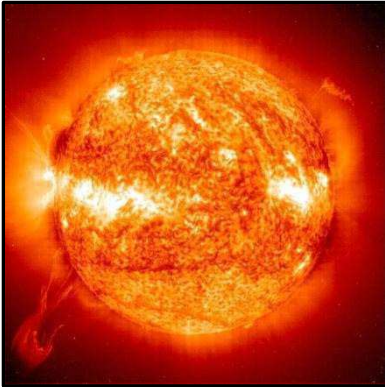
	ZEMĚKOULENÍ	č.	1
Jméno a příjmení: Leopold SNAŽIVÝ		Třída: 8.A	
Odpověď 1: Rio de Janeiro			
Odpověď 2: mravenečník			
Odpověď 3: brazilská káva			

Za každou správnou odpověď získáš 3 body, za nesprávnou odpověď získáš jeden bod (odpovědi úplně mimo, vymyšlené jen kvůli bodovému zisku, nebudou uznány). Pokud na některou otázku neodpovíš, nezískáváš za ní žádný bod. Pozor, pokud zodpovíš správně všechny tři otázky, získáváš 1 bod navíc. V jednom soutěžním kole tak můžeš získat maximálně 10 bodů (kromě fotografických kol).

Správné odpovědi na soutěžní otázky se dozvíš následující týden, současně s otázkami nového kola. Pořadí soutěžících bude pravidelně vyvěšováno. Při rovnosti bodů rozhoduje více správných odpovědí popř. více absolvovaných kol.

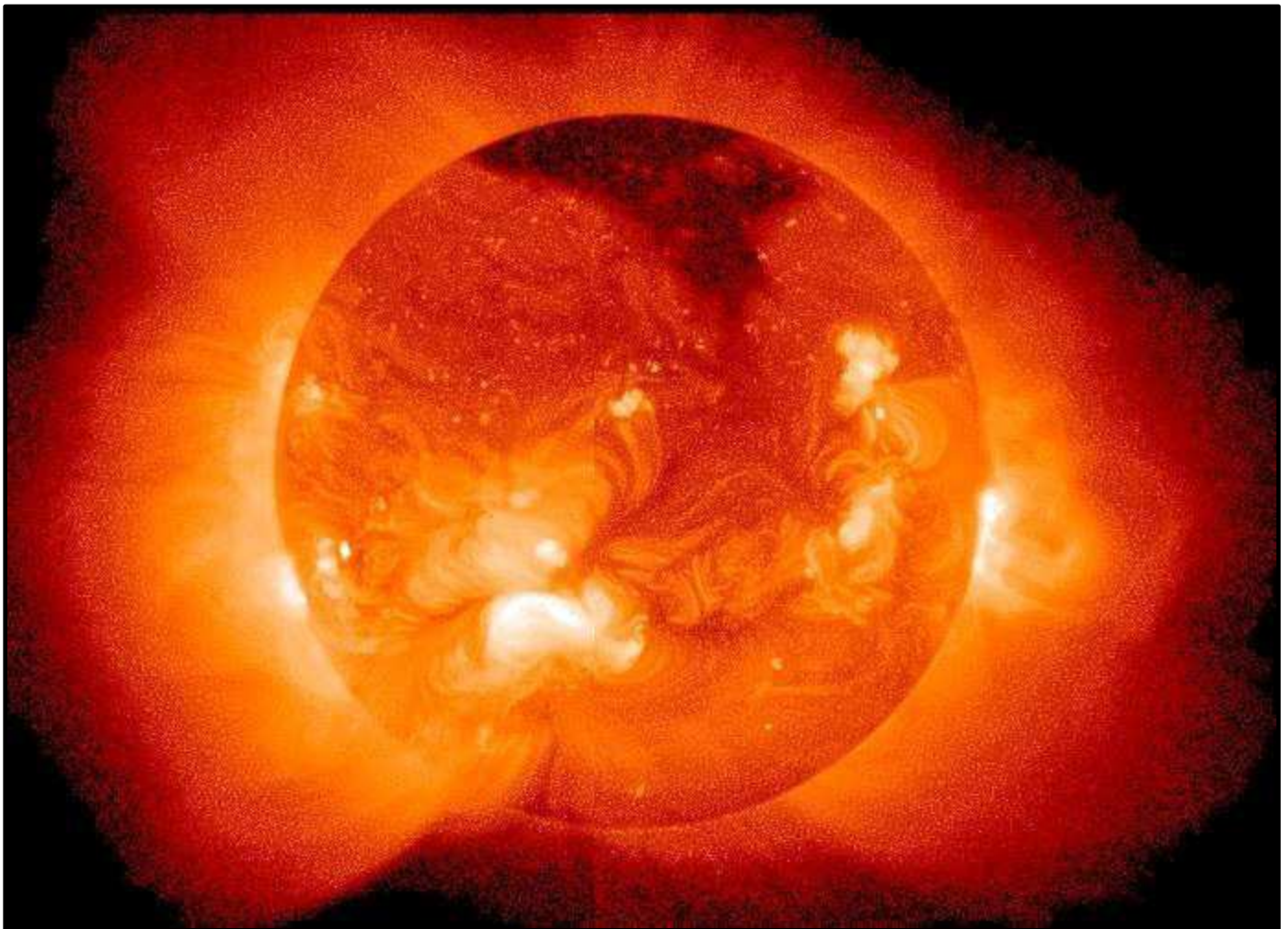
Do hlubin vesmíru

Slunce

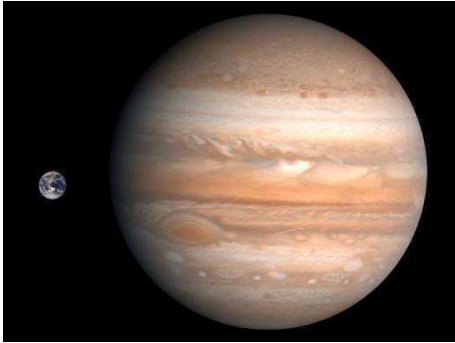
Hvězdy se od planet liší tím, že vydávají vlastní teplo a světlo. Naši nejbližší hvězdou je Slunce. Slunce je tvořeno plyny vodíkem a heliem. Jádro Slunce má teplotu 14 milionů °C. To je dost vysoká teplota, aby mohly probíhat jaderné reakce a vyrábět ohromné množství energie. Každou sekundu přeměňuje Slunce v energii 4 miliardy tun plynu. Rychlost světla je nejvyšší možná rychlost ve vesmíru, přesto slunečnímu světlu trvá 8 minut, než z povrchu Slunce dorazí až na Zemi. Teplota na povrchu Slunce je 5500°C. Silné magnetické pole občas způsobí, že z nitra na povrch nedostává tolik tepla a to způsobí vznik chladnějších míst s teplotou kolem 4000°C. Tato místa vypadají jako tmavé skvrny a vydrží i několik měsíců.

Otázka 1: Jak se říká tmavým místům na Slunci, která mají nižší teplotu než okolí?

Do hlubin vesmíru

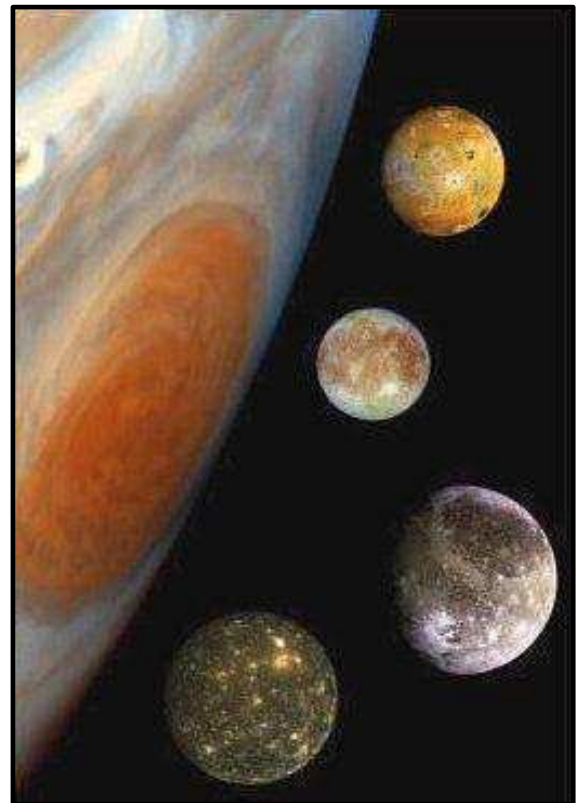
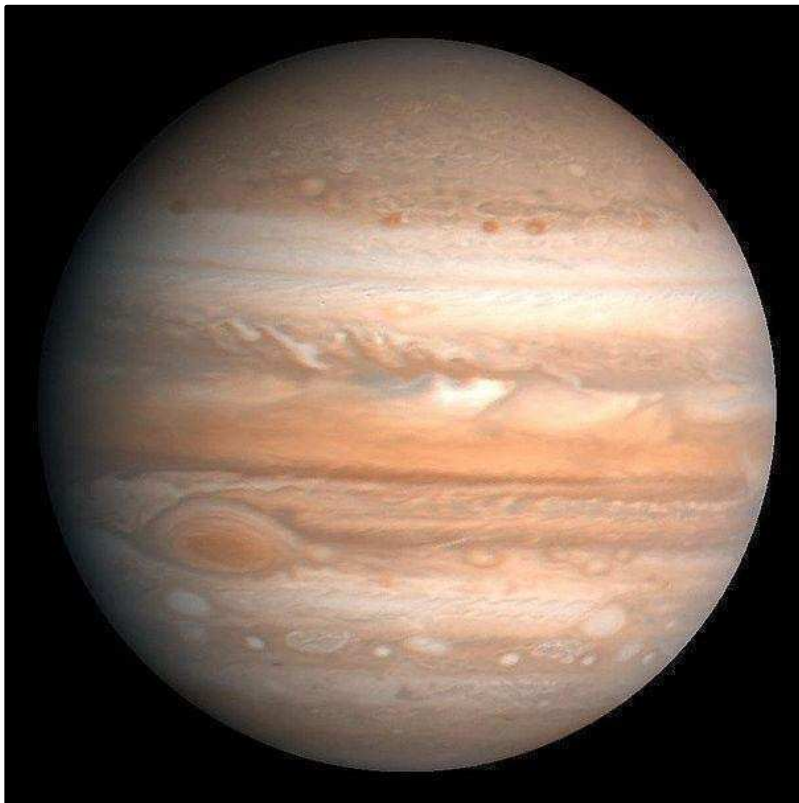
Jupiter

Králem mezi planetami je bezesporu Jupiter - největší planeta naší Sluneční soustavy. Jupiter je tak velký, že by se do něj naše Země vešla 1300krát. Jupiter má malé kamenné jádro, ale většina planety je tvořena plyny, především vodíkem a heliem. Ty jsou ovšem stlačeny velkou silou a mění se v tekutiny, které se chovají a vypadají jako kov. Jupiterovo jádro dosahuje teploty 35 000 °C. Přestože je Jupiter obrovský, otáčí se nejrychleji ze všech planet naší soustavy. Jedna otočka mu trvá necelých deset hodin.

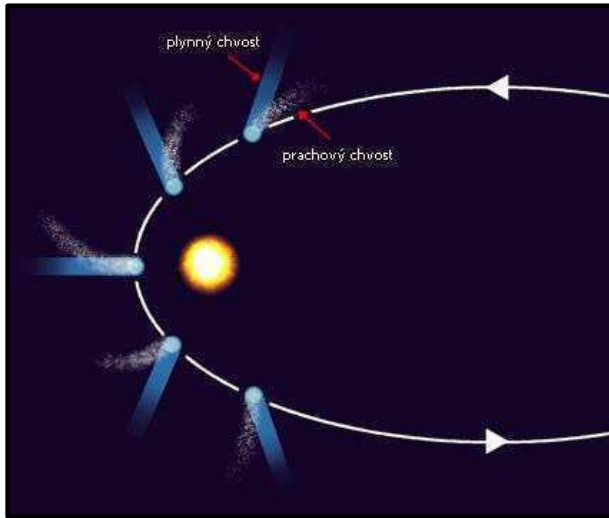
Nejnápadnější je na Jupiteru velká červená skvrna. Jeví se nám tak obrovská bouře, která se vyskytuje v jižní tropické zóně planety. Vysoké tlaky v této oblasti způsobují stoupající proudění, které nese plyny do nejvyšších částí atmosféry. Zde plyny reagují se slunečním zářením. Při této reakci se uvolňuje fosfor, který způsobuje červené zabarvení. Skvrna čas od času sice zmizí, ale jinak je na Jupiteru pozorována již 300 let. Jupiter je obklopen 28 měsíci, z nichž nejznámější jsou Io, Europa, Ganymedes a Callisto.

Otázka 2: Jak se jmenuje největší Jupiterův měsíc, který je dokonce větší než Merkur?

Do hlubin vesmíru

Komety

Komety představují úžasnou podívanou na noční obloze. Vlastní kometa je kamenné jádro obalené ledem a prachem. Jeho průměr nepřesahuje hodnotu několika kilometrů. Když kometa prolétá v blízkosti Slunce, teplo rozpouští vnější ledovou část a začne se vypařovat a vzniká typický chvost komety (označován jako koma), který je tvořen plyny a prachovými částicemi. Chvost je dobře vidět díky tomu, že je osvětlován slunečními paprsky. Zajímavostí je, že chvost komety směřuje vždy směrem od Slunce, neboť plyny a prach jsou strhávány slunečním větrem.

Není tedy pravda, že chvost komety směřuje dozadu od směru pohybu komety. Když se kometa vzdaluje od Slunce, letí chvost před ní. Jak se kometa vzdaluje od Slunce, zkracuje se její chvost. Dále od Slunce komety svůj chvost ztrácejí a objeví se zase až při dalším průletu kolem Slunce, kdy je opět led rozpouštěn.

Dráhy komet bývají různé. Neperiodické komety jsou ty, které mají tak velké oběžné dráhy, že jeden oběh kolem Slunce jim trvá miliony let. Komety s dlouhou periodou se vrací v řádu stovek až tisíců let. Komety s krátkou periodou byly zachyceny přitažlivými silami planet, a proto jim oběh kolem Slunce trvá řádově několik let.

Otázka 3: Jak se jmenuje slavná kometa, která se vrací každých 76 let?

**UČÍME (SE) NOVĚ A EFEKTIVNĚJI
MODERNÍ VYUČOVÁNÍ**

ZPÁTKY DO MINULOSTI

ANEB CESTOVÁNÍ S KOUZELNÝM SLUCHÁTKEM

Irena Sochorová

Základní škola Jihlava, Kollárova 30
2011

Projekt

Název projektu

ZPÁTKY DO MINULOSTI ANEB CESTOVÁNÍ S KOUZELNÝM SLUCHÁTKEM

Stručná anotace projektu

Seznámení s dávnou historií – pojmy a historická období - Pravěk, Středověk a počátek Novověku v našich zemích, orientace na číselné ose, seznámení s pojmy př.n.l. a v n. l., s náboženskými pojmy a jejich významem v dějinách, vývoj a dopad na dnešní dějiny, s historickými nálezy, jejich ztvárněním ve výtvarných a pracovních činnostech, práce s netradičními materiály, rozvoj komunikativních schopností v prezentaci vlastní nebo ve skupinové práci, uplatnění vlastních názorů a postojů a jejich oprávněné zdůvodnění, rozvoj jemné motoriky a estetického cítění. Poznávání krás naší vlasti s historickými památkami. S pomocí map, počítačových programů, videokazet a jiných pomůcek budeme poznávat státy v Evropě i mimo ni. Krok po kroku poznávat závažnost a významnost osobností, které ovlivnili život nejen u nás, ale v celé Evropě.

Autoři

Irena Sochorová

Další informace

Délka trvání	Únor 2010 – Červen 2011
Věk	10 – 11 let
Průřezová témata	Rozvoj multifunkčních prvků, uvědomování si pro evropského smýšlení v globálních souvislostech.
Rozvíjené kompetence	Kompetence pracovní, k učení, k řešení společných a společenských problémů.
Předměty	Čj, Ma, Vv, Pč, Hv, VI – Ze, Dě, Dram. v., Eko. v., Etická v..
Oborové výstupy	Seznámení s dávnou historií našich území, uvědomování si pojmů jedinec, skupina, tlupa, rod, rodina a různé typy společenství v dějinách na naší zemi a Evropy a vzájemné vztahy mezi nimi.

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Úkolem je vystavět všeobecné vzdělávání a vědění, propojit všechny předměty, vytvořit základní znalosti a vědomosti o vývoji člověka, společenských poměrech v různých etapách vývoje společnosti v rámci dění v České republice, Evropě a v celém světě.

Realizační část

1. Starověk
2. Středověk
3. Císař a král
4. Husitské války
5. Habsburkové na českém trůnu
6. Pohled vzhůru Národní obrození
7. Národní obrození
8. Cestujeme po České republice, Evropě a světě

Pomůcky

Balící papír, přírodní úhel, přírodní dýha, barevný papír, karton, krabičky různých velikostí, smrkové šišky, lepidlo Herkules, pastely, drátěné pletivo, mech, dřívka, klacíky

Zeměpisné mapy různých druhů

Počítačová učebna, interaktivní tabule

Lovci mamutů - doporučená četba na pokračování, Eduard Štorch, DVD Lovci Havranů, Na Veliké řece

Staré pověsti české a moravské – doporučená četba, Alena Ježková, Renáta Fučíková, vyd. Albatros, vydavatel KMČ, 2005

Staré pověsti české- školní četba, výběr, Petr Šulc, Věnceslav Černý, vyd. PIEROT.biz 2009

Pověsti českých hradů a zámků – doporučená četba, Josef Pavel, Adam Jist, vyd. Melantrich 2006
3. vydání /1995/

Čtení o hradech a zámcích a městech – doporučená četba, Eduard Petiška, Zdeněk Mézl, Albatros
2. vydání KMČ, /1971, 1979/

Čítanka pro 5. roč. - doporučená četba, Mgr. Zita Janáčková a spolupr., Schváleno MŠMT
č.j.18703/2009 22 dne 7. října 2009, Nová škola

Dávné pověsti národa českého – doporučená četba, Jindřich František Bobák, Markéta Laštuvková,
1., 2., 3., díl, vydal Pavel Dolejší 2008

Od příkladů ke hvězdám – pro 5. roč. osnovy MŠMT v květnu 19996. Zdena Rosecká, Jan Horálek,
Jiří Růžička, Zita Janáčková, Tomáš Blažiček, Nová škola Brno 2002

Cestujeme po republice -pro 5. roč. osnovy MŠMT ČR č.j. 27128/96-26 dne 23. 9. 1996 k zařazení
do seznamu učebnic pro ZŠ, Zdena Rosecká, Marie Kostečková, Ludmila Havlíková a spoluprac.,
Nová škola 2001

Kolik má Praha věží - soubor básní pro nejmladší čtenáře, Jiří Žáček, Albatros, 1984

Literární toulky Prahou – výběr z textu, Vladimír Kovářík, Pavel Štecha a spoluprac., Albatros,
2. upravené vydání z původního nakladatel. Rudé právo, 1988

Čítanka k vlastivědě a dějepisu pro 4. a 5. roč. ZŠ – vydáno se souhlasem Ministerstva školství,
mládeže a tělovýchovy ČR č. j. 19791/90-20 ze dne 16. července 1990, Martina Dvijverová,
nakladatelství Fortuna 1994

Výběr ze speciálních časopisů a aktuálních novinových příspěvků např. Epocha největších záhad
českých dějin, Jihlavské noviny, apod.

Vypracované pracovní listy

Doprovodné programy:

Pražký komorní balet Pavla Šmoka – Staré pověsti české, choreografie Lucie Holáková, hudba Trio Kvinterna, námět Lucie Vrbová, scéna a kostýmy Tonda Soukup - doporučeno žákům 1. stupně, DKO Jihlava prosinec 2010

Exkurze Praha – cestovní kancelář František průvodce, září 2010

Exkurze Brno – Špilberk, Antropos.

Výlet Brtnice - Muzeum Rodinný dům Josefa Hoffmanna

Muzeum Jihlava – Šaty dělají člověka, Kelti, Kelti, Kelti jdou

Městská knihovna Jihlava Městská knihovna Jihlava, pobočka Bedřichov

DVD video Zrod života, Šance na přežití, Naše budoucnost, BBC, vydavatel Lidové noviny. Vedoucí výroby Philips Dolling a Ema Swain, Bonton studio

Závěrečná reflexe projektu

Vážím si toho, že děti nikdy nevnímaly to, že prožívají Projektový den.

Vážím si spolupráce s vedením a pracovníky knihoven města Jihlavy.

Vážím si nových programů, které vytváří Muzeum města Jihlavy.

Vážím si toho, že Jihlava pochopila, že svoje památky může nejen ukazovat, ale se s nimi i pochlubit.

Vážím si spolupráce s rodiči dětí mých žáků, kteří pochopili, že nezlobíme, hrajeme si, ale učíme se.

Popis projektu

Úvodní evokační a organizační část

Cílem projektu je podnítit již tak veliký zájem o historická bádání, hledání pravd, polopravd či naprostých výmyslů, učít žáky posuzovat a nacházet realitu života, porovnávat a srovnávat ústní, písemné nebo filmové zpracování, práce s mapou a orientace na mapě, rozvíjení ekologického citění a chování, práce s PC, na internetu., s knihami a encyklopediemi, využití historických, vlastivědných a přírodních témat v pracovních činnostech, výtvarné výchově a komutativních činnostech.

Realizační část

Lovci mamutů

Mystická okouzlení Karla Zemana

Keltové na našem území

Keltskýhoroskop

Slované na našem území

Významné okamžiky pro naše osídlení a výstavbu prvního státu

Císař a král

Nejvýznamnější Evropan v historii v naší zemi

Husitské války

Jan Žižka a jeho význam v dějinách a v pověstech

Jan Ámos Komenský, život a dílo

Habsburkové na českém trůnu

Pohádková postava císaře a krále, jeho vliv na výstavbu města Prahy a okolí

Pohled vzhůru

Matematika a astronomie v matematice i obecném myšlení

Národní obrození

Osobnosti období, které pro nás byli příkladem statečnosti a morální zodpovědomosti.

Závěrečné opakování

Moje rodina, můj stát, moje Evropa a ostatní spoluobčanů.

Pracovní list

... a přišli Slované

Pojďte a poslyšte pověsti dávných časů. Poslyšte o našem praotci, o předcích, jak přišli do končin naší vlasti a usadili se po Labi i po Vltavě i po jiných řekách této země.

Alois Jirásek: Staré pověsti české

Motivace:

Slované byli zdatní zemědělci a pastevci, zruční řemeslníci, uměli tkát i vyrábět šperky. Co jim ale chybělo? Písmo – základ čtení a zapisování důležitých údajů. Nesmíme zapomínat na šíření křesťanství – jako víra v jednoho boha a postupného vytlačování pohanství. Franští knězi nezískali oblibu, protože kázali v němčině a latině, nikdo jim nerozuměl. Právě toto byl důvod příchodu Konstatina a Metoděje. Přinesli do Velkomoravské říše první písmo tzv. hlaholici, která postupně přešla v dokonalejší cyrilici.

Základy našeho písma byly položeny.

Konstantin byl nejmladší ze sedmi dětí a Metoděj nejstarší. Konstantin byl pln ohně, který zapaloval nadšení v těch, kdo mu byl nablízku. Metoděj byl pln tichého světla. Konstantinovi byla blízká věda a vznešené sny. Metodějovi bylo blízké bohumilné rozvažování a ústraní kláštera. Nyní se oba podle své povahy chápali nových úkolů.

Eduard Petiška

Vlastivěda – dějepisná část, Výtvarná výchova, Pracovní činnosti

Motivace:

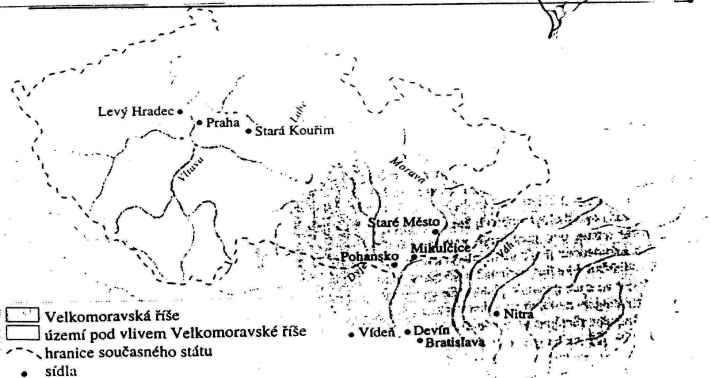
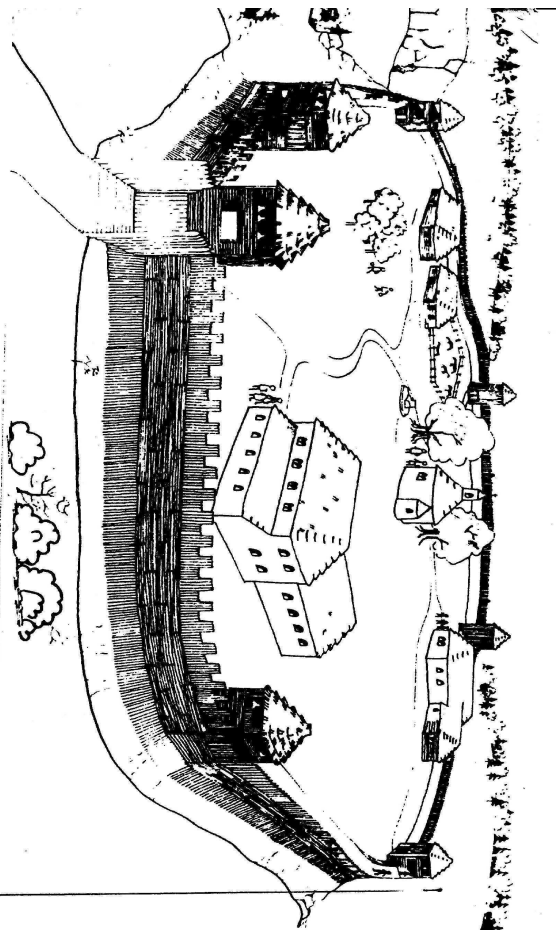
Učenci z východu přicházejí k nám... My jsme ti, kdo učí své bratry číst a psát...

Pomůcky:

Pracovní list, polovina karonu v rozměrech A3, tuš, dřevěnou špejli nebo redispero, voskové pastely, lepidlo, mapu bývalého Československa a Evropy.

hlaholice (vlevo)
a cyrilice (vpravo).

†	A	А
Ɑ	B	Б
Ѡ	V	В
Ɱ	G	Г
Ᵽ	D	Д
Ɽ	E	Е
ⱨ	Ž	Ж
ⱦ	DZ	С
ⱪ	Z	З
ⱦ	I	І
Ɱ	J	К
Ᵽ	K	К
Ɱ	L	Л
Ɱ	M	М
Ɱ	N	Н
Ɱ	O	О

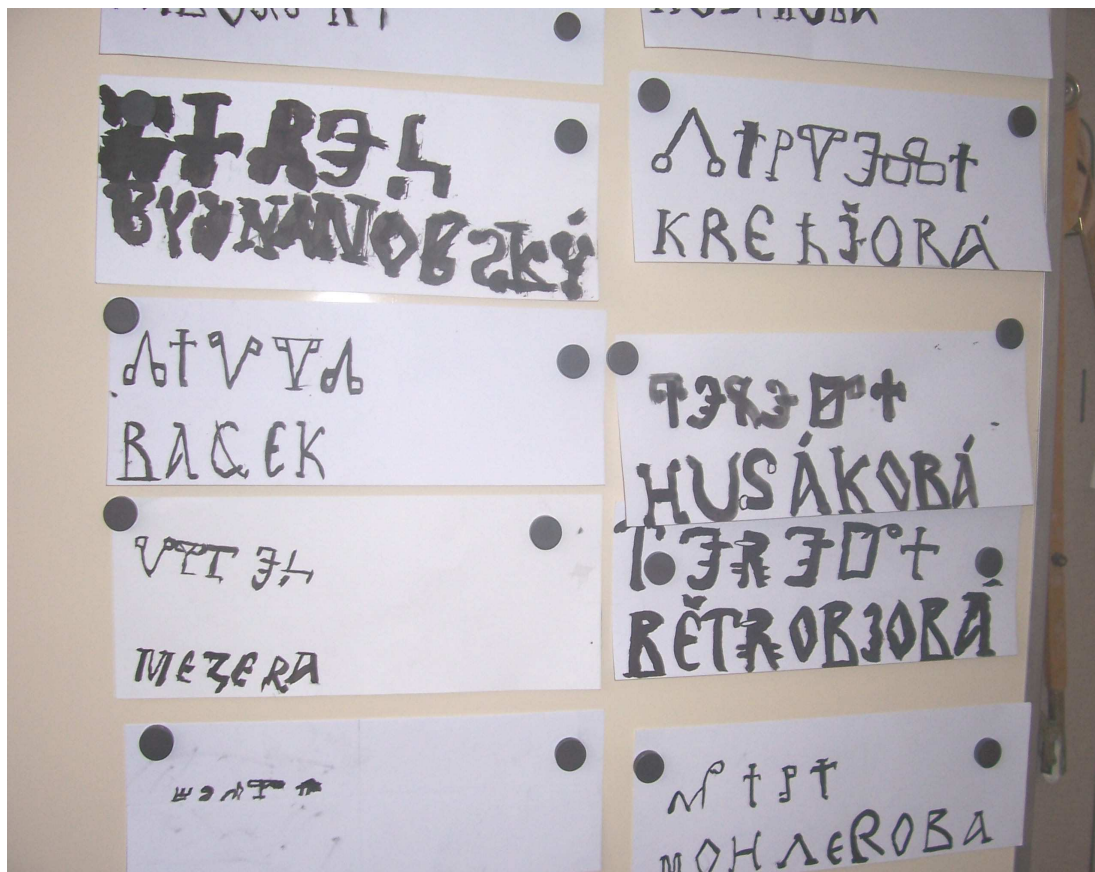

Vlastní realizace:

Žáci si měřidlem rozdělí podélně čtvrtku na polovinu. Záložku si podlejí lepidlem. Označí si jednotlivé znaky, které mohou použít. Tužkou si připraví znaky – své jméno v hlaholici a své příjmení v cyrilici. Následně zvýrazní znaky slabým štětečkem a tuší.

Hodnocení:

Děti některé znaky neobjevily, proto si je musely samy vytvořit. Tato práce vyžadovala soustředění a přesnost. Všechny se shodly v tom, že by rozhodně těmito znaky nechtěly psát diktát nebo dokonce celou knihu. Vytvořené práce navzájem velmi obdivovaly.

U starých Slovanů

Každý rod přebýval u svých pozemků. Stavení s chlévy a stájem s kolnami a humny za nimi v ohradě spletených z proutí nebo sroubených z trámů, stavěli kolem okrouhlé návsi. Co rok přibývalo kolem osad polí a co rok vydávala hojnější žeň.

Přelož citát do dnešní mluvy.

Alois Jirásek: Staré pověsti české

Vlastivěda – zeměpisná část, Český jazyk

Pomůcky:

Mapa Evropy nebo interaktivní tabule, čtvrtka 4A, tabule, počítačová učebna s přístupem na net., kartičky s párovými čísly, kartičky s názvy států a jazyků.

Motivace:

I v dnešní společné Evropě žijí Slované, které spojuje, podobný jazyk, písmo, charakteristické rysy obličeje a postavy, barva vlasů a očí, ale hlavně kulturní tradice.

Vlastní realizace:

1. fáze: Žáci si vylosují párové číslice. Svou číslici ukáží na prstech. Za naprosté tichosti objeví svého spolupracovníka. Z předem připravené nabídky si vylosují slovo, stát a jazyk, za který budou hrát. Na čtvrtku si velkým písmem zapíší své tajuplné slovo. Na net. pod heslem vlaky států najdou státy, které si vylosovali a namalují vlajky příslušného státu. Plynule přejdou na google překladač. V něm dvojice ohlásí svůj jazyk a všichni zapisují slova a znaky, které vyhledali.

Na závěr si všichni svá tajemná slova v češtině a vyhledaná slova přečteme. Některá slova žáci neumí přečíst. Necháme je však na závěr jako tajemství. Učitel má možná svůj trumf – přečte slova v ruštině a ukrajinštině. Z jeho výslovnosti pochopí všichni, že i přesto, že mají jiný typ písma, jsme Slované.

2. fáze: Na mapě Evropy představí svůj stát, hlavní město a vlajku jako symbol státu.

3. fáze: Která slova a proč jsme je nemohli přečíst? Vyhledejte jazyky, v kterých daná slova neumíme přečíst. Čím se liší od ostatních? Co je spojuje? Nevidíte nějakou podobnost s předcházející hodinou vlastivědy? Na závěr si tajuplné slovo dvojice namaluje.

Hodnocení:

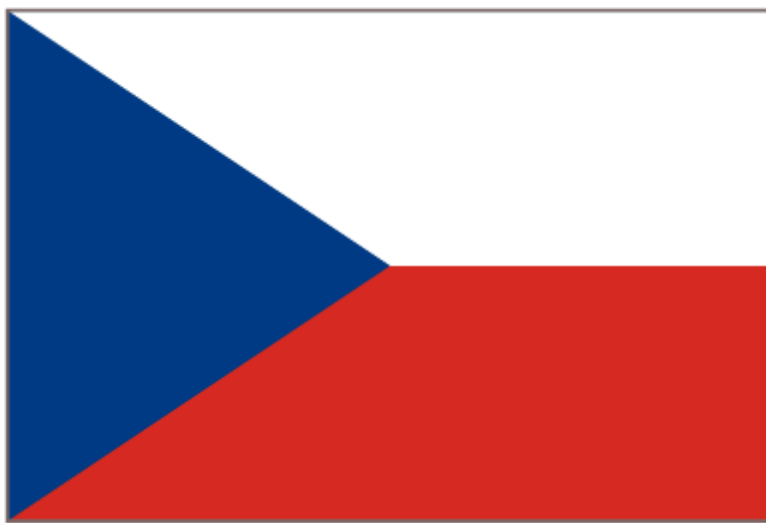
Ve dvojicích děti komunikují daleko lépe než ve skupinách. Snaží se oba vyrovnat tempu. Snaží se o rozdělení dovedností – počítač – zápis - a právě tomuto okamžiku příkládám významný vykřičník. Ve velké veselosti si obdivovaly navzájem práce. Upoutala je podobnost výrazů a cíl byl jistě nalezen.

Slované jsou součástí Evropy

Víte, že...

se některým slovům zcela porozumíme, jiným ne. Pokusíš se spojit správné výrazy?

vankúš	náušnice	čizmy	brýle	konár	nádobí
riad	větev	okuljáře	svatba	vreckovka	kapesník
oringle	polštář	drevokocúrik	boty	sobáš	veverka

Porovnej jeden ze státních znaků obou zemí. Čím se liší? Co vyjadřují jednotlivé prvky a barvy na symbolech státnosti?

Víte, že ...

Do r. 1918 si Slované uvědomovali svoji identitu, ale byli součástí Rakousko – uherské monarchie.

Součástí Československé republiky se stalo Slovensko dne 30. října 1918

Společným prezidentem se stal Tomáš Garrigue Masaryk.

Po vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava se Slovensko oddělilo a vyhlásili samostatný stát. Stalo se tak dne 16. března 1939 - den po obsazení a uchvácení moci v naší republice Adolfem Hitlerem.

Po ukončení 2. světové války se opět Slovensko stalo součástí Československé republiky.

Název republiky se postupně měnil - Československá socialistická republika, Československá federativní republika, Československá – federativní republika.

Vzájemné neshody, proti národnostní třenice, rozkol v vnitrostátních, mezinárodních vztazích a hospodářské reformy vedly k tomu, že po vzájemné dohodě se opět oddělily dne _____.

A které státy jsme navštívili?

1. Najdi podle mapy Evropy tyto státy a jejich hlavní města.

Česká republika _____
Slovensko _____
Polsko _____
Rusko _____
Ukrajina _____
Chorvatko _____
Slovinsko _____

2. Rozděl podle mapy Evropy tyto státy na:

státy střední Evropy _____

státy východní Evropy: _____

státy jižní Evropy: _____

3. Co znamená mezinárodní zkratka OSN _____ Co má za úkol?

4. Co znamená mezinárodní zkratka NATO? _____ Co má za úkol? _____

5. Co znamená mezinárodní zkratka UNESCO? _____ Co má za úkol? _____

Pracuj se slepou mapu Slovenské republiky a splň zadané úkoly.

Přičti pověst o Juraji Jánošíkovi a nahraď označené výrazy synonymy nebo vysvětli jejich smysl.

Juraj Jánošík byl skutečná postava. V kterém století žil?

Na net. vyhledej heslo Králova hola a urči její polohu.